

STAR
KIDS

REVISTĂ DIGITALĂ

CREATIVITATE ÎN EDUCATIE

Nr.16

ISSN 2784 - 1146

Contents

GLIGOR DANA.....	6
COSMA VIOLETA-ANA	8
BRAȘOVEANU CARMEN MARIA.....	10
VINCELLER ELENA-ANDREEA.....	12
ȘTEFAN ILEANA	14
BODEA IOANA - ADRIANA.....	16
BUXAI MĂDĂLINA	19
ARDELEAN ALINA-GEORGIANA	21
COVERCĂ VALENTINA-IRINA.....	22
AKBIYIK ENACHE MIOARA	24
SARIS MIRELA.....	26
CRISTEA LIGIA-MARIA.....	28
OZTURK ALINA-MARIA.....	30
PĂNICAN IULIA-CRISTIANA	32
PĂUN RALUCA FLORINA	34
PĂUN RALUCA FLORINA	37
STOENTEL ELENA-LOREDANA.....	39
VASILE DANIELA.....	41
FALCOL CLAUDIA	42
NEGRU GABRIELA- ANDREIA	44
ȘTOTII DANIELA MARIANA.....	45
TĂNASE ROXANA.....	47
CHEBĂRUȘ RALUCA-MARIA.....	49
VLAD CODRUȚA	51
IRIMIA CRISTINA-MARIA.....	53
POSTOLACHE GEORGIANA-SORINA.....	55
PLOIANU MIRELA ELENA	57
TUMURUG MARICELA.....	59
BOLOȘ MIHAELA	61
BUZULICĂ BRÎNDUȘA	62
HĂDĂREAN DIANA MONICA.....	64
LAZĂU DUMITRU SEVERUS	66
CORNEA ANCA TEODORA	68
BOCOIU BIANCA LARISA	72
MERȚE IOANA.....	74
GLIGA IULIA-LIANA.....	76
CACIOR ANUȚA-ALEXANDRA	76

GUTHER-VLAD ELENA-ANCA.....	78
LAZĂR MARGARETA ADELA	78
SARCA GRIGA DIANA.....	80
LAZAR MARGARETA ADELA	80
SILAGHI DANA.....	82
MORARIU DANIELA- GEORGETA.....	84
GUIU OANA-CAMELIA.....	86
HANGANU OANA MARIA.....	88
MOCA LENUȚA-GEORGIANA	91
SCARLET MĂDĂLINA	93
VASILE AURELIA.....	95
ROBU CRISTINA-ALINA.....	97
FEDERCIUC ECATERINA	99
LUPU ANCA FLORENTINA	101
BULZAN ANNAMARIA CRISTINA	103
CANTA NICOLETA.....	105
PĂTRĂȘCAN GEORGETA MONICA	107
NEACȘU EMILIA MANUELA	109
STEFAN GABRIELA	110
TECSI ANA-MARIA	111
MUREȘAN LOREDANA-MARCELA	113
MARINA ANCA-DANIELA	115
POTRA ALEXANDRA - ELENA.....	117
TRIF GABRIELA FELICIA.....	118
VOINEA LUCIANA	120
GRUIA MAREA	122
EREMIA LILIANA.....	123
LAZĂR ANAMARIA NICOLETA	126
PĂUNA ANDREEA-GEORGIANA.....	128
IORDACHE MIHAELA.....	130
LUȚĂ LILIANA	132
POROJAN CONSTANTIN	134
ANTONESCU GRAȚIELA ELENA	135
BUCURICĂ LOREDANA	136
CUCULEA CĂTĂLINA	138
NICULAE VASILICA RALUCA.....	140
PANAIT DIANA ELENA	142
STOICULESCU SIMONA-RALUCA.....	145
BARALIU GEORGETA	147

DAN ALINA.....	149
POPESCU ALINA MARTA.....	151
CIACĂRU MIHAELA	153
PAȚILEA DANIELA	154
DRAGU BIANCA.....	156
ORBAN ANDREEA KRISZTINA	158
CARACONCEA CRISTINA ELENA	160
NICHITA SOFIA	162
COTÎRȚĂ CAMELIA	164
DAN IONELA ELISABETA.....	166
MANEA MARIA-CRISTINA	168
BOGDAN ILDIKO.....	170
BĂLAN MIHAELA TEODORA	172
OANCEA MARIA-MAGDALENA	173
TĂNASE VALENTINA.....	175
LUNGU ANDRADA-LAURA	177
MISARCIU LIDIA	180
TOMA IOANA.....	182
MACOVEI CASIANA	184
BALINT KLARA-BIANCA.....	186
MAGDĂU ILEANA LUCICA	188
COSTENIUC ANDREEA CRISTINA.....	190
VIZITEU DANA-CRISTINA	192
BĂLĂOIU MIHAI	194
HURDUBEI MARIA.....	196
NICOLA DORINA GELUȚA	197
CRĂCIUN DANIELA.....	199
NEAGOE RALUCA MĂDĂLINA.....	201
MITREA ELENA MARGARETA.....	203
FLOȘTOIU MIHAELA-GABRIELA	205
LIȘIȚĂ LUISIANA	207
MARIN CRISTINA FLORENTINA.....	209
PAȘOL RALUCA-VANESSA	210
DRĂGHICI EUGENIA	212
CIUMACENCO MARIANA	214
BRÎNZĂ DORINA MARIA	215
MOSCAL ANGELA	217
NISTERIUC-CUMPĂȚĂ NICOLETA.....	220
MIRON LAURA SIMONA	222

BAROS IULIANA	224
CIURARIU ANDREEA LORENA.....	226
HULBER LIA VIOLETA.....	228
BOIȚIU LILIANA-CORNELIA.....	230
CURCĂ NICOLETA-MARIA.....	232
DUMA MIRELA.....	234
OANĂ CRISTINA	236
BLOJU RODICA.....	238
CĂCIULAN CRISTINA-MARIANA	240
DOBRICĂ IUSTINICA TEODORA	242
CĂTRUNĂ IULIANA.....	244
ANGHELUȚĂ ANA-MARIA	246
GÎRLEANU NINA	248
VICOLAȘ ALINA LIDIA	250
BUCUR ROXANA-ADRIANA.....	252
PALADE SIMONA-MIHAELA.....	254
IACOB CARMEN.....	256
PETREA ALINA.....	258
GIUȘCĂ MARIA LOREDANA	260
ADINA-TEODORA MORARIU	262
CĂIMĂCANU MARINELA MĂDĂLINA LUMINIȚA.....	264
REVNIC ALEXANDRA ANGELA	267
BUSUIOC RUXANDRA-MARINA	272
COȘARIU CARMEN-MARIA.....	274
CĂIMĂCANU MARINELA MĂDĂLINA LUMINIȚA.....	276
DĂNUȚA BUCUR.....	278
VLAD CAMELIA LIVIA.....	281

GLIGOR DANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Cîmpeni

LOCALITATE: Cîmpeni

PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL

„Prietenii pădurii”

Responsabil: Înv. Gligor Dana- cls. Pregatitoare B.

PREZENTAREA PROIECTULUI

Argument justificare, context -....PĂDUREA este un adevărat templu în care intri cu sfilă, dar te cucerește repede îndemnându-te parcă să-i descoperi misterele. Sursă de inspirație pentru poeți ("Fiind băiet păduri cutreiară", "Codrule, codruțule"), inepuizabil izvor de oxigen (plămânul verde al planetei), casă pentru mii de vietăți, această oază de recreere merită o atenție deosebită din partea noastră. Pădurea a fost și este strâns legată de ființa poporului român. Pădurea este glasul pământului, garanția vieții. Familiarizarea copiilor și implicarea lor în acțiuni de sărbătorire a unor zile care au ca subiect pădurea cu varietatea și multitudinea de subiecte, cunoștințe, este un prim pas spre formarea unor atitudini corespunzătoare față de mediu, față de existența fiecărei vietăți de pe pământ, de la cea mai mică până la cea mai complexă. Prin ceea ce vom desfășura, încercăm să dezvoltăm elevilor deprinderi, obișnuințe ce țin de cunoașterea și protecția mediului înconjurător, implicit de cea a pădurii, să îi conștientizăm asupra rolului și importanței pădurii și asupra rolului pe care îl au ei în legătură cu un mediu sănătos.

Dacă vom reuși să însuflăm copiilor dragostea de natură, generațiile viitoare vor beneficia de un aer curat și un mediu sănătos, iar viitorul va fi în sensul reconcilierii cu natura spre binele și folosul nostru. Acest proiect se dorește a fi o pledoarie pentru pădure, pentru viață.

Obiectivul general /scopul- Scopul proiectului este conștientizarea importanței pădurii, formarea unui comportament ecologic precum și dezvoltarea capacităților de a aprecia frumosul din natură și de a-l proteja.

Realizarea unui parteneriat între instituții diferite având ca scop educarea unei personalități armonioase, în concordanță cu cerințele și provocările mileniului.

Obiectivele specifice ale proiectului

- Educarea în spiritul respectului pentru pădure, pentru mediul înconjurător, conștientizarea faptului că omul nu este stăpânul naturii, ci parte integrantă a ei;
- Manifestarea interesului în activitățile de ocrotire a mediului precum și promovarea regulilor de protejare și respectare a naturii;
- Excursii în pădure și observații legate de acest ecosistem complex;
- Stimularea activității în grup;
- Stimularea și promovarea capacităților creatoare ale copiilor prin organizarea de expoziții în care să evidențieze importanța pădurii și a unui mediu curat;
- Să stabilească relații de prietenie și colaborare cu elevii altor clase, dezvoltându-și spiritul de comunicare și încredere în forțele proprii;
- Să realizeze creații plastice care să reliefeze aspectele pozitive și negative din natură;
- Dezvoltarea simțului estetic;

Grupul țintă: elevii claselor implicate în proiect.

Durata proiectului: octombrie 2025- iunie 2026

Descrierea activităților:

DATA	OBIECTIVE	ACTIVITATEA	LOC DE DESFĂȘURARE	RĂSPUNDE
Noiembrie 2025	Educarea în spiritul respectului pentru pădure, pentru mediul înconjurător, conștientizarea faptului că omul nu este stăpânul naturii, ci parte integrantă a ei;	Rolul pădurii - întâlnirea cu un reprezentant al Ocolului silvic din localitate;	Biblioteca CDI-ul școlii	înv. Marc Aurica, înv. Gligor Dana,
Octombrie-iunie 2025/2026	Stimularea și promovarea capacităților creatoare ale copiilor prin organizarea de expoziții în care să evidențieze importanța pădurii și a unui mediu curat; Să realizeze creații plastice care să reliefeze aspectele pozitive și negative din natură;	Mii de șoaapte și culori-activitate artistică pe tema proiectului;	Biblioteca CDI-ul școlii	înv. Marc Aurica, înv. Gligor Dana,
Aprilie-mai 2025	Însușirea unor cunoștințe ecologice prin activități cu caracter experimental și demonstrativ; Dezvoltarea simțului estetic;	Organizarea unei acțiuni de curățare a spațiului din jurul școlii, de plantare de flori sau arbuști ornamentali;	Spațiul din vecinătatea școlii	înv. Marc Aurica, înv. Gligor Dana,
Octombrie-iunie 2025/2026	Formarea unei conduite favorabile, a unui stil de viață sănătos din punct de vedere fizic, emoțional și socio-moral;	Acțiuni de întreținere a ” Colțului verde din clasă”	Sala de clasă	înv. Marc Aurica, înv. Gligor Dana,
Martie 2026	Manifestarea interesului în activitățile de ocrotire a mediului precum și promovarea regulilor de protejare și respectare a naturii;	Atelier de creație-Pancarde cu diferite mesaje despre protecția mediului;	Sala de clasă	înv. Marc Aurica, înv. Gligor Dana,
Mai-iunie 2026	Însușirea unor reguli de ocrotire și protecție a naturii ; Îmbogățirea vocabularului cu termeni specifici ecologiei;	Natura–prietenă noastră–drumetrie în jurul localității -vizită la pepinieră;	Mediul din jurul localității	înv. Marc Aurica, înv. Gligor Dana,

COSMA VIOLETA-ANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICODIM GANEA”

CLASĂ/GRUPĂ: A III-A

LOCALITATE: BISTRA

ACTIVITĂȚI CARE DEZVOLTĂ EMPATIA, RESPECTUL ȘI COLABORAREA ÎNTRE COPII

Educația contemporană pune un accent deosebit nu doar pe dezvoltarea competențelor cognitive, ci și pe formarea competențelor socio-emoționale ale elevilor. În învățământul primar, dezvoltarea empatiei, a respectului și a colaborării reprezintă o condiție esențială pentru integrarea armonioasă a copiilor în colectivitate și pentru crearea unui climat educațional pozitiv.

Școala constituie mediul în care elevii învață să comunice, să coopereze și să își gestioneze emoțiile. Prin activități adecvate vârstei, copiii își formează atitudini și comportamente care contribuie la dezvoltarea unor relații interpersonale bazate pe înțelegere, toleranță și sprijin reciproc.

Empatia reprezintă capacitatea unei persoane de a înțelege și de a împărtăși stările emoționale ale celorlalți. Potrivit lui Daniel Goleman (2008), empatia constituie una dintre componentele fundamentale ale inteligenței emoționale și contribuie la dezvoltarea relațiilor sociale armonioase.

Respectul presupune recunoașterea valorii fiecărei persoane, acceptarea diferențelor individuale și manifestarea unor comportamente bazate pe politețe, toleranță și responsabilitate. În mediul școlar, respectul favorizează crearea unui climat educațional sigur și incluziv.

Colaborarea reprezintă capacitatea elevilor de a lucra împreună pentru atingerea unor obiective comune, prin comunicare eficientă, împărțirea responsabilităților și susținerea reciprocă. Activitățile colaborative contribuie la dezvoltarea spiritului de echipă și la formarea competențelor sociale.

Perioada școlarității mici reprezintă o etapă importantă în formarea personalității copilului. În această perioadă, elevii încep să își dezvolte capacitatea de autocunoaștere, de înțelegere a emoțiilor și de stabilire a relațiilor sociale.

Formarea empatiei și a respectului contribuie la:

- prevenirea conflictelor și a comportamentelor agresive;
- reducerea fenomenelor de excludere și marginalizare;
- dezvoltarea încrederii în sine și a sentimentului de apartenență la grup;
- consolidarea relațiilor de prietenie și cooperare.

Totodată, activitățile de colaborare îi ajută pe elevi să își dezvolte responsabilitatea, autonomia și capacitatea de rezolvare a problemelor.

Activități educative pentru dezvoltarea empatiei, respectului și colaborării

Jocurile de cooperare

Jocurile de echipă reprezintă modalități eficiente de formare a spiritului de colaborare. Prin participarea la astfel de activități, elevii învață să comunice, să ia decizii împreună și să își ofere sprijin reciproc.

Exemplu: Activitatea „Construim împreună” presupune realizarea unei machete sau a unui poster în echipă, fiecare elev având o responsabilitate precisă.

Lectura și valorificarea poveștilor educative

Poveștile și textele literare facilitează înțelegerea emoțiilor și dezvoltarea empatiei. Analiza comportamentelor personajelor oferă copiilor posibilitatea de a reflecta asupra propriilor atitudini.

Exemplu: După lectura unei povești, elevii pot identifica emoțiile personajelor și pot propune modalități de ajutor și sprijin.

Jocurile de rol

Jocurile de rol permit copiilor să experimenteze diferite situații sociale și să înțeleagă perspective diferite.

Exemple de situații:

- integrarea unui coleg nou în colectiv;
- rezolvarea unui conflict prin dialog;
- oferirea de sprijin unui coleg aflat într-o situație dificilă.

Aceste activități contribuie la dezvoltarea toleranței și a comportamentelor prosoziale.

Proiectele și activitățile de grup

Proiectele tematice stimulează cooperarea și responsabilitatea comună.

Exemple:

- realizarea unui proiect cu tema „Prietenia”;
- organizarea unei expoziții de desene;
- elaborarea unui „Cod al clasei bazat pe respect”.

Prin aceste activități, elevii învață să își exprime opiniile, să accepte ideile colegilor și să își asume sarcini comune.

Activitățile de voluntariat și implicare comunitară

Participarea la activități de voluntariat favorizează dezvoltarea empatiei și a responsabilității sociale.

Exemple:

- campanii de colectare a rechizitelor pentru copii proveniți din medii defavorizate;
- activități ecologice și de protejare a mediului;
- realizarea de felicitări și mesaje pentru persoane vârstnice.

Astfel de activități îi ajută pe elevi să înțeleagă importanța solidarității și a implicării în viața comunității.

Rolul cadrului didactic

Cadrul didactic are un rol esențial în dezvoltarea comportamentelor bazate pe empatie și respect. Profesorul reprezintă un model de conduită pentru elevi, iar prin organizarea unor activități interactive poate contribui la formarea unui climat pozitiv în clasă.

Utilizarea metodelor activ-participative, încurajarea comunicării deschise și valorizarea fiecărui elev sunt elemente importante pentru dezvoltarea competențelor socio-emoționale.

Dezvoltarea empatiei, respectului și colaborării între copii reprezintă un obiectiv fundamental al educației moderne. Prin intermediul jocurilor de cooperare, al lecturii, al proiectelor de grup și al activităților de voluntariat, elevii își formează comportamente prosoziale și competențe necesare integrării în societate.

Promovarea acestor valori încă din ciclul primar contribuie la formarea unor persoane responsabile, tolerante și capabile să construiască relații bazate pe încredere și respect reciproc.

Bibliografie

1. Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. Iași: Editura Polirom.
2. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
3. Goleman, D. (2008). *Inteligența emoțională*. București: Editura Curtea Veche.
4. Neacșu, I. (2015). *Pedagogie și elemente de psihologie educațională*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
5. Ministerul Educației Naționale (2013). *Programa școlară pentru disciplina Dezvoltare personală, clasele pregătitoare, I și a II-a*. București.
6. Vrasmaș, E. (2017). *Consilierea și educația părinților*. București: Editura Aramis.

BRAȘOVEANU CARMEN MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘC. GIMN. SĂSCIORI/ G.P.P. SEBEȘEL

LOCALITATE:SEBEȘEL, JUD. ALBA

UTILIZAREA TEHNOLOGIEI DIGITALE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ PREȘCOLARĂ

Societatea actuală este caracterizată de o dezvoltare accelerată a tehnologiei, iar copiii intră în contact cu dispozitivele digitale încă de la vârste foarte mici. În acest context, grădinița are responsabilitatea de a valorifica tehnologia într-un mod echilibrat și educativ, transformând-o într-un instrument care susține învățarea, explorarea și dezvoltarea armonioasă a copilului. Integrarea resurselor digitale în activitatea didactică nu înseamnă înlocuirea jocului tradițional sau a experiențelor directe, ci completarea acestora prin activități interactive și atractive, adaptate particularităților de vârstă ale preșcolarilor. Ideea utilizării tehnologiei ca resursă educațională este susținută și în literatura de specialitate dedicată educației timpurii și jocurilor educaționale digitale.

Unul dintre cele mai importante avantaje ale tehnologiei digitale este creșterea motivației pentru învățare. Materialele interactive, animațiile, sunetele și jocurile educaționale captează atenția copiilor și facilitează implicarea activă în procesul educativ. De exemplu, în activitățile de dezvoltare a limbajului, poveștile digitale pot fi utilizate pentru familiarizarea copiilor cu personaje, situații și emoții diverse. O poveste proiectată pe tabla interactivă sau urmărită pe un ecran mare oferă suport vizual și auditiv, contribuind la înțelegerea mai profundă a mesajului și la îmbogățirea vocabularului.

Resursele digitale pot fi integrate cu succes și în activitățile matematice. Platforme precum Wordwall sau LearningApps permit realizarea unor jocuri interactive de numărare, asociere, clasificare și recunoaștere a formelor geometrice. De exemplu, copiii pot asocia cifra cu numărul corespunzător de obiecte, pot sorta elemente după culoare sau mărime ori pot completa puzzle-uri matematice într-un mod atractiv și accesibil.

În domeniul cunoașterii mediului, tehnologia oferă oportunități de explorare dificil de realizat exclusiv prin metode tradiționale. Filmulețele educative, tururile virtuale și prezentările multimedia permit observarea fenomenelor naturii, a animalelor sau a diferitelor medii de viață. Astfel, copiii pot descoperi viața din oceane, ciclul apei sau transformările anotimpurilor prin imagini și animații sugestive, care completează experiențele directe și observațiile realizate în mediul înconjurător.

De asemenea, tehnologia digitală poate sprijini dezvoltarea socio-emoțională a copiilor. Jocurile și aplicațiile care vizează recunoașterea emoțiilor, identificarea expresiilor faciale sau rezolvarea unor situații problemă contribuie la dezvoltarea empatiei și a autoreglării emoționale.

În cadrul unor activități tematice, copiii pot identifica emoția exprimată de un personaj, pot discuta despre cauzele acesteia și pot propune soluții pentru gestionarea situației prezentate.

În activitățile artistico-plastice, tehnologia poate avea rol de inspirație și stimulare a creativității. Imaginile, prezentările multimedia sau aplicațiile de desen digital oferă modele și idei care pot fi valorificate ulterior în activitățile practice desfășurate cu materiale concrete. Astfel, experiența digitală și cea practică se completează reciproc, contribuind la dezvoltarea imaginației și a expresivității copiilor.

Un alt context în care resursele digitale se dovedesc utile este evaluarea. Instrumente precum Wordwall, Kahoot sau Liveworksheets permit realizarea unor activități de verificare atractive, care oferă feedback imediat. Copiii sunt implicați activ în rezolvarea sarcinilor, iar cadrul didactic poate observa rapid nivelul de înțelegere și poate adapta intervenția educațională în funcție de nevoile grupului.

Eficiența utilizării tehnologiei depinde însă de modul în care aceasta este integrată în activitatea didactică. Resursele digitale trebuie selectate cu atenție, în funcție de obiectivele urmărite, de nivelul de dezvoltare al copiilor și de timpul petrecut în fața ecranelor. Rolul cadrului didactic rămâne esențial, deoarece acesta ghidează experiența de învățare, facilitează discuțiile și valorifică informațiile oferite de mediul digital în contexte concrete și semnificative pentru copii. Această utilizare echilibrată a tehnologiei este recomandată și în abordările actuale privind educația timpurie.

Tehnologia digitală reprezintă o resursă valoroasă pentru activitatea didactică din grădiniță atunci când este utilizată responsabil și integrată în mod firesc în procesul educațional. Folosită alături de joc, explorare, comunicare și experiențe directe, aceasta poate contribui la creșterea interesului pentru învățare, la dezvoltarea competențelor cognitive și socio-emoționale și la pregătirea copiilor pentru cerințele societății contemporane.

VINCELLER ELENA-ANDREEA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ SĂSCIORI-G.P.P SEBEȘEL

LOCALITATE :SEBEȘEL

BALOANELE POZNAȘE CU EMOȚII

Activitate de dezvoltare emoțională

Competența generală: competențele emoționale

Competența specifică: conștientizarea emoțiilor, exprimarea emoțiilor, etichetarea corectă a emoțiilor

Obiective generale:

- a. Dezvoltăm competențele emoționale pentru a permite copiilor să achiziționeze prerechizitele necesare conștientizării trăirilor emoționale;
- b. Dezvoltăm competențele emoționale pentru a sprijini copiii în dobândirea cunoștințelor care le permit să transmită în mod adecvat mesajele cu conținut emoțional;

Obiective specifice:

- a. Să identifice și să conștientizeze emoțiile trăite;
- b. Să asocieze o etichetă verbală expresiei emoționale din desen;
- c. Să asocieze trăirile emoționale cu un anumit context;

Durata: 10-15 minute

Materiale: baloane verzi și galbene, cartonașe cu emoții (bucurie, furie, tristețe, teamă, surprindere, dezgust)

Procedura de lucru:

- Se pun în baloanele verzi cartonașele cu emoții pozitive, iar în baloanele galbenele cu emoții negative;
- Se cere fiecărui copil să spargă câte un balon din fiecare culoare, astfel încât să aibă în mână un cartonaș reprezentând o emoție pozitivă și una negativă;
- Fiecare copil va identifica denumirile emoțiilor de pe cartonașe și se va gândi la o situație în care s-a simțit bine, respectiv o situație în care a simțit o emoție negativă;

Procedura de lucru pentru părinți:

- Se pun în baloanele verzi cartonașele cu emoții pozitive, iar în baloanele galbenele cu emoții negative;
- Părintele sparge un balon la alegere și copilul va sparge un balon din cealaltă culoare, astfel încât fiecare să aibă în mână un cartonaș reprezentând o emoție pozitivă și una negativă;
- Fiecare va identifica denumirile emoțiilor de pe cartonașe și se vor gândi la o situație în care s-au simțit bine, respectiv o situație în care au simțit o emoție negativă;

Observații: - prin această activitate copiii învață să identifice corect emoțiile și etichetele verbale

corespunzătoare; de asemenea, copiii încep să se familiarizeze cu contextul de apariție al emoțiilor ceea ce facilitează identificarea consecințelor trăirilor emoționale.

Impactul activităților desfășurate împreună cu părinții:

Activitățile realizate în parteneriat cu părinții au un rol esențial în dezvoltarea emoțională a copiilor, contribuind la consolidarea relației părinte-copil și la crearea unui climat de încredere și siguranță. Prin implicarea directă a părinților, copiii se simt susținuți și încurajați să își exprime liber emoțiile, iar învățarea devine mai eficientă și mai relevantă. De asemenea, aceste activități facilitează continuitatea procesului educativ între grădiniță și mediul familial, oferind modele pozitive de comunicare și gestionare a emoțiilor.

ȘTEFAN ILEANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „TUDOR CORNEL”

LOCALITATE: UNGHENI

Incluziunea elevilor cu cerințe educaționale speciale

În ultimele decenii, problematica incluziunii educaționale a devenit una dintre direcțiile fundamentale ale politicilor educaționale internaționale și naționale. Transformările sociale, culturale și legislative au determinat reconsiderarea modului în care este organizat procesul instructiv-educativ, accentul fiind pus pe respectarea dreptului fiecărui copil la educație, indiferent de particularitățile sale individuale.

Conceptul de incluziune școlară promovează ideea conform căreia toți elevii trebuie să beneficieze de șanse egale de acces, participare și reușită în cadrul sistemului educațional. În acest context, elevii cu cerințe educaționale speciale necesită măsuri de sprijin suplimentare și adaptări curriculare care să faciliteze integrarea lor eficientă în învățământul de masă.

Prezenta lucrare își propune să analizeze conceptul de cerințe educaționale speciale, principiile educației incluzive, avantajele și dificultățile procesului de incluziune, precum și rolul cadrelor didactice, al familiei și al comunității în susținerea integrării elevilor cu CES.

Conceptul de cerințe educaționale speciale

Cerințele educaționale speciale reprezintă necesități suplimentare de sprijin educațional de care unii elevi au nevoie pentru a participa eficient la activitățile școlare. Aceste cerințe pot apărea ca urmare a unor dizabilități fizice, intelectuale, senzoriale, tulburări de învățare, dificultăți de adaptare socială sau probleme emoționale.

Potrivit specialiștilor în domeniul pedagogiei speciale, elevii cu CES sunt acei copii care necesită metode, strategii și resurse educaționale adaptate pentru a-și dezvolta competențele și pentru a se integra în societate.

Categoria elevilor cu CES include:

- elevi cu dizabilități intelectuale;
- elevi cu deficiențe de vedere sau auz;
- elevi cu tulburări din spectrul autist;
- elevi cu dificultăți de învățare;
- elevi cu tulburări emoționale și de comportament;
- elevi cu handicap fizic sau locomotor.

Fiecare elev are particularități individuale, iar intervenția educațională trebuie să fie personalizată în funcție de nevoile sale.

Educația incluzivă și principiile sale

Educația incluzivă reprezintă un model educațional care promovează participarea tuturor copiilor la activitățile școlare, indiferent de diferențele dintre ei. Acest model are la bază ideea că fiecare copil are dreptul la educație de calitate într-un mediu care respectă diversitatea.

Principiile fundamentale ale educației incluzive sunt:

1 Egalitatea de șanse

Toți elevii trebuie să beneficieze de acces egal la educație și de posibilitatea de a participa la activitățile școlare fără discriminare.

2 Respectarea diversității

Diferențele dintre elevi trebuie considerate resurse valoroase pentru procesul educațional, nu obstacole.

3 Participarea activă

Elevii cu CES trebuie implicați activ în procesul de învățare și în viața școlii.

4 Adaptarea curriculumului

Conținuturile și metodele de predare trebuie adaptate în funcție de nivelul și nevoile fiecărui elev.

5 Colaborarea între specialiști

Succesul incluziunii depinde de colaborarea dintre profesori, psihologi, consilieri școlari, logopezi, părinți și comunitate.

Avantajele incluziunii elevilor cu CES

Incluziunea școlară aduce beneficii atât elevilor cu CES, cât și colegilor lor și întregii societăți.

1 Beneficii pentru elevii cu CES

Elevii integrați în școala de masă își dezvoltă mai bine abilitățile sociale și emoționale. Aceștia au oportunitatea de a interacționa cu alți copii, de a învăța modele pozitive de comportament și de a-și dezvolta încrederea în sine.

De asemenea, incluziunea contribuie la:

- creșterea autonomiei personale;
- dezvoltarea comunicării;
- îmbunătățirea performanțelor școlare;
- integrarea socială mai eficientă.

2 Beneficii pentru ceilalți elevi

Copiii care învață într-un mediu incluziv dezvoltă empatie, toleranță și respect față de diversitate. Ei învață să colaboreze și să accepte diferențele dintre oameni.

3 Beneficii pentru societate

O societate incluzivă este mai echitabilă și mai solidară. Prin promovarea educației incluzive se reduc discriminarea și marginalizarea socială.

Concluzie

Incluziunea elevilor cu cerințe educaționale speciale reprezintă una dintre componentele esențiale ale reformei educaționale contemporane și reflectă preocuparea societății pentru respectarea drepturilor fundamentale ale copilului. Educația incluzivă promovează egalitatea de șanse, participarea activă și valorizarea diversității, oferind tuturor elevilor posibilitatea de a se dezvolta într-un mediu educațional adaptat nevoilor lor.

Integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă presupune existența unor condiții pedagogice, sociale și instituționale adecvate. Adaptarea curriculumului, utilizarea strategiilor didactice diferențiate, colaborarea dintre specialiști și implicarea familiei constituie elemente indispensabile pentru realizarea unui proces educațional eficient.

De asemenea, succesul incluziunii depinde în mare măsură de pregătirea cadrelor didactice și de atitudinea societății față de persoanele cu nevoi speciale. Eliminarea prejudecăților și promovarea unei culturi organizaționale bazate pe acceptare și cooperare contribuie la crearea unui climat școlar favorabil dezvoltării armonioase a tuturor elevilor.

În concluzie, incluziunea școlară nu trebuie privită doar ca o obligație legislativă, ci ca o responsabilitate morală și socială. Prin asigurarea accesului egal la educație și prin valorificarea potențialului fiecărui copil, școala incluzivă contribuie la formarea unei societăți democratice, tolerante și solidare.

Bibliografie

1. Cucos, Constantin – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
2. Vršmaș, Traian – *Școala și educația pentru toți*, Editura Miniped, București, 2001.
3. Gherguț, Alois – *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*, Editura Polirom, Iași, 2006.
4. UNESCO – *Guidelines for Inclusion: Ensuring Access to Education for All*, Paris, 2005

BODEA IOANA - ADRIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ SÂNTANA

LOCALITATE:SÂNTANA

CUBUL - METODĂ INTERACTIVĂ DE ÎNVĂȚARE - exemple de bune practici -

CUBUL este o tehnică de predare- învățare care stimulează munca pe grupe și este folosită mai ales pentru explorarea unui subiect din mai multe perspective. Este una dintre metodele de învățare prin cooperare care poate fi adaptată și folosită în ciclul primar.

Se realizează un cub pe ale cărui fețe se vor nota: *descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.*

Se anunță tema despre care se va discuta. Elevii vor fi împărțiți în șase grupe, fiecare vor analiza topica aleasă din perspectiva unei fețe a cubului.

- *Descrie: culorile, formele, mărimile, etc.*
- *Compară: ce este asemănător? Ce este diferit?*
- *Analizează: spune din ce este făcut, din ce se compune.*
- *Asociază: la ce te îndeamnă să te gândești?*
- *Aplică: ce poți face cu aceasta? La ce poate fi folosită?*
- *Argumentează: pro sau contra și enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmației tale.*

După ce au fost împărțiți copiii în 6 grupe eterogene vor fi explicate verbal cerințele. Se indică timpul de lucru.

Se atribuie rolurile fiecărui membru din grup:

- cititorul – rostogolește cubul și anunță grupului său cerința înscrisă pe fața de deasupra;
- ascultătorul activ / cercetașul – repetă sarcina și reformulează cerința pentru a fi înțeleasă de toți membrii grupului, adredeză întrebări.
- Interogatorul - solicită idei legate de modul de rezolvare a sarcinii de la membrii grupului.
- Liderul – va fi cel care va trage concluziile, le nota și le va comunica întregii clase.

DESCRIE

Elevii vor completa propozițiile cu termeni specifici matematici.

DESCRIE:

- ❖ Numărul care se scade se numește
- ❖ Numărul din care se scade se numește
- ❖ Predecesorul numărului 32 este
- ❖ Succesorul numărului 75 este.....
- ❖ Rezultatul adunării se numește
- ❖ Rezultatul scăderii se numește
- ❖ Dacă cifra unităților unui număr natural este 0, 2, 4, 6 sau 8 atunci acel număr este.....
- ❖ Dacă cifra unităților unui număr natural este 1, 3, 5, 7 sau 9 atunci acel număr este.....
- ❖ Numerele care se adună se numesc.....

Pentru sarcina „COMPARĂ” elevii vor efectua câteva exerciții de adunare, iar apoi vor compara rezultatele.

COMPARĂ

Calculează, apoi compară numerele ($<$, $>$ sau $=$):

$32+32$ 50 90 $50+40$ $20+1$ $10+2$ 35 35

Elevii au primit a „ASOCIAZĂ” realiza cores ențe între

exercițiu și rezultatul corect.

ASOCIAZĂ

Asociază, după modelul dat:

$19-7$ 22 $19-9$ 16 $24+3$ 23

$25-2$ 25 $19-3$ 12 $15+4$ 21

$25-3$ 12 $18-6$ 25 $14+9$ 19

$20-0$ 20 $30-5$ 10 $13+8$ 27

ARGUMENTEAZĂ

Voi solicita elevii să citească fiecare propoziție și să stabilească valoarea de adevăr a acestora, argumentând alegerea făcută.

- $51+62=43$, ..., căci suma nu poate fi mai decât oricare dintre termeni;
- $64+21=45$,....., căci suma nu poate fi mai decât termen;
- $16+53=17$, ..., căci suma nu poate fi mai decât termen;
- $15+32=32$, ..., căci suma este egală cu termenul al dar primul termen nu este
- $53+0=53$, ..., căci dacă un termen este 0, suma este egală cu

ANALIZEAZĂ

Elevii vor analiza datele problemei și vor întocmi planul de rezolvare al acesteia.

Analizează datele problemei și întocmește planul de rezolvare al acesteia:

Într- o livadă o grupă de copii a strâns 80 de kg de mere, iar alt grup a strâns cu 20 de kg mai puțin.

Câte kg de mere a strâns al doilea grup?

Plan de rezolvare

APLICĂ

Pentru a rezolva problema elevii vor formula întrebarea corectă respectând cele două cerințe:

- a) printr-o singură operație;
- b) prin două operații.

APLICĂ

Formulează întrebarea pentru a rezolva :

- a) printr-o singură operație;
- b) prin două operații.

Într-un coș erau 24 de mere și cu 10 mai puține pere.

Turul galeriei

După ce fiecare grupă a rezolvat sarcina de lucru, grupele își prezintă unii altora modul de rezolvare a sarcinii propuse în fața clasei.

După expunerea posterelor pe pereții clasei grupurile trec pe rând pe la fiecare poster pentru a examina soluțiile găsite de colegi.

Comentariile și observațiile „vizitatorilor” sunt scrise pe posterul analizat, acolo unde este cazul.

BIBLIOGRAFIE:

- Anton, Ilica; Ana, Curetean; Corina, Uzum; Dorin, Herlo; Viorel Binchiciu - „O pedagogie pentru învățământul primar și preșcolar” - Editura universității „AUREL VLAICU” Arad 2005.

BUXAI MĂDĂLINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA P.P. „PALATUL FERMECAT”, STRUCTURA
P.P. NR. 24
LOCALITATE: ARAD

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică

Cuvinte-cheie: tehnologie digitală, educație, activitate didactică, competențe digitale, învățare modernă, inovație educațională.

Transformările tehnologice din ultimele decenii au influențat profund toate domeniile societății, inclusiv educația. Tehnologia digitală a devenit un instrument esențial în activitatea didactică, contribuind la modernizarea procesului de predare-învățare și la dezvoltarea competențelor necesare secolului XXI. Integrarea resurselor digitale în educație oferă oportunități semnificative pentru personalizarea învățării, creșterea motivației elevilor și îmbunătățirea performanțelor școlare. Totodată, utilizarea tehnologiei implică provocări care necesită o abordare responsabilă și echilibrată.

Societatea contemporană este caracterizată de dezvoltarea rapidă a tehnologiilor informaționale și de comunicare, care au schimbat modul în care oamenii învață, comunică și lucrează. În acest context, școala are responsabilitatea de a pregăti elevii pentru o lume digitalizată, iar cadrele didactice sunt chemate să adapteze strategiile educaționale la noile realități tehnologice. Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică nu reprezintă doar o tendință modernă, ci o necesitate pentru asigurarea unui proces educațional relevant și eficient.

Tehnologia digitală facilitează accesul rapid la informații și diversifică modalitățile de predare și învățare. Platformele educaționale, aplicațiile interactive, manualele digitale și resursele multimedia permit profesorilor să creeze experiențe de învățare atractive și adaptate nevoilor elevilor.

Prin utilizarea prezentărilor multimedia, a simulărilor virtuale și a materialelor video, conceptele complexe pot fi explicate într-un mod mai accesibil și mai atractiv. De asemenea, tehnologia oferă posibilitatea realizării unor activități colaborative, stimulând comunicarea și dezvoltarea competențelor sociale ale elevilor.

Un alt avantaj important îl reprezintă învățarea personalizată. Instrumentele digitale permit adaptarea conținuturilor și a ritmului de lucru la nivelul fiecărui elev, contribuind la reducerea diferențelor de performanță și la creșterea incluziunii educaționale.

- **Beneficiile utilizării tehnologiei digitale:**

Integrarea tehnologiei în activitatea didactică aduce multiple beneficii. În primul rând, crește motivația și implicarea elevilor. Generațiile actuale sunt familiarizate cu mediul digital, iar

utilizarea unor instrumente moderne poate transforma procesul de învățare într-o experiență mai atractivă.

În al doilea rând, tehnologia dezvoltă competențele digitale, considerate esențiale pentru integrarea profesională și socială în lumea contemporană. Elevii învață să utilizeze responsabil informațiile, să comunice eficient și să rezolve probleme folosind instrumente digitale.

De asemenea, evaluarea poate deveni mai eficientă prin intermediul platformelor online care oferă feedback imediat și permit monitorizarea progresului elevilor. Profesorii pot analiza rezultatele în timp real și pot adapta strategiile didactice în funcție de nevoile identificate.

- **Provocări și limite:**

În ciuda avantajelor evidente, utilizarea tehnologiei digitale în educație prezintă și anumite provocări. Una dintre acestea este accesul inegal la dispozitive și la internet, care poate genera discrepanțe între elevi. De asemenea, lipsa competențelor digitale ale unor cadre didactice poate limita valorificarea eficientă a resurselor tehnologice.

Un alt aspect important îl reprezintă riscul utilizării excesive a dispozitivelor electronice. Dependenta de tehnologie, diminuarea interacțiunii directe și expunerea la informații neverificate sunt probleme care necesită atenție și educație digitală adecvată.

Pentru a evita aceste riscuri, tehnologia trebuie utilizată ca instrument complementar procesului educațional, fără a substitui rolul profesorului. Relația umană dintre profesor și elev rămâne un element fundamental al educației de calitate.

Tehnologia digitală reprezintă un factor important în modernizarea educației și în creșterea calității actului didactic. Utilizată în mod responsabil și integrată în strategii pedagogice adecvate, aceasta poate contribui la dezvoltarea competențelor elevilor, la creșterea motivației pentru învățare și la eficientizarea procesului educațional. Viitorul educației depinde de capacitatea școlii de a valorifica oportunitățile oferite de tehnologie, menținând în același timp echilibrul dintre inovație și dimensiunea umană a actului educativ.

ARDELEAN ALINA-GEORGIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL TEHNOLOGIC VINGA

LOCALITATE: VINGA

JOCUL ȘI POVESTEA - ANCORE ÎN DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ LA CLASA PREGĂTITOARE

Tranziția de la mediul protector al grădiniței la rigorile vieții școlare reprezintă un prag major în viața copilului de 6-7 ani. Clasa pregătitoare are tocmai acest rol de punte, în care componenta academică trebuie să se împletească armonios cu cea afectivă. În acest context, dezvoltarea competențelor socio-emoționale nu mai este doar un obiectiv secundar, ci devine temelia pe care se construiește succesul școlar și adaptarea pe termen lung a elevului.

Un copil capabil să își recunoască emoțiile, să își autoregleze comportamentul și să interacționeze pozitiv cu semenii săi va manifesta o deschidere mult mai mare către învățare. Practica didactică ne arată că tehnicile bazate pe joc, povești terapeutice și reflecție ghidată sunt cele mai eficiente instrumente pentru atingerea acestor obiective la vârstele timpurii.

În activitatea de la clasă, o atenție deosebită trebuie acordată alfabetizării emoționale. Copiii sunt ghidați să identifice cele patru emoții de bază: bucuria, tristețea, furia și frica. O activitate de succes în acest sens este „Calendarul Emoțiilor”, desfășurat în cadrul Întâlnirii de dimineață. În fiecare zi, elevii plasează un jeton cu numele lor în dreptul simbolului care le descrie starea de spirit. Această rutină simplă nu doar că validează trăirile fiecărui copil, dar dezvoltă și empatia în rândul colectivului, elevii învățând să observe când un coleg are o zi mai puțin bună și are nevoie de susținere.

Gestionarea furiei și a frustrării reprezintă o altă provocare majoră la clasa pregătitoare. Înlocuirea reacțiilor impulsive cu strategii de calmare se poate realiza prin tehnici ludice, cum ar fi „Tehnica Broaștei Țestoase” sau „Borcanul cu liniște”. Copiii învață că este în regulă să simtă furie, dar nu este în regulă să rănească prin comportamentul lor. Prin exerciții de respirație profundă și numărătoare inversă, transformate în joc, micul școlar dobândește treptat mecanisme de autoreglare emoțională.

Pe lângă dezvoltarea intrapersonală, componenta interpersonală (colaborarea și rezolvarea conflictelor) este esențială. Jocurile de rol și activitățile pe echipe mici îi obligă pe copii să negocieze, să împartă resurse și să asculte părerile celorlalți. De exemplu, în cadrul activităților de arte vizuale și abilități practice, realizarea unui desen colectiv pe o foaie mare de flipchart îi determină pe elevi să colaboreze pentru un scop comun, exersând toleranța și spiritul de echipă.

Literatura pentru copii rămâne un aliat de preț. Poveștile cu tâlc, în care personajele trec prin situații tensionate sau dileme morale, oferă un cadru sigur în care elevii pot analiza consecințele unor comportamente fără a se simți judecați. Discuțiile post-lectură, centrate pe întrebări precum „Cum s-a simțit personajul?” sau „Voi cum ați fi procedat în locul lui?”, stimulează gândirea critică și flexibilitatea cognitivă.

În concluzie, investirea de timp și energie în dezvoltarea socio-emoțională la clasa pregătitoare asigură un climat școlar incluziv, sigur și stimulat. Învățătorul nu este doar un transmițător de informații, ci un facilitator de experiențe umane. Sprijinit să se dezvolte armonios din punct de vedere emoțional, copilul de astăzi va deveni adultul echilibrat, empatic și rezilient de mâine, capabil să facă față provocărilor unei societăți în continuă schimbare.

COVERCĂ VALENTINA-IRINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 95

LOCALITATE: BUCUREȘTI

Implicarea activă a elevilor în activități de protejare a mediului

Pe parcursul fiecărui an școlar am organizat și am desfășurat cu elevii mei diverse activități de educație ecologică, în care nu doar au învățat despre protejarea mediului, ci au plantat flori, legume, copăcei și le-au urmărit apoi creșterea și dezvoltarea; au realizat căsuțe pentru păsări, le-au așezat în locuri accesibile acestora și le-au aprovizionat periodic cu semințe, astfel încât să fie de folos pe tot parcursul anului.

Cu ocazia „Zilei internaționale a pădurilor”, în acest an școlar, elevii clasei a III-a au participat la activitatea de protejare a mediului, organizată cu sprijinul reprezentanților „Caravanei Pădurii”. Activitatea s-a desfășurat într-o manieră interactivă și experiențială, având ca scop formarea unei atitudini responsabile față de natură, dezvoltarea spiritului de observație și însușirea unor cunoștințe științifice elementare referitoare la ecosistemele forestiere din România.

Demersul didactic s-a fundamentat pe principiile educației ecologice moderne, care promovează învățarea activă, participativă și interdisciplinară. Activitatea a valorificat metode specifice pedagogiei experiențiale, prin care elevii au fost implicați direct în observarea, explorarea și manipularea unor materiale autentice provenite din mediul forestier, facilitând astfel construirea unor reprezentări corecte despre biodiversitatea și importanța pădurilor.

În prima parte a activității, reprezentantul organizației a prezentat elevilor informații științifice adaptate particularităților de vârstă privind principalele tipuri de păduri din România: pădurile de foioase și pădurile de conifere. Explicațiile au fost susținute prin materiale ilustrative de înaltă calitate, care au facilitat înțelegerea caracteristicilor specifice fiecărui ecosistem forestier.

Elevii au identificat principalele specii de arbori caracteristice pădurilor de foioase, precum stejarul, fagul, carpenul și teiul, precum și speciile reprezentative pentru pădurile de conifere, între care bradul, molidul și pinul. Au fost analizate diferențele privind forma și structura frunzelor și acelor, modalitățile de răspândire a semințelor, condițiile de dezvoltare și adaptările acestor specii la factorii de mediu.

Cu ajutorul imaginilor și al explicațiilor oferite de voluntar, elevii au descoperit numeroase specii de mamifere, păsări și alte viețuitoare care populează ecosistemele forestiere: cerbul carpatin, căpriorul, mistrețul, ursul brun, lupul, râsul, vulpea, veverița, ciocănitoarea, bufnița și numeroase alte specii protejate. Au fost prezentate relațiile existente între plante și animale, lanțurile trofice și echilibrul ecologic care caracterizează ecosistemele forestiere.

Prezentarea a evidențiat rolul fiecărei specii în menținerea biodiversității și a subliniat faptul că dispariția unei singure componente poate influența funcționarea întregului ecosistem. Elevii au înțeles că pădurea reprezintă un sistem complex, în care organismele vii și factorii de mediu se află într-o permanentă interdependență.

Un moment deosebit de apreciat de elevi l-a constituit explorarea tactilă a unor materiale naturale autentice. Copiii au avut posibilitatea de a atinge și observa coarne de cerb provenite de la diferite specii și exemplare, remarcând diferențele privind dimensiunea, forma, ramificațiile și textura acestora. Pornind de la observațiile elevilor, voluntarul a explicat procesul natural de creștere și regenerare anuală a coarnelor, rolul acestora în perioada de împerechere și importanța lor biologică în viața animalelor.

Experiența directă de manipulare a acestor materiale autentice a stimulat curiozitatea științifică, spiritul de observație și capacitatea elevilor de a formula ipoteze și întrebări, transformând procesul de învățare într-o experiență memorabilă.

În aceeași manieră interactivă, elevii au analizat conuri de brad de dimensiuni variate, unele

dintre acestea fiind considerabil mai mari decât cele întâlnite în mod obișnuit. Copiii au observat structura solzilor, modul de așezare a acestora și rolul conurilor în reproducerea coniferelor. A fost explicat procesul de maturizare a semințelor și modalitatea prin care acestea sunt răspândite în natură, contribuind la regenerarea pădurilor. Manipularea acestor materiale biologice autentice a favorizat învățarea multisenzorială, strategie didactică cu o eficiență ridicată în consolidarea cunoștințelor la elevi.

Un alt moment central al activității l-a reprezentat atelierul practic de plantare a puieților de stejar. Fiecare elev a primit materialele necesare, puse la dispoziție de organizatorii „Caravanei Pădurii”: ghivece, substrat vegetal și puieți sănătoși de stejar. Sub îndrumarea și supravegherea specialistului acestei organizații, elevii au parcurs toate etapele procesului de plantare: pregătirea ghiveciului, introducerea substratului, poziționarea corectă a puietului, completarea cu pământ și udarea acestuia. În timpul activității practice, au fost explicate condițiile necesare dezvoltării arborilor, importanța apei, luminii și solului, precum și etapele creșterii unui arbore de la sămânță până la maturitate.

Prin implicarea directă în această activitate practică, elevii au înțeles că regenerarea pădurilor reprezintă un proces complex și de lungă durată, care necesită responsabilitate, răbdare și implicarea activă a oamenilor.

Pe parcursul întregii activități, voluntarul organizației a evidențiat multiplele funcții ale pădurilor în menținerea echilibrului ecologic și în asigurarea calității vieții. Au fost prezentate rolul pădurilor în producerea oxigenului, absorbția dioxidului de carbon, reglarea temperaturii și a umidității atmosferice, protecția solului împotriva eroziunii, prevenirea inundațiilor și conservarea biodiversității. De asemenea, elevii au aflat că pădurile reprezintă habitatul natural pentru mii de specii de plante și animale și constituie o resursă esențială pentru dezvoltarea durabilă a societății. Discuțiile au vizat și efectele negative ale defrișărilor necontrolate, ale incendiilor și ale poluării asupra ecosistemelor forestiere, fiind evidențiată necesitatea protejării patrimoniului natural.

Din perspectivă metodică, activitatea a integrat eficient metode moderne de predare-învățare, precum conversația euristică, explicația, demonstrația, observația sistematică, învățarea prin descoperire, explorarea directă și experimentul practic. Materialele didactice autentice au constituit un suport valoros pentru dezvoltarea competențelor de investigare și pentru consolidarea învățării active.

Elevii și-au dezvoltat capacitatea de observare, clasificare și comparare a elementelor din natură, au manifestat interes pentru protejarea mediului înconjurător și au conștientizat faptul că fiecare persoană poate contribui la conservarea pădurilor prin comportamente responsabile.

Participarea directă la plantarea puieților a consolidat sentimentul responsabilității individuale față de natură și a stimulat implicarea activă în acțiuni de voluntariat și protecție a mediului. Experiența practică a transformat informațiile teoretice în cunoștințe aplicabile și a contribuit la dezvoltarea unei relații afective pozitive între elevi și mediul natural.

Din punctul meu de vedere, această activitate a reprezentat un exemplu de bună practică în domeniul educației pentru dezvoltare durabilă, valorificând parteneriatul dintre școală și organizațiile implicate în protecția mediului; a constituit un demers educațional complex, cu un puternic caracter formativ și aplicativ, care a îmbinat armonios informațiile științifice cu experiențele practice și observațiile directe; a contribuit la dezvoltarea unei conștiințe ecologice autentice, la consolidarea respectului față de natură și la formarea unor comportamente responsabile prin implicarea activă în protejarea mediului înconjurător.

AKBIYIK ENACHE MIOARA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 188

LOCALITATE: BUCUREȘTI

Educația în era digitală – Tehnologia, un partener de încredere în activitatea didactică

Transformarea digitală a educației a schimbat modul în care elevii învață și profesorii predau. În învățământul primar, tehnologia nu înlocuiește metodele clasice, ci le completează, oferind experiențe de învățare atractive, interactive și adaptate nevoilor generației actuale. Utilizată cu măsură și în scop educativ, aceasta stimulează curiozitatea, creativitatea și participarea activă a elevilor la lecții.

La clasa a II-a, resursele digitale au devenit un sprijin important în desfășurarea activităților didactice. Tabla interactivă și videoproiectorul facilitează prezentarea lecțiilor prin imagini, animații și materiale video, transformând conținuturile în experiențe ușor de înțeles și captivante. Lecțiile de Comunicare în limba română sunt îmbogățite prin povești ilustrate, exerciții interactive și jocuri de vocabular, iar elevii participă cu interes la activitățile propuse.

În cadrul disciplinei Matematică și explorarea mediului, aplicații precum **Wordwall**, **LearningApps**, **Kahoot!** și **Quizizz** sunt utilizate pentru consolidarea cunoștințelor prin joc. Exercițiile interactive, concursurile și provocările digitale transformă recapitularea într-o activitate atractivă, iar feedbackul oferit imediat îi ajută pe elevi să învețe din propriile greșeli și să își dezvolte încrederea în sine.

Tehnologia stimulează și creativitatea. Cu ajutorul aplicațiilor digitale, elevii realizează felicitări, afișe, desene și prezentări dedicate unor evenimente precum Ziua Pământului, Ziua Lecturii, Săptămâna Verde sau diferite sărbători naționale. Aceste activități dezvoltă imaginația, spiritul de inițiativă și capacitatea de a lucra în echipă.

Resursele multimedia și tururile virtuale oferă copiilor posibilitatea de a descoperi locuri, fenomene și informații care depășesc limitele manualului. Vizionarea unor materiale despre natură, univers, tradiții sau patrimoniul cultural transformă lecțiile în experiențe memorabile și contribuie la învățarea prin explorare.

Un rol important îl are și colaborarea cu familia. Platformele educaționale și aplicațiile de comunicare facilitează transmiterea informațiilor, distribuirea materialelor de lucru și prezentarea

activităților desfășurate la clasă. Astfel, părinții sunt implicați activ în parcursul educațional al copiilor și pot sprijini procesul de învățare și acasă.

În același timp, utilizarea tehnologiei oferă cadrul potrivit pentru dezvoltarea competențelor digitale și a unui comportament responsabil în mediul online. Elevii învață regulile unei utilizări sigure a internetului, importanța protejării datelor personale și necesitatea unui comportament respectuos în comunicarea digitală.

Experiența didactică demonstrează că tehnologia, utilizată echilibrat și integrată în mod creativ în activitățile de la clasă, crește motivația pentru învățare și facilitează înțelegerea noțiunilor. Elevii sunt mai implicați, comunică mai ușor, colaborează eficient și își dezvoltă competențe esențiale pentru viitor.

Educația digitală nu înseamnă doar folosirea unor dispozitive moderne, ci construirea unui mediu de învățare în care fiecare copil este încurajat să exploreze, să descopere și să creeze. Profesorul rămâne ghidul acestui proces, iar tehnologia devine un aliat valoros în formarea unor elevi autonomi, responsabili și pregătiți pentru provocările lumii de mâine.

SARIS MIRELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘERBAN-VODĂ”

LOCALITATE: BUCUREȘTI

Activitățile interdisciplinare - bucuria copiilor

Copiii din învățământul primar cu vârste cuprinse între de 6-10 ani experimentează realitatea ca pe un tot unitar, nicidecum discipline separate precum „Limba română”, „Matematică” ori „Științe”. Când predăm izolat, riscăm să creăm competențe rigide, pe care elevul nu știe să le aplice în viața de zi cu zi.

De aceea, abordarea interdisciplinară implică o intersectare a diferitelor discipline, prin care se urmărește formarea competențelor-cheie ce stimulează:

- gândirea critică - copiii învață să facă conexiuni și să rezolve probleme complexe;
- motivația pentru învățare - conținuturile devin relevante deoarece sunt ancorate în realitate;
- creativitatea - transferul de cunoștințe dintr-un domeniu în altul deschide noi perspective de exprimare.

O temă cum ar fi „**Iarna**” devine pretextul perfect pentru a citi un text specific anotimpului, a rezolva exerciții și probleme, a experimenta și a realiza lucrări artistico-plastice prin intermediul activităților integrate, în cadrul aceleiași unități tematice sau chiar în cadrul aceleiași zile. Propun câteva activități pe această temă, aplicate la clasa a II-a, ce se pot desfășura pe o perioadă de I-IV săptămâni:

- ★ *Comunicare în limba română:* textul suport „Apolodor” de Gellu Naum (activități: jocuri de rol „Sunt Apolodor și pe unde am călătorit am văzut...”, scrierea unui scurt text imaginativ „Dacă aș fi în locul lui Apolodor...” sau a unui bilet adresat lui Apolodor, realizarea unui afiș sau a unei invitații la spectacolul în care va juca pinguinul Apolodor);
- ★ *Matematică și explorarea mediului:* rezolvarea de exerciții și probleme prin adunare repetată sau înmulțire utilizând simboluri specifice anotimpului, precum fulgi de nea, sănii, globulețe, reni, oameni de zăpadă, țurțuri etc; experimente privind stările de agregare ale apei, medii de viață (Polul Nord și Polul Sud);
- ★ *Muzică și mișcare:* învățarea cântecului „Pinguinul dansator” (cântare vocală în colectiv, în grupuri mici și individual), exerciții de percuție corporală și/sau utilizarea unor pseudoinstrumente muzicale pentru marcarea ritmului, audiții Ada Milea - „Apolodor”;
- ★ *Arte vizuale și abilități practice:* desene/ picturi/ colaje care-l au în prim plan pe îndrăgitul pinguin, realizarea de figurine din plastilină (animale de la poli: pinguini, urși polari, foci,

vulpi polare), realizarea unui pinguin din hârtie folosind tehnicile Tangram sau Origami, confecționarea unor măști;

- ★ *Dezvoltare personală*: discuții privind dezvoltarea emoțională și socială, avându-l ca reper pe pinguinul Apolodor (manifestarea adecvată a emoțiilor și a comportamentului în școală și în societate, jocuri de mimă, studii de caz).

Activitățile interdisciplinare de succes sunt cele care au o temă de interes pentru copii (lumea dinozaurilor sau a necuvântătoarelor, spațiul cosmic, jocuri și sporturi preferate) și care permit conexiuni firești între disciplinele școlare, nu forțate. Elevii sunt mult mai motivați și implicați în acest tip de activități știind că tot efortul lor se concretizează la final într-o expoziție sau machetă a clasei, o scurtă piesă de teatru sau o revistă. Evaluarea nu se mai face prin teste clasice pe discipline, ci prin metode complementare: portofoliul, autoevaluarea, observarea sistematică a comportamentului și interevaluarea în cadrul lucrului în echipă.

În concluzie, abordarea interdisciplinară le oferă elevilor din învățământul primar șansa de a explora conexiunile dintre cuvinte, numere, forme, sunete și natură, prin care îi pregătim nu doar pentru următoarele cicluri școlare, ci pentru o societate dinamică, unde flexibilitatea cognitivă este cea mai valoroasă abilitate. Investiția de timp și energie în proiectarea acestor activități merită tot efortul, care se întoarce înzecit în privirile curioase și entuziasmul copiilor pentru care școala devine un loc în care învață cu plăcere în fiecare zi.

CRISTEA LIGIA-MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL ROMÂNNO-FINLANDEZ

LOCALITATE: BUCUREȘTI

Strategii de integrare a copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES)

Vorbim tot mai mult despre integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES), însă este important să înțelegem ce presupune cu adevărat acest proces. Educația incluzivă nu înseamnă doar prezența unui copil cu CES într-o clasă obișnuită, ci participarea sa activă la viața școlii, alături de colegi, într-un mediu care îi respectă nevoile și îi valorifică potențialul.

„Potrivit UNESCO, educația incluzivă reprezintă un proces prin care școala răspunde diversității nevoilor tuturor copiilor, asigurând participarea acestora la învățare și la viața comunității școlare. Declarația de la Salamanca (UNESCO, 1994) subliniază că școlile trebuie să primească toți copiii, indiferent de particularitățile lor fizice, intelectuale, sociale, emoționale sau lingvistice.” (Telefonul Copilului)

În această generație am avut în clasă doi copii cu certificat CES. Nu a fost întotdeauna ușor. Au existat provocări, momente de nesiguranță și situații care au necesitat multă răbdare. Totuși, experiența mi-a demonstrat că integrarea este posibilă atunci când există dorință, implicare și colaborare. Dincolo de diagnostice și documente, acești copii au nevoie de ceea ce își dorește orice copil: să fie acceptați, înțeleși și sprijiniți.

Iată câteva reguli pe care le consider esențiale în procesul de integrare:

1. Încredințează-i că ești alături de ei

Copiii cu CES au nevoie să simtă că profesorul este un sprijin constant. Un cuvânt de încurajare, o apreciere sinceră sau disponibilitatea de a-i ajuta atunci când întâmpină dificultăți le oferă siguranță și încredere.

2. Oferă empatie

Înainte de a corecta un comportament sau o greșeală, încearcă să înțelegi cauza din spatele acestora. Empatia nu înseamnă permisivitate, ci capacitatea de a privi situația și din perspectiva copilului.

3. Creează rutine clare

Mulți copii cu CES se simt mai confortabil atunci când activitățile sunt previzibile. Un program bine structurat, reguli clare și anunțarea din timp a schimbărilor îi ajută să se adapteze mai ușor și să participe activ la activitățile clasei.

4. Comunică permanent cu părinții

Parteneriatul dintre școală și familie este esențial. Părinții cunosc cel mai bine nevoile copilului și pot oferi informații valoroase despre strategiile care funcționează acasă. La rândul său, cadrul didactic poate transmite observații importante privind evoluția copilului la școală.

5. Tratează-i ca pe niște copii, nu ca pe niște etichete

Diagnosticul nu definește copilul. Evitarea etichetării și concentrarea asupra calităților, intereselor și reușitelor sale contribuie la dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și la integrarea autentică în colectiv.

Integrarea copiilor cu CES nu este un proces perfect și nici unul lipsit de dificultăți. Este însă o oportunitate pentru întreaga clasă de a învăța despre respect, empatie, răbdare și acceptarea

diversității. Iar atunci când fiecare copil se simte valoros și inclus, câștigă întreaga comunitate școlară.

Pentru elevii de clasa a IV-a, activitățile cele mai eficiente sunt cele care îi implică direct în situații de cooperare, ascultare și înțelegere a perspectivelor celorlalți. Iată câteva exemple practice:

1. „În pantofii colegului”

Scop: dezvoltarea empatiei.

Desfășurare:

- Fiecare elev primește o situație (de exemplu: „un copil nou în clasă”, „un elev care a pierdut un concurs”, „un coleg exclus din joc”).
- Elevii discută în perechi:
 - Cum s-ar simți persoana?
 - De ce ar avea nevoie?
 - Cum am putea să o ajutăm?

2. „Cercul aprecierilor”

Scop: respect și comunicare pozitivă.

Desfășurare:

- Elevii stau în cerc.
- Fiecare spune ceva pozitiv despre colegul din dreapta sa.
- Se insistă pe exemple concrete („Îmi place că mă ajută la desen/matematică.”).

3. „Inima faptelor bune”

Scop: dezvoltarea empatiei, a respectului reciproc și a comportamentelor prosoziale.

Desfășurare:

- În clasă se realizează o „Inimă a faptelor bune”, amplasată într-un loc vizibil. Pe parcursul săptămânii, elevii scriu pe post-it-uri mesaje de apreciere la adresa colegilor, evidențiind gesturi frumoase, acte de bunătate sau comportamente care i-au impresionat.

Mesajele pot începe cu formulări precum:

- „Îți mulțumesc pentru că m-ai ajutat...”; „Am apreciat că ai...”; „Mi-a plăcut când ai...”

Post-it-urile sunt lipite pe inimă, iar la sfârșitul săptămânii se citesc și se discută câteva dintre ele. Activitatea îi ajută pe copii să observe și să valorizeze calitățile și faptele bune ale colegilor, contribuind la crearea unui climat pozitiv și prietenos în clasă.

OZTURK ALINA-MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Româno-Finlandez

LOCALITATE: București

Când zilele internaționale devin lecții de empatie

În fiecare an școlar apar în calendar zeci de zile internaționale. Unele trec neobservate, altele devin pretexte pentru afișe, desene sau activități punctuale. De câțiva ani însă, am început să le privesc diferit: ca pe oportunități de a vorbi despre oameni, emoții, relații și valori.

Empatia se construiește greu din definiții și ușor din experiențe. Copiii înțeleg mai bine lumea atunci când au ocazia să o privească prin ochii altcuiva. De aceea, multe dintre activitățile pe care le-am desfășurat la clasă au pornit de la zilele internaționale care ne-au oferit un context autentic de reflecție și dialog.

În septembrie, de Ziua gândirii pozitive, am citit împreună despre Pollyanna și celebrul ei „joc al bucuriei”. Discuțiile despre felul în care alegem să privim situațiile din viața noastră s-au transformat firesc într-o conversație despre recunoștință și apreciere. În aceeași zi am început un jurnal de recunoștință și am scris bilețele de apreciere pentru colegi. Pentru unii copii a fost prima dată când au pus în cuvinte ceea ce admiră la cineva. Pentru alții a fost prima dată când au primit un mesaj pozitiv scris special pentru ei.

Tot atunci am avut-o invitată la clasă pe mama unui elev, pompier de profesie. Copiii au aflat despre curaj, responsabilitate și despre nevoia de a-i ajuta pe ceilalți chiar și atunci când acest lucru presupune riscuri personale. Exercițiul de evacuare în caz de incendiu, pe care l-am realizat ulterior, a fost tratat cu maximă seriozitate. Dincolo de proceduri și reguli, am discutat despre grija față de ceilalți și despre responsabilitatea pe care o avem unii față de alții.

O altă lecție de empatie a venit dinspre sport. Cu ocazia Zilei internaționale a gimnasticii am pornit de la experiența unei colege care practică acest sport. La clasă, copiii văd adesea doar medaliile sau reușitele colegilor lor. Mai rar văd antrenamentele, efortul, dezamăgirile sau momentele în care rezultatele nu sunt pe măsura muncii depuse. Tocmai despre acestea am discutat. Ulterior, întâlnirea cu Daniela Șofronie, medaliată olimpică, le-a oferit copiilor o perspectivă autentică asupra vieții unui sportiv de performanță. Spre finalul anului, în Săptămâna Altfel, discuțiile au continuat alături de Costin Curelea, fotbalist și antrenor. În ambele întâlniri, succesul nu a fost prezentat ca o colecție de victorii, ci ca un drum presărat cu obstacole, perseverență și multe emoții. Ziua democrației a fost, pentru clasa noastră, ziua alegerii reprezentantului elevilor. Votul a devenit o lecție practică despre ascultare, respect și responsabilitate. Copiii au descoperit că a conduce nu înseamnă doar a avea idei, ci și a înțelege nevoile celor pe care îi reprezintă. Interesant a fost că proiectele propuse de reprezentantul ales au vizat în principal starea de bine a grupului și relațiile dintre colegi.

Una dintre cele mai emoționante activități a avut loc pe 26 septembrie, cu ocazia Zilei scrierii scrisorilor. Fiecare copil a primit o scrisoare scrisă de mână, în care i-am amintit un lucru pe care îl apreciez la el și o amintire dragă pe care o păstrez din timpul petrecut împreună. Am vorbit apoi despre puterea cuvintelor scrise, despre scrisorile care păstrează amintiri și despre mesajele care pot vindeca, încuraja sau apropia oamenii. La finalul zilei am aflat că unii copii au ales să scrie, la rândul lor, scrisori pentru părinți.

În octombrie am marcat Ziua internațională a non-violenței prin activități artistice și prin lectura cărții „Cum să fii cool la școală – Educație fără bullying”. Discuțiile despre excludere, porecle, răutăți și conflicte au continuat apoi în multe alte momente ale anului. Copiii au descoperit că violența nu înseamnă doar lovituri și că uneori cuvintele pot răni la fel de mult.

Ziua mondială a zâmbetului a fost încă un prilej de a ne concentra asupra aprecierii reciproce.

Copiii au primit și au oferit bilețele cu mesaje pozitive. Pentru câteva minute, atenția nu s-a mai îndreptat către ce nu funcționează, ci către ceea ce admirăm la cei din jur. Uneori, astfel de exerciții simple schimbă atmosfera unei clase mai mult decât multe discursuri despre respect și prietenie.

De Ziua mondială a profesorilor am încercat un exercițiu diferit. În loc să vorbim despre ceea ce fac profesorii pentru elevi, am discutat despre ceea ce pot face elevii pentru profesorii lor. Copiii au descoperit că și adulții au emoții, nevoi și zile mai dificile. A fost un moment valoros în care au înțeles că empatia nu ține de vârstă, ci de capacitatea de a-l vedea și pe celălalt.

Săptămâna Verde ne-a ajutat să extindem conceptul de empatie dincolo de relațiile dintre oameni. Am vorbit despre grijă, responsabilitate și despre legătura dintre binele nostru și binele mediului în care trăim. Pentru copii a fost un pas firesc de la „am grijă de colegii mei” la „am grijă de lumea în care trăim împreună”.

Pe parcursul anului am valorificat și alte momente precum Ziua bunătații, Ziua toleranței, Ziua drepturilor copilului, Ziua recunoștinței, Ziua cuvântului „Mulțumesc” sau Ziua internațională pentru non-violență în școală. Fiecare dintre ele a adus ocazia unei conversații, a unei reflecții sau a unei experiențe care i-a ajutat pe copii să privească puțin mai atent către cei din jur.

Privind în urmă, cred că adevărata valoare a acestor zile nu stă în activitatea în sine, ci în conversațiile pe care le generează. Calendarul ne oferă pretexte. Noi, profesorii, avem șansa de a le transforma în contexte de învățare autentică. Iar atunci când un copil începe să observe mai ușor emoțiile unui coleg, să se bucure sincer pentru reușita altuia sau să ofere sprijin fără să i se ceară, înțelegem că lecția și-a atins scopul.

PĂNICAN IULIA-CRISTIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Româno-Finlandez

LOCALITATE: București

Învățarea măsurării timpului prin resurse video create de cadrul didactic – o experiență la clasă

O lecție care a început cu o întrebare

Uneori, cele mai bune lecții nu încep din manual, ci dintr-o întrebare simplă: cum facem un concept abstract să devină înțeles de toți copiii, în același timp, fără diferențe mari de ritm?

În predarea noțiunilor despre măsurarea timpului la clasa I, am observat că elevii întâmpină dificultăți în înțelegerea relației dintre ore, minute și secunde. Deși materialele existente sunt numeroase, multe nu reușesc să îmbine clar explicația cu o structură accesibilă vârstei lor.

Așa a apărut nevoia de a crea propriul material video.

De la idee la o lecție video

Materialul intitulat „Învăț să citești ceasul! ☑ Măsurarea timpului pentru copii” a fost conceput ca o lecție completă, nu ca o simplă explicație.

Procesul de realizare a durat câteva ore bune de lucru în Canva, în care fiecare secvență a fost gândită atent: de la modul în care începe povestea până la ordinea în care informațiile sunt prezentate. Înregistrarea vocii și sincronizarea cu imaginile au completat ulterior acest demers.

Înainte de publicare, videoclipul a trecut printr-un „filtru” important: propriii mei copii. Reacțiile lor au fost esențiale în ajustarea anumitor secvențe, acolo unde explicațiile păreau prea dificile sau unde elementele vizuale necesitau simplificare.

Momentul lecției în clasă

În clasă, am ales să introduc videoclipul imediat după anunțarea subiectului lecției.

Fără explicații suplimentare la început, am pornit materialul.

Am observat rapid cum atenția elevilor s-a schimbat. Pentru mulți dintre ei, noțiunile despre timp sunt greu de vizualizat, dar modul în care lecția a fost construită — de la evoluția măsurării timpului până la ceasul modern — a transformat informația într-un fir logic ușor de urmărit.

Pe măsură ce acul orelor, minutelor și secundelor era explicat, copiii făceau conexiuni vizibile, iar la final au fost provocați să răspundă oral la ore indicate pe ceasuri ilustrate.

O voce familiară într-un context digital

Un aspect neașteptat, dar extrem de valoros, a fost reacția elevilor la faptul că materialul poartă vocea mea.

Această familiaritate a crescut nivelul de atenție și implicare. Elevii au perceput videoclipul nu ca pe un conținut extern, ci ca pe o continuare firească a lecției de la clasă.

Efecte observate în învățare

Utilizarea acestui tip de resursă a adus o serie de beneficii clare:

- creșterea atenției și a implicării în timpul lecției;
- înțelegerea mai rapidă a noțiunilor abstracte;
- posibilitatea reluării explicațiilor în ritm propriu;
- sprijin real pentru elevii care au nevoie de consolidare;
- o mai bună structurare a momentului de predare.

În plus, elevii au început să manifeste interes pentru revizionarea materialului, ceea ce confirmă utilitatea resurselor video în învățarea individuală.

O resursă, mai multe direcții de învățare

Materialul face parte dintr-o serie mai amplă de resurse educaționale create pentru elevi, în cadrul canalului „Tiny ABCD World”, unde sunt disponibile aproximativ 65 de videoclipuri cu tematici diverse.

Deși fiecare material are o funcție proprie, toate au un element comun: sunt gândite pentru a susține învățarea reală, în clasă și acasă.

În loc de concluzie

Videoclipul face parte dintr-o serie de resurse educaționale create pentru elevi, disponibile pe canalul „Tiny ABCD World”, utilizate atât în activitatea de la clasă, cât și pentru învățarea individuală.

Crearea unei resurse video depășește simplul exercițiu tehnic, devenind un proces de reflecție pedagogică.

În spatele fiecărui minut de material se află întrebarea esențială: *cum poate fi transformat un concept abstract într-o învățare clară și accesibilă pentru un copil de 6–7 ani?*

Această întrebare a ghidat întregul demers de proiectare a materialului didactic.

În final, atunci când astfel de resurse reușesc să facă învățarea mai clară, mai accesibilă și mai atractivă, efortul din spatele lor își găsește pe deplin sensul în progresul elevilor.

PĂUN RALUCA FLORINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL ROMÂNNO-FINLANDEZ

LOCALITATE: SECTOR 6, BUCUREȘTI

Colaborarea eficientă între școală și familie- fundament al dezvoltării armonioase a copilului

În contextul actual, în care provocările educaționale sunt din ce în ce mai complexe, succesul școlar al elevilor depinde de colaborarea autentică dintre principalii factori implicați în educație: familia, școala și comunitatea. Literatura de specialitate subliniază faptul că implicarea activă a părinților în viața școlii contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului, la îmbunătățirea rezultatelor școlare și la consolidarea relației dintre toți actorii implicați în procesul educațional (Ezechil, 2002). Astfel, parteneriatul dintre școală și familie nu mai reprezintă doar o recomandare pedagogică, ci o condiție esențială pentru dezvoltarea integrală a elevului.

Familia este primul mediu educațional al copilului și spațiul în care acesta își formează valorile, atitudinile și comportamentele de bază. Școala completează acest proces prin dezvoltarea competențelor academice, sociale și civice. Atunci când cele două medii transmit mesaje coerente și urmăresc obiective comune, copilul beneficiază de stabilitate, siguranță și încredere, elemente indispensabile pentru evoluția sa.

Un parteneriat autentic depășește întâlnirile ocazionale cu părinții sau comunicarea exclusiv în situațiile problematice. El presupune construirea unei relații bazate pe respect reciproc, încredere, responsabilitate și dialog permanent. Părinții trebuie priviți ca parteneri activi în procesul educațional, iar cadrele didactice au responsabilitatea de a crea contexte în care aceștia să se simtă implicați și valorizați.

Comunicarea reprezintă fundamentul acestei colaborări. O comunicare eficientă nu înseamnă doar transmiterea informațiilor despre rezultatele școlare sau comportamentul elevului, ci și ascultarea activă a preocupărilor părinților, identificarea nevoilor copilului și găsirea unor soluții comune. Comunicarea deschisă și constantă contribuie la construirea unei relații bazate pe încredere și responsabilitate comună (Ezechil, 2002).

Din experiența mea ca învățătoare, am constatat că implicarea părinților produce rezultate vizibile atât în plan academic, cât și emoțional. În școala în care îmi desfășor activitatea, colaborarea cu familia este privită ca o componentă esențială a actului educațional și este susținută printr-o serie de practici concrete. Anul școlar debutează cu întâlniri individuale între cadrul didactic și fiecare familie, oferind posibilitatea unei cunoașteri aprofundate a copilului, a nevoilor sale și a așteptărilor părinților. La finalul anului sunt organizate noi întâlniri individuale, în cadrul cărora sunt analizate progresele elevului, dificultățile întâmpinate și direcțiile de dezvoltare pentru

perioada următoare. Aceste momente facilitează o comunicare deschisă și contribuie la consolidarea relației de încredere dintre familie și școală.

Colaborarea dintre familie și școală nu se limitează însă la aceste întâlniri planificate. Ori de câte ori situația o impune, sunt organizate discuții suplimentare, fie la inițiativa cadrului didactic, fie la solicitarea părinților. Aceste întâlniri permit identificarea timpurie a eventualelor dificultăți de învățare, emoționale sau comportamentale și facilitează stabilirea unor strategii comune de intervenție. Disponibilitatea pentru dialog pe tot parcursul anului școlar transmite familiilor că sunt parteneri reali în procesul educațional și contribuie la dezvoltarea unui climat bazat pe încredere, respect și colaborare.

Pe parcursul anului sunt organizate numeroase evenimente comunitare în care părinții și copiii participă împreună: ateliere tematice, activități educative, proiecte de voluntariat, expoziții, serbări și alte evenimente dedicate comunității școlare. Aceste experiențe creează contexte informale de colaborare, dezvoltă sentimentul apartenenței la comunitate și consolidează relațiile dintre copii, părinți și cadrele didactice. Participarea activă a familiilor transmite elevilor mesajul că educația este o responsabilitate comună și că adulții importanți din viața lor formează o echipă unită.

În acest parteneriat, cadrul didactic are un rol esențial. Învățătoarea este persoana care interacționează zilnic atât cu elevii, cât și cu familiile acestora, observând evoluția fiecărui copil, dificultățile întâmpinate și progresele realizate. Prin comunicare constantă, empatie și disponibilitate, aceasta creează punți de legătură între școală și familie, astfel încât intervențiile educaționale să fie unitare și adaptate nevoilor fiecărui elev. Atunci când apar situații care necesită sprijin suplimentar, colaborarea poate fi extinsă și către psihologul școlii sau alți specialiști, însă inițierea dialogului și menținerea relației cu familia revin, în cele mai multe cazuri, cadrului didactic.

De asemenea, colaborarea eficientă presupune cunoașterea particularităților fiecărui elev. Fiecare copil are propriul ritm de dezvoltare, propriile resurse și propriile nevoi emoționale. Atunci când profesorii și părinții comunică permanent și își împărtășesc observațiile, pot identifica mai ușor modalități adecvate de susținere a copilului. Un climat bazat pe apreciere, încurajare și respect contribuie semnificativ la dezvoltarea stimei de sine și la creșterea performanțelor școlare.

În concluzie, succesul educațional nu este rezultatul exclusiv al activității profesorului sau al implicării familiei, ci al colaborării dintre acestea. Atunci când părinții și cadrele didactice acționează ca o echipă, copilul beneficiază de sprijinul necesar pentru a-și valorifica potențialul și pentru a deveni un adult echilibrat și responsabil. Investiția în consolidarea parteneriatului școală-familie reprezintă, în esență, o investiție în viitorul fiecărui copil și al întregii comunități educaționale.

Referințe

Ezechil, L. (2002). *Comunicarea educațională în context școlar*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

PĂUN RALUCA FLORINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL ROMÂNNO-FINLANDEZ

LOCALITATE: SECTOR 6, BUCUREȘTI

Stresul parental și dezvoltarea personalității copilului: implicații pentru educație și colaborarea familie–școală

Dezvoltarea personalității copilului începe încă din primii ani de viață și este influențată în mare măsură de experiențele trăite în familie. În cadrul relațiilor cotidiene cu părinții, copilul învață să își exprime emoțiile, să relaționeze cu ceilalți și să își construiască imaginea de sine. Specialiștii din domeniul psihologiei dezvoltării consideră că familia reprezintă principalul factor care modelează comportamentele, valorile și atitudinile viitorului adult. Relațiile bazate pe afecțiune, siguranță și comunicare contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și a capacității de adaptare, în timp ce tensiunile familiale și lipsa sprijinului emoțional pot genera dificultăți în dezvoltarea socio-emoțională.

În ultimii ani, numeroase cercetări au evidențiat faptul că nu doar comportamentele educative ale părinților influențează copilul, ci și starea lor emoțională. Un părinte echilibrat și capabil să gestioneze eficient situațiile dificile oferă copilului un model pozitiv de adaptare. În schimb, atunci când stresul devine persistent și afectează funcționarea familiei, consecințele se pot reflecta asupra dezvoltării personalității copilului și asupra rezultatelor sale școlare.

Stresul parental apare atunci când responsabilitățile și solicitările asociate rolului de părinte sunt percepute ca depășind resursele disponibile pentru gestionarea acestora. Problemele financiare, suprasolicitarea profesională, lipsa timpului, dificultățile de comunicare în familie sau provocările educative pot contribui la creșterea nivelului de stres. Deși un anumit nivel de stres este firesc, expunerea îndelungată la situații tensionate poate afecta relația dintre părinte și copil.

Copiii sunt foarte sensibili la atmosfera emoțională din familie. Chiar și atunci când conflictele nu îi implică direct, ei percep tensiunile și reacționează la acestea prin schimbări comportamentale sau emoționale. Studiile realizate de Deater-Deckard (1998) și Crnic și Low (2002) arată că nivelurile ridicate de stres parental sunt asociate cu dificultăți de reglare emoțională, anxietate, impulsivitate și probleme de adaptare socială la copii. În plus, comportamentele părinților reprezintă modele pe care copiii le observă și le reproduc. Atunci când adulții răspund la dificultăți prin agresivitate, evitare sau pesimism, copiii pot învăța aceleași modalități de reacție.

Pe de altă parte, părinții care utilizează strategii constructive de gestionare a stresului contribuie la dezvoltarea rezilienței și a echilibrului emoțional al copiilor. Comunicarea deschisă, exprimarea adecvată a emoțiilor și rezolvarea calmă a conflictelor reprezintă exemple valoroase de comportament pe care copiii le pot interioriza și utiliza ulterior în propriile experiențe de viață.

În calitate de cadre didactice, observăm adesea efectele pe care dificultățile familiale le au asupra comportamentului și performanțelor școlare ale elevilor. Un copil care trăiește într-un mediu tensionat poate manifesta dificultăți de concentrare, retragere socială, iritabilitate sau scăderea interesului pentru activitățile școlare. Din acest motiv, colaborarea dintre școală și familie reprezintă un element esențial al procesului educațional.

Cadrele didactice pot contribui la identificarea timpurie a dificultăților și pot crea contexte de comunicare și sprijin pentru părinți. Activitățile de consiliere, întâlnirile tematice cu părinții și

proiectele dedicate dezvoltării competențelor socio-emoționale pot avea un impact pozitiv asupra climatului educațional. În același timp, promovarea unui mediu școlar sigur și suportiv oferă copiilor oportunități de dezvoltare și compensare a unor dificultăți întâlnite în mediul familial.

Experiența de la clasă demonstrează că elevii care beneficiază de susținere atât din partea familiei, cât și din partea școlii manifestă o adaptare mai bună, o motivație crescută pentru învățare și relații sociale mai armonioase. De aceea, intervențiile educaționale trebuie să vizeze nu doar copilul, ci și familia acestuia.

Stresul parental reprezintă un factor important în dezvoltarea personalității copilului, influențând modul în care acesta își construiește imaginea de sine, își gestionează emoțiile și se adaptează la cerințele mediului școlar și social. Relațiile familiale caracterizate prin comunicare, sprijin și stabilitate emoțională favorizează dezvoltarea unor trăsături precum autonomia, responsabilitatea și reziliența.

Din perspectivă educațională, colaborarea dintre familie și școală este esențială pentru prevenirea și diminuarea efectelor negative ale stresului parental. Susținerea părinților prin activități de informare și consiliere, precum și dezvoltarea competențelor socio-emoționale ale copiilor, pot contribui semnificativ la formarea unor viitori adulți echilibrați și bine adaptați.

Bibliografie

- Bandura, A. (1977). *Social Learning Theory*. Prentice Hall.
- Bowlby, J. (1988). *A Secure Base: Parent-Child Attachment and Healthy Human Development*. Basic Books.
- Crnic, K., & Low, C. (2002). Everyday stresses and parenting. In M. Bornstein (Ed.), *Handbook of Parenting* (Vol. 5, pp. 243–267).
- Deater-Deckard, K. (1998). Parenting stress and child adjustment. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 39(2), 314–332.
- Lazarus, R. S., & Folkman, S. (1984). *Stress, Appraisal and Coping*. Springer.
- Sroufe, L. A., Egeland, B., Carlson, E., & Collins, W. A. (2005). *The Development of the Person*. Guilford Press.

STOENTEL ELENA-LOREDANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL ROMÂNNO-FINLANDEZ

LOCALITATE: BUCUREȘTI, SECTOR 6

Dincolo de sala de clasă – experiențe care formează caractere

Educația modernă nu mai înseamnă doar transmiterea unor informații și formarea unor deprinderi academice. Școala de astăzi are misiunea de a pregăti copii capabili să colaboreze, să comunice, să gândească critic și să se adapteze unei lumi aflate într-o continuă schimbare. În acest context, activitățile extracurriculare devin o componentă esențială a procesului educațional, oferindu-le elevilor oportunități valoroase de învățare prin experiențe directe, emoții autentice și provocări care îi ajută să se descopere pe ei înșiși.

La Liceul Româno-Finlandez, educația este privită ca un proces complex, care se desfășoară atât în sala de clasă, cât și în afara ei. Pe parcursul anului școlar, elevii participă la numeroase proiecte, concursuri și evenimente care contribuie la dezvoltarea lor intelectuală, emoțională și socială. Aceste experiențe completează activitatea didactică și transformă școala într-un spațiu în care copiii învață cu bucurie, își dezvoltă încrederea în propriile forțe și descoperă că fiecare dintre ei are ceva valoros de oferit.

Unul dintre cele mai îndrăgite evenimente este Crazy Week, o săptămână plină de culoare, creativitate și energie pozitivă. În această perioadă, rutina obișnuită a școlii este înlocuită de activități tematice care îi provoacă pe elevi să își folosească imaginația și să privească învățarea dintr-o perspectivă diferită. Fiecare zi aduce noi provocări și oportunități de exprimare personală, iar copiii participă cu entuziasm la activități care stimulează creativitatea și spiritul de apartenență la comunitatea școlară.

Dincolo de aspectul ludic, Crazy Week contribuie la dezvoltarea relațiilor dintre elevi și profesori, consolidând sentimentul de apartenență la grup și creând amintiri care rămân vii mult timp după încheierea evenimentului. Într-o perioadă în care copiii sunt adesea expuși presiunii performanței și a rezultatelor, astfel de momente le oferă ocazia de a se bucura de școală, de a se exprima liber și de a înțelege că educația poate fi și distractivă, nu doar riguroasă.

O altă activitate cu un puternic impact educativ este Târgul Siivouspäivä, inspirat dintr-o tradiție finlandeză care promovează reutilizarea obiectelor și consumul responsabil. În cadrul acestui eveniment, elevii aduc cărți, jocuri, jucării sau alte obiecte pe care nu le mai folosesc și le oferă spre schimb sau vânzare. Astfel, copiii învață că obiectele pot avea o a doua viață și că gesturile simple pot contribui la protejarea mediului înconjurător.

Mai mult decât atât, târgul reprezintă o lecție practică despre responsabilitate, organizare și spirit civic. Elevii descoperă valoarea resurselor, învață să comunice și să negocieze, să își prezinte produsele și să interacționeze cu ceilalți într-un mod respectuos. Într-o societate în care consumul excesiv este tot mai prezent, astfel de activități îi ajută pe copii să dezvolte o atitudine responsabilă față de mediul înconjurător și față de comunitatea din care fac parte.

Talentul și creativitatea sunt celebrate în cadrul concursului „LRF Are Talent”, un eveniment care oferă elevilor posibilitatea de a urca pe scenă și de a-și prezenta pasiunile. Fie că aleg să cânte, să danseze, să recite, să interpreteze la un instrument sau să impresioneze prin alte aptitudini, copiii au ocazia să își depășească emoțiile și să își valorifice potențialul într-un mediu sigur și încurajator.

Importanța unui astfel de eveniment depășește cu mult ideea de competiție. Pentru mulți

elevi, participarea reprezintă un exercițiu de curaj și încredere în sine. A urca pe scenă în fața colegilor și a profesorilor presupune asumarea unor emoții puternice, iar reușita nu constă doar în obținerea unui premiu, ci și în faptul că elevii își descoperă resurse interioare pe care poate nu știau că le au. În plus, copiii învață să aprecieze diversitatea talentelor și să îi susțină pe cei din jur, dezvoltând empatia și respectul reciproc.

Educația pentru un stil de viață sănătos și pentru cooperare este susținută prin intermediul competiției LRFathlon, un eveniment sportiv care aduce împreună elevi de diferite vârste în jurul valorilor fair-play-ului, perseverenței și spiritului de echipă. Activitățile sportive îi învață pe copii să respecte reguli, să gestioneze atât succesul, cât și eșecul și să înțeleagă importanța efortului constant.

Într-o perioadă în care timpul petrecut în fața ecranelor este tot mai mare, promovarea mișcării și a activităților fizice devine o necesitate. Prin participarea la competiții sportive, elevii învață că performanța nu apare peste noapte, ci este rezultatul muncii și al perseverenței. De asemenea, ei descoperă că adevărata victorie nu constă întotdeauna în ocuparea primului loc, ci în depășirea propriilor limite și în bucuria de a face parte dintr-o echipă.

Un loc aparte în viața școlii îl ocupă Noaptea Magică a Poveștilor, un eveniment care transformă lectura într-o experiență memorabilă. Într-o atmosferă specială, elevii se întâlnesc cu povești, personaje și aventuri care le stimulează imaginația și îi apropie de universul fascinant al cărților. Activitățile de lectură, jocurile tematice și momentele petrecute împreună creează un context în care lectura devine o experiență emoțională și nu doar o sarcină școlară.

Beneficiile unor astfel de activități sunt numeroase. Lectura contribuie la dezvoltarea vocabularului, a creativității și a capacității de exprimare, dar și la dezvoltarea empatiei și a inteligenței emoționale. Copiii învață să privească lumea prin ochii personajelor, să înțeleagă perspective diferite și să își dezvolte gândirea critică. În plus, experiențele pozitive asociate cărților îi motivează să continue să citească și în afara școlii.

Toate aceste activități demonstrează faptul că educația autentică se construiește prin echilibrul dintre învățarea academică și experiențele de viață. Proiectele extracurriculare creează contexte în care copiii pot aplica ceea ce învață la clasă, își pot dezvolta competențele sociale și emoționale și își pot descoperi pasiunile și talentele.

Privind rezultatele acestor experiențe, observăm copii mai încrezători, mai implicați și mai deschiși către colaborare. Ei învață să își exprime ideile, să își asume responsabilități, să respecte opiniile celorlalți și să își gestioneze emoțiile. Sunt competențe esențiale pentru viitor, pe care niciun manual nu le poate transmite în totalitate fără sprijinul unor experiențe autentice.

Activitățile extracurriculare nu reprezintă doar momente de recreere sau de relaxare, ci adevărate oportunități de formare. Ele contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului și îl ajută să descopere că școala este un loc al cunoașterii, al prieteniei, al creativității și al bucuriei de a învăța. Iar atunci când educația reușește să îmbine învățarea cu experiențele care aduc sens și emoție, rezultatul este formarea unor tineri pregătiți nu doar pentru examene, ci și pentru viață.

Bibliografie

- [Liceul Româno-Finlandez – Povestea noastră](#)
- [Liceul Româno-Finlandez – Activități și proiecte educaționale](#)
- UNESCO – Reimagining our Futures Together: A New Social Contract for Education
- [OECD – Future of Education and Skills 2030](#).

VASILE DANIELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu pn și pp Castelino Baby

LOCALITATE: București

STIMULAREA INTELECTUALĂ A COPIILOR PRIN DESFĂȘURAREA DE ACTIVITĂȚI FRONTALE, INDIVIDUALE ȘI ÎN GRUPURI MICI

Introducere: În dezvoltarea armonioasă a copiilor, stimularea intelectuală reprezintă un aspect esențial. Metodele de predare și activitățile desfășurate în mediul educațional pot influența semnificativ dezvoltarea cognitivă a copiilor. Acest articol explorează importanța și beneficiile stimulării intelectuale prin intermediul activităților frontale, individuale și desfășurate în grupuri mici.

I. Activități frontale:

Lecții Interactive: Lecțiile interactive frontale implică direct copiii în procesul de învățare. Profesorii pot utiliza metode variate, precum explicații, prezentări multimedia și discuții pentru a stimula gândirea critică și participarea activă a copiilor.

Dezvoltarea abilităților sociale: Participarea la activități frontale îi ajută pe copii să își îmbunătățească abilitățile sociale. Interacțiunea cu cadrele didactice și colegii contribuie la dezvoltarea empatiei, comunicării și colaborării.

II. Activități Individuale:

Proiecte de cercetare personală: Oferirea copiilor oportunitatea de a realiza proiecte individuale îi încurajează să își exploreze interesele și să dezvolte abilități de cercetare. Acest tip de activitate dezvoltă autonomia și creativitatea.

Jocuri educaționale personalizate: Folosirea jocurilor educative personalizate poate fi o metodă eficientă de stimulare intelectuală. Acestea pot fi adaptate nevoilor individuale ale copiilor, susținând astfel progresul personal.

III. Activități în Grupuri Mici:

Colaborare și comunicare: Activitățile desfășurate în grupuri mici oferă oportunități excelente pentru dezvoltarea abilităților de colaborare și comunicare. Copiii învață să-și exprime ideile, să asculte opiniile celorlalți și să lucreze împreună pentru atingerea unui obiectiv comun.

Soluționarea problemelor: Lucrul în grupuri mici stimulează gândirea critică și abilitățile de rezolvare a problemelor. Copiii învață să identifice, să analizeze și să găsească soluții în colaborare, dezvoltând astfel abilități esențiale pentru viața de zi cu zi.

CONCLUZIE - Stimularea intelectuală a copiilor prin activități frontale, individuale și în grupuri mici reprezintă un pilon esențial în educația modernă. Prin diversitatea acestor metode, se promovează dezvoltarea intelectuală, socială și emoțională a copiilor, pregătindu-i pentru provocările și oportunitățile vieții. Educația axată pe stimularea individuală și colectivă contribuie la formarea unei generații de tineri pregătiți să înfrunte cu încredere complexitățile societății contemporane.

FALCOL CLAUDIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA "PEȘTIȘORUL DE AUR"

LOCALITATE: BUCUREȘTI

UTILIZAREA TEHNOLOGIEI ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Dezvoltarea tehnologiei digitale a determinat schimbări importante în toate domeniile societății, inclusiv în educație. În învățământul preșcolar, utilizarea tehnologiei nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc prin care educatoarea poate crea situații de învățare atractive, interactive și adaptate nevoilor copiilor. Instrumentele digitale contribuie la dezvoltarea competențelor cognitive, a limbajului, a creativității și a colaborării, atunci când sunt utilizate în mod echilibrat și adaptat particularităților de vârstă ale copiilor.

Rolul tehnologiei digitale în educația preșcolară

Tehnologia digitală reprezintă ansamblul echipamentelor și aplicațiilor informatice utilizate pentru comunicare, informare și învățare. În grădiniță, aceasta poate fi valorificată prin intermediul tablelor interactive, al laptopurilor, tabletelor, videoproiectoarelor, platformelor educaționale și aplicațiilor digitale destinate copiilor preșcolari.

Integrarea acestor resurse urmărește creșterea calității procesului didactic și stimularea participării active a copiilor. Procesul de învățământ modern presupune utilizarea unor strategii didactice variate, în care tehnologia completează metodele tradiționale și facilitează învățarea prin descoperire și cooperare (Cerghit, 2006).

Conform teoriei constructiviste, copilul învață prin acțiune, explorare și interacțiune cu mediul. Tehnologia digitală oferă contexte variate în care copilul poate experimenta, observa și descoperi informații noi într-o manieră atractivă și adaptată nivelului său de dezvoltare (Piaget, 1972).

De asemenea, dezvoltarea cognitivă este favorizată de interacțiunea socială și de sprijinul oferit de adult. Instrumentele digitale utilizate împreună cu educatoarea și colegii facilitează colaborarea și învățarea în cadrul grupului, contribuind la dezvoltarea limbajului și a gândirii (Vygotsky, 1978).

Modalități de utilizare a tehnologiei digitale în grădiniță

În activitatea didactică desfășurată în grădiniță, tehnologia digitală poate fi utilizată în toate domeniile experiențiale.

În activitățile de dezvoltare a limbajului, educatoarea poate folosi povești interactive, cărți digitale, jocuri pentru dezvoltarea vocabularului și materiale audio-video care stimulează exprimarea orală și imaginația copiilor. Aceste resurse sporesc interesul pentru lectură și facilitează înțelegerea conținuturilor.

În activitățile matematice, aplicațiile interactive permit exersarea numărării, clasificării, comparării și orientării spațiale prin jocuri atractive. Copiii primesc feedback imediat, ceea ce contribuie la consolidarea cunoștințelor și la creșterea motivației pentru învățare (Cerghit, 2006).

În domeniul cunoașterii mediului, tehnologia oferă posibilitatea vizionării unor materiale video despre animale, plante, fenomene ale naturii sau anotimpuri, contribuind la formarea reprezentărilor corecte despre lumea înconjurătoare.

În cadrul activităților artistico-plactice și muzicale pot fi utilizate aplicații pentru desen, colorare, modelare virtuală și audiții muzicale, care stimulează creativitatea și exprimarea liberă a copiilor. De asemenea, educatoarea poate realiza evaluări interactive prin jocuri digitale, chestionare sau exerciții multimedia adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor. Aceste metode permit observarea progresului într-un mod atractiv și lipsit de stres pentru preșcolari (Cucuș, 2014).

Avantajele utilizării tehnologiei digitale

Utilizarea responsabilă a tehnologiei digitale în grădiniță aduce numeroase beneficii.

În primul rând, crește motivația pentru învățare. Copiii sunt atrași de imaginile animate, sunete și activitățile interactive, participând cu interes la procesul instructiv-educativ.

În al doilea rând, tehnologia permite individualizarea învățării. Educatoarea poate adapta nivelul de dificultate al activităților în funcție de ritmul și particularitățile fiecărui copil.

Resursele multimedia facilitează înțelegerea unor concepte abstracte prin imagini, animații și simulări, contribuind la dezvoltarea gândirii logice și a creativității (Cucos, 2014).

Tehnologia sprijină și colaborarea dintre grădiniță și familie. Platformele digitale permit transmiterea materialelor educaționale, comunicarea cu părinții și prezentarea progresului copiilor, consolidând parteneriatul educațional (UNESCO, 2023).

Limitele și riscurile utilizării tehnologiei digitale

Deși avantajele sunt numeroase, utilizarea excesivă a tehnologiei poate avea și efecte negative asupra dezvoltării copilului.

Expunerea prelungită la ecrane poate reduce timpul destinat jocului liber, activităților motrice și comunicării directe cu ceilalți copii. De asemenea, utilizarea necontrolată a dispozitivelor poate afecta atenția, concentrarea și dezvoltarea relațiilor sociale.

Din acest motiv, tehnologia trebuie utilizată în mod echilibrat, pentru perioade scurte și întotdeauna sub supravegherea educatoarei. Activitățile digitale trebuie să alterneze cu jocurile de mișcare, activitățile practice, explorarea mediului și interacțiunea directă dintre copii (UNESCO, 2023).

Rolul educatoarei în integrarea tehnologiei digitale

Educatoarea rămâne principalul factor al succesului activităților didactice. Tehnologia nu poate înlocui relația educatoare-copil, ci doar o completează.

Cadrul didactic proiectează activitățile, stabilește obiectivele, selectează resursele digitale și organizează situații de învățare bazate pe joc, cooperare și explorare. Tot educatoarea îi învață pe copii regulile privind utilizarea responsabilă și sigură a tehnologiei.

În același timp, este necesară perfecționarea continuă a competențelor digitale ale cadrelor didactice, astfel încât acestea să poată integra eficient noile tehnologii în procesul instructiv-educativ și să răspundă cerințelor societății contemporane (Cucos, 2014).

În concluzie, tehnologia digitală reprezintă un instrument valoros în educația preșcolarilor atunci când este utilizată echilibrat și în concordanță cu particularitățile de vârstă ale copiilor. Ea contribuie la creșterea motivației pentru învățare, dezvoltarea competențelor digitale, stimularea creativității și individualizarea activităților didactice.

Cu toate acestea, utilizarea tehnologiei trebuie să fie atent planificată și integrată în activități bazate pe joc, comunicare și experiențe practice. Rolul educatoarei rămâne esențial în selectarea resurselor digitale și în crearea unui mediu educațional sigur, atractiv și eficient.

Prin valorificarea responsabilă a tehnologiei digitale, grădinița poate răspunde provocărilor educației moderne și poate contribui la formarea unor copii autonomi, creativi și pregătiți pentru societatea digitală.

Bibliografie

- Cucos Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
- Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
- Piaget Jean, *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970 (ediția în limba română).
- Vygotsky Lev S., *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*, Harvard University Press, Cambridge, 1978.
- UNESCO *Guidance for Generative AI in Education and Research*, UNESCO Publishing, Paris, 2023.

NEGRU GABRIELA- ANDREIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița „Peștișorul de aur”

LOCALITATE: București, sector 3

Colaborarea eficientă între școală și familie

Educația unui copil reprezintă un proces complex, în care familia și școala au roluri complementare. Niciuna dintre aceste instituții nu poate asigura singură dezvoltarea armonioasă a elevului. O colaborare eficientă între școală și familie contribuie la formarea unui mediu educațional stabil, bazat pe încredere, comunicare și respect reciproc. Atunci când părinții și cadrele didactice lucrează împreună, copilul beneficiază de sprijin atât în plan școlar, cât și în dezvoltarea sa personală și socială.

Familia este primul mediu în care copilul învață valori, reguli de comportament și deprinderi de viață. Părinții au responsabilitatea de a oferi sprijin emoțional, de a încuraja învățarea și de a crea un climat favorabil dezvoltării intelectuale și morale. Implicarea lor în activitatea școlară, prin interesul față de rezultatele copilului și participarea la întâlnirile organizate de școală, are un impact pozitiv asupra performanței și motivației elevului.

Școala are misiunea de a transmite cunoștințe, de a forma competențe și de a contribui la dezvoltarea personalității elevilor. Profesorii nu sunt doar surse de informații, ci și modele de comportament și parteneri ai familiei în procesul educațional. O comunicare deschisă și constantă cu părinții permite identificarea din timp a dificultăților întâmpinate de elev și găsirea unor soluții eficiente.

Colaborarea dintre școală și familie aduce numeroase beneficii. În primul rând, elevul se simte susținut și înțelege că educația este importantă atât pentru părinți, cât și pentru profesori. În al doilea rând, schimbul de informații dintre cele două părți facilitează monitorizarea progresului școlar și a comportamentului copilului. De asemenea, implicarea părinților în activitățile școlare contribuie la consolidarea relației dintre familie și instituția de învățământ.

O colaborare eficientă se bazează pe comunicare sinceră, respect reciproc, încredere și responsabilitate comună. Întâlnirile periodice, consilierea părinților, activitățile extracurriculare și utilizarea platformelor digitale pentru comunicare sunt modalități moderne prin care școala și familia pot menține un dialog permanent.

Există situații în care colaborarea dintre școală și familie este îngreunată de lipsa timpului, diferențele de opinii sau comunicarea insuficientă. Pentru depășirea acestor dificultăți este necesară adoptarea unei atitudini deschise și constructive din partea ambelor părți. Profesorii trebuie să ofere informații clare și să încurajeze participarea părinților, iar aceștia trebuie să manifeste interes și disponibilitate pentru implicarea în viața școlară a copilului. Colaborarea eficientă între școală și familie reprezintă unul dintre cei mai importanți factori ai succesului educațional. Prin comunicare, respect și implicare reciprocă, cele două instituții contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului și la pregătirea acestuia pentru viață. Un parteneriat solid între familie și școală creează condițiile necesare pentru formarea unor tineri responsabili, bine pregătiți și capabili să facă față provocărilor societății moderne.

ȘTOTII DANIELA MARIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița „Peștișorul de Aur”

LOCALITATE: București

STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU NEVOI EDUCAȚIONALE SPECIALE (CES)

Integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) reprezintă una dintre direcțiile fundamentale ale educației moderne și ale societății incluzive. Fiecare copil are dreptul la educație de calitate, la participare activă și la dezvoltare personală, indiferent de particularitățile sale de dezvoltare, de ritmul de învățare sau de eventualele dificultăți pe care le întâmpină. Educația incluzivă urmărește eliminarea barierelor și crearea unui mediu educațional în care toți copiii se simt acceptați, respectați și valorizați.

În învățământul preșcolar, integrarea copiilor cu CES presupune organizarea unui mediu educațional flexibil, adaptat nevoilor individuale ale fiecărui copil. Educatorul are rolul de a identifica punctele forte ale copilului, dar și dificultățile cu care acesta se confruntă, pentru a putea selecta cele mai eficiente metode de lucru. Adaptarea conținuturilor și a activităților contribuie la participarea activă a copilului și la dezvoltarea încrederii în propriile capacități.

O strategie importantă este individualizarea procesului instructiv-educativ. Activitățile trebuie adaptate nivelului de dezvoltare și stilului de învățare al copilului. Sarcinile pot fi simplificate, fragmentate în etape mai mici sau susținute prin materiale vizuale și exemple concrete. Prin această abordare, copilul are posibilitatea de a experimenta succesul și de a progresa în ritmul propriu.

Utilizarea jocului didactic reprezintă o altă strategie eficientă. Jocul constituie principala formă de învățare la vârsta preșcolară și facilitează dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială. Prin intermediul jocurilor de rol, al jocurilor de cooperare și al activităților practice, copiii învață să comunice, să colaboreze și să respecte regulile grupului.

Crearea unui climat educațional pozitiv este esențială pentru integrarea copiilor cu CES. Atmosfera din grupă trebuie să fie caracterizată de respect reciproc, empatie și acceptarea diversității. Educatorul poate organiza activități care promovează toleranța și cooperarea, contribuind astfel la prevenirea excluderii și a etichetării.

Colaborarea dintre grădiniță și familie reprezintă un factor decisiv în succesul integrării. Părinții oferă informații importante despre nevoile și comportamentele copilului, iar cadrele didactice pot comunica progresul și dificultățile observate în mediul educațional. Stabilirea unor obiective comune și menținerea unei comunicări permanente facilitează intervențiile eficiente.

De asemenea, colaborarea cu specialiștii – psihologul, logopedul, profesorul de sprijin sau consilierul școlar – contribuie la elaborarea unor strategii personalizate și la monitorizarea progresului copilului. Munca în echipă permite identificarea celor mai potrivite metode de intervenție și sprijin.

Tehnologiile educaționale și resursele digitale pot avea un rol important în integrarea copiilor cu CES. Materialele interactive, poveștile digitale, imaginile și aplicațiile educative cresc motivația pentru învățare și facilitează înțelegerea informațiilor. Aceste instrumente permit adaptarea activităților la nevoile individuale și oferă oportunități suplimentare de dezvoltare.

Evaluarea progresului trebuie să fie continuă și centrată pe evoluția individuală a copilului.

Accentul nu trebuie pus exclusiv pe performanță, ci și pe dezvoltarea competențelor sociale, a autonomiei și a capacității de participare la activitățile grupului. Recunoașterea progreselor, chiar și a celor mici, contribuie la consolidarea motivației și a stimei de sine.

În concluzie, integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale este un proces complex care necesită implicare, flexibilitate și colaborare. Prin aplicarea unor strategii adecvate, prin adaptarea activităților și prin promovarea unei culturi a incluziunii, grădinița poate deveni un spațiu în care fiecare copil este respectat, valorizat și sprijinit să își atingă potențialul maxim.

BIBLIOGRAFIE

1. Gherguț, A. (2016). Educația incluzivă și pedagogia diversității. Iași: Editura Polirom.
2. Vărășmaș, T. (2018). Școala și educația pentru toți. București: Editura Miniped.
3. Ministerul Educației. Repere privind educația incluzivă și integrarea copiilor cu CES.
4. UNESCO (2020). Inclusion and Education: All Means All. Paris: UNESCO Publishing.

TĂNASE ROXANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA "PEȘTIȘORUL DE AUR"

LOCALITATE: BUCUREȘTI

ACTIVITĂȚI PENTRU DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE LA PREȘCOLARI

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării intelectuale, emoționale și sociale a copilului. În această etapă se formează deprinderile de învățare, atitudinile față de cunoaștere și capacitatea de a analiza informațiile din jur. Una dintre competențele esențiale pe care educația modernă urmărește să le dezvolte este gândirea critică. Aceasta presupune capacitatea copilului de a observa, de a pune întrebări, de a compara informații, de a formula ipoteze, de a argumenta și de a găsi soluții la diferite probleme. În grădiniță, dezvoltarea gândirii critice se realizează în principal prin joc, conversație, explorare și experiment, toate adaptate particularităților de vârstă ale preșcolarilor. (Cucos, 2014)

Importanța dezvoltării gândirii critice în învățământul preșcolar

Perioada preșcolară este caracterizată printr-o curiozitate deosebită și prin dorința permanentă a copilului de a descoperi lumea înconjurătoare. Întrebările frecvente adresate adulților demonstrează că preșcolarul încearcă să înțeleagă relațiile dintre obiecte și fenomene. Valorificarea acestei curiozități reprezintă punctul de plecare pentru dezvoltarea gândirii critice. (Piaget, 1972)

Conform teoriei dezvoltării cognitive, copilul își construiește cunoștințele prin acțiune și explorare directă. El învață cel mai bine atunci când manipulează obiecte, observă schimbări, formulează explicații și verifică propriile ipoteze. Așadar, activitățile practice și jocurile didactice au un rol esențial în stimularea proceselor de analiză și reflecție. (Piaget, 1972)

Dezvoltarea intelectuală este influențată de interacțiunea cu adulții și cu ceilalți copii. Prin cooperare, dialog și rezolvarea unor sarcini comune, copiii își dezvoltă limbajul, învață să argumenteze și să accepte existența unor opinii diferite. Educatoarea are rolul de mediator, oferind sprijin și ghidare în funcție de nivelul fiecărui copil. (Vygotsky, 1978)

Rolul educatoarei în dezvoltarea gândirii critice

Succesul activităților destinate dezvoltării gândirii critice depinde în mare măsură de modul în care educatoarea organizează procesul de învățare. Aceasta trebuie să creeze un climat bazat pe comunicare, respect și încredere, în care fiecare copil să se simtă liber să își exprime ideile. Greșeala nu trebuie sancționată, ci valorificată ca oportunitate de învățare și reflecție. (Cucos, 2014)

Educatoarea stimulează gândirea critică prin formularea unor întrebări deschise, evitând întrebările care permit doar răspunsuri de tip „da” sau „nu”. Întrebări precum „De ce crezi că s-a întâmplat acest lucru?”, „Cum ai proceda în locul personajului?”, „Există și o altă soluție?” îi determină pe copii să analizeze, să compare și să argumenteze. (Cerghit, 2006)

Activități și metode pentru dezvoltarea gândirii critice

Jocul didactic reprezintă principala metodă prin care poate fi stimulată gândirea critică în grădiniță. Prin joc, copiii rezolvă probleme, stabilesc relații între obiecte, iau decizii și cooperează cu colegii. De exemplu, jocurile de construcție îi determină să identifice soluții pentru realizarea unei structuri stabile, iar jocurile de clasificare dezvoltă capacitatea de analiză și comparare. (Cerghit, 2006)

O metodă frecvent utilizată este conversația euristică. În timpul lecturii unei povești, educatoarea îi provoacă pe copii să anticipeze desfășurarea acțiunii, să explice comportamentul personajelor și să propună alte variante de rezolvare a conflictelor. Astfel, copiii învață să argumenteze și să își susțină punctul de vedere. (Dewey, 1933)

Metoda **Cubului** poate fi adaptată și în învățământul preșcolar. Fiecare față a cubului

conține o cerință precum: descrie, compară, explică, imaginează, aplică sau argumentează. De exemplu, analizând un fruct sau un animal, copiii sunt încurajați să îl descrie, să îl compare cu altul și să explice utilitatea acestuia. Activitatea stimulează observarea atentă și exprimarea logică a ideilor. (Cerghit, 2006)

Metoda **Ciorchinelui** este utilizată pentru organizarea și sistematizarea cunoștințelor. Pornind de la un cuvânt-cheie, cum ar fi „Primăvara”, copiii formulează idei și asocieri pe care educatoarea le notează grafic. În acest mod se dezvoltă capacitatea de organizare a informațiilor și de realizare a conexiunilor între concepte. (Cucoș, 2014)

Metoda **Știu – Vreau să știu – Am învățat (KWL)** contribuie la dezvoltarea reflecției asupra propriei învățări. La începutul activității, copiii spun ce cunosc despre un anumit subiect și ce doresc să afle, iar la final discută ceea ce au descoperit. Chiar dacă este adaptată nivelului de vârstă al preșcolarilor, metoda dezvoltă capacitatea de autoevaluare și organizare a informațiilor. (Ogle, 1986)

O altă metodă eficientă este experimentul. Activitățile precum observarea germinării unei semințe, amestecarea culorilor, plutirea și scufundarea obiectelor sau topirea gheții îi determină pe copii să formuleze ipoteze, să observe rezultatele și să tragă concluzii. Prin aceste experiențe, învățarea devine activă și bazată pe descoperire. (Piaget, 1972)

Jocurile de rol reprezintă o modalitate eficientă de dezvoltare a gândirii critice și a empatiei. Interpretând roluri precum medic, pompier, vânzător sau profesor, copiii analizează diferite situații, identifică soluții și învață să privească problemele din perspective diferite. Aceste activități dezvoltă atât limbajul, cât și capacitatea de argumentare. (Vygotsky, 1978)

Proiectele tematice oferă copiilor posibilitatea de a cerceta un subiect pe parcursul mai multor zile. De exemplu, în proiectul „Apa”, copiii observă proprietățile acesteia, realizează experimente, discută despre importanța apei și identifică modalități de economisire. În cadrul proiectelor, copiii formulează întrebări, caută explicații și prezintă concluzii, dezvoltându-și astfel gândirea critică și spiritul de colaborare. (Cucoș, 2014)

Beneficiile dezvoltării gândirii critice

Activitățile care stimulează gândirea critică contribuie la dezvoltarea vocabularului, a creativității, a imaginației și a capacității de comunicare, învață să observe cu atenție, să formuleze explicații, să compare informații și să găsească soluții la problemele întâlnite, își dezvoltă încrederea în propriile idei și respectul față de opiniile colegilor. (Cucoș, 2014)

Prin dezvoltarea gândirii critice, preșcolarii dobândesc competențe esențiale pentru integrarea în învățământul primar și pentru adaptarea la cerințele societății actuale. Ei devin mai autonomi, mai responsabili și mai implicați în propriul proces de învățare. (Dewey, 1933)

În consecință, dezvoltarea gândirii critice reprezintă unul dintre obiectivele fundamentale ale educației timpurii. Prin utilizarea unor metode interactive precum conversația euristică, experimentul, jocul didactic, Cubul, Ciorchinele, metoda Știu – Vreau să știu – Am învățat și proiectele tematice, educatoarea transformă copilul dintr-un simplu receptor de informații într-un participant activ la procesul de învățare.

Bibliografie

- Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006.
- Cucos, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
- Dewey, John, *How We Think*, D.C. Heath & Company, Boston, 1933.
- Ogle, Donna M., *K-W-L: A Teaching Model That Develops Active Reading of Expository Text*, International Reading Association, Newark, 1986.
- Piaget, Jean, *Psihologia copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1970 (ediția în limba română).
- Vygotsky, Lev Semionovici, *Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes*, Harvard University Press, Cambridge, 1978.

CHEBĂRUȘ RALUCA-MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA “ALBINUȚELE”

LOCALITATE: BUCUREȘTI

Gândirea critică în educația timpurie – fundament al învățării active și al dezvoltării competențelor viitorului

În contextul educației contemporane, dezvoltarea gândirii critice reprezintă una dintre prioritățile procesului instructiv-educativ, fiind considerată o competență-cheie necesară adaptării copilului la o societate aflată într-o continuă schimbare. Deși adesea asociată etapelor superioare ale școlarității, gândirea critică începe să se formeze încă din perioada preșcolară, atunci când copilul explorează mediul înconjurător, pune întrebări, formulează explicații și încearcă să înțeleagă relațiile dintre fenomene.

Educația timpurie oferă cadrul optim pentru dezvoltarea acestei competențe prin experiențe de învățare bazate pe joc, explorare, investigație și rezolvarea de probleme. Potrivit Curriculumului pentru educație timpurie (Ministerul Educației, 2019), învățarea trebuie să fie centrată pe copil, iar activitățile propuse au rolul de a stimula curiozitatea, autonomia, inițiativa și participarea activă. Aceste principii constituie premise esențiale pentru dezvoltarea gândirii critice.

Gândirea critică poate fi definită drept capacitatea individului de a analiza informațiile, de a formula întrebări relevante, de a interpreta dovezile, de a compara alternative și de a lua decizii argumentate (Paul & Elder, 2014). În cazul preșcolarilor, aceasta nu se manifestă prin raționamente abstracte complexe, ci prin comportamente precum observarea atentă, compararea obiectelor și situațiilor, formularea ipotezelor, explicarea propriilor alegeri sau găsirea mai multor soluții pentru aceeași problemă.

Din perspectivă psihopedagogică, dezvoltarea gândirii critice este strâns legată de teoria constructivistă. Jean Piaget consideră că preșcolarul construiește activ cunoașterea prin interacțiunea directă cu mediul, iar învățarea autentică apare atunci când copilul experimentează, manipulează și descoperă relații între obiecte și fenomene (Piaget, 1972). În completarea acestei perspective, Lev S. Vygotsky evidențiază rolul interacțiunilor sociale și al adultului în dezvoltarea proceselor cognitive superioare, subliniind importanța dialogului, a cooperării și a sprijinului oferit copilului în zona proximei dezvoltări (Vygotsky, 1978).

În educația timpurie, gândirea critică se dezvoltă gradual prin activități care îi provoacă pe copii să observe, să pună întrebări, să compare, să clasifice, să anticipeze și să argumenteze. Întrebările deschise adresate de cadrul didactic, precum „Cum ai ajuns la această concluzie?”, „Există și o altă soluție?” sau „Ce s-ar întâmpla dacă...?” stimulează reflecția și încurajează copiii să-și exprime propriile idei, fără teama de a greși.

Un aspect esențial în dezvoltarea gândirii critice îl reprezintă mediul educațional. Acesta trebuie să fie unul sigur din punct de vedere emoțional, în care opiniile copiilor sunt respectate, iar greșelile sunt privite ca oportunități de învățare. Într-un astfel de climat, copilul capătă încredere în propriile capacități, își dezvoltă autonomia intelectuală și devine mai dispus să exploreze soluții noi și să își argumenteze punctul de vedere.

În educația timpurie, gândirea critică se dezvoltă prin activități care îi provoacă pe copii să observe, să compare, să analizeze, să emită ipoteze, să argumenteze și să identifice soluții variate pentru aceeași situație. Rolul educatorului este acela de a crea contexte de învățare în care copiii să fie încurajați să își exprime opiniile, să pună întrebări și să descopere răspunsurile prin explorare și cooperare. Astfel, este necesar să punctăm partea aplicativă prin câteva activități reprezentative:

1. „Ce s-ar întâmpla dacă...?”

Această activitate urmărește dezvoltarea gândirii anticipative și a capacității de formulare a ipotezelor. Educatorul propune copiilor diverse situații imaginare, iar aceștia sunt invitați să ofere explicații și soluții.

Exemple de întrebări:

- Ce s-ar întâmpla dacă Soarele nu ar mai răsări?
- Ce s-ar întâmpla dacă toate plantele ar dispărea?
- Cum ar fi lumea dacă animalele ar putea vorbi?
- Ce s-ar întâmpla dacă nu ar exista apă?

Nu există un singur răspuns corect, iar educatorul valorifică toate ideile argumentate, stimulând exprimarea liberă și respectarea opiniilor celorlalți.

2. Detectivii naturii

În cadrul unei plimbări în curtea grădiniței sau într-un parc, copiii primesc misiunea de a observa urme, plante, insecte sau modificări ale mediului și de a explica ceea ce descoperă.

Întrebările educatorului pot fi:

- Cum credeți că a ajuns această frunză aici?
- Cine a lăsat aceste urme?
- De ce unele plante cresc la umbră, iar altele la soare?
- Ce dovezi avem pentru ceea ce afirmăm?

Activitatea dezvoltă spiritul de observație, formularea ipotezelor și argumentarea concluziilor.

În concluzie, dezvoltarea gândirii critice trebuie să reprezinte un obiectiv permanent al educației timpurii. Aceasta nu se realizează prin transmiterea de informații, ci prin implicarea activă a copilului în experiențe de învățare care valorifică întrebarea, explorarea și reflecția. Investind în dezvoltarea gândirii critice încă din perioada preșcolară, contribuim la formarea unor viitori adulți capabili să analizeze informațiile, să ia decizii responsabile și să participe activ la viața societății.

Bibliografie

Facione, P. A. (2015). Critical Thinking: What It Is and Why It Counts. Insight Assessment.

Paul, R., & Elder, L. (2014). Critical Thinking: Tools for Taking Charge of Your Learning and Your Life (3rd ed.). Pearson.

Jean Piaget (1972). The Psychology of the Child. Basic Books.

Lev S. Vygotsky (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.

Curriculum pentru educație timpurie. Ministerul Educației, București

VLAD CODRUȚA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA “ALBINUȚELE”

LOCALITATE: BUCUREȘTI

Colaborarea eficientă între școală și familie – cheia succesului în educația timpurie

Primele experiențe educaționale ale copilului reprezintă fundamentul dezvoltării sale cognitive, emoționale și sociale. În această etapă, colaborarea dintre familie și grădiniță nu constituie doar un element complementar al procesului educațional, ci o condiție esențială pentru formarea unei personalități echilibrate și pentru dezvoltarea armonioasă a copilului. Atunci când părinții și cadrele didactice împărtășesc aceleași valori educaționale, comunică deschis și acționează în mod consecvent, copilul beneficiază de un mediu sigur, predictibil și stimulat, care îi oferă încredere și motivație pentru învățare.

Un exemplu practic îl reprezintă utilizarea unui jurnal al reușitelor copilului. La sfârșitul fiecărei săptămâni, cadrul didactic notează o reușită observată în grădiniță – de exemplu, faptul că un copil timid a avut curajul să povestească în fața colegilor sau că a reușit să își gestioneze mai bine emoțiile într-o situație conflictuală. Părintele completează acasă aceeași fișă cu o reușită observată în mediul familial. În timp, jurnalul devine o oglindă fidelă a progresului copilului și creează un dialog pozitiv între familie și educator, orientat spre dezvoltare, nu spre identificarea dificultăților.

O altă modalitate eficientă de colaborare este organizarea atelierelor interactive în care părinții participă alături de copii la activități educative. Spre exemplu, în cadrul unei teme dedicate naturii, părinții și copiii pot realiza împreună un mini-ierbar sau pot construi un hotel pentru insecte din materiale reciclabile. În timpul activității, educatorul explică rolul fiecărei etape și oferă sugestii privind continuarea experienței acasă. Astfel, copilul observă că adulții importanți din viața sa colaborează și îi susțin învățarea, ceea ce îi consolidează sentimentul de apartenență și motivația.

Experiențele desfășurate în grădinițe arată că implicarea părinților în proiectele tematice produce rezultate remarcabile. În cadrul proiectului „Meseriile părinților”, fiecare familie este invitată să prezinte profesia unui membru al familiei. Un părinte medic poate explica, pe înțelesul copiilor, importanța igienei mâinilor, un pompier poate prezenta echipamentul specific, iar un apicultor poate aduce produse apicole și poate explica rolul albinelor în natură. Copiii învață prin experiențe autentice, iar părinții devin participanți activi la procesul educativ, nu simpli spectatori.

În multe situații, dificultățile de colaborare apar din lipsa timpului sau din comunicarea insuficientă. Programul încărcat al familiilor face dificilă participarea la toate activitățile organizate de grădiniță. De aceea, educatorul poate adapta modalitățile de comunicare prin utilizarea unor platforme digitale, a grupurilor dedicate sau a mesajelor săptămânale în care prezintă obiectivele urmărite și recomandări pentru activități scurte ce pot fi realizate acasă. Chiar și zece minute de lectură împreună sau o conversație despre activitățile desfășurate în grădiniță contribuie la consolidarea relației dintre familie și copil și sprijină dezvoltarea limbajului.

Un exemplu de bună practică este organizarea „Săptămânii provocărilor în familie”. În fiecare zi, copilul primește o provocare simplă pe care o realizează împreună cu părinții: pregătirea mesei, plantarea unei flori, realizarea unui desen comun, citirea unei povești sau observarea cerului înainte de culcare. A doua zi, copiii împărtășesc experiențele trăite în familie, dezvoltându-și exprimarea orală, încrederea în sine și sentimentul că învățarea continuă și dincolo de grădiniță.

Un alt exemplu îl constituie implicarea părinților în amenajarea unor centre tematice din sala

de grupă. În cadrul unei teme despre comunitate, familiile pot contribui cu obiecte reprezentative pentru diferite profesii, fotografii sau materiale reciclabile necesare realizării unor machete. Copiii recunosc obiectele aduse de acasă, le prezintă colegilor și stabilesc legături între experiențele familiale și activitățile educaționale, ceea ce facilitează învățarea prin experiență.

Colaborarea eficientă presupune și abordarea cu tact a situațiilor dificile. Atunci când educatorul observă întârzieri în dezvoltare, probleme de comportament sau dificultăți emoționale, dialogul cu părinții trebuie să fie bazat pe observații concrete și pe identificarea unor soluții comune, evitând etichetarea copilului. Părinții trebuie să simtă că educatorul este un partener care dorește binele copilului și nu un evaluator al competențelor parentale. O astfel de abordare favorizează intervențiile timpurii și crește șansele de recuperare sau de adaptare eficientă.

Numeroase studii demonstrează că parteneriatul autentic dintre școală și familie influențează pozitiv dezvoltarea copilului. Cercetările sintetizate de Henderson și Mapp (2002) arată că implicarea părinților este asociată cu performanțe școlare mai bune, dezvoltarea autonomiei și reducerea problemelor de comportament. În același timp, recomandările formulate de UNESCO (2021) subliniază că participarea familiilor la viața instituției de învățământ reprezintă un factor determinant pentru asigurarea unei educații incluzive și de calitate.

În concluzie, colaborarea dintre școală și familie nu trebuie privită ca o obligație administrativă, ci ca o investiție în dezvoltarea copilului. Comunicarea deschisă, respectul reciproc, implicarea activă a părinților și organizarea unor activități comune creează un climat educațional coerent și favorizează formarea unor copii echilibrați, autonomi și încrezători în propriile forțe. Atunci când familia și grădinița transmit mesaje educaționale unitare, copilul înțelege că învățarea este valoroasă, iar sprijinul adulților îi oferă siguranța necesară pentru a explora, a experimenta și a se dezvolta armonios.

Bibliografie

Joyce L. Epstein. (2018). *School, Family, and Community Partnerships: Preparing Educators and Improving Schools* (3rd ed.). New York: Routledge.

Anne T. Henderson., & Karen L. Mapp. (2002). *A New Wave of Evidence: The Impact of School, Family, and Community Connections on Student Achievement*. Austin, TX: Southwest Educational Development Laboratory.

UNESCO. (2021). *Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education*. Paris: UNESCO.

Urie Bronfenbrenner. (1979). *The Ecology of Human Development*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

IRIMIA CRISTINA-MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială "Alec Russo"

LOCALITATE: Bacău

Strategii de integrare a copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES)

În ultimele decenii, conceptul de educație incluzivă a devenit o prioritate în politicile educaționale europene și naționale. Școala modernă nu mai este privită doar ca un spațiu destinat transmiterii de cunoștințe, ci ca un mediu în care fiecare copil trebuie să se simtă acceptat, valorizat și sprijinit să își atingă potențialul maxim.

Copiii cu cerințe educaționale speciale au dreptul de a beneficia de aceleași oportunități de învățare ca și colegii lor, iar integrarea lor eficientă depinde în mare măsură de modul în care cadrul didactic reușește să adapteze procesul instructiv-educativ la particularitățile fiecărui elev.

Incluziunea nu înseamnă tratarea tuturor copiilor în același mod, ci oferirea unui sprijin diferențiat, astfel încât fiecare elev să poată progresa în propriul ritm. Diversitatea devine astfel o resursă educațională, iar diferențele dintre copii constituie oportunități de învățare și dezvoltare pentru întreaga clasă.

Rolul profesorului în integrarea copiilor cu CES

Profesorul reprezintă principalul facilitator al procesului de incluziune. Atitudinea sa, modul de organizare a activităților și relația pe care o dezvoltă cu elevii influențează decisiv succesul integrării.

În activitatea didactică, cadrul didactic trebuie să manifeste empatie, flexibilitate și disponibilitate pentru adaptarea strategiilor de predare. Copilul cu CES are nevoie de un profesor care să observe progresul, nu doar rezultatul final, care să valorizeze fiecare reușită și să creeze contexte în care elevul să experimenteze succesul.

În același timp, profesorul are responsabilitatea de a cultiva în rândul colectivului de elevi valori precum toleranța, respectul, cooperarea și acceptarea diversității.

Strategii eficiente de integrare

1. Cunoașterea individuală a elevului

Orice intervenție educațională eficientă începe cu evaluarea nevoilor copilului. Profesorul trebuie să identifice nivelul de dezvoltare cognitivă, emoțională și socială, stilul de învățare, interesele și punctele forte ale elevului.

Pornind de la aceste informații, activitățile pot fi adaptate astfel încât să răspundă particularităților individuale.

2. Adaptarea curriculumului

Adaptarea curriculară nu presupune diminuarea exigențelor, ci modificarea modalităților prin care elevul ajunge la obiectivele propuse.

Exemple de adaptări: simplificarea cerințelor, utilizarea suportului vizual, fragmentarea sarcinilor complexe, acordarea unui timp suplimentar de lucru, utilizarea materialelor concrete și intuitive, evaluarea prin metode alternative.

Aceste adaptări facilitează participarea activă a copilului și reduc riscul apariției frustrării.

3. Învățarea prin cooperare

Activitățile desfășurate în perechi sau în grupuri mici contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și la creșterea sentimentului de apartenență.

Atunci când elevii colaborează pentru atingerea unui scop comun, diferențele dintre ei devin mai puțin importante, iar relațiile de acceptare și sprijin reciproc se consolidează.

4. Climatul emoțional pozitiv

Integrarea începe prin acceptare. Copilul cu CES trebuie să simtă că este dorit și apreciat în cadrul colectivului.

Profesorul poate realiza acest lucru prin: încurajarea permanentă, valorizarea progresului individual, evitarea comparațiilor între elevi, promovarea respectului reciproc, rezolvarea constructivă a conflictelor.

Un climat pozitiv contribuie la dezvoltarea stimei de sine și la reducerea anxietății școlare.

5. Parteneriatul cu familia

Familia reprezintă primul și cel mai important partener educațional. Comunicarea constantă dintre profesor și părinți facilitează continuitatea intervenției educative și permite identificarea rapidă a dificultăților întâmpinate de copil.

Întâlnirile periodice, feedbackul constructiv și stabilirea unor obiective comune contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevului.

Concluzii

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale nu trebuie privită ca o obligație administrativă, ci ca o investiție în viitorul unei societăți bazate pe respect, echitate și solidaritate. O școală incluzivă este o școală în care fiecare copil are posibilitatea de a învăța, de a se dezvolta și de a se simți valoros.

Succesul incluziunii depinde de colaborarea permanentă dintre profesor, familie, specialiști și comunitate. Atunci când această colaborare funcționează, diferențele dintre copii nu mai reprezintă bariere, ci resurse care îmbogățesc experiența educațională a tuturor.

Bibliografie selectivă

- Gherguț, A. *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale*. Editura Polirom.
- UNESCO – *Education for All*.
- Legislația națională privind educația incluzivă și serviciile de sprijin pentru elevii cu CES.

POSTOLACHE GEORGIANA-SORINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUIZI-CĂLUGĂRA

LOCALITATE: LUIZI-CĂLUGĂRA

Valori și atitudini morale – corelații și interdependențe

Epoca modernă se caracterizează printr-o libertate democratică, religioasă, ideologică, economică și culturală. În acord cu cele menționate anterior, la baza unei societăți moderne stau valorile, iar o trăsătură relevantă a individului este moralitatea. Umanitatea a fost interesată și preocupată să descopere adevărul din cele mai vechi timpuri, grăitoare fiind lucrările referitoare la pedagogia creștină unde sunt amintite conceptele educației morale încă din Vechiul Testament. Revenind în zilele noastre, în opinia gânditorului român C. Cucoș (2006), educația morală are două pârghii: *formarea conștiinței morale și a conduitei morale*.

Educația morală este acea componentă a educației care se va contura în jurul valorii de *bine*. Valorile care stau la fundamentul educației morale reglementează condiția umană, iar dacă educația este activitatea de formare-dezvoltare a personalității, *educația morală*, sui generis, se ocupă cu interiorizarea normelor impuse de societate și manifestarea lor printr-un comportament.

1. *Formarea conștiinței morale* se realizează acționând asupra unui sistem format din dimensiunea cognitivă, afectivă și volitivă.

1.1. *componenta cognitivă* are drept scop documentarea, informarea individului uman cu o serie de valori, orânduirii și exigențe implementate de societatea în care trăiește. Acesta are obligația să le perceapă și să le interiorizeze.

1.2. *componenta afectivă* reprezintă un cumul de emoții care facilitează traversarea de la cunoștințele morale în conduită și cultivarea atitudinilor morale față de sine și față de societate.

1.3 *componenta volitivă* este cea care formează o serie de trăsături precum: răbdare, perseverență, inițiativă, bravură, spiritul de independență, stăpânirea de sine și care reprezintă o sursă de putere în a depăși dificultățile întâmpinate.

2. *Formarea conduitei morale* simbolizează o coexistență armonioasă a elementelor descrise anterior și transpunerea lor în acțiuni. Astfel, dimensiunile elementare ale conduitei morale sunt:

2.1. *deprinderile morale* reflectă elemente, componente repetate ale comportamentului nostru, care odată reiterate într-un context relativ asemănător devin automatisme. Un exemplu potrivit pentru a ilustra această componentă ar fi deprinderea de a fi politicos, mai concret, inițiativa preșcolarului de a-și saluta educatoarele în fiecare dimineață.

2.2. *obișnuințele morale* sunt un rezultat al deprinderilor. Obișnuințele morale se sedimentează în comportamentul nostru, devenind o necesitate lăuntrică. De pildă, deprinderea de a fi politicos este însoțită de tendința de a saluta mereu și de a cere această exigență și semenilor,

ceea ce semnifică transpunerea deprinderii în obișnuință (Cojocariu, 2008).

Pentru a trasa o concluzie preliminară, putem afirma că aceste două componente ale educației morale, formarea conștiinței și a conduitei, se află într-o relație de interdepenență. Corelându-se și acționând reciproc, conștiința morală reprezintă un imbold care stimulează și încurajează conduit morală, fructificând o serie de acțiuni pozitive care își vor găsi expresia plenară sub forma deprinderilor, și, mai târziu, a obișnuințelor morale.

Atitudinea morală a fost definită de cercetători drept o condiție a individului în raport cu ansamblul valorilor, exigențelor și normale întâlnite comunitate. Aceasta debutează în urma unui proces îndelungat de examinare, explorare și studiere a evenimentelor la care ia parte și se finalizează prin adoptarea și îmbrățișarea unei poziții în contingență cu ele.

P. Iluț (2011) realizează, într-un studiu intitulat *Valori, atitudini și comportamente sociale- între asimilare și practicare*, o distincție clară atitudine și valoare, dar explică contingența dintre cele două concepte. În perspectiva sa, valorile relevă criterii, concepții și principii vizavi de ceea ce reprezintă esența vieții și despre modul în care ar trebui să se comporte o persoană față de anumiți factori externi. În același plan al cercetării, de observat este că valorile cu care empatizează un individ dirijează viitoarele atitudini pe care acesta le va exterioriza. Altfel spus, valorile sunt principiile pe care le adoptă și care vor fi materializate prin intermediul atitudinii- comportamentul manifestat de o persoană.

Preșcolaritatea constituie perioada favorabilă în care copilul intră în contact direct cu valorile impuse de comunitate, dar și cu atitudinile expectate de aceasta. Așadar, în acest interval de timp, copilul asimilează o serie de valori pe care le va interioriza drept model de urmat, iar pentru a obține o atitudine afectivă binevoitoare față de sine, față de semenii, față de comunitatea din care face parte este imperios necesar să orientăm și să ghidăm demersul de cultivare a acestor atitudini.

PLOIANU MIRELA ELENA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ ION CREANGĂ

LOCALITATE: BACĂU

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică

În societatea contemporană, tehnologia digitală ocupă un loc central în aproape toate domeniile de activitate, iar educația nu face excepție. Dezvoltarea rapidă a instrumentelor digitale a schimbat modul în care profesorii predau, iar elevii învață, oferind noi oportunități pentru creșterea calității procesului educațional. Integrarea tehnologiei digitale în activitatea didactică nu reprezintă doar o tendință modernă, ci o necesitate determinată de evoluția societății și de nevoile noilor generații de elevi.

Utilizarea tehnologiei digitale contribuie la transformarea lecțiilor într-un proces interactiv și atractiv. Platformele educaționale, aplicațiile multimedia, prezentările interactive, simulările virtuale și resursele online permit profesorilor să adapteze conținuturile la nivelul și ritmul de învățare al fiecărui elev. Astfel, informațiile sunt prezentate într-o manieră accesibilă și captivantă, stimulând interesul și motivația pentru învățare.

Un avantaj important al utilizării tehnologiei digitale este accesul rapid la informații și la o varietate de resurse educaționale. Profesorii pot utiliza manuale digitale, biblioteci virtuale, materiale video, platforme de învățare și aplicații educaționale pentru a diversifica metodele de predare. În același timp, elevii au posibilitatea de a explora conținuturi suplimentare, de a realiza proiecte de cercetare și de a-și dezvolta autonomia în procesul de învățare.

Tehnologia digitală facilitează aplicarea metodelor moderne de predare centrate pe elev. Instrumente precum tablele interactive, aplicațiile pentru colaborare online, testele digitale și platformele de management al învățării permit organizarea unor activități dinamice, bazate pe cooperare, rezolvarea de probleme și învățarea prin descoperire. În acest mod, profesorul devine un facilitator al învățării, iar elevul participă activ la construirea propriilor cunoștințe.

Evaluarea reprezintă un alt domeniu în care tehnologia digitală aduce beneficii semnificative. Testele online, chestionarele interactive și aplicațiile de evaluare oferă feedback imediat atât elevilor, cât și profesorilor. Aceste instrumente permit identificarea rapidă a dificultăților de învățare și adaptarea strategiilor didactice în funcție de rezultatele obținute. De asemenea, evaluarea digitală reduce timpul necesar corectării lucrărilor și facilitează monitorizarea progresului fiecărui elev.

Un alt aspect important este dezvoltarea competențelor digitale, considerate esențiale pentru integrarea cu succes în societatea actuală și pe piața muncii. Prin utilizarea responsabilă a tehnologiei, elevii învață să caute, să selecteze și să evalueze informațiile, să comunice eficient în mediul online și să utilizeze instrumentele digitale pentru rezolvarea diferitelor sarcini. În același timp, profesorii își dezvoltă competențele digitale prin participarea la programe de formare continuă și prin integrarea constantă a noilor tehnologii în activitatea didactică.

Experiența învățământului online din perioada pandemiei a demonstrat atât avantajele, cât și limitele utilizării tehnologiei digitale. Pe de o parte, aceasta a permis continuitatea procesului educațional în condiții dificile, iar pe de altă parte a evidențiat importanța interacțiunii directe dintre profesor și elev. În prezent, tot mai multe instituții de învățământ adoptă modele de învățare mixtă (blended learning), care îmbină avantajele predării față în față cu cele ale mediului digital.

Cu toate beneficiile sale, integrarea tehnologiei digitale presupune și anumite provocări. Nu toate unitățile de învățământ dispun de infrastructura necesară, iar accesul inegal la dispozitive și internet poate crea diferențe între elevi. De asemenea, utilizarea excesivă a tehnologiei poate conduce la diminuarea interacțiunilor sociale, la scăderea atenției sau la dependența de dispozitivele electronice. Din acest motiv, profesorii trebuie să utilizeze tehnologia într-un mod echilibrat și responsabil, alegând instrumentele digitale care sprijină în mod real obiectivele educaționale.

Pentru o integrare eficientă a tehnologiei digitale este necesară colaborarea dintre profesori, elevi, părinți și factorii de decizie din educație. Investițiile în infrastructură, formarea continuă a cadrelor didactice și dezvoltarea unor resurse educaționale digitale de calitate reprezintă condiții esențiale pentru modernizarea procesului instructiv-educativ.

În concluzie, utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică reprezintă un factor important în creșterea eficienței și atractivității procesului de predare-învățare-evaluare. Instrumentele digitale oferă oportunități valoroase pentru personalizarea învățării, dezvoltarea competențelor secolului XXI și stimularea participării active a elevilor. Folosită în mod echilibrat și integrată în strategii pedagogice adecvate, tehnologia devine un sprijin real pentru profesor și un mijloc eficient de pregătire a elevilor pentru provocările societății digitale.

TUMURUG MARICELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Emil Racoviță

LOCALITATE: Onești

Metode didactice active și interactive în învățământul preșcolar

Metodele de învățare constituie instrumente de prim rang în mâna educatorului, este calea eficientă de organizare și conducere a învățării, un mod comun de a proceda care reunește într-un tot familiar eforturile cadrului didactic și ale copiilor.

Plecând de la o literatură în domeniu (Palmade , Cerghit, Mucchielli) metodele didactice sunt împărțite din punct de vedere istoric în :

- metode tradiționale/ clasice : expunerea conversația, exercițiul, demonstrația, observația;
- metode moderne: problematizarea, algoritmizarea, cubul, învățarea prin cooperare, mozaicul, brainstorming-ul, studiul de caz, instruirea programată, metode de simulare, proiectul/tema de cercetare, tehnica ciorchinelui, tehnica Turul galeriei .

Însă nu tot ceea ce este „vechi” este neapărat și demodat, după cum nu tot ceea ce este „nou” este și modern.

Învățarea activă dezvoltă gândirea critică, creativă și responsabilitatea. Cadrul necesar învățării active trebuie să fie stimulativ bazat pe încredere și respect între educator și educat.

În procesul predării interactive rolul educatoarei se schimbă: ea formulează probleme, ascultă părerile copiilor, sugerează rezolvări, lucrează împreună cu copii, corectează greșelile acestora, dar niciodată nu impune autoritar un punct de vedere.

Iată câteva tehnici și metode active și interactive care pot fi folosite în activitatea la clasă:

1. Problematizarea – constituie o modalitate de instruire prin crearea unor situații problemă, care solicită copiilor utilizarea, restructurarea și completarea unor cunoștințe și capacități anterioare dobândite în vederea realizării situației problemă pe baza experienței și efortului personal.

Crearea unei situații-problemă are scopul de al pune pe copil cu atât în situația propriu-zisă de a cunoaște cât mai ales în aceea de a elabora și de a descoperii calea spre adevăr, spre soluția problemei.

2. Algoritmizarea – este o metodă care presupune utilizarea și valorificarea algoritmilor de învățare. Algoritmul este constituit dintr-o serie de operații executate într-o anumită ordine, presupune o succesiune de operații. Din punct de vedere psihologic algoritmiile reprezintă depinderi de activitate intelectuală. Algoritmizarea ca metodă se folosește în general la grupele mari.

3. Cubul – este o metodă folosită în cazul în care se dorește explorarea unui subiect, a unei situații din mai multe perspective. Am folosit tot cu succes în activitățile de observare și lectură după imagini, ori de câte ori a fost necesară observarea unui animal, obiect, plantă, fenomen din mai multe perspective, ori ca mijloc de fixare a unor informații obținute.

4. Învățarea prin cooperare - este o metodă care implică procedee de colaborare și activitate comună în rezolvarea unor sarcini de instruire: copiii lucrează împreună, uneori în perechi, în grupuri mici pentru a rezolva aceeași problemă, pentru a explora o temă nouă, pentru a crea idei noi.

5. Brainstorming-ul – Având semnificația de *furtună în creier*, efervescență, aflux de idei, stare intensă de creativitate asalt de idei, una din cele mai răspândite metode de stimulare a creativității. Preșcolarii sunt provocați să participe activ la producerea de idei, se dezvoltă capacitatea de rezolvare a unei probleme prin căutarea de soluții cât mai originale, se dezvoltă atitudinea creativă și este favorizată, exprimarea personalității, este stimulată participarea tuturor copiilor la activitatea de producere a ideilor, chiar și a celor mai timizi, este stimulată căutarea soluției optime prin alegerea din mai multe variante posibile.

Utilizarea metodelor moderne nu trebuie făcută în lipsa unor combinări și armonizări cu metodele așa-numite tradiționale deoarece avantajele și dezavantajele lor sunt complementare.

Imaginea școlii secolului XXI este încă neclară; însă liniile de forță pe care un observator atent le poate surprinde se pot caracteriza în două tendințe:

- centrarea pe „copil”, pe nevoile celui care este beneficiarul și , în același timp, partenerul nostru în propria formare;
- folosirea unor metode și stiluri moderne care să acopere cât mai bine întreaga sferă de interes a persoanei educate, persoană care va reprezenta resursa și creatorul de resurse pentru anii viitori.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan, Neacșu Ion, Prelegeri pedagogice, Polirom, Iași, 2001
2. Cucos, Constantin, Pedagogie, Polirom, Iași, 2002
3. Sălăvăstru, Dorina, Didactica psihologiei, Polirom, Iași 2002
4. Tomșa, Gheorghe, Psihopedagogie preșcolară și școlară, M.E.C, București, 2005
5. Vrăsmaș T., „Școala și educația pentru toți”, Editura Miniped, București, 2005

BOLOȘ MIHAELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL SANITAR „VASILE VOICULESCU”

LOCALITATE: ORADEA

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică

Transformarea digitală a educației reprezintă una dintre cele mai importante schimbări ale sistemului de învățământ din ultimele decenii. Integrarea tehnologiei digitale în activitatea didactică nu mai este doar o opțiune, ci o necesitate, contribuind la creșterea calității procesului educațional și la dezvoltarea competențelor necesare elevilor într-o societate bazată pe cunoaștere și inovare.

Utilizarea resurselor digitale oferă profesorilor posibilitatea de a proiecta lecții interactive, atractive și adaptate diferitelor stiluri de învățare. Materialele multimedia, platformele educaționale și aplicațiile interactive facilitează înțelegerea conținuturilor, stimulează participarea activă și transformă elevul din simplu receptor al informației într-un participant implicat în procesul de învățare.

În activitatea didactică utilizez frecvent aplicații digitale care sprijină organizarea eficientă a lecțiilor și dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor. **Google Classroom** facilitează distribuirea materialelor didactice, transmiterea și evaluarea temelor, comunicarea cu elevii și monitorizarea progresului acestora. Pentru realizarea unor prezentări moderne, fișe de lucru, postere sau infografice folosesc **Canva**, aplicație care stimulează creativitatea și permite realizarea unor materiale vizuale atractive și ușor de adaptat diferitelor discipline.

Pentru consolidarea cunoștințelor și creșterea motivației elevilor utilizez **Wordwall**, platformă care permite crearea unor jocuri educaționale, exerciții interactive, rebusuri și activități de asociere. De asemenea, **Kahoot!** și **Quizizz** transformă evaluarea într-o experiență dinamică și captivantă, oferind feedback imediat și posibilitatea identificării rapide a dificultăților de învățare. O altă aplicație valoroasă este **LearningApps**, care permite realizarea unor exerciții interactive precum clasificări, potriviri, ordonări și completări, contribuind la consolidarea cunoștințelor prin metode moderne și atractive.

Integrarea acestor instrumente digitale contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale, precum gândirea critică, creativitatea, colaborarea, comunicarea și autonomia în învățare. Totodată, tehnologia facilitează aplicarea evaluării formative, profesorul având posibilitatea de a adapta strategiile didactice în funcție de rezultatele și nevoile fiecărui elev.

Desigur, utilizarea tehnologiei presupune și anumite provocări. Accesul inegal la echipamente și internet, nivelul diferit al competențelor digitale și necesitatea formării continue a cadrelor didactice sunt aspecte care trebuie avute în vedere pentru valorificarea eficientă a resurselor digitale. De aceea, tehnologia trebuie utilizată echilibrat și în concordanță cu obiectivele pedagogice, fără a diminua rolul esențial al profesorului în procesul instructiv-educativ.

Experiența la clasă demonstrează că utilizarea responsabilă a aplicațiilor digitale conduce la creșterea motivației pentru învățare, la implicarea activă a elevilor și la obținerea unor rezultate școlare mai bune. Profesorul rămâne principalul facilitator al învățării, iar tehnologia devine un instrument care completează metodele tradiționale și contribuie la modernizarea educației.

În concluzie, integrarea tehnologiei digitale în activitatea didactică reprezintă o investiție în calitatea educației și în pregătirea elevilor pentru provocările viitorului. Folosită creativ, responsabil și adaptată nevoilor reale ale clasei, tehnologia sprijină un proces educațional modern, interactiv și centrat pe elev, oferind premisele formării unor competențe durabile și relevante pentru societatea contemporană.

BUZULICĂ BRÎNDUȘA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL SANITAR „VASILE VOICULESCU”

LOCALITATE: ORADEA, BIHOR

DE CE AVEM NEVOIE DE NONVIOLENȚĂ ÎN LUMEA NOASTRĂ?

Fiecare zi ne oferă o alegere. Atunci când cineva ne vorbește urât, ne împinge pe coridorul școlii sau ne exclude dintr-un joc, avem de ales cum să răspundem. Putem să răspundem cu aceeași monedă, adică prin violență, sau putem alege o cale diferită, mult mai puternică: nonviolența. Ziua Internațională a Nonviolenței, ne amintește tuturor că pacea nu este o slăbiciune, ci cea mai mare dovadă de curaj.

Ce înseamnă, de fapt, nonviolența? Mulți oameni cred că a fi nonviolent înseamnă să taci, să suporti și să îi lași pe alții să te rănească. În realitate, lucrurile stau exact invers. Nonviolența înseamnă să ai curajul să spui „Stop!” unei nedreptăți, dar fără să folosești pumnii, jignirile sau răzbunarea. Înseamnă să rezolvi o problemă folosind mintea și cuvintele, nu forța fizică.

Cel mai bun exemplu este Mahatma Gandhi, omul în onoarea căruia a fost creată această zi. El a reușit să elibereze o țară întreagă, India, fără să ridice vreodată o armă. El spunea că „ochi pentru ochi nu va face decât ca lumea întreagă să devină oarbă”. Dacă răspundem la rău cu rău, cercul violenței nu se va opri niciodată.

Astăzi, nu mai vorbim doar despre războaie mari între țări, ci și despre „războaiele” mai mici care se dau în curtea școlii sau pe internet. Bullying-ul este o formă gravă de violență. Atunci când un copil este poreclit, umilit sau lăsat singur în mod repetat, el suferă la fel de mult ca și cum ar fi lovit fizic. Cuvintele grele dor uneori mai mult decât o zgârietură pe genunchi, pentru că rănila din suflet se vindecă mai greu.

Ziua Nonviolenței în școli, sărbătorită pe 30 ianuarie, ne provoacă să transformăm clasele noastre în spații sigure. O școală adevărată nu este cea în care doar luăm note mari, ci cea în care fiecare elev se simte acceptat și respectat, indiferent de cum arată, cum se îmbracă sau ce pasiuni are.

Nu trebuie să fim lideri mondiali pentru a schimba lumea. Putem începe cu pași mici, chiar de astăzi:

- Să ascultăm înainte de a judeca: De multe ori, oamenii reacționează urât pentru că sunt supărați sau speriați. Un moment de atenție poate opri o ceartă.
- Să folosim cuvinte care construiesc, nu care dărâmă: Un „Mulțumesc”, „Te rog” sau „Vrei să fii prietenul meu?” poate schimba complet ziua unui coleg.
- Să nu fim spectatori: Atunci când vedem că cineva este agresat sau jignit, a nu face nimic înseamnă a fi de acord cu agresorul. Putem să cerem ajutorul unui profesor sau să mergem lângă cel singur pentru a-i arăta că nu este abandonat.

Plecând de la aceste idei, am desfășurat cu elevii clasei a III a A, de la Liceul Sanitar "Vasile Voiculescu", având și invitați ai Inspectoratului Județean de Poliție Bihor, Biroul de Siguranță școlară, o activitate de prevenire a bullying-ului realizată în contextul acestei zile Ziua Internațională a Nonviolenței. Scopul activității a fost de prevenire a victimizării minorilor, cu accent pe prevenirea violenței și a bullying-ului.

În cadrul activității preventive au fost abordate mai multe subiecte pentru a preveni diferite situații de victimizare în care pot fi implicați minorii și măsurile de prevenire a acestora.

Activitatea a fost axată în principal pe informarea și conștientizarea cu privire la riscurile determinate de nerespectarea unor reguli și norme de conduită și comportament. Au fost oferite informații despre formele de violență, modul în care se manifestă, riscurile și consecințele la care se expun cei care săvârșesc astfel de fapte. Totodată au fost prezentate aspecte legislative și modalități de prevenire a situațiilor cu risc victimal, a fost prezentat și explicat fenomenul de „Bullying” și „Cyberbullying”, precum și efectele pe care le au asupra dezvoltării emoționale ale

copiilor.

Au fost folosite în acest sens studii de caz din care elevii să recunoască formele de manifestare ale bullying-ului, cum putem reacționa în altfel de cazuri și cui putem cere ajutor.

Activitatea a fost un succes deoarece am concluzionat că nonviolența este o superputere pe care o avem cu toții ascunsă în interior. Lumea nu va deveni mai bună de la sine, ci va deveni mai bună prin fiecare dintre noi. Alegând să rezolvăm neînțelegerile cu blândete, calm și respect, dărâmăm zidurile urii și construim poduri ale prieteniei. Pacea începe cu un singur gest, cu un singur cuvânt frumos și, cel mai important, începe chiar cu tine.

HĂDĂREAN DIANA MONICA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT:LICEUL VOCAȚIONAAL PEDAGOGIC „NICOLAE BOLCAȘ”,
LOCALITATE:BEIUȘ

Actul didactic în învățământul special, copii cu CES

Când vorbim de etic și estetic în educație automat ne duce gândul la noile tehnologii care determină transformări majore atât în ceea ce privește viața economică și socială, cât și în relațiile interumane. Astfel că, pentru a beneficia de etică și estetică în actul didactic trebuie ca programele școlare să permită teme care interesează și grupul de elevii dintr-un anumit areal, conținuturi educaționale de actualitate accesibile fiecărei categorii de vârstă și tip de handicap axate foarte mult pe practică, discipline opționale care dezvoltă creativitatea dar și spiritul critic la elevii, indiferent dacă aceștia prezintă sau nu un anumit tip de dizabilitate, metode de predare interactive care permit colaborarea între elevi și profesori, care îi implică pe aceștia în activități instructiv-educative de grup și care se centrează pe învățarea bazată pe descoperire.

Viața de zi cu zi stă sub zodia esteticului. Ne întâlnim la tot pasul cu obiecte, activități ce poartă emblema lui. Educația presupune și ea un plan estetic. Nu în zadar se vorbește despre arta învățării și educației, de profesorul-artist, de scenariul didactic, unde autor-profesor își „joacă” un rol bine definit.

Educația estetică nu vine să limiteze sau să afecteze libertatea alegerii sau aderării la frumosul autentic, luminează, deschide un evantai de alegeri, opțiuni, asimilări.

Valențele emoțional-estetice pot fi nuanțate nu numai prin intermediul disciplinelor de profil, ci prin toate activitățile instructiv-educative, fapt ce cere pregătirea tuturor profesorilor în direcția formării propriei sensibilități, dar și pentru formarea sensibilității elevilor, în vederea receptării semnificațiilor estetice.

Când vorbim de etic și estetic în actul didactic vorbim de cadre didactice deschise la nou, de metode moderne de predare-învățare, dar și evaluare.

Vorbim tot mai mult despre etic și estetic în actul didactic și în încercarea de a găsi soluții realizăm că știm foarte puțin despre profesorul competent și elevul nou, despre mijloace de predare eficiente, tehnici IT de predare- învățare.

Rolul unui profesor are o influență ce depășește societatea în care trăiește astfel că elevii sunt afectați de afecțiunea profesorului, caracterul lui, competența și angajamentul său moral.

În școlii, pe holuri, imaginile afișate ne comunică povești despre copilărie, jocuri, despre lumea privită prin ochii elevilor cu cerințe educative speciale, despre ceea ce s-a realizat în ultimii ani de școală. Așa realizezi că este numai începutul, că vrei să faci educație și cea mai bună cale de a preda este modul în care un copil poate învăța.

Profesorul devine un model pentru elevii, aceștia urmându-l, în maniere, vestimentație, etichetă, stil de comunicare și de gesturi.

În cadrul activităților de predare-învățare elevii cu cerințe educative speciale sunt implicați în activități practice și de socializare menite să consolideze ceea ce a fost exprimat prin cuvinte, nonverbal, prin imaginii. Cu ajutorul imaginilor și comunicării aceștia fac achiziții importante din punct de vedere cognitiv: recunosc și diferențiază obiecte, ființe, lucruri, fenomene ale naturii, alimente, meserii etc.

Dar pentru a devenii independenți, trebuie ca toate aceste achiziții să devină funcționale, ceea ce nu înseamnă doar distingerea, la oră, dintre caiet și creion, obiectul rostit de către profesoară. Este absolut necesar ca să-și generalizeze noțiunea: atunci când i se spune „ia creionul și scrie în caiet!”, elevul trebuie să aducă caietul dintre alte lucruri, să se așeze din nou în bancă, să îl deschidă și abia apoi să scrie. Această decriptare verbală a informației necesită un efort din partea elevului, mai mare decât în cazul recunoșterii unui singur cuvânt și sunt implicate mai multe procese neuronale. O poveste este împărțită astfel în multe secvențe.

Activitatea cu cel mai mare efect motivațional pentru elevii este jocul la calculator, să

asculte, să se joace, iar în timpul activităților aceștia au tendința de a stabili obiectivele lor în viață și a planurilor lor de viitor, în urma consultării cu profesorii de la clasă.

Își mișcă repede mâinile de bucurie când văd sunt implicații în activități extracurriculare, când participă la serbare, când desenează. Le place să picteze, să lipească bucăți din imagini, astfel încât acestea din urmă să capete sens, să asculte povești și să răspundă la multitudinea de întrebări adresate legate de acestea.

Instruirea prin științe și formarea estetică prin arte sunt activități complementare care se stimulează reciproc. Pentru educația estetică, frumosul poate fi atât scop, cât și mijloc. Frumosul ca scop stă la baza educației pentru artă, adică permite realizarea premiselor pentru înțelegerea, receptarea și integrarea frumosului artistic. Frumosul ca mijloc întemeiază educația prin artă, care vizează realizarea unei instruiți morale, intelectuale, fizice etc. prin intermediul frumosului artistic.

Omul este o ființă interesată nu numai să cunoască, ci să simtă, să se bucure de frumusețile din jurul său.

Omul trăiește și se desfășoară nu numai în conformitate cu mobiluri intelectual-practice, ci și în concordanță cu legile frumosului, armoniei și esteticului din natură.

Dezvoltarea copiilor cu cerințe educative speciale vizează autonomia personală, capacități creative și spirit critic, statut practic, inovare, flexibilitate, adaptabilitate socială, interactivitate, diversitate și nu în ultimul rând toleranță care se realizează prin multă muncă și satisfacții de ordin sentimental și dedicare.

LAZĂU DUMITRU SEVERUS

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL TEHNOLOGIC NR. 1 ȘUNCUIUȘ

LOCALITATE: ȘUNCUIUȘ

Strategii de motivare a elevilor pentru învățarea matematicii în ciclul gimnazial

Introducere

Gimnaziul reprezintă o perioadă de tranziție critică în dezvoltarea cognitivă și emoțională a elevilor. La matematică, această etapă coincide cu trecerea de la gândirea concretă (specifică învățământului primar) la gândirea abstractă (algebra și geometria spațială). Deseori, această tranziție generează anxietate, demotivare și celebrul mit: „*Eu nu am talent la matematică*”. Rolul profesorului nu mai este doar de a transmite formule, ci de a construi un mediu în care elevul să înțeleagă *de ce* învață și să își dezvolte reziliența în fața dificultăților.

1. Particularități ale motivației pentru învățare la vârsta gimnaziului

La vârsta de 11–15 ani, motivația extrinsecă (notele, dorința de a face pe plac părinților) începe să își piardă din eficiență. Elevii au nevoie de autonomie și de un sens practic. În plus, apare „anxietatea matematică”, un fenomen psihologic în care frica de eșec blochează memoria de lucru a elevului. Pentru a combate acest blocaj, strategiile didactice trebuie să migreze dinspre centrarea pe memorare către stimularea motivației intrinseci (curiozitatea, plăcerea descoperirii, sentimentul de competență).

2. Strategii didactice și psihopedagogice de stimulare a motivației

Profesorul de matematică din gimnaziu are la dispoziție o serie de pârgii metodologice pentru a transforma o disciplină considerată rigidă într-o experiență atractivă:

- **Contextualizarea și ancorarea în realitate:** Introducerea noțiunilor noi prin probleme-situație din viața de zi cu zi.
 - *Exemplu:* Proporțiile pot fi predate prin scalarea unei rețete de bucătărie; procentele prin calculul reducerilor din magazine sau a dobânzilor; elementele de geometrie prin design interior sau arhitectură.
- **Utilizarea platformelor și instrumentelor digitale:** Tehnologia oferă suport vizual și interactiv, esențial pentru înțelegerea conceptelor abstracte.
 - *Aplicații utile:* **GeoGebra** (pentru vizualizarea dinamică în geometrie și funcții), **Kahoot!** sau **Quizizz** (pentru evaluare formativă sub formă de joc).
- **Învățarea prin descoperire (metoda euristică):** În loc să primească teorema de-a gata, elevii sunt ghidați să o descopere singuri prin experimente matematice (de exemplu, măsurarea mai multor cercuri pentru a deduce valoarea numărului π).
- **Gamificarea (învățarea bazată pe elemente de joc):** Transformarea unor fișe de lucru monotone în „misiuni” sau „vânători de comori” unde rezolvarea corectă a unui exercițiu oferă un indiciu pentru următorul.

- **Lucrul în echipă și învățarea prin cooperare:** Proiectele de grup reduc presiunea individuală și permit elevilor mai slabi să învețe de la egali, într-un limbaj accesibil lor.

3. Rolul feedbackului și al climatului afectiv din clasă

Modul în care profesorul gestionează greșeala este decisiv pentru motivarea elevului. Într-o cultură a clasei unde greșeala este penalizată prin ironie sau note proaste, elevii vor refuza să mai participe.

- **Greșeala ca oportunitate de învățare:** Profesorul trebuie să încurajeze o „mentalitate de creștere” (Growth Mindset), explicând că creierul își dezvoltă noi conexiuni neuronale exact atunci când depune efort pentru a înțelege unde a greșit.
- **Feedbackul formativ vs. Feedbackul sumativ:** În loc de „*Nu e bine, nota 5*”, feedbackul eficient este descriptiv: „*Ai aplicat corect formula, dar ai făcut o greșeală de calcul la linia 3. Verifică din nou adunarea acolo*”. Acest tip de abordare îi arată elevului că succesul este controlabil și depinde de efortul său.

Concluzii

Motivarea elevilor la matematică în perioada gimnazială nu este un demers spontan, ci rezultatul unei proiectări didactice riguroase și empatică. Combinând tehnologia cu aplicațiile practice și construind un mediu sigur din punct de vedere emoțional, profesorul poate schimba percepția elevilor: matematica încetează să mai fie o barieră selectivă și devine un instrument util de înțelegere a lumii.

Bibliografie:

1. **Cosmovici, A., Iacob, L.** (1998). *Psihologie școlară*. Iași: Editura Polirom.
2. **Dweck, C. S.** (2017). *Mindset: O nouă psihologie a succesului*. București: Editura Curtea Veche.
3. **Neacșu, I.** (2015). *Metode și tehnici de învățare eficientă. Elemente de psihopedagogie aplicată*. Iași: Editura Polirom.
4. **Pânișoară, I.-O.** (2015). *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*. Iași: Editura Polirom.
5. **Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație (CNPEE).** *Programele școlare pentru disciplina Matematică (clasele V-VIII)*. București.

CORNEA ANCA TEODORA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.50 -
STRUCTURĂ GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.44

LOCALITATE: ORADEA

PLAN DE INTERVENȚIE PERSONALIZAT

Numele și prenumele copilului: I.R.

Vârsta: 5 ani

Instituția de Învățământ: Grădinița cu Program Prelungit nr.50 -Structură G.P.P NR.44

Grupa mare,, C''

Perioada de implementare a programului: an școlar: 2025-2026

Diagnostic: (Individual, Relațional, Motivațional, De aplicabilitate)

- Individual: - Dislalie

- Prezintă ADHD

- Relațional:

I.R.– cadrele didactice: relație eficientă

I.R.– colegii de grupă: relație de competiție, dorință de dominare

- Motivațional:

Cadrele didactice sunt motivate să realizeze o intervenție pentru a-i dezvolta băiatului abilități eficiente de comunicare ;

Copilul nu conștientizează nevoia de schimbare la sine;

- De aplicabilitate: - tehnica corespunde particularităților psihoindividuale și de vârstă ale lui I.R.

Operaționalizarea problemei

- I.R. este un băiat de vârstă preșcolară care are un comportament impulsiv în timpul activităților de predare-învățare, evaluare, dar și în cele de joc, enervându-și colegii astfel încât de cele mai multe ori aceștia doresc excluderea lui din joc. Face trecerea foarte ușor de la un exercițiu la altul, de la o activitate la alta, neavând răbdare să ducă la bun sfârșit sarcina primită. Foarte des se întâmplă să întrerupă activitatea prin diverse gesturi necontrolate (imitând chiar și unele personaje din desene animate), afectând atenția întregii grupe.

Ipotezele care ar putea sta la baza acestui tip de conduită sunt:

a) asistenții maternali nu i-au creat reguli

b) nu au existat consecințe aplicate de asistenții maternali în momentul în care preșcolarul a avut un comportament neadecvat

- Resurse personale: structura de personalitate dominantă și independentă

- Resurse umane: cele două educatoare ale copilului și colegii de grupă

Obiective: (termen lung, mediu, scurt)

Obiectiv pe termen lung:

-fixarea unor reguli stricte;

-dezvoltarea unui stil de comunicare asertiv

Obiective pe termen mediu:

-implicarea lui în anumite sarcini în care să aibă diferite responsabilități

-acordarea recompenselor la orice progres, fie el cât de mic;

Obiective pe termen scurt:

-așezarea copilului lângă educatoare, astfel încât să nu-i poată deranja pe ceilalți

Metode utilizate

- Lovituri nervoase, gânduri relaxante (Materiale necesare-Minge și coș de baschet, hârtie și creioane, fișa de lucru)

- Capcana chinezească pentru degete – învățarea acceptării pierderii controlului (Materiale necesare – jucăria Capcana chinezească)
- Este rândul tău – învățarea copiilor de a asculta, de a avea răbdare, de a-și schimba perspectiva

Modalități de evaluare a intervenției

Observația: comportamentul băiatului la grădiniță

Relatării asistentului maternal despre conduita băiatului în cadrul familiei

Plan de interventie personalizat pe domenii de activitate

Objective:

- să recunoască sunetul inițial din cuvântul pronunțat oral
- să execute elemente grafice elementare: trasare liberă, colorare;
- să despartă în silabe cuvinte

Domeniul Limbă și comunicare-Ed.Limbajului

Planificare anuală

Unitatea de învățare	Obiective	Conținuturi	Metode și mijloace	Perioada
1. <i>La început de drum!</i> -comunicarea 2. <i>Propoziția, cuvântul, silaba.</i> -elemente grafice		Evaluarea inițială Formularea unor întrebări Oferirea unor informații despre identitatea proprie sau despre identitatea membrilor familiei; Exprimarea propriei păreri „Jocuri de la grădiniță” Propoziția . Propoziția formată din două cuvinte. Cuvântul format din două silabe. Linia oblică Bastonașul mic și bastonașul mare(cu întorsătura în jos), Cuvântul format dintr-o silabă. Bastonașul mic și bastonașul mare(cu întorsătura în sus)	-exerciții de identificare a unor obiecte, imagini -memorarea unor poezii simple -povestirea unor întâmplări din viața de zi cu zi -exerciții de denumire a unor imagini și numărul de silabe care îl formează -exerciții de reprezentare grafică a propoziției/ Cuvintelor/ silabelor -exerciții de scriere a unor semne grafice	

3. <i>Vocale și Consoane</i> -elemente grafice		Cuvântul. Silaba . Sunetul. Vocala a . Zala mică și mare , alternativ Bastonașul mic și bastonașul mare Vocala e . Bucla mică și mare. Vocala i . Cârligul. Vocala o . Ovalul pe un spațiu Vocala u . Biciul.	-exerciții de scriere a unor elemente grafice -rezolvarea unor fișe de lucru	
4. <i>Propoziția-unitate a comunicării</i>		Sunetul [a] și litera A de tipar Sunetul [m] și litera M de tipar Sunetul [u] și litera „U” de tipar Sunetul [i] și litera „I” de tipar Sunetul [e] și litera „E” de tipar	-exerciții de scriere a literelor de tipar studiate (unirea punctelor)	

DOMENIUL ȘTIINȚE: ACTIVITATE MATEMATICĂ

Obiective:

- să pună în corespondență cifra cu un număr de obiecte;
- să numere crescător și descrescător de la 1 la 10;
- să raporteze numărul și cifra la cantitate și invers;

Planificare anuală

Unitatea de învățare	Ob.	Conținuturi	Metode și mijloace	Perioada
1. De la grădiniță la școală		Activități de cunoaștere : observăm, exersăm, ne jucăm Gruparea de obiecte	-exerciții de identificare a unor obiecte	
2. Elemente pregătitoare pentru înțelegerea unor concepte matematice 3. Numerele naturale de la 0 la 10		Gruparea de obiecte și formarea mulțimilor după criterii date Numerele naturale în concentrul 0-10 (citire, scriere, ordonare) ✓ Numărul și cifra 1; ✓ Numărul și cifra 2; ✓ Numărul și cifra 3; ✓ Numărul și cifra 4; ✓ Numărul și cifra 5; ✓ Numărul și cifra 0; ✓ Numărul și cifra 6; ✓ Numărul și cifra 7; ✓ Numărul și cifra 8; ✓ Numărul și cifra 9;	-exerciții de grupare a unor imagini, obiecte -exerciții de sortare a unor obiecte după criteriul mărimii, culorii -exerciții de citire a numerelor 0-10 -exerciții de scriere a numerelor naturale 0-10	

		Numărul și cifra 10;		
--	--	----------------------	--	--

Planul de intervenție personalizat a fost întocmit pentru toate domeniile de activitate.

BIBLIOGRAFIE:

1. Crețu C., (2000), Educație, dezvoltare emoțională și adaptare socială, Polirom, Iași
2. Rotariu T., Iluț Petru, (1997), Ancheta sociologică și sondajul de opinie. Teorie și practică, Polirom, Iași
3. Neacșu, I., (2000), Relația educator-copil-părinte în acțiunea educațională, Edit. Semne, București
4. Ioana Drugaș, Marius Drugaș, (2014), Educație și intervenție în ADHD Editura Primus, Oradea.

BOCOIU BIANCA LARISA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Teoretic „Gabriel Țepelea” Borod, G.P.P nr. 1 Borod

LOCALITATE: Borod

Colaborarea eficientă între școală și familie – cheia succesului educațional

În societatea contemporană, educația copiilor reprezintă o responsabilitate comună a școlii și a familiei. Nici una dintre aceste instituții nu poate acționa izolat dacă își dorește să contribuie la dezvoltarea armonioasă a elevului. Colaborarea eficientă dintre școală și familie constituie fundamentul unui parcurs educațional de succes, bazat pe încredere, comunicare și implicare reciprocă.

Rolul familiei și al școlii în educația copilului

Familia este primul mediu educațional al copilului. Aici se formează valorile, atitudinile și comportamentele care îi vor influența evoluția ulterioară. La rândul său, școala completează educația primită acasă prin transmiterea cunoștințelor, dezvoltarea competențelor și pregătirea elevului pentru integrarea socială.

Atunci când părinții și cadrele didactice urmăresc obiective comune și acționează în parteneriat, copilul beneficiază de un climat educațional coerent. El primește mesaje consecvente, se simte susținut și dezvoltă o atitudine pozitivă față de învățare.

Importanța comunicării

Comunicarea deschisă și constantă reprezintă elementul central al colaborării dintre școală și familie. Întâlnirile periodice, ședințele cu părinții, discuțiile individuale, platformele educaționale și grupurile de comunicare facilitează schimbul de informații privind progresul elevului, dificultățile întâmpinate și modalitățile de sprijin.

O comunicare eficientă presupune respect reciproc, ascultare activă și orientare spre găsirea de soluții. În locul criticilor sau al reproșurilor, dialogul constructiv contribuie la consolidarea unei relații bazate pe încredere și colaborare.

Beneficiile parteneriatului școală–familie

Numeroase studii evidențiază faptul că implicarea părinților în viața școlară are efecte pozitive asupra performanțelor academice și asupra dezvoltării socio-emoționale a copiilor. Elevii ai căror părinți mențin o legătură constantă cu școala manifestă:

- rezultate școlare mai bune;
- o motivație crescută pentru învățare;
- o frecvență mai bună la cursuri;
- un comportament responsabil și disciplinat;

- o stimă de sine mai ridicată.

În plus, colaborarea dintre familie și școală contribuie la identificarea timpurie a problemelor de adaptare, a dificultăților de învățare sau a situațiilor care pot afecta dezvoltarea copilului.

Modalități de consolidare a colaborării

Pentru ca parteneriatul să fie unul autentic și eficient, este necesară implicarea activă a ambelor părți. Cadrele didactice pot crea oportunități de participare a părinților la activități educative, proiecte, ateliere sau evenimente școlare. De asemenea, părinții pot susține procesul educațional prin monitorizarea activităților școlare, încurajarea lecturii și menținerea unei comunicări constante cu profesorii.

Un aspect important îl reprezintă construirea unei culturi a colaborării, în care fiecare parte să fie valorizată și respectată. Părinții trebuie să fie considerați parteneri ai școlii, iar profesorii să beneficieze de sprijin și încredere din partea familiei.

Provocări și soluții

În practică, colaborarea dintre școală și familie poate întâmpina diverse obstacole: lipsa timpului, diferențele de viziune asupra educației, barierele de comunicare sau nivelul redus de implicare al unor părinți. Aceste dificultăți pot fi depășite prin flexibilitate, empatie și adaptarea modalităților de comunicare la nevoile fiecărei familii.

Utilizarea tehnologiei, organizarea unor întâlniri interactive și promovarea unui climat de respect reciproc reprezintă soluții eficiente pentru consolidarea relației dintre școală și familie.

Concluzie

Colaborarea eficientă între școală și familie nu este doar o recomandare pedagogică, ci o necesitate a educației moderne. Prin dialog, respect și implicare comună, cele două instituții pot crea un mediu favorabil dezvoltării armonioase a copilului. Succesul educațional nu depinde exclusiv de activitatea profesorilor sau de sprijinul familiei, ci de puterea parteneriatului dintre acestea. Atunci când școala și familia lucrează împreună, copilul are cele mai mari șanse să își valorifice potențialul și să devină un adult responsabil, echilibrat și pregătit pentru provocările viitorului.

MERȚE IOANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GPP nr.34

LOCALITATE: Oradea

ACTIVITĂȚI CARE DEZVOLTĂ EMPATIA, RESPECTUL ȘI COLABORAREA ÎNTRE COPII

Repere și exemple de bune practici în educația timpurie

Introducere

În activitatea mea la grădiniță, consider că dezvoltarea empatiei, a respectului și a colaborării reprezintă una dintre cele mai importante direcții ale educației timpurii. Copilul preșcolar învață treptat să își recunoască propriile emoții, să observe stările celor din jur și să își adapteze comportamentul în funcție de context. Aceste achiziții socio-emoționale nu apar spontan, ci se formează prin experiențe repetate, prin modele pozitive și prin activități atent proiectate, în care fiecare copil se simte acceptat, valorizat și în siguranță.

Jocurile de rol și poveștile cu mesaj socio-emoțional

Un mijloc deosebit de eficient îl reprezintă jocul de rol. Prin situații precum „Un coleg este trist”, „Împărțim jucăriile” sau „Cum îl ajutăm pe cel care are nevoie?”, copiii sunt încurajați să privească o întâmplare din perspectiva celuilalt. Eu urmăresc să formulez întrebări deschise: „Cum crezi că se simte?”, „De ce are nevoie?” sau „Ce ai putea face pentru a-l ajuta?”. În acest mod, se exersează decentrarea afectivă, capacitatea de perspectivare și comportamentele prosociale. Poveștile, teatrul de păpuși și dramatizările completează aceste activități, deoarece personajele devin repere accesibile pentru discutarea emoțiilor, a regulilor și a consecințelor faptelor.

Activități de cooperare

Pentru dezvoltarea colaborării, organizez jocuri și sarcini în perechi sau în grupuri mici. Construirea unui turn, realizarea unui colaj comun, rezolvarea unui puzzle sau pregătirea unei expoziții îi determină pe copii să comunice, să își împartă rolurile, să aștepte, să negocieze și să ia decizii împreună. Accentul nu cade doar pe produsul final, ci și pe procesul de cooperare. La final, discutăm despre contribuția fiecăruia: „Cine a avut ideea?”, „Cine a oferit ajutor?”, „Cum ați reușit să lucrați împreună?”. Astfel, evaluarea are un caracter formativ, iar copilul conștientizează valoarea efortului colectiv.

Rutine care cultivă respectul

Respectul se formează și prin rutinele zilnice ale grupei. Salutul de dimineață, ascultarea celui care vorbește, folosirea formulelor de politețe, grija față de materiale și respectarea regulilor comune sunt ocazii autentice de învățare. Regulile sunt formulate pozitiv și pe înțelesul copiilor: „Vorbim pe rând”, „Avem grijă unii de alții”, „Cerem voie”, „Reparăm atunci când greșim”. Este important ca ele să fie explicate, ilustrate și aplicate consecvent, fără etichetări sau comparații. Disciplina pozitivă îi ajută pe copii să înțeleagă efectele comportamentului lor și să găsească modalități adecvate de îndreptare.

Cercul emoțiilor și exercițiile de reflecție

O activitate pe care o consider valoroasă este „Cercul emoțiilor”. Copiii aleg un simbol sau o imagine care exprimă starea lor și, în funcție de disponibilitate, explică motivul alegerii. Colegii sunt încurajați să asculte fără să întrerupă și să răspundă prin mesaje de susținere. Pot fi utilizate și exerciții precum „Complimentul zilei”, „Mulțumesc pentru...” sau „O faptă bună pe care am observat-o”. Aceste momente consolidează climatul socio-afectiv al grupei, stima de sine și sentimentul de apartenență.

Rolul cadrului didactic și al familiei

Cadrul didactic are rol de model comportamental și mediator al relațiilor dintre copii. Tonul vocii, modul în care ascultăm, felul în care gestionăm un conflict și respectul acordat fiecărui copil devin exemple concrete de conduită. În situațiile conflictuale, evit soluțiile impuse imediat și îi ghidez pe copii să numească problema, să exprime ce simt, să asculte perspectiva celuilalt și să identifice o soluție acceptabilă pentru ambele părți. Parteneriatul cu familia este, de asemenea, esențial. Mesajele comune și consecvente, precum încurajarea exprimării emoțiilor, cooperarea în sarcini simple și valorizarea gesturilor de ajutor, susțin transferul achizițiilor din grădiniță în viața de zi cu zi.

Concluzie

Activitățile care dezvoltă empatia, respectul și colaborarea trebuie integrate firesc în programul zilnic, nu abordate doar ocazional. Prin joc, poveste, cooperare, dialog și reflecție, copilul învață să se cunoască, să îi înțeleagă pe ceilalți și să construiască relații armonioase. Consider că o grupă în care copiii se simt ascultați, acceptați și încurajați să se ajute reciproc devine un mediu educațional incluziv, în care învățarea cognitivă și dezvoltarea socio-emoțională se susțin reciproc. Investind cu răbdare în aceste competențe, contribuim la formarea unor copii echilibrați, responsabili și capabili să trăiască frumos împreună cu ceilalți.

GLIGA IULIA-LIANA

CACIOR ANUȚA-ALEXANDRA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Avram Iancu”

LOCALITATE: Bistrița

Strategii de integrare a copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES)

Introducere

Integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) reprezintă una dintre provocările importante ale sistemelor moderne de educație. O școală incluzivă nu urmărește doar accesul tuturor copiilor la educație, ci și crearea unui mediu în care fiecare elev să fie valorizat, sprijinit și implicat activ în procesul de învățare. Copiii cu CES au nevoie de intervenții adaptate particularităților individuale, de sprijin constant și de strategii educaționale flexibile care să le permită dezvoltarea potențialului propriu. Integrarea eficientă presupune colaborarea dintre cadre didactice, familie, specialiști și comunitate, astfel încât diferențele dintre copii să fie privite ca resurse pentru învățare și nu ca bariere.

Individualizarea procesului educațional

Una dintre cele mai eficiente strategii de integrare a copiilor cu CES este individualizarea activităților didactice. Fiecare copil are propriul ritm de dezvoltare, propriile interese și modalități de înțelegere a informațiilor. Adaptarea conținuturilor, a metodelor de predare și a modalităților de evaluare contribuie la creșterea participării elevilor și la dezvoltarea încrederii în propriile capacități. Planurile educaționale individualizate permit stabilirea unor obiective realiste, adaptate nevoilor copilului, precum și monitorizarea progresului acestuia. Prin sarcini diferențiate și activități accesibile, elevii cu CES pot participa activ la lecții alături de colegii lor.

Utilizarea metodelor didactice incluzive

Profesorul are un rol esențial în crearea unui climat educațional favorabil incluziunii. Metode precum învățarea prin cooperare, jocul didactic, activitățile practice și utilizarea materialelor vizuale pot facilita înțelegerea și implicarea copiilor cu dificultăți de învățare. Învățarea cooperativă este deosebit de importantă deoarece favorizează relațiile pozitive între elevi, dezvoltă empatia și reduce riscul izolării sociale. Prin lucrul în echipă, copiii învață să accepte diferențele și să ofere sprijin colegilor care au nevoie de ajutor. De asemenea, tehnologia educațională poate reprezenta un instrument valoros pentru incluziune. Aplicațiile interactive, materialele digitale adaptate și dispozitivele asistive pot facilita accesul la informație pentru copiii cu diferite tipuri de dizabilități sau dificultăți de învățare.

Crearea unui climat școlar pozitiv

Un aspect fundamental al integrării este dezvoltarea unui mediu școlar bazat pe respect, acceptare și colaborare. Atitudinea profesorilor și a colegilor influențează semnificativ adaptarea copiilor cu CES. Un copil care se simte acceptat va fi mai motivat să participe la activități și să își dezvolte abilitățile. Prevenirea discriminării și combaterea etichetării sunt responsabilități importante ale întregii comunități școlare. Activitățile de sensibilizare, discuțiile despre diversitate și promovarea valorilor precum toleranța și solidaritatea contribuie la formarea unei culturi incluzive.

Colaborarea dintre școală, familie și specialiști

Integrarea copiilor cu CES este mai eficientă atunci când există o comunicare permanentă între toți cei implicați în educația copilului. Familia oferă informații importante despre nevoile și particularitățile copilului, iar profesorii și specialiștii pot propune metode de sprijin adaptate. Colaborarea cu psihologi, logopezi, consilieri școlari sau profesori de sprijin permite identificarea dificultăților și aplicarea unor intervenții adecvate. O abordare comună ajută copilul să beneficieze de continuitate între mediul familial și cel școlar.

Formarea continuă a cadrelor didactice

Pentru realizarea unei educații incluzive de calitate, profesorii au nevoie de pregătire

permanentă în domeniul CES. Competențele privind adaptarea curriculumului, gestionarea diversității din clasă și utilizarea strategiilor diferențiate sunt esențiale pentru succesul integrării. Un cadru didactic bine pregătit poate identifica nevoile elevilor, poate adapta activitățile și poate contribui la dezvoltarea unei relații bazate pe încredere și sprijin.

Concluzii

Integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale reprezintă un proces complex, care necesită implicare, flexibilitate și responsabilitate din partea tuturor factorilor educaționali. Strategiile precum individualizarea învățării, metodele incluzive, colaborarea interdisciplinară și dezvoltarea unui climat școlar pozitiv contribuie la crearea unei educații accesibile tuturor copiilor. O școală incluzivă nu înseamnă doar prezența copiilor cu CES în clase obișnuite, ci participarea lor reală la viața școlii și oferirea șanselor egale pentru dezvoltare și succes. Prin acceptarea diversității și prin adaptarea permanentă a practicilor educaționale, societatea poate construi un sistem de educație mai echitabil și mai valoros pentru fiecare copil.

Bibliografie:

1. Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
2. Gherguț, A. (2016). Educația incluzivă și pedagogia diversității. Iași: Editura Polirom.
3. Gherguț, A. (2018). Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație. Iași: Editura Polirom.
4. Ministerul Educației. (2023). Repere metodologice privind educația incluzivă și sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale. București.
5. UNESCO. (2020). Global Education Monitoring Report 2020: Inclusion and Education – All Means All. Paris: UNESCO.
6. Organizația Națiunilor Unite. (2006). Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități.

GUTHER-VLAD ELENA-ANCA

LAZĂR MARGARETA ADELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ "AVRAM IANCU"

LOCALITATE: BISTRIȚA

STRATEGII DE MOTIVARE A ELEVILOR PENTRU ÎNVĂȚARE

Rezumat: Acest articol analizează mecanismele psihologice ale motivației în context școlar, făcând distincția între motivația intrinsecă și cea extrinsecă. Obiectivul lucrării este de a propune un set de strategii pragmatice pentru stimularea dorinței de învățare, bazate pe Teoria Autodeterminării, utilizarea feedback-ului formativ și centrarea procesului de predare pe nevoile elevului.

1. Introducere

Actul învățării nu se poate produce eficient în absența unui motor intern numit motivație. În societatea contemporană, școala nu mai deține monopolul informației, iar elevii sunt bombardați de stimulii digitali ce le captează atenția prin recompense rapide. În acest peisaj complex, dezvoltarea unor strategii pedagogice dovedite eficiente de motivare devine o condiție esențială pentru succesul școlar și prevenirea abandonului timpuriu.

2. Abordări teoretice privind motivația școlară

Literatura de specialitate operează o distincție clasică între cele două forme mari de motivație:

- **Motivația extrinsecă:** determină elevul să învețe din motive exterioare sarcinii – note, recompense sau teama de pedeapsă. Deși utilă pe termen scurt, ea este instabilă.
- **Motivația intrinsecă:** reprezintă forma ideală, în care elevul învață din curiozitate sau din plăcerea de a descoperi. Sarcina în sine reprezintă recompensa, generând o asimilare durabilă. Conform Teoriei Autodeterminării (Deci & Ryan, 2000), motivația intrinsecă este optimizată când mediul școlar satisface trei nevoi fundamentale: autonomia (sentimentul de alegere), competența (nevoia de a se simți capabil) și relaționarea (nevoia de apartenență).

3. Strategii didactice fundamentale pentru stimulare

A. Sprijinirea autonomiei prin oferirea de opțiuni

Când elevii simt că au un cuvânt de spus, responsabilitatea lor crește. Profesorul poate propune un „meniu de sarcini” cu opțiuni variate (de exemplu: redactarea unui eseu, realizarea unei hărți conceptuale sau o prezentare multimedia). Deși obiectivul de evaluare rămâne identic, libertatea de a alege modalitatea de lucru stimulează implicarea activă.

B. Cultivarea sentimentului de competență (Succesul accesibil)

Tehnica de scaffolding (eșafodaj didactic) presupune fragmentarea sarcinilor complexe în pași logici, mici și realizabili, oferind elevului certitudinea progresului. Totodată, trebuie promovată o mentalitate de creștere (growth mindset) (Dweck, 2006), lăudând efortul depus și strategia aleasă, în detrimentul inteligenței înnăscute.

C. Consolidarea relaționării și a climatului de siguranță

Învățarea este un act profund social și emoțional. Implementarea metodelor de învățare prin cooperare (Metoda Mozaicului, Turul Galeriei) oferă un cadru de sprijin între colegi și reduce teama de a greși.

4. Rolul feedback-ului în procesul de motivare

Pentru a deveni un resort al învățării, feedback-ul oferit de cadrul didactic trebuie să fie pur formativ și orientat riguros spre îmbunătățire. Acesta trebuie să îndeplinească trei caracteristici esențiale:

- Specificitate: Feedback-ul trebuie să identifice cu exactitate atât elementele corecte, cât și lacunele din lucrarea elevului.

Exemplu: „Ipoteza este corectă, însă argumentele nu sunt susținute de date.”

- Orientare pe proces: Discursul cadrului didactic trebuie să se concentreze pe efortul depus și pe acțiunea concretă a elevului, nu pe abilitățile lui native.

Exemplu: „Se observă o atenție sporită în organizarea pașilor experimentului.”

- Proactivitate: Un feedback eficient oferit elevului trebuie să conțină întotdeauna recomandări clare și pași expliciți pentru îmbunătățirea viitoare.

Exemplu: „Pentru a consolida concluzia, reanalizează impactul menționat.”

5. Concluzii

Tranziția de la o învățare directivă la o pedagogie interactivă, centrată pe nevoile fundamentale de autonomie, competență și relevanță practică, reprezintă soluția sustenabilă pentru managementul succesului școlar. Rolul profesorului modern devine cel de arhitect al unor contexte de învățare relevante.

Bibliografie

1. Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "What" and "Why" of Goal Pursuits: Human Needs and the Self-Determination of Behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.
2. Dweck, C. S. (2006). *Mindset: The New Psychology of Success*. Random House, New York.
3. Iucu, R. (2006). *Managementul clasei de elevi*. Editura Polirom, Iași.
4. Sălăvăstru, D. (2004). *Psihologia educației*. Editura Polirom, Iași.

SARCA GRIGA DIANA

LAZAR MARGARETA ADELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Avram Iancu”

LOCALITATE: Bistrița

DE CE EDUCAȚIE DIGITALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR ?

Educația digitală implică utilizarea tehnologiilor, platformelor online și a conținutului digital pentru a optimiza procesele de predare, învățare și evaluare. Aceasta facilitează accesul la resurse flexibile, susține incluziunea și dezvoltă abilitățile necesare pentru a naviga eficient în societatea modernă.¹

Învățarea digitală începe să se folosească tot mai mult în învățământul primar ajungând să joace un rol crucial în educație prin faptul că îi face pe elevi să fie mai interesați să învețe și să-și extindă orizonturile, iar astfel completeze metodele tradiționale de educație.

Dezvoltarea tehnologiilor informațiilor și comunicării și avantajele folosirii acestora reprezintă o realitate a lumii actuale față de care școala, prin specialiștii săi trebuie să manifeste deschidere, capacitate de asimilare, adaptare și valorificare eficientă în raport cu beneficiarii săi direcți. Suntem conștienți că tehnologia modernă care facilitează accesul la informații și relaționarea rapidă și complexă cu medii dintre cele mai diverse ocupă astăzi un loc foarte important în viața elevilor noștri, și știm că acest aspect poate și trebuie valorificat și în activitatea noastră.

Datorită progresului tehnologic și accesului sporit la cunoaștere și la resurse ne putem propune și realiza schimbări la care, cu câțva timp în urmă nici nu ne puteam gândi. Elevii își dezvoltă abilități eficiente de învățare, devin capabili să identifice ceea ce au nevoie pentru a învăța, găsesc și utilizează resursele online, și aplică informațiile la școală și în afara ei.

Trebuie, deci, să ne modificăm modul în care gândim prezentul și viitorul educației pe care îl dăm generației următoare având în vedere aceste aspecte. Nu ne mai putem permite o unitate școlară orientată spre trecut, care pune accent pe cunoștințe, ci avem nevoie de o școală ce-i pregătește pe copii pentru viitor, punând accent pe competențele sociale și de comunicare.

Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Renunțând la vechile practici educaționale rigide și uniforme, el devine organizator al unui mediu de învățare adaptat particularităților și nevoilor sale, facilitând procesul învățării și dezvoltarea competențelor. Instrumentele și tehnologia digitală dezvoltă abilități de gândire critică, oferind elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima în mod liber ideile, opiniile și de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-și dezvolta

competențele metacognitive.

Educația digitală îi motivează pe elevi, îi încurajează să exploreze și să descopere lucruri noi oferindu-le activități mult mai atractive decât metodele tradiționale de învățământ.

Viitor explorator, elevul are nevoie să conștientizeze importanța învățării prin cercetare, prin descoperire, prin realizarea conexiunilor, mai întâi dintre oameni, apoi dintre diferitele discipline de studiu și domenii ale vieții sociale.

Faptul că astăzi profesorii au acces la site-uri specializate, forumuri profesionale și platforme de învățare asigură o mai bună circulație a informației de specialitate și o mai accesibilă legătură cu exemplele de bună practică ale colegilor. un cadru didactic pregătit și aflat mereu în actualitatea meseriei sale este o condiție a succesului procesului educativ. Posibilitatea de arhivare a documentelor realizate pentru diferite lecții, de realizare a unei statistici sau grafice care să ofere o imagine completă a evaluării și a progresului elevilor de-a lungul unei perioade lungi de timp reprezintă aspecte care ușurează și îmbunătățesc activitatea unui profesor.

Pentru a realiza un învățământ de calitate și pentru a obține cele mai bune rezultate trebuie să folosim atât metodele clasice de predare-învățare-evaluare cat și tehnologia modernă.

Lumea contemporană reprezintă o permanentă și inedită provocare pentru educație. Existența fiecărui individ în parte, ca și a întregii societăți în ansamblul ei, capătă deci un ritm din ce în ce mai alert, devine tot mai marcată de necesitatea cunoașterii rapide, complete și corecte a realității înconjurătoare, pentru ca luarea deciziilor să fie făcută ferm, oportun și competent. Aceasta duce inevitabil, la creșterea volumului de informații ce trebuie analizat, la necesitatea stocării și prelucrării acestora, deci la necesitatea utilizării calculatorului atât în viața de zi cu zi cât și în procesul instructiv-educativ.

Bibliografie:

- Albulescu, Ion, 2009, Doctrină pedagogică, Didactică și pedagogică, București;
Cerghit, Ioan, 1972, Mass-media și educarea tineretului școlar, Editura Didactică și Pedagogică, București;
Cerghit, Ioan, 2002, Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii, Editura Aramis, București;
<https://epale.ec.europa.eu/ro/blog/use-digital-tools-adult-education>
<https://blog.scoala365.com/2018/11/22/beneficiile-educatiei-digitale-vs-metodele-educatiei-traditionale/>
<http://aedupractica.blogspot.com/2017/05/rolul-calculatorului-in-viata-elevului.html>

SILAGHI DANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „TRENULEȚUL VESELIEI”

LOCALITATE: BISTRIȚA

ACTIVITĂȚI CARE DEZVOLTĂ EMPATIA, RESPECTUL ȘI COLABORAREA ÎNTRE COPII

Empatia, respectul și colaborarea reprezintă valori esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Aceste competențe sociale îi ajută să stabilească relații pozitive cu cei din jur, să comunice eficient și să rezolve conflictele într-un mod constructiv. Grădinița și școala au un rol important în formarea acestor comportamente, prin organizarea unor activități care încurajează cooperarea, înțelegerea emoțiilor și respectul reciproc.

Importanța dezvoltării empatiei, respectului și colaborării:

Empatia este capacitatea de a înțelege și de a recunoaște emoțiile și sentimentele altor persoane. Un copil empatic este mai atent la nevoile celor din jur, oferă ajutor și manifestă comportamente de susținere. Respectul presupune acceptarea diferențelor dintre oameni, folosirea unui limbaj adecvat și respectarea regulilor de conviețuire. Colaborarea reprezintă abilitatea de a lucra împreună pentru atingerea unui scop comun, împărțind responsabilități și luând decizii în echipă.

Dezvoltarea acestor competențe încă de la vârste mici contribuie la crearea unui climat pozitiv în grupă, la reducerea conflictelor și la formarea unor relații bazate pe încredere și sprijin reciproc.

Exemple de activități:

1. Jocurile de cooperare

Jocurile de cooperare sunt activități în care copiii trebuie să lucreze împreună pentru a rezolva o sarcină. Spre deosebire de jocurile competitive, accentul este pus pe colaborare și sprijin reciproc. De exemplu, copiii pot construi împreună un turn din cuburi, pot realiza un puzzle de dimensiuni mari sau pot participa la jocuri de echipă în aer liber.

Prin aceste activități, copiii învață să comunice, să își împartă responsabilitățile și să respecte ideile colegilor.

2. Lectura și discutarea poveștilor

Poveștile reprezintă un instrument valoros pentru dezvoltarea empatiei. După citirea unei povești, cadrul didactic poate iniția discuții despre emoțiile personajelor și despre modul în care acestea au reacționat în diferite situații. Întrebări precum „Cum crezi că s-a simțit personajul?” sau „Ce ai fi făcut în locul lui?” îi ajută pe copii să înțeleagă perspective diferite și să dezvolte sensibilitate față de sentimentele altora.

3. Jocurile de rol

Jocurile de rol oferă copiilor posibilitatea de a experimenta diverse situații sociale. Aceștia pot interpreta rolul unui prieten care oferă ajutor, al unui coleg nou venit în grupă sau al unei persoane care are nevoie de sprijin. Prin asumarea diferitelor roluri, copiii învață să privească situațiile din perspectiva celorlalți și să manifeste respect și înțelegere.

4. Proiectele realizate în echipă

Activitățile practice desfășurate în grupuri mici contribuie la dezvoltarea colaborării. Realizarea unui afiș, a unei machete sau a unui colaj comun presupune împărțirea sarcinilor și luarea deciziilor împreună. Copiii învață să asculte opiniile colegilor, să negocieze și să găsească soluții care să mulțumească întreaga echipă.

5. Cercul prieteniei

Cercul prieteniei este o activitate în care copiii stau așezați în cerc și au ocazia să exprime gânduri pozitive despre colegii lor. Ei pot spune ce apreciază la un prieten sau pot povesti o situație în care au primit ajutor. Această activitate contribuie la dezvoltarea respectului reciproc, a stimei de sine și a sentimentului de apartenență la grup.

6. Activități de voluntariat și ajutor reciproc

Chiar și la vârste mici, copiii pot fi implicați în activități simple de ajutorare, cum ar fi îngrijirea plantelor din clasă, strângerea jucăriilor sau sprijinirea unui coleg care întâmpină dificultăți. Astfel, ei învață responsabilitatea, generozitatea și importanța colaborării.

Rolul cadrului didactic

Educatorul sau învățătorul are un rol esențial în promovarea valorilor sociale. Prin propriul exemplu, prin încurajarea comportamentelor pozitive și prin gestionarea constructivă a conflictelor, acesta contribuie la formarea unui mediu sigur și prietenos. Aprecierea gesturilor de ajutor, respect și colaborare îi motivează pe copii să repete aceste comportamente și să le transforme în obiceiuri.

Empatia, respectul și colaborarea sunt competențe fundamentale pentru integrarea socială și pentru dezvoltarea personală a copiilor. Prin activități precum jocurile de cooperare, lectura poveștilor, jocurile de rol, proiectele de grup și cercul prieteniei, copiii învață să comunice eficient, să îi înțeleagă pe cei din jur și să lucreze împreună. Cultivarea acestor valori încă din copilărie contribuie la formarea unor adulți responsabili, toleranți și capabili să construiască relații armonioase în societate.

MORARIU DANIELA- GEORGETA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „TRENULEȚUL VESELIEI”

LOCALITATE: BISTRIȚA

Activități pentru dezvoltarea socio-emoțională a copiilor

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă un aspect esențial al creșterii și educației copilului. Aceasta include capacitatea de a recunoaște și exprima emoțiile, de a stabili relații pozitive cu cei din jur, de a manifesta empatie, autocontrol și comportamente prosociale. În primii ani de viață, copiii își formează bazele personalității și ale competențelor sociale, iar activitățile educative contribuie semnificativ la dezvoltarea acestora.

În contextul actual, accentul pus pe dezvoltarea socio-emoțională este la fel de important ca dezvoltarea cognitivă. Copiii care își înțeleg emoțiile și reușesc să comunice eficient cu ceilalți sunt mai bine adaptați la mediul școlar și social, având șanse mai mari de succes academic și personal.

Dezvoltarea socio-emoțională contribuie la formarea unei imagini de sine pozitive, la dezvoltarea încrederii în propriile forțe și la construirea unor relații sănătoase cu cei din jur. Prin intermediul acesteia, copilul învață să gestioneze emoțiile intense, să respecte regulile sociale și să coopereze cu ceilalți.

Competențele socio-emoționale includ:

- recunoașterea și exprimarea emoțiilor;
- dezvoltarea empatiei;
- gestionarea conflictelor;
- cooperarea și lucrul în echipă;
- respectarea diversității;
- dezvoltarea autocontrolului și a responsabilității.

Aceste competențe se dezvoltă prin experiențe directe și prin participarea la activități specifice adaptate vârstei copilului.

Activități pentru dezvoltarea socio-emoțională a copiilor

1. Jocul emoțiilor

Această activitate îi ajută pe copii să identifice și să denumească emoțiile. Educatorul sau părintele poate utiliza imagini cu expresii faciale diferite (bucurie, tristețe, furie, teamă, surpriză). Copiii sunt invitați să recunoască emoția și să povestească o situație în care au simțit-o.

Beneficii:

- dezvoltarea vocabularului emoțional;
- conștientizarea propriilor trăiri;
- stimularea comunicării.

2. Povestirea și lectura de povești

Poveștile reprezintă o metodă eficientă de educare socio-emoțională. După lectură, copiii pot discuta despre sentimentele personajelor, motivele comportamentelor acestora și soluțiile găsite pentru rezolvarea problemelor.

Beneficii:

- dezvoltarea empatiei;
- înțelegerea perspectivelor diferite;
- dezvoltarea gândirii morale.

3. Jocurile de rol

În cadrul jocurilor de rol, copiii interpretează diverse situații sociale, precum rezolvarea unui conflict, oferirea ajutorului unui prieten sau exprimarea unei emoții. Aceste activități permit exersarea comportamentelor adecvate într-un mediu sigur.

Beneficii:

- dezvoltarea abilităților de comunicare;
- creșterea încrederii în sine;
- exersarea rezolvării problemelor sociale.

4. Cercul prieteniei

Copiii se așază în cerc și sunt încurajați să ofere complimente sau să spună lucruri pozitive despre colegii lor. Activitatea promovează respectul reciproc și consolidarea relațiilor de grup.

Beneficii:

- dezvoltarea stimei de sine;
- crearea unui climat pozitiv;
- întărirea relațiilor interpersonale.

5. Activități artistice și creative

Desenul, pictura, modelajul sau realizarea colajelor permit copiilor să își exprime emoțiile într-o manieră creativă. După finalizarea lucrărilor, aceștia pot discuta despre ceea ce au realizat și despre sentimentele asociate.

Beneficii:

- exprimarea emoțiilor;
- reducerea tensiunilor emoționale;
- stimularea creativității.

6. Jocurile cooperative

Spre deosebire de jocurile competitive, cele cooperative presupun colaborarea pentru atingerea unui scop comun. Exemple sunt construirea unui turn din cuburi sau rezolvarea unei sarcini în echipă.

Beneficii:

- dezvoltarea spiritului de echipă;
- învățarea cooperării;
- îmbunătățirea relațiilor sociale.

7. Tehnici de relaxare și mindfulness

Exercițiile simple de respirație, relaxare sau atenție conștientă îi ajută pe copii să își controleze emoțiile și să își dezvolte autocontrolul.

Beneficii:

- reducerea stresului;
- dezvoltarea concentrării;
- gestionarea emoțiilor dificile.

Rolul adulților în dezvoltarea socio-emoțională

Părinții și cadrele didactice au un rol fundamental în formarea competențelor socio-emoționale. Ei oferă modele de comportament, creează contexte de învățare și susțin exprimarea emoțională a copilului. Un climat bazat pe respect, acceptare și comunicare deschisă contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului.

Este important ca adulții să valideze emoțiile copiilor, să îi încurajeze să vorbească despre ceea ce simt și să îi sprijine în găsirea unor modalități adecvate de gestionare a emoțiilor.

Bibliografie

1. Goleman, D. (2008). *Inteligența emoțională*. București: Editura Curtea Veche.
2. Neveanu, P. P. (coord.) (2010). *Psihologia educației*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
3. Șchiopu, U., & Verza, E. (2006). *Psihologia vârstelor*. București: Editura Fundației România de Măine.

GUIU OANA-CAMELIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 37

LOCALITATE: BRĂILA

Activități pentru dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă una dintre cele mai importante componente ale dezvoltării copilului în perioada preșcolară. În această etapă, copiii își formează primele relații de prietenie, învață să își exprime emoțiile, să respecte reguli și să coopereze cu cei din jur. Rolul educatorului și al familiei este esențial în crearea unui mediu sigur și stimulativ, care să favorizeze dezvoltarea echilibrată a personalității copilului.

Una dintre cele mai eficiente metode este **jocul de rol**. Prin interpretarea diferitelor personaje, copiii învață să înțeleagă emoțiile și perspectivele celorlalți, dezvoltând empatia și capacitatea de comunicare. De exemplu, jocurile precum „De-a doctorul”, „De-a familia” sau „La aprozar”, „La florărie” îi ajută să exerseze comportamente sociale pozitive și să rezolve situații de viață într-un mod creativ.

O altă activitate importantă este **cercul emoțiilor**, în cadrul căruia copiii sunt încurajați să vorbească despre ceea ce simt. Folosind imagini cu expresii faciale sau cartonașe ilustrate, aceștia învață să recunoască emoții precum bucuria, tristețea, furia, frica sau uimirea și să le exprime într-un mod adecvat.

Poveștile terapeutice și lectura contribuie, de asemenea, la dezvoltarea socio-emoțională. Personajele și întâmplările din povești oferă exemple de comportamente pozitive/negative și îi ajută pe copii să înțeleagă consecințele faptelor lor. Discuțiile după lectură stimulează reflecția și dezvoltă capacitatea de a identifica emoțiile personajelor și propriile emoții.

Activitățile de **cooperare în echipă** sunt esențiale pentru formarea relațiilor sociale. Construirea unui puzzle împreună, realizarea unui desen/colaj colectiv sau participarea la jocuri de echipă îi învață pe copii să colaboreze, să împartă responsabilități, să respecte opiniile colegilor și să gestioneze conflictele într-un mod pașnic.

Un rol important îl au și **activitățile artistice**, precum desenul, pictura, modelajul sau muzica. Acestea oferă copiilor posibilitatea de a-și exprima emoțiile într-o manieră creativă și contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și a stimei de sine.

De asemenea, **jocurile de relaxare și exercițiile de respirație** îi ajută pe copii să își controleze emoțiile și să reducă nivelul de stres. Aceste activități dezvoltă autocontrolul și îi învață modalități simple de gestionare a emoțiilor intense.

Educatorul are responsabilitatea de a crea un climat bazat pe respect, încredere și acceptare. Prin atitudinea sa pozitivă, prin încurajarea comunicării și prin aprecierea progresului fiecărui copil, acesta contribuie la dezvoltarea competențelor sociale și emoționale. De asemenea, colaborarea permanentă cu familia asigură continuitatea procesului educativ și sprijină formarea unor comportamente adecvate atât în grădiniță, cât și acasă.

În concluzie, dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor constituie fundamentul unei dezvoltări armonioase și al integrării cu succes în colectivitate. Activitățile desfășurate prin joc, colaborare, lectură și exprimare artistică îi ajută pe copii să își cunoască emoțiile, să comunice eficient și să stabilească relații pozitive cu cei din jur. Prin implicarea educatorilor și a familiei, copiii dobândesc competențe esențiale care îi vor sprijini pe tot parcursul vieții școlare și sociale.

Bibliografie:

1. Ministerul Educației, *Curriculum pentru educația timpurie*, București, 2019.
2. Goleman, Daniel, *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche, București, 2018.
3. Neacșu, Ioan, *Psihologia educației*. Editura Polirom, Iași, 2018.

HANGANU OANA MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu P.P. nr.37 Brăila

LOCALITATE: Brăila

Ecranul -resursă a tehnologiei digitale în educația timpurie

Copiii de vârstă preșcolară sunt expuși încă de la cele mai fragede vârste la tehnologie – telefoane mobile, tablete, televizoare inteligente – ceea ce face necesară valorificarea educativă a acestor instrumente. Digitalizarea în grădiniță poate contribui la stimularea curiozității, a creativității și a motivației pentru învățare, dacă este utilizată corect și echilibrat.

Digitalizarea în educație presupune utilizarea tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) în procesul de predare-învățare-evaluare. În învățământul preșcolar, aceasta se manifestă prin folosirea resurselor digitale adaptate vârstei copiilor: aplicații educaționale, jocuri interactive, povești digitale, platforme educaționale, table interactive sau prezentări multimedia.

Spre deosebire de nivelurile superioare de învățământ, digitalizarea în grădiniță trebuie să țină cont de particularitățile de vârstă ale copiilor: capacitatea redusă de concentrare, nevoia de mișcare, învățarea prin joc și prin experiențe concrete. Astfel, tehnologia devine un mijloc de sprijin pentru educatoare, nu un scop în sine.

Un aspect important al digitalizării este alfabetizarea digitală timpurie, care presupune familiarizarea copiilor cu tehnologia într-un mod sigur și responsabil. Aceasta nu înseamnă utilizarea excesivă a dispozitivelor, ci învățarea unor reguli simple de folosire și înțelegerea rolului tehnologiei în viața de zi cu zi.

Educatoarea are un rol central în integrarea eficientă a digitalizării în activitățile preșcolare. Competențele digitale ale cadrului didactic influențează direct calitatea și eficiența procesului educațional. O educatoare bine pregătită va ști să selecteze resurse digitale adecvate, să le integreze armonios în activitățile zilnice și să mențină un echilibru între activitățile tradiționale și cele digitale.

De asemenea, educatoarea are responsabilitatea de a ghida copiii în utilizarea corectă a tehnologiei, de a preveni riscurile asociate (dependența de ecrane, expunerea la conținut neadecvat) și de a colabora cu părinții în acest demers. Comunicarea constantă cu familia este esențială pentru a asigura continuitatea educației digitale și acasă.

Formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul digital reprezintă o condiție esențială pentru succesul integrării tehnologiei în învățământul preșcolar. Participarea la cursuri de perfecționare, ateliere și schimburi de bune practici contribuie la dezvoltarea profesională și la adaptarea la cerințele educației moderne.

Integrarea digitalizării în educația preșcolară aduce numeroase beneficii atât pentru copii, cât și pentru cadrele didactice. Printre cele mai importante se numără creșterea motivației pentru învățare, stimularea atenției și implicarea activă a copiilor în activități.

Resursele digitale permit prezentarea informațiilor într-un mod vizual și auditiv atractiv, facilitând înțelegerea și memorarea acestora. De exemplu, poveștile interactive, jocurile educative sau materialele multimedia contribuie la dezvoltarea limbajului, a gândirii logice și a creativității.

Astfel am creat un puzzle, un brainstorming, o prezentare power point pe care le-am utilizat cu succes în cadrul activităților instructive-educative.

<https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=15f255ee25cd>

[https://www.mentimeter.com/app/presentation/alvbecou7wnybz8met95yok726m99ki/vi
ew?utm_source=govote&utm_medium=button&question=eff661hhsftj](https://www.mentimeter.com/app/presentation/alvbecou7wnybz8met95yok726m99ki/vi
ew?utm_source=govote&utm_medium=button&question=eff661hhsftj)

[https://docs.google.com/presentation/d/1rhHQSj6de-
Sdiumwo4ZHajqMCNygUvxMkXV28jnvqQ/edit?usp=sharing](https://docs.google.com/presentation/d/1rhHQSj6de-
Sdiumwo4ZHajqMCNygUvxMkXV28jnvqQ/edit?usp=sharing)

Digitalizarea sprijină și educația diferențiată, oferind posibilitatea adaptării activităților la ritmul și nivelul fiecărui copil. În plus, tehnologia poate fi un instrument valoros pentru incluziunea copiilor cu cerințe educaționale speciale, prin aplicații personalizate și metode alternative de învățare.

Deși digitalizarea oferă multiple avantaje, utilizarea necorespunzătoare a tehnologiei poate genera riscuri. Expunerea excesivă la ecrane poate afecta dezvoltarea fizică, emoțională și socială a copiilor, reducând timpul alocat jocului liber, mișcării și interacțiunilor directe.

Un alt risc este înlocuirea relației educatoare-copil cu interacțiunea copil-dispozitiv, ceea ce poate diminua rolul educației afective și sociale. De aceea, tehnologia trebuie utilizată cu măsură și integrată în activități care implică cooperare, comunicare și lucru în echipă.

Este esențial ca digitalizarea să fie însoțită de reguli clare, de monitorizare atentă și de o selecție riguroasă a conținuturilor educaționale, adaptate vârstei preșcolare.

Integrarea digitalizării în învățământul preșcolar reprezintă o provocare, dar și o oportunitate pentru modernizarea educației timpurii. Utilizată corect, tehnologia poate îmbogăți experiențele de învățare, poate stimula dezvoltarea armonioasă a copiilor și poate sprijini activitatea cadrelor didactice.

Succesul acestui proces depinde de pregătirea educatoarelor, de colaborarea cu familia și de menținerea unui echilibru între metodele tradiționale și cele digitale. Digitalizarea nu trebuie privită ca un scop în sine, ci ca un instrument educațional care, integrat responsabil, contribuie la formarea unor copii adaptați cerințelor societății moderne.

Integrarea digitalizării în educația timpurie nu urmărește înlocuirea metodelor tradiționale, ci completarea și modernizarea acestora, astfel încât procesul educațional să devină mai atractiv, mai interactiv și mai adaptat nevoilor actuale ale copiilor.

Bibliografie

1. Cucuș, C. – *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași.
2. Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației.
3. Repere Fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani, Unicef, 2010
4. Oprea, C. – *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică.
5. Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculumul pentru educație timpurie, 2019
6. L. Tătaru, O. Chiș, A. Glava – *Piramida cunoașterii – Repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar*.
7. Platforme digitale
 - <https://www.mentimeter.com/>
 - <https://www.jigsawplanet.com/>
 - <https://www.magicschool.ai/>
 - <https://gamma.app/ro>

MOCA LENUȚA-GEORGIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prolungit Nr. 37, Brăila

LOCALITATE: Brăila

EDUCAȚIA PENTRU SUSTENABILITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR: STRATEGII PRACTICE DE INSPIRAȚIE EUROPEANĂ

Rezumat

Lucrarea analizează transpunerea practică a reperelor metodologice însușite în cadrul cursului internațional de formare continuă Erasmus+ „Education for Sustainability: Designing Tomorrow”, desfășurat la ITC International Training Center din Praga. Demersul a urmărit intersecția dintre educația ecologică, metodologia STEM și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă (ODD) adaptate învățământului timpuriu. Prin utilizarea unor instrumente interactive și a strategiilor bazate pe gamification, s-a demonstrat că resursele digitale pot deveni un vector major în formarea conștiinței ecologice. Setul de bune practici derivat oferă soluții pentru un curriculum preșcolar modern, eco-responsabil și racordat la valorile europene.

Cuvinte-cheie: educație pentru sustenabilitate; design STEM; eco-responsabilitate; educație timpurie.

Introducere

Provocările climatice actuale impun reconfigurarea priorităților educaționale încă de la vârstele timpurii, deoarece formarea deprinderilor ecologice nu se mai poate realiza prin metode pur expositive. Generația actuală de preșcolari, nativă digital, răspunde optim la stimuli vizuali și interactivi. Din acest motiv, corelarea educației pentru mediu cu instrumentele tehnologice moderne reprezintă o abordare strategică obligatorie. Mobilitățile europene oferă cadrelor didactice contextul ideal pentru a importa modele pedagogice de succes, capabile să transforme sala de grupă într-o zonă de explorare durabilă și conștientă.

Argumentul formării internaționale

Stagiul de formare parcurs în Cehia a reprezentat o oportunitate de redefinire a practicilor didactice prin punerea sustenabilității în centrul activităților zilnice. Valoarea experienței a fost amplificată de dimensiunea multiculturală a cursului. Colaborarea directă cu profesori din medii diverse (inclusiv India) a demonstrat că problemele de mediu sunt globale, iar soluțiile pot fi universalizate prin platforme digitale și prin limbajul aplicat al științei (STEM), adaptat pe înțelesul celor mici.

Metodologie și instrumente de lucru: Proiectarea unui viitor durabil

Abordarea promovată a vizat trecerea de la transmiterea teoretică a noțiunilor eco la o implicare activă a copiilor. Transpunerea ODD-urilor în proiecte destinate preșcolarilor (3-6 ani) s-a realizat prin fuzionarea conceptelor de sustenabilitate cu aplicații de tip Web 2.0 și design STEM:

- **Code.org și Tinkercad:** Adaptate pentru activități de logică și ecologie. Preșcolarii ghidează personaje pe trasee ecologice virtuale sau observă modele 3D din natură, dezvoltându-și gândirea algoritmică și înțelegerea biodiversității.

- **Quizizz și Edpuzzle:** Transformă secvențele video despre mediu în experiențe interactive. Copiii vizionează materiale despre protejarea naturii și răspund la întrebări integrate prin joc, primind feedback instantaneu.

O componentă esențială a fost aplicarea gamification-ului prin tehnica „Escape Room educațional verde”. Scenariul implementat la grupă a presupus rezolvarea în echipă a unor puzzle-uri ecologice (oprirea risipei de apă, sortarea corectă a plasticului) pentru a finaliza o misiune de salvare a planetei, stimulând spiritul de echipă și gândirea critică.

Impactul asupra beneficiarilor și dimensiunea europeană

Introducerea acestor practici produce un impact multidimensional. La nivelul copiilor, crește considerabil angajamentul și înțelegerea profundă a conceptului de sustenabilitate. La nivel instituțional, cursul oferă fundamentul pentru modernizarea unității de învățământ prin adoptarea de practici „verzi”. Conexiunile stabilite la Praga deschid calea către utilizarea spațiului virtual eTwinning (ESEP), unde bunele practici vor fi transformate în proiecte colaborative pe termen lung cu parteneri europeni, asigurând continuitatea educației pentru mediu.

Concluzii

Sustenabilitatea reprezintă prioritatea numărul unu în educația modernă, iar digitalizarea este instrumentul care o poate face atractivă. Tehnologia utilizată cu sens pedagogic nu izolează copilul de natură, ci îi oferă mecanisme noi de explorare. Competențele dobândite în cadrul cursului redefinesc rolul cadrului didactic, transformându-l într-un facilitator de experiențe de învățare durabile, gata să pregătească copiii pentru provocările de mâine.

Propuneri de bune practici

- Proiectarea de activități integrate STEM/STREAM cu tematică ecologică prin aplicațiile Code.org și Quizizz;
- Organizarea unor micro-scenarii de tip „Escape Room ecologic” în sala de grupă;
- Inițierea de proiecte de parteneriat pe platforma eTwinning (ESEP) axate strict pe sustenabilitate;
- Reducerea amprente de carbon a grupei prin digitalizarea resurselor și folosirea fișelor interactive;
- Diseminarea metodelor asimilate la cursul din Praga în cadrul comisiilor metodice și al cercurilor pedagogice.

SCARLET MĂDĂLINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.37

LOCALITATE: BRĂILA

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică

2025-1-RO01-KA121-SCH-000322309

În perioada 11–15 mai 2026, am avut oportunitatea de a participa la o mobilitate Erasmus+ desfășurată în Malaga, Spania, în cadrul proiectului Digitalizarea - ultima frontieră, anul V financiar. Tema principală a cursului de formare a fost utilizarea inteligenței artificiale în educație, un subiect de mare actualitate, care mi-a oferit ocazia să descopăr noi metode de lucru și să îmi dezvolt competențele profesionale.

Încă din prima zi, atmosfera a fost una deschisă și prietenoasă. Colegii și-au prezentat instituțiile din care provin și specificul activității desfășurate. La rândul meu, am prezentat grădinița în care îmi desfășor activitatea și am împărtășit experiențe legate de procesul educațional. De asemenea, am făcut cunoștință cu viitorii colegi și cu coordonatoarea cursului. În cadrul unei prezentări dedicate înțelegerii inteligenței artificiale în educație, am aflat cum pot fi integrate noile tehnologii în activitatea didactică și cum acestea pot sprijini dezvoltarea profesională a cadrelor didactice. La finalul zilei, am înțeles că inteligența artificială poate deveni un instrument valoros atunci când este utilizată responsabil și în beneficiul procesului educațional.

A doua zi a fost dedicată cunoașterii reciproce și colaborării. Am realizat o prezentare personală pe platforma Padlet, prin care am împărtășit informații despre experiența și activitatea mea profesională. Totodată, am discutat despre modul în care inteligența artificială poate transforma metodele de predare și poate contribui la crearea unor activități mai atractive și mai eficiente pentru copii. În cadrul exercițiilor practice, am creat propriile scenarii de învățare cu ajutorul instrumentelor bazate pe AI, descoperind noi posibilități de adaptare a conținutului educațional la nevoile fiecărui copil.

În cea de-a treia zi, am aprofundat utilizarea platformei ChatGPT și am învățat cum poate fi folosită în activitatea didactică. Am explorat modalități de generare a conținutului educațional, de redactare a materialelor pentru clasă și de traducere rapidă a textelor în

diferite limbi. De asemenea, am descoperit platforma Gemini, cu ajutorul căreia am generat povești pentru copii, și aplicația Suno, care ne-a permis să creăm cântece educative adaptate activităților din grădiniță. Această experiență mi-a demonstrat că tehnologia poate deveni un sprijin important în realizarea unor resurse creative și captivante.

A patra zi a avut un caracter practic și aplicativ. Am realizat proiecte de activitate care au inclus sarcini diferențiate pentru copiii cu nevoi speciale și am elaborat fișe de lucru adaptate acestora. În plus, am învățat să creez exerciții, teste și diverse materiale educaționale cu ajutorul inteligenței artificiale. Un aspect deosebit de interesant a fost analiza limitelor ChatGPT. Prin diferite exerciții și întrebări provocatoare, am observat că, deși este un instrument foarte util, informațiile oferite trebuie întotdeauna verificate și analizate critic.

În ultima zi a cursului, am descoperit cum pot fi realizate prezentări cu ajutorul ChatGPT și am discutat despre oportunitățile pe care inteligența artificială le oferă în educație.

În același timp, am abordat aspecte esențiale legate de protecția datelor personale și de utilizarea responsabilă a tehnologiei. Am învățat cum pot fi creați mentori virtuali și cum poate fi folosit AI într-un mod etic și sigur, fără a înlocui rolul educatorului, ci completându-l.

În urma acestei mobilități, am dobândit numeroase competențe utile pentru activitatea mea profesională.

Am învățat să creez proiecte de activitate care conțin sarcini diferențiate, să realizez materiale educaționale îmbogățite cu imagini, sunete și texte argumentative și să folosesc inteligența artificială pentru generarea de cărți, teste, fișe de lucru și melodii. De

asemenea, mi-am dezvoltat abilitățile de realizare a prezentărilor cu ChatGPT și Padlet, am învățat să traduc texte mai rapid și mai eficient și să identific diferențele dintre informațiile reale și cele generate automat de inteligența artificială. Un alt lucru valoros pe care l-am învățat a fost să consult mai multe surse și să verific informațiile înainte de a le utiliza în activitatea didactică.

Participarea la această mobilitate Erasmus+ a reprezentat o experiență deosebit de valoroasă pentru mine. Pe lângă cunoștințele și competențele dobândite, am avut ocazia să schimb idei cu profesori din alte țări, să descopăr noi perspective asupra educației și să înțeleg mai bine modul în care tehnologia poate contribui la dezvoltarea procesului de învățare. La finalul cursului am obținut un certificat care atestă participarea și competențele dobândite.

VASILE AURELIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 37,
STRUCTURĂ GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 3
LOCALITATE:BRĂILA

STAREA DE BINE ȘI SĂNĂTATEA MINTALĂ ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Starea de bine a copilului este un termen și un domeniu despre care s-a scris mult și s-au făcut numeroase studii. Grădinița joacă un rol foarte important în păstrarea și crearea stării de bine, dar și în identificarea precoce a modificărilor de comportament și a semnelor de suferință mintală. Copilul pleacă din familie, dintr-un mediu sigur și ajunge la grădiniță, unde găsește un mediu cu totul diferit, nou, iar educatoarea este omul care este nevoit să îi restabilească starea de calm, de bine. Atât părinții, cât și educatoarele contribuie direct la menținerea stării de bine a copiilor, iar la rândul lor, au nevoie de echilibru emoțional și psihic pentru a-și îndeplini rolurile în mod armonios. Prin urmare, înțelegerea conceptului de stare de bine și aplicarea unor tehnici de relaxare devin elemente cheie în dezvoltarea personală și profesională a tuturor celor implicați în procesul educativ.

Pentru copii, starea de bine înseamnă mai mult decât absența disconfortului. Ea presupune bucurie, curiozitate, încredere în sine, siguranță emoțională și sentimentul că sunt acceptați așa cum sunt. Copiii care se simt bine în mediul educațional învață mai ușor, comunică mai deschis și se implică activ în activități.

Educatoarea are un rol esențial în cultivarea acestei stări. Un mediu primitor, tonul blând al vocii, activitățile ludice și relațiile bazate pe empatie contribuie la echilibrul emoțional al copiilor. De asemenea, încurajarea exprimării emoțiilor și a nevoilor personale îi ajută pe cei mici să se cunoască și să se accepte.

Anul acesta la grupa mică am aplicat mai multe exerciții de relaxare și de păstrarea calmului, precum:

Exercițiul „Umflăm baloanele”: Copiii inspiră adânc, imaginându-și că își umflă burtica precum un balon colorat. Apoi expiră lent, „lăsând balonul să se dezumfle”. Această activitate ajută la calmare și conștientizarea respirației.

Exercițiul „Copacul liniștit”: Copiii stau drepti, își imaginează că sunt copaci cu rădăcini adânci și respiră lent. Își mișcă ușor brațele, asemenea ramurilor în vânt. Activitatea dezvoltă concentrarea și relaxarea corporală.

Povești cu morală, cele terapeutice și teatrul de păpuși sunt utilizate zilnic și funcționează foarte bine în reglarea comportamentelor nedorite la copii, dar și a creșterii acestora din punct de

vedere emotional și moral-civic. Muzica calmă și dansul lent: În timpul tranzițiilor dintre activități, pun o melodie liniștitoare, iar copiii se mișcă liber, exprimându-și stările prin mișcare, ori practicăm jocuri ritmico-melodice.

Jocuri de mișcare în aer liber contribuie la păstrarea bunăstării mintale, a stării de bine și prin producerea vitaminei D.

La această vârstă, entuziasmul cu care îi întâmpin la grupă dimineața este contagios. Copiii tind să preia starea ta, așa că sfatul meu pentru toate colegile este să zâmbească mai mult și să se joace permanent cu ei.

Practica Mindfulness este nouă, dar va fi utilizată cu succes mulți ani. Efectul său va fi o viață sănătoasă fizic, dar mai ales emoțională și rațională. Este un remediu puternic împotriva stresului și a depresiei. Prin trăirea în momentul prezent și acceptare, obținem o claritate extraordinară asupra lucrurilor din jur, iar pentru copii este drumul cel mai scurt pentru atingerea succesului școlar.

BIBLIOGRAFIE

1. Barrable Alexia, Dr. Jenny Barnett, (2019), “Cum să crești un copil fericit”, Ed. Humanitas, București;	2. Dale Carnegie, trad. Cristina Stoenescu (2019), “Cum să învingi grijile și stresul”, Editura Litera, București;
Daniel (2001), “Inteligența emoțională”, Editura Curtea Veche, București;	3. Goleman

ROBU CRISTINA-ALINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ "ARISTOTEL CRÎȘMARU"

LOCALITATE: DRĂGUȘENI, JUD. BOTOȘANI

STRATEGII DE MOTIVARE A ELEVILOR DE CLASA A III-A PENTRU ÎNVĂȚAREA MATEMATICII

„Motivația este inteligența care se identifică cu cele mai profunde sentimente asociate gândurilor tale. Acestea reprezintă aspectul subconștient al fiecărui gând conștient.”

Herbert Harris

Motivația desemnează ansamblul factorilor care declanșează activitatea omului, o orientează către anumite scopuri și o susține energic. Ea cuprinde totalitatea elementelor stimulante interne atât a trebuințelor, impulsurilor de ordin fiziologic, cât și a unor formațiuni mai complexe dobândite în cursul vieții.

În jurul vârstei de 9 ani (clasa a III-a), în creierul copilului se produce o tranziție cognitivă majoră de la gândirea concret-operatională spre primele stadii de abstractizare, marcată curricular de introducerea înmulțirii, împărțirii și a fracțiilor. Studiile longitudinale arată că motivația intrinsecă pentru matematică înregistrează o scădere liniară accentuată începând cu clasa a III-a, deoarece mecanismele clasice de recompensă își pierd atractivitatea, iar frica de eșec (anxietatea matematică) se instalează ca barieră emoțională.

Sugestii pentru creșterea motivației elevilor:

1. Încurajarea elevilor să-și impună punctul de vedere;
2. Oferirea unui feedback imediat, explicând nerealizările; nu se vor formula aprecieri negative sub formă de eșec, ci în termeni de obiective de atins în etapa următoare;
3. Recompensarea reușitelor chiar dacă sunt modeste.

Motivarea elevilor de clasa a III-a la matematică se construiește prin transformarea cifrelor reci în experiențe interactive. Prin integrarea jocurilor educaționale, învățării bazate pe proiecte și rutinelor vizuale, copiii înțeleg utilitatea matematicii în viața de zi cu zi, trecând de la memorare mecanică la curiozitate și pasiune.

Pentru a-i menține ancorați, nu avem nevoie de mai multe fișe de lucru, ci de o schimbare radicală de perspectivă. Iată câteva strategii care reaprind motivația elevilor.

„Detectivul de Greșeli” (Cultura eșecului glorios)

La această vârstă, frica de a greși blochează învățarea. Copiii își doresc validare și se tem de eșec în fața colectivului.

Conceptul: Inversarea rolurilor. Profesorul nu mai este sursa adevărului absolut, ci un „generator de mistere”.

Implementare: Se începe lecția scriind pe tablă un exercițiu rezolvat greșit în mod intenționat. Li se spune elevilor: „Am comis o fraudă matematică aici. Cine găsește eroarea și salvează rezultatul?”

Efectul: Copiii adoră să prindă adulții „în greșeală”. Această tehnică mută accentul de la „oare fac bine?” la „vânezi o eroare”, transformând corectarea într-un act de eroism cognitiv.

Gamificare narativă, nu doar recompense fade

Sistemele clasice cu buline roșii sau stelute își pierd rapid impactul. Clasa a III-a este vârsta ideală pentru povești complexe și aventuri (vârsta jocurilor RPG și a benzilor desenate).

Conceptul: Transformarea unei unități de învățare într-o campanie de gaming bazată pe text.

Implementare: Împărțirea tablei sau a unui panou în zone de explorare. Înmulțirea cu 7 nu mai este doar o coloană de memorat, ci „Muntele celor 7 Căi”. Fiecare tabelă stăpânită deblochează un indiciu dintr-o poveste misterioasă a clasei (ex: *Unde a dispărut mascota școlii?*).

Efectul: Matematica devine instrumentul prin care avansezi în poveste, nu scopul final. Dorința de a afla continuarea narațiunii propulsează efortul de calcul.

„Matematica vie” și designul de experiență

Problemele clasice cu „Ionel are 4 mere” sunt sterile și nu rezonază cu interesele generației actuale.

Conceptul: Utilizarea realității imediate și a culturii pop a copiilor.

Implementare: Crearea de probleme bazate pe jocurile lor preferate (Minecraft, Roblox, Lego) sau pe optimizarea vieții de zi cu zi.

Exemplu: „Dacă un inventar din Minecraft are 9 sloturi pe un rând și avem 4 rânduri, de câte cutii avem nevoie pentru a stoca 108 blocuri de diamant dacă într-o cutie încap...?”

Efectul: Copilul înțelege instantaneu utilitatea structurilor matematice în lumi care contează cu adevărat pentru el, eliminând întrebarea toxică „*Mie la ce-mi folosește asta?*”

Pedagogia de tip „Peer-to-Peer” (Profesorul din bancă)

În jurul vârstei de 9 ani, opinia colegilor începe să cântărească mai greu decât aprobarea învățătorului.

Conceptul: Exploatarea nevoii de statut social prin predare.

Implementare: Organizarea unor „Birouri de Consultanță Matematică”. Elevii care au înțeles primii un concept (de exemplu, împărțirea cu rest) devin „consultanți” oficiali pentru restul clasei pentru o zi. Ei primesc un ecuson special și au voie să explice (nu să scrie rezultatul!) colegilor aflați în dificultate.

Efectul: Pentru cel care predă, fixarea cunoștințelor este maximă (conform piramidei învățării). Pentru cel care primește ajutorul, limbajul unui copil de aceeași vârstă este adesea mai accesibil și mai puțin intimidant decât cel al adultului.

Concluzie

A motiva un elev de clasa a III-a la matematică nu înseamnă a face materia „ușoară”, ci a o face **irezistibilă**. Coborând matematica din sfera abstractă a regulilor rigide și aducând-o în zona jocului de rol, a autonomiei și a poveștilor, transformăm o potențială anxietate într-o pasiune pe viață.

Bibliografie:

1. **Cucoș, C.** (2009). *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*. Iași: Editura Polirom.
2. **Munteanu, L., & Hudescu, L.** (2020). *Strategii didactice, metode și modalități de activizare a elevilor la lecția de matematică*. Botoșani: Editura Agata.
3. **Popenici, S., & Fărțușnic, C.** (2009). *Motivația pentru învățare: Teorie și practici pedagogice*. București: Didactica Publishing House.
4. **Sîrbu, A., & Chiriac, V.** (2024). *Motivația elevilor pentru studierea matematicii: abordări metodologice și bune practici*. Chișinău: Institutul de Științe ale Educației

FEDERCIUC ECATERINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 2 VICTORIA

LOCALITATE: VICTORIA

Strategii de motivare a elevilor pentru învățare

Motivația pentru învățare reprezintă unul dintre factorii esențiali ai succesului școlar. În contextul actual, profesorul nu mai este doar un furnizor de informații, ci un facilitator al învățării, capabil să stimuleze interesul, curiozitatea și implicarea activă a elevilor. Articolul de față analizează principalele strategii de motivare a elevilor, evidențiind rolul climatului educațional, al metodelor interactive și al colaborării dintre școală și familie.

1. Conceptul de motivație școlară

Motivația reprezintă ansamblul factorilor interni și externi care determină, orientează și susțin comportamentul unei persoane către atingerea unor obiective. În mediul educațional, motivația influențează nivelul de implicare, perseverența și performanțele elevilor.

Se disting două forme principale: motivația intrinsecă, bazată pe interesul autentic pentru cunoaștere, și motivația extrinsecă, determinată de recompense sau de evitarea sancțiunilor. Profesorii trebuie să urmărească dezvoltarea motivației intrinseci, deoarece aceasta conduce la învățare durabilă și la autonomie.

2. Crearea unui climat educațional pozitiv

Un mediu școlar bazat pe respect, siguranță și încredere favorizează participarea activă a elevilor. Relația profesor-elev trebuie să fie caracterizată prin empatie, comunicare deschisă și sprijin constant.

Elevii motivați sunt aceia care se simt apreciați și încurajați să își exprime ideile. Feedbackul constructiv, recunoașterea progresului și valorizarea efortului contribuie la dezvoltarea stimei de sine și la consolidarea dorinței de învățare.

3. Utilizarea metodelor interactive

Metodele tradiționale pot fi completate prin strategii moderne, centrate pe elev. Învățarea prin proiecte, jocurile didactice, dezbaterile, studiile de caz și activitățile colaborative stimulează implicarea și responsabilitatea.

Tehnologia educațională reprezintă un alt instrument important. Platformele digitale, aplicațiile interactive și resursele multimedia transformă procesul de învățare într-o experiență atractivă și adaptată generațiilor actuale.

4. Individualizarea învățării

Fiecare elev are ritmuri, interese și stiluri diferite de învățare. Adaptarea sarcinilor la particularitățile individuale contribuie la creșterea motivației și la reducerea sentimentului de eșec.

Stabilirea unor obiective realiste și implicarea elevilor în alegerea activităților sporesc sentimentul de autonomie. Atunci când elevii percep că au control asupra propriei învățări, nivelul lor de angajament crește considerabil.

5. Rolul recompenselor și al feedbackului

Recompensele pot avea efecte benefice atunci când sunt utilizate echilibrat și orientate către efort și progres, nu exclusiv către rezultate. Laudele sincere, diplomele simbolice sau responsabilitățile suplimentare pot consolida comportamentele pozitive.

Feedbackul trebuie să fie clar, specific și orientat spre îmbunătățire. Profesorul trebuie să evidențieze atât aspectele reușite, cât și modalitățile prin care elevul își poate dezvolta competențele.

6. Parteneriatul dintre școală și familie

Familia exercită o influență majoră asupra motivației pentru învățare. Colaborarea permanentă dintre profesori și părinți contribuie la crearea unui sistem coerent de sprijin pentru elev.

Încurajarea lecturii, stabilirea unui program de studiu și aprecierea efortului depus sunt

modalități prin care familia poate susține motivația școlară. Comunicarea eficientă între școală și familie permite identificarea rapidă a dificultăților și găsirea unor soluții adecvate.

Concluzii

Strategiile de motivare a elevilor pentru învățare reprezintă o componentă fundamentală a actului educațional modern. Profesorii au responsabilitatea de a crea contexte de învățare atractive, de a valoriza progresul individual și de a cultiva autonomia elevilor.

Prin utilizarea metodelor interactive, prin dezvoltarea unui climat pozitiv și prin colaborarea cu familia, școala poate transforma învățarea într-un proces semnificativ și plăcut. Motivația autentică nu se construiește prin constrângere, ci prin încredere, respect și oportunități de afirmare personală.

Bibliografie selectivă

Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Polirom.

Jinga, I., Istrate, E. (coord.) (2008). Manual de pedagogie. București: All.

Păun, E. (1999). Școala – abordare sociopedagogică. București: Polirom.

LUPU ANCA FLORENTINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 HILIȘEU-HORIA

LOCALITATE: HILIȘEU- HORIA, JUDEȚUL BOTOȘANI

Modalități de integrare a copiilor cu CES în grădiniță

Grădinița este, pentru orice copil, primul contact real cu societatea. Este locul unde regulile de acasă se transformă în reguli de grup, unde jucăriile se împart și unde universul personal se extinde. Atunci când vorbim despre un copil cu **Cerințe Educaționale Speciale (CES)** – fie că vorbim despre autism, sindrom Down, ADHD, întârzieri în dezvoltarea neuropsihică sau deficiențe senzoriale – această tranziție nu este doar o etapă de dezvoltare, ci un prag uriaș, plin de emoții, temeri și speranțe.

Să scrii despre integrarea copiilor cu CES în mediul preșcolar este ușor din punct de vedere legislativ. Actele normative vorbesc frumos despre incluziune, drepturi egale și adaptare curriculară. Însă, pe teren, în realitatea de zi cu zi a unei grupe de grădiniță cu 25-30 de copii, lucrurile arată complet diferit. Acest referat își propune să analizeze procesul integrării nu din spatele unui birou ministerial, ci prin ochii celor trei actori principali: **educatorul, părintele și, cel mai important, copilul.**

De multe ori se confundă *integrarea* cu *incluziunea*, sau, mai grav, cu simpla „prezență fizică”. A primi un copil cu CES în grupă și a-l lăsa să se joace singur într-un colț, în timp ce restul copiilor participă la activități directive, nu este integrare. Aceea este doar toleranță spațială.

Integrarea autentică înseamnă ca acel copil să aparțină grupului. Înseamnă ca activitățile să fie gândite în așa fel încât și el să poată contribui cu ceva, conform ritmului și capacităților sale. Înseamnă ca ceilalți copii să nu-l privească ca pe „cel diferit care strică jocul”, ci ca pe „colegul nostru care are nevoie de puțin ajutor”.

Pentru ca acest lucru să se întâmple, este nevoie de o schimbare radicală de paradigmă: nu copilul trebuie să se modifice pentru a se potrivi unui sistem rigid, ci sistemul (și educatorul) trebuie să devină suficient de flexibili pentru a-i face loc.

Dacă vrem să fim realiști, trebuie să recunoaștem că integrarea în grădinițele din România se lovește de obstacole severe. Educatorul se află adesea în prima linie a unui război nevăzut cu lipsurile sistemului.

Principalele obstacole identificate în practică:

- **Supraaglomerarea grupelor:** Este extrem de dificil să oferi atenție individualizată unui copil cu autism sau ADHD când ai în grijă alți 25 de preșcolari energici.
- **Lipsa personalului de sprijin:** Figura esențială a profesorului de sprijin sau a unui *shadow* (însoțitor plătit adesea de părinți) este mai degrabă o excepție luxoasă decât o regulă generală.
- **Lipsa formării specifice:** Mulți educatori au tact pedagogic nativ și multă empatie, dar nu au instrumente tehnice. Nu știu cum să gestioneze o criză senzorială (*meltdown*) sau cum să comunice cu un copil non-verbal.
- **Rezistența socială (Prejudecățile):** Uneori, cea mai mare barieră nu vine de la copii, ci de la ceilalți părinți, care se tem, în mod eronat, că prezența unui copil cu CES va „ține grupa în loc” sau va genera comportamente violente.

Copiii cu CES (în special cei din spectrul autist) resimt o anxietate uriașă în fața noutății și a haosului. O rutină vizuală ajută enorm. Folosirea unor **pictograme** pe perete (ex: *Mâncăm* -> *Ne spălăm pe mâini* -> *Ne jucăm* -> *Dormim*) îi oferă copilului un sentiment de siguranță. El știe exact ce urmează.

Dacă grupa colorează o fișă complexă, copilul cu dificultăți motrice fine nu trebuie trimis la colțul cu jucării. El poate primi o fișă simplificată, cu contururi îngroșate cu lipici cald (pentru a simți

tactil unde se oprește marginea) sau poate picta cu degetele. Esențial este că **lucrează în același timp și pe aceeași temă** cu colegii săi.

O criză de plâns sau un comportament disruptiv nu sunt semne de „răsfăț”, ci strigăte de ajutor ale unui sistem nervos suprasolicitat de zgomot, lumini sau oboseală. Soluția nu este izolarea punitivă, ci crearea unui „colț de liniște” (cu perne, o jucărie senzorială preferată) unde copilul se poate autoregla emoțional, protejat de privirile celorlalți.

Atunci când vorbim despre integrare, tindem să ne concentrăm exclusiv pe beneficiile aduse copilului cu CES. Însă beneficiul este bidirecțional și, îndrăznesc să spun, uneori mai mare pentru copiii neurotipici (dezvoltați normal).

Copiii nu se nasc cu prejudecăți; ei le învață de la adulți. Într-o grupă incluzivă, un copil tipic învață lecții de viață pe care nicio poveste sau morală nu i le poate preda la fel de bine:

- **Empatia practică:** Învăță să întindă o mână de ajutor fără să i se ceară (să strângă jucăriile împreună cu un coleg mai lent).
- **Răbdarea:** Înțelege că oamenii au ritmuri diferite și că este în regulă să aștepti.
- **Diversitatea ca normalitate:** Va crește privind diferențele dintre oameni ca pe o stare firească a lucrurilor, nu ca pe o anomalie de care trebuie să se teamă sau pe care trebuie să o ironizeze.

Integrarea copiilor cu CES în grădiniță nu este un drum lin și nici o poveste cu final fericit garantat de la primele pagini. Este un proces presărat cu zile grele, cu momente de frustrare în care educatorul simte că nu mai poate, cu nopți nedormite pentru părinți și cu pași mici – uneori infimi – în dezvoltarea copilului.

Însă, dincolo de toate aceste dificultăți reale, integrarea este singura cale prin care putem spera la o societate mai caldă și mai umană. Când un copil care nu vorbea reușește, după luni de zile, să prindă de mână un coleg și să-i zâmbescă, sau când grupa refuză să înceapă jocul până nu vine și „Florinel”, atunci știi că integrarea a reușit. Și nu a reușit datorită legilor, ci datorită **oamenilor** care au avut curajul să privească dincolo de un diagnostic, direct în sufletul unui copil.

Bibliografie:

- **Gherguț, Alois (2019).** *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Iași: Editura Polirom.
Notă: O lucrare de referință în România, excelentă pentru definirea conceptelor de incluziune, diversitate și adaptare curriculară.
- **Vrăsmaș, Ecaterina (2012).** *Includerea copiilor cu cerințe educaționale speciale în grădiniță*. București: Editura Didactică și Pedagogică.

BULZAN ANNAMARIA CRISTINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Nr.1 „Gheorghe Crăciun”

LOCALITATE: Zărnești

VALORIFICAREA RESURSELOR EDUCAȚIONALE DIGITALE ÎN PROIECTAREA DEMERSURILOR CROSS-CURRICULARE LA CICLUL PRIMAR

Ca profesor pentru învățământul primar, constat zilnic că elevii nu percep lumea „pe discipline”. Pentru un copil de 8–10 ani, o pasăre care își caută hrana iarna nu este nici „conținut de științe ale naturii”, nici „pretext de compunere”, ci o realitate vie, care stârnește întrebări din toate direcțiile: De ce pleacă păsările toamna? Cum le putem ajuta? De ce apare pițigoii în poveștile bunicilor? Predarea cross-curriculară – abordarea integrată a conținuturilor, în care granițele dintre discipline devin permeabile – răspunde exact acestui mod natural de a cunoaște. Vizionarea materialului „Noi și mediul”, din secțiunea „Mediu și ecologie” a platformei „Școala Viitorului”, mi-a oferit un prilej excelent de reflecție asupra modului în care o singură temă poate deveni nucleul unui întreg demers didactic integrat.

Predarea cross-curriculară presupune organizarea învățării în jurul unor teme, probleme sau proiecte care traversează mai multe discipline, elevul fiind pus în situația de a transfera cunoștințe și competențe dintr-un domeniu în altul. Spre deosebire de predarea monodisciplinară, în care informațiile rămân adesea fragmentate, abordarea integrată asigură unitatea cunoașterii și dă sens învățării, pentru că pornește de la experiența de viață a copilului. Literatura pedagogică recentă subliniază că strategiile integrate și creative dezvoltă gândirea critică, cooperarea și capacitatea de rezolvare de probleme – competențe-cheie ale secolului XXI (Petre, 2022). În plus, curriculumul românesc pentru ciclul primar, construit pe modelul competențelor, încurajează explicit corelațiile intra- și interdisciplinare, mai ales prin disciplinele integrate de tipul „Comunicare în limba română” sau „Matematică și explorarea mediului”.

Materialul „Noi și mediul” de pe platforma „Școala Viitorului” demonstrează convingător cum tema relației omului cu natura poate fi valorificată transdisciplinar. Pornind de la film, am construit împreună cu elevii o rețea de corelații pe care o prezint mai jos, ca exemplu de bună practică.

La Limba și literatura română, textul „Piatra pițigoii” de Tudor Arghezi ne-a permis să discutăm despre mit, legendă și basm – explicarea unui fapt real sub forma unei povești – și să exersăm lectura predictivă și vocabularul tematic.

La Matematică, elevii au identificat corpuri geometrice în adăposturile pentru păsări (cuboidul căsuței, cilindrul trunchiului) și au realizat măsurători și calcule pentru construirea hrănitorelor. La Științe ale naturii, am aprofundat lanțul trofic, relația cauză–efect („Ce s-ar întâmpla dacă ar dispărea albinele?”), alcătuirea și modul de hrănire al păsărilor, precum și diferența dintre materialele naturale și cele prelucrate.

La Muzică și mișcare, am auzit „Ceata lui Pițigoii”, „Cântecul cucului” și „Fata de păstor” în interpretarea Corului Madrigal, „Ciocârlia” la nai și un fragment din Simfonia I de Gustav Mahler, discutând despre genuri muzicale și despre legătura permanentă om–natură. La geografie, am urmărit pe hartă rutele păsărilor migratoare spre țările calde, identificând munți, ape și continente. La Educație civică, tema a deschis dezbateri despre responsabilitate și lipsă de responsabilitate, respect față de natură și cooperare versus individualism.

La Arte vizuale și abilități practice, elevii au confecționat adăpători și hrănitore din sticle de plastic și lemn, valorificând materiale reciclabile, iar la Joc și mișcare ne-am plimbat prin curtea școlii și am folosit aplicația Merlin Bird ID, care identifică păsările după cântec – un exemplu concret de tehnologie pusă în slujba cunoașterii naturii.

Rezultatele unui asemenea demers au fost vizibile. În primul rând, motivația: elevii au perceput activitățile ca pe un proiect al lor, nu ca pe o succesiune de lecții. În al doilea rând, transferul: noțiuni „abstracte” (corpuri geometrice, lanț trofic, gen muzical) au căpătat sens pentru că au fost ancorate în aceeași realitate. În al treilea rând, dimensiunea atitudinală: grija față de mediu nu a rămas un slogan, ci s-a concretizat în hrănitorele instalate în curtea școlii. Așa cum arată sintezele

metodologice actuale, eficiența metodelor de învățământ crește semnificativ atunci când acestea sunt combinate flexibil, în contexte autentice de învățare (Pânișoară, 2022).

Predarea cross-curriculară nu înseamnă renunțarea la rigoarea disciplinelor, ci articularea lor inteligentă. Ea presupune o proiectare atentă: alegerea unei teme, formularea clară a competențelor vizate din fiecare disciplină, selectarea resurselor (filmul educațional s-a dovedit un declanșator excelent) și evaluarea prin produse autentice – portofolii, machete, prezentări. Rolul profesorului se transformă: din transmițător de informații, el devine mediator și facilitator al învățării.

Experiența construită în jurul filmului „Noi și mediul” m-a convins că abordarea cross-curriculară este drumul firesc al școlii primare: ea respectă modul global în care copilul cunoaște lumea, dezvoltă competențe durabile și, nu în ultimul rând, redă învățării bucuria descoperirii. Pentru viitor, îmi propun extinderea demersului prin proiecte tematice semestriale și prin implicarea părinților și a comunității locale, astfel încât școala să devină, cu adevărat, un laborator viu al educației pentru mediu.

Bibliografie

1. Petre, G. E. (2022). Abordări creative în învățământul primar. Cernica: Editura Universității Adventus.
2. Pânișoară, I.-O. (coord.) (2022). Enciclopedia metodelor de învățământ. Iași: Editura Polirom.

CANTA NICOLETA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu PN Voinicelul nr. 2 (Școala Gimnazială nr.3

Pompiliu Dan

LOCALITATE: Zărnești/Brașov

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică din grădiniță

Utilizarea tehnologiei digitale în grădiniță este un subiect intens dezbătut, dar care, abordat corect, transformă procesul de învățare dintr-o expunere pasivă într-o experiență extrem de vizuală, interactivă și captivantă pentru cei mici.

Cheia succesului nu este înlocuirea jocului tradițional cu un ecran, ci integrarea digitalului ca un instrument complementar care extinde posibilitățile de explorare ale copilului.

Tehnologia nu înseamnă doar „tablete și desene animate”. În grădiniță, ea capătă valențe educative prin diverse instrumente:

- Mijloace audio-vizuale și interactive: Ecranele sau tablele interactive transformă poveștile clasice. De exemplu, în timpul unei povești despre sistemul solar, copiii pot „atinge” și roti planetele pe o tablă interactivă, trecând de la abstract la concret.

- Laboratoare virtuale și experimente: Aplicații simple de realitate augmentată (AR) pot aduce animale sălbatice în mărime naturală direct în clasa de grădiniță sau pot arăta cum crește o plantă în doar câteva secunde.

- Inițiere în coding fără ecran (Robotică educațională): Roboții mici, de tipul *Bee-Bot* sau *Blue-Bot*, îi ajută pe copii să înțeleagă orientarea în spațiu și logica pașilor (algoritmi simpli). Ei apasă pe butoane fizice (înainte, înapoi, stânga, dreapta) pentru a ghida robotul pe o mapă tematică (de exemplu, spre fructe sănătoase).

- Evaluare și portofolii digitale: Pentru educatori, aplicațiile de gestionare a grupei permit înregistrarea progresului copiilor prin fotografii, înregistrări audio cu evoluția limbajului și partajarea rapidă a acestor succese cu părinții.

Integrarea tehnologiei la vârste timpurii aduce beneficii majore, dar vine la pachet cu responsabilități stricte privind sănătatea și dezvoltarea copilului.

Avantaje pedagogice:

- Stimulare multisenzorială: Combină textul, sunetul, imaginea și mișcarea, ajutând copiii cu stiluri diferite de învățare.

- Dezvoltarea autonomiei: Copiii devin exploratori activi, nu doar receptori de informație.

- Învățare prin joc (Gamification): Conceptele matematice sau lingvistice sunt asimilate mai ușor prin recompense vizuale și provocări.

Riscuri și contraindicații:

- Sedentarism și probleme posturale: Expunerea prelungită afectează dezvoltarea fizică și musculară.
- Suprastimulare cognitivă: Tranzițiile prea rapide de imagini și sunete pot reduce capacitatea de concentrare pe termen lung.
- Izolare socială: Utilizarea individuală excesivă poate afecta dezvoltarea abilităților de comunicare și empatie.

Concluzii:

Pentru ca tehnologia să fie cu adevărat utilă în grădiniță, cadrul didactic trebuie să respecte Regula celor 3C: Conținut, Context și Copil. Contează *ce* rulează pe ecran (să fie educativ), *cum* este integrat (să stimuleze discuții, nu tăcere) și *cine* este copilul (adaptat nevoilor și ritmului său de dezvoltare).

-Principiul co-vizualizării: Tehnologia nu se folosește pentru „a ține copiii ocupați”. Educatorul este mereu acolo, pune întrebări, verbalizează acțiunile de pe ecran și provoacă dialogul („Ce credeți că se va întâmpla dacă apăsăm aici?”).

-Limitarea strictă a timpului: Conform ghidurilor de specialitate (inclusiv OMS), timpul petrecut în fața ecranelor la grădiniță nu ar trebui să depășească 15-20 de minute per activitate, fiind integrat în mod fragmentat.

-Trecerea de la digital la real (Ancorarea în concret): Orice activitate digitală trebuie să aibă un corespondent în lumea fizică. Dacă am sortat culori pe o tabletă interactivă, imediat după aceea vom sorta cuburi sau frunze reale în clasă.

Tehnologia digitală în grădiniță nu trebuie privită ca un scop în sine, ci ca o „pensulă modernă”- un instrument care, în mâna unui educator creativ, dă viață conceptelor greu de explicat prin metodele tradiționale.

PĂTRĂȘCAN GEORGETA MONICA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.3 „POMPILIU DAN”

LOCALITATE: ZĂRNEȘTI

FOLOSIREA EXERCITIILOR DE MINDFULNESS LA GRĂDINIȚĂ

Mindfulness-ul este o practică blândă prin care copiii învață să fie mai atenți la ceea ce se întâmplă în interiorul și în jurul lor, chiar în momentul prezent.

Desfășurarea unui exercițiu de mindfulness la copiii de grupa mare (5-6 ani) reprezintă o oportunitate valoroasă de pregătire pentru școală, oferindu-le instrumente de autoreglare înainte de trecerea la un sistem educațional mai riguros.

Oportunități

- **Dezvoltarea atenției și concentrării:** Ajută copiii să își îndrepte atenția în mod conștient, reducând distragerea și îmbunătățind memoria de lucru.
- **Gestionarea emoțiilor puternice:** Copiii învață să recunoască emoții precum furia sau frica fără a se lăsa controlați de ele, reducând impulsivitatea.
- **Îmbunătățirea relațiilor sociale:** Prin creșterea empatiei și a conștientizării celor din jur, copiii dezvoltă interacțiuni mai armonioase cu colegii.
- **Suport pentru nevoi speciale:** Studiile arată beneficii în atenuarea simptomelor asociate cu ADHD și autism.

Riscuri și Provocări

- **Rezistența sau refuzul participării:** Unii copii pot refuza exercițiul dacă este impus rigid sau dacă nu este prezentat sub formă de joc.
- **Frustrarea în caz de eșec:** Dacă exercițiul este prea lung sau complex, copilul se poate simți incapabil să se concentreze, ceea ce poate afecta stima de sine.
- **Mediul neadecvat:** Încercarea de a practica mindfulness într-un spațiu zgomotos sau agitat poate duce la pierderea interesului și la deconectare.

Limite

- **Capacitatea de atenție limitată:** Exercițiile funcționează optim doar dacă sunt scurte, durata ideală fiind de aproximativ 5 minute pentru această grupă de vârstă.
- **Nevoia de adaptare la vârstă:** Nu se pot folosi tehnici abstracte de meditație; acestea trebuie să fie ludice (ex: "respirația cu ursulețul pe burtă" sau observarea detaliilor unor obiecte).
- **Dependența de modelul adultului:** Eficacitatea este limitată dacă educatorul sau părintele nu practică el însuși mindfulness, copiii învățând cel mai bine prin imitație.

Exemplu practic: Exercițiul „Baloane de săpun imaginare”

- **Durată:** 3 - 5 minute.
- **Obiectiv:** Calmare instantanee, controlul respirației și ancorare în prezent.
- **Desfășurare:**
 1. Copiii stau așezați pe covor într-un cerc confortabil.
 2. Educatorul le cere să își imagineze că țin în mână o baghetă magică pentru baloane de săpun.
 3. Instrucțiune: „Tragem aer adânc pe nas, umflându-ne burțile ca pe niște baloane mari. Acum, scoatem aerul pe gură, încet și lung, ca și cum am sufla cel mai mare balon de săpun din lume. Dacă suflăm prea repede sau prea tare, balonul imaginar se va sparge!”.
 4. Se repetă procesul de 4-5 ori. La final, copiii sunt invitați să „privească” cum balonul lor plutește ușor prin cameră și se triplează ca dimensiune.

Concluzii

Mindfulness-ul la grupa mare nu este doar o metodă de relaxare, ci un proces de "gimnastică a

minții" care consolidează compasiunea și reziliența emoțională. Aplicat constant și sub formă de joc, acesta contribuie direct la o mai bună performanță școlară viitoare și la o stare generală de bine în cadrul clasei.

Pentru grupa mare, succesul depinde de echilibrul dintre ghidajul video și intervenția ta personală ca educator, asigurându-te că micuții nu doar privesc ecranul, ci interiorizează tehnicile de respirație și relaxare.

Bibliografie

1. **Snel, Eline** (2014) – *Stai liniștit ca o broscuță. Exerciții de mindfulness pentru copii (și părinții lor)*, Editura Curtea Veche, București.
2. **Kabat-Zinn, Myla; Kabat-Zinn, Jon** (2018) – *Mindfulness pentru părinți: Cum să ne cultivăm prezența conștientă în relația cu copiii noștri*, Editura Herald, București.
3. **Goleman, Daniel; Senge, Peter** (2015) – *Focus: Tripla focalizare. O nouă abordare a educației*, Editura Curtea Veche, București.
4. **Siegel, Daniel J.; Bryson, Tina Payne** (2019) – *Creierul copilului tău: 12 strategii revoluționare de dezvoltare integrată a creierului*, Editura Herald, București.

NEACȘU EMILIA MANUELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT PODGORIA

LOCALITATE: PODGORIA, JUD. BUZĂU

Parteneri în universul cunoașterii: Cum cresc copiii când școala și familia își dau mâna

Fiecare copil pornește în viață de la adăpostul cald al familiei sale. În primii ani, părinții sunt singurul univers cunoscut, cei care ne învață primii pași, primele cuvinte și primele reguli de bun-simț. Vine însă o zi în care universul se lărgeste brusc, iar copilul pășește dincolo de pragul casei, direct în sala de clasă. Din acel moment, responsabilitatea educării lui nu mai aparține unui singur mediu. Începe o călătorie de lungă durată în care succesul și fericirea elevului depind în totalitate de o strângere de mână nevăzută, dar extrem de puternică: colaborarea dintre familie și școală.

Această legătură seamănă cu construcția unui pod trainic. La un capăt se află părinții, care oferă fundația emoțională, valorile morale și sprijinul necondiționat de acasă. La celălalt capăt se poziționează profesorii, înarmați cu răbdare, metode pedagogice și dorința de a modela mințile tinere. Copilul este cel care traversează acest pod în fiecare zi. Dacă cele două capete nu sunt bine aliniate, dacă mesajele trimise de acasă contrazic regulile de la școală, podul se clatină, iar cel mic își pierde echilibrul. Când un părinte critică profesorul în fața copilului, sau când un cadru didactic etichetează o familie fără să îi cunoască eforturile, cel care are de suferit este întotdeauna elevul, prins la mijloc într-un conflict de loialitate.

Atunci când cele două lumi colaborează cu adevărat, magia educației devine vizibilă. Copilul care simte că învățătoria sau dirigintele vorbește aceeași limbă cu părinții săi capătă o uriașă încredere în sine. El nu mai vede școala ca pe o obligație sau ca pe un mediu străin, ci ca pe o prelungire firească a propriei case. Rezultatele școlare încep să crească natural, nu din frica de note, ci din dorința de a-i face mândri pe toți cei care investesc în el. În plus, problemele inevitabile ale copilăriei și adolescenței — de la micile neînțelegeri între colegi și până la descurajarea în fața unei materii dificile — se rezolvă mult mai ușor atunci când adultul de la catedră și adultul de acasă comunică deschis, fără secrete și fără reproșuri.

Din păcate, ritmul alert al vieții moderne ridică uneori ziduri între acești doi piloni. Părinții, copleșiți de orele lungi de muncă, tind uneori să lase întreaga educație în seama școlii, considerând că rolul lor se rezumă la a asigura haine, hrană și rechizite. De cealaltă parte, școala poate deveni uneori prea rigidă sau formală, limitând interacțiunea cu familia doar la ședințele clasice în care se citesc notele și absențele. Pentru ca relația să devină cu adevărat eficientă, este nevoie ca ambele părți să facă un pas în față. Dincolo de mesajele scurte de pe grupurile de WhatsApp sau de notele din catalogul electronic, este nevoie de întâlniri reale, de ateliere comune, de serbări și de activități extrașcolare în care profesorii, părinții și copiii să râdă și să creeze amintiri împreună.

În concluzie, educația unui copil nu este o ștafetă în care familia predă școlii responsabilitatea la vârsta de șase ani și o recuperează la majorat. Educația este un efort comun, o echipă în care nimeni nu poate câștiga de unul singur. Numai atunci când școala și familia vor privi în aceeași direcție, având ca scop unic fericirea și evoluția copilului, vom reuși să creștem nu doar elevi eminenti, ci oameni împliniți, buni și pregătiți să schimbe lumea în bine.

STEFAN GABRIELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRADINITA PP PODGORIA

LOCALITATE:PODGORIA

Drumul către excelență: pasiune, muncă și success

Fiecare om își dorește să reușească în viață și să își atingă obiectivele. Însă succesul nu apare peste noapte și nu este doar rezultatul talentului. Drumul către excelență este construit prin pasiune, muncă și perseverență. Aceste trei elemente sunt esențiale pentru oricine dorește să obțină rezultate deosebite în școală, în sport, în artă sau în orice alt domeniu.

Pasiunea este punctul de plecare al oricărei realizări importante. Atunci când facem ceva cu plăcere, suntem mai motivați să învățăm și să ne perfecționăm. Pasiunea ne oferă energia necesară pentru a continua chiar și atunci când întâmpinăm dificultăți. Un elev pasionat de matematică va căuta să rezolve probleme din ce în ce mai complexe, iar unul pasionat de literatură va citi și va descoperi noi universuri prin intermediul cărților.

Totuși, pasiunea singură nu este suficientă. Pentru a transforma un vis în realitate este nevoie de muncă. Performanța se obține prin efort constant, disciplină și răbdare. De multe ori, succesul este rezultatul a sute de ore de studiu, exercițiu și pregătire. Chiar și cei mai talentați oameni au ajuns la rezultate remarcabile datorită muncii susținute. Fiecare lecție învățată, fiecare exercițiu rezolvat și fiecare greșală corectată contribuie la dezvoltarea noastră.

Pe parcursul acestui drum apar și obstacole. Uneori putem fi dezamăgiți de un rezultat mai slab sau de un eșec. Cu toate acestea, perseverența este cheia progresului. O persoană care nu renunță și învață din greșeli va deveni mai puternică și mai pregătită pentru provocările viitoare. Eșecul nu reprezintă sfârșitul drumului, ci o lecție valoroasă care ne ajută să evoluăm.

Succesul este recompensa muncii și a dedicării. El nu înseamnă doar premii, medalii sau note mari, ci și satisfacția de a ști că ai făcut tot posibilul pentru a-ți atinge obiectivele. Adevăratul succes constă în dezvoltarea continuă, în dorința de a deveni mai bun în fiecare zi și în capacitatea de a inspira și pe alții prin exemplul personal. Succesul reprezintă atingerea unui scop, a unui obiectiv sau a unui rezultat dorit prin efort, perseverență și implicare. El poate însemna obținerea unor performanțe remarcabile în diferite domenii, dar și satisfacția personală de a-ți valorifica aptitudinile și de a-ți îndeplini visurile. Succesul nu se măsoară doar prin premii, note sau recunoaștere publică, ci și prin progresul continuu, dezvoltarea personală și capacitatea de a depăși obstacolele întâlnite pe parcurs.

Insuccesul este o experiență pe care fiecare persoană o întâlnește la un moment dat în viață. Deși este adesea perceput ca ceva negativ, acesta poate avea un rol important în dezvoltarea personală. Insuccesul ne ajută să înțelegem mai bine propriile limite, să identificăm greșelile și să găsim modalități de îmbunătățire.

Unul dintre cele mai importante efecte ale insuccesului este dezvoltarea perseverenței. Atunci când nu reușim din prima încercare, învățăm să fim mai răbdători și să depunem mai mult efort pentru a ne atinge obiectivele. De asemenea, insuccesul contribuie la formarea caracterului, învățându-ne să acceptăm criticile constructive și să gestionăm dezamăgirile.

În același timp, experiențele mai puțin reușite ne oferă lecții valoroase. Analizând cauzele eșecului, putem descoperi ce trebuie să schimbăm și cum să procedăm mai bine în viitor. Multe persoane de succes au trecut prin numeroase eșecuri înainte de a-și atinge obiectivele, transformând fiecare dificultate într-o oportunitate de învățare.

În concluzie, drumul către excelență este o călătorie care cere pasiune, muncă și perseverență. Fiecare dintre noi are posibilitatea de a obține rezultate remarcabile dacă își urmează visurile, muncește cu seriozitate și nu renunță în fața dificultăților. Excelența nu este un dar rezervat câtorva persoane, ci rezultatul efortului și al dorinței de a progresa permanent.

TECSI ANA-MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL TEORETIC ANA IPĂTESCU

LOCALITATE: GHERLA

ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE ELEV STRATEGII DIDACTICE ACTIVIZATOARE

Activizarea predării-învățării presupune folosirea unor metode, tehnici și procedee care să-l implice pe elev în procesul de învățare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea interesului pentru învățare, în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare. Astfel elevul este ajutat să înțeleagă lumea în care trăiește și să aplice în diferite situații de viață ceea ce a învățat.

Metodele constituie elementul esențial al strategiei didactice, ele reprezentând latura executorie, de punere în acțiune a întregului ansamblu ce caracterizează un curriculum dat. În acest context, metoda poate fi considerată ca instrumentul de realizare cât mai deplină a obiectivelor activității instructive.

„Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaștere propusă de profesor într-o cale de învățare realizată efectiv de preșcolar, elev, student, în cadrul instruirii formale și nonformale, cu deschideri spre educația permanentă.” (Sorin Cristea)

„Învățământul modern preconizează o metodologie axată pe acțiune, operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenței, ale imaginației și creativității. << Activ >> este elevul care depune efort de reflecție personală, interioară și abstractă, care întreprinde o acțiune mintală de căutare, de cercetare și redescoperire a adevărilor, de elaborare a noilor cunoștințe.

Opțiunea pentru o metodă sau alta este în strânsă relație și cu personalitatea profesorului și gradul de pregătire, predispoziție și stilurile de învățare ale grupului cu care se lucrează. Prin metoda predării/învățării reciproce elevii sunt puși în situația de a fi ei înșiși profesori și de a explica colegilor rezolvarea unei probleme. Astfel copiii sunt împărțiți pe grupe de câte patru, în care fiecare are un rol bine definit: unul este rezumator – cel care face un scurt rezumat al textului citit, unul este întrebătorul grupului – cel care pune întrebări clarificatoare (unde se petrece acțiunea, de ce personajul a reacționat așa, ce sentimente îl stăpâneau pe..., ce înseamnă...), altul este clarificatorul – el trebuie să aibă o viziune de ansamblu și să încerce să răspundă întrebărilor grupului, iar cel de-al patrulea copil este prezicătorul – cel care își va imagina, în colaborare însă cu ceilalți care va fi cursul evenimentelor. Metoda este foarte potrivită pentru studierea textelor literare sau științifice. Elevii aceleiași grupe vor colabora în înțelegerea textului și rezolvarea sarcinilor de lucru, urmând ca frontal să se concluzioneze soluțiile. Grupele pot avea texte diferite pe aceeași temă, sau pot avea fragmente ale aceluiași text. Ei pot lucra pe fișe diferite, urmând ca în completarea lor să existe o strânsă colaborare, sau pot lucra pe o singură fișă, pe care fiecare să aibă o sarcină precisă.

Avantajele acestei metode de lucru sunt indiscutabile: stimulează și motivează, ajută elevii în învățarea metodelor și tehnicilor de lucru cu textul, tehnici de muncă intelectuală pe care le poate folosi apoi și în mod independent, dezvoltă capacitatea de exprimare, atenția, gândirea cu operațiile ei și capacitatea de ascultare activă, stimulează capacitatea de concentrare asupra textului de citit și priceperea de a selecționa esențialul.

Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert. El are în același timp și responsabilitatea transmiterii informațiilor asimilate, celorlalți colegi. Metoda presupune o pregătire temeinică a materialului dat spre studiu elevilor. Educatorul propune o temă de studiu pe care o împarte în patru sub-teme. Pentru fiecare temă în parte educatorul trebuie să dea un titlu, sau pentru fiecare să pună o întrebare. Fiecare membru al grupei va primi ca obiect de studiu materiale necesare fiecărei sub-teme, pentru care va alcătui și o schemă. La sfârșit elevii își comunică ce au învățat despre sub-tema respectivă. Aranjarea în clasă a grupurilor trebuie însă să

fie cât mai aerisită, astfel încât grupurile să nu se deranjeze între ele. Obiectul de studiu poate constitui și o temă pentru acasă, urmând ca în momentul constituirii mozaicului fiecare “expert” să-și aducă propria contribuție.

Elevii vor avea de studiat acasă materiale referitoare la aceste teme. Tema lor va fi să caute și ei alte materiale legate de subiectul în care vor trebui să devină experți. În primele 20 de minute ale orei ei se vor întruni în grupuri de experți pe sub-teme, așa cum sunt pe lista afișată. Fiecare va completa o fișă, consultându-se cu ceilalți. Fișa va cuprinde cerințe specifice materialelor studiate. După completarea fișei, elevii se vor regrupa: toți cei cu numărul 1 vor forma o grupă, toți cei cu numărul 2 vor forma a doua grupă etc. În cadrul acestei grupe ei își vor prezenta materialele și concluziile la care au ajuns.

Este foarte important să educăm imaginația copiilor pentru că a fi un om imaginativ înseamnă să te poți adapta în situații diverse. O metodă didactică de educare a imaginației copilului este “metoda pălăriilor gânditoare”. Aceasta este o tehnică interactivă, de stimulare a creativității participanților care se bazează pe interpretarea de roluri în funcție de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roșu, galben, verde, albastru și negru. Membrii grupului își aleg pălăriile și vor interpreta astfel rolul precis, așa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanții sunt liberi să spună ce gândesc, dar să fie în accord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care definește rolul: pălăria albă este neutră, participanții sunt învățați să gândească obiectiv, pălăria roșie dă frâu liber sentimentelor, oferă o perspectivă emoțională asupra evenimentelor. Pălăria neagră este perspectiva gândirii negativiste, pesimiste, pălăria galbenă este simbolul gândirii pozitive și constructive, al optimismului. Cel ce stă sub pălăria verde trebuie să fie creativ. Gândirea laterală este specifică acestui tip de pălărie. Cere un efort de creație. Pălăria albastră este dirijorul orchestrei și cere ajutorul celorlalte pălării. Gânditorul pălăriei albastre definește problema și conduce întrebările, reconcentrează informațiile pe parcursul activității și formulează ideile principale și concluziile la sfârșit. Monitorizează jocul și are în vedere respectarea regulilor. Acest nou tip de metodă de predare – învățare este un joc în sine. Copiii se impart în șase grupe – pentru șase pălării. Ei pot juca și câte șase într-o singură grupă. Împățirea elevilor depinde de materialul studiat. Pentru succesul acestei metode este important însă ca materialul didactic să fie bogat, iar cele șase pălării să fie frumos colorate, să-i atragă pe elevi.

Marele avantaj al acestei metode este acela că dezvoltă competențele inteligenței lingvistice, inteligenței logice și inteligenței interpersonale.

Brainstorming-ul sau „evaluarea amânată” ori „furtuna de creiere” este o metodă interactivă de dezvoltare de idei noi ce rezultă din discuțiile purtate între mai mulți participanți, în cadrul căreia fiecare vine cu o mulțime de sugestii. Rezultatul acestor discuții se soldează cu alegerea celei mai bune soluții de rezolvare a situației dezbătute. Calea de obținere a acestor soluții este aceea a stimulării creativității în cadrul grupului, într-o atmosferă lipsită de critică, neînhibitoare, rezultat al amânării momentului evaluării. Specific acestei metode este și faptul că ea cuprinde două momente: unul de producere a ideilor și apoi momentul evaluării acestora (faza aprecierilor critice). La clasele mici posibilele teme pentru o asemenea dezbateri de grup sunt legate de crearea de reguli și obținerea de soluții cu aplicabilitate largă, valabile întregii clase: întocmirea regulamentului de ordine interioară al clasei, al școlii, obținerea de calificative mai bune la anumite discipline, aranjarea sălii de clasă.

BIBLIOGRAFIE

1. „Metode de nota 10” – Ed. Risoprint- 2004
2. „Strategii și demersuri activ-participative” – suport de curs
3. Cerghit Ioan -,„Metode de învățământ- Ed. Polirom 2006
4. Ionescu C. -,„Strategii de predare și învățare”-Ed. Științifică, București 1992
5. Învățământul primar-2-3 2004
6. Învățarea activă-Ghid pentru formatori și cadre didactice, București 2001
7. Ghid al activității metodice în școală-Ed. ART 2004

MUREȘAN LOREDANA-MARCELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT LIZUCA

LOCALITATE: CLUJ-NAPOCA

Importanța parteneriatului grădiniță–familie

Parteneriatul dintre grădiniță și familie reprezintă una dintre cele mai importante condiții pentru dezvoltarea armonioasă și echilibrată a copilului preșcolar. Educația copilului nu este responsabilitatea exclusivă a familiei sau a instituției de învățământ, ci rezultatul colaborării permanente dintre cele două medii educaționale. Familia constituie primul și cel mai important factor educativ, iar grădinița vine să completeze și să valorifice experiențele de învățare dobândite de copil în mediul familial. Atunci când există o relație de colaborare bazată pe respect, încredere și comunicare, copilul beneficiază de un cadru educațional coerent, care îi susține dezvoltarea intelectuală, emoțională, socială și morală.

Perioada preșcolară este una dintre cele mai importante etape ale dezvoltării umane, deoarece în acești ani se formează bazele personalității, ale comportamentului și ale relațiilor sociale. Copilul își dezvoltă limbajul, învață să respecte reguli, să comunice eficient și să interacționeze cu cei din jur. Pentru ca aceste achiziții să fie consolidate, este esențial ca mesajele educative primite acasă și la grădiniță să fie unitare. Dacă părinții și educatoarele promovează aceleași valori și urmăresc obiective comune, copilul se va simți în siguranță și va înțelege mai ușor ce se așteaptă de la el.

Un aspect fundamental al parteneriatului grădiniță–familie este comunicarea. Comunicarea eficientă permite schimbul de informații referitoare la nevoile, interesele, comportamentul și progresul copilului. Educatoarea poate informa familia despre modul în care copilul participă la activități, despre relațiile pe care le stabilește cu colegii și despre dificultățile pe care le întâmpină. În același timp, părinții pot oferi informații valoroase despre personalitatea copilului, despre obiceiurile sale și despre situațiile care îi pot influența comportamentul. Acest schimb de informații contribuie la înțelegerea mai profundă a copilului și la adaptarea strategiilor educative la nevoile sale individuale.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie contribuie în mod direct la adaptarea copilului la mediul educațional. Intrarea în colectivitate reprezintă o schimbare majoră pentru copil, care trebuie să se desprindă temporar de familie și să se integreze într-un mediu nou. În această perioadă, colaborarea dintre părinți și cadrele didactice este esențială pentru reducerea anxietății și pentru facilitarea procesului de acomodare. Atunci când părinții manifestă încredere în educatoare și transmit copilului o atitudine pozitivă față de grădiniță, acesta se adaptează mai ușor și dezvoltă o atitudine favorabilă față de învățare.

Implicarea părinților în viața grădiniței reprezintă o altă dimensiune importantă a parteneriatului educațional. Participarea la ședințe cu părinții, activități tematice, serbări, excursii, proiecte educative sau ateliere de lucru oferă oportunități de colaborare și apropiere între familie și instituția de învățământ. Prin implicarea activă, părinții demonstrează interes pentru educația copilului, iar acesta percepe că școala și familia formează o echipă care îl susține.

Parteneriatul grădiniță–familie are și un rol preventiv important. Multe dintre dificultățile întâlnite în dezvoltarea copilului, precum problemele de comportament, dificultățile de adaptare sau conflictele cu ceilalți copii, pot fi identificate și gestionate mai eficient prin colaborarea dintre părinți și educatoare. Stabilirea unor reguli comune și utilizarea unor metode educative similare în familie și la grădiniță contribuie la dezvoltarea autocontrolului, a responsabilității și a respectului față de ceilalți.

Un parteneriat autentic presupune și sprijin reciproc între familie și cadrele didactice. Părinții trebuie să fie considerați parteneri activi în educația copiilor, iar opiniile și sugestiile lor trebuie valorizate. La rândul lor, cadrele didactice au rolul de a oferi îndrumare și consiliere părinților,

contribuind la dezvoltarea competențelor parentale.

În concluzie, parteneriatul grădiniță–familie reprezintă fundamentul unei educații de calitate în perioada preșcolară. Prin comunicare constantă, implicare activă, respect reciproc și asumarea responsabilităților comune, familia și grădinița creează un mediu favorabil dezvoltării integrale a copilului.

Bibliografie:

1. Cucoș, C. **Pedagogie**, Iași, Editura Polirom, 2001
2. Ministerul Educației, **Curriculum pentru educatie timpurie**, București, 2019
3. Ministerul Educației. **Repere fundamentale în învățare și dezvoltare timpurie a copilului de la naștere la 7 ani**, București, 2024

UNESCO. **Îngrijirea și educația timpurie a copiilor**, Paris: Editura UNESCO, 2021.

MARINA ANCA-DANIELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu P.P. „Căsuța poveștilor”, structura II

LOCALITATE: Cluj-Napoca, Jud Cluj

JOCURI SOCIO-EMOȚIONALE LA COPIII PREȘCOLARI

Avem din 2019 un curriculum care promovează dezvoltarea globală a copilului și care îndeamnă ca zi de zi experiențele de învățare ale copilului în grădiniță să se adreseze tuturor domeniilor de dezvoltare. Aceasta înseamnă să acordăm importanța egală :

- ✓ Dezvoltării socio-emoționale;
- ✓ Dezvoltării cognitive;
- ✓ Dezvoltării limbii și comunicării;
- ✓ Dezvoltării fizice sănătății și igienei personale;
- ✓ Dezvoltării capacităților și atitudinilor în învățare.

Și chiar dacă azi vom aborda **dezvoltarea socio-emoțională** a copilului preșcolar, trebuie făcută mențiunea: **la copiii mici nu se produce separat dezvoltarea fizică, socială, emoțională, cognitivă sau de limbaj. Copiii învață holistic, astfel încât fiecare domeniu le influențează pe celelalte și nici unul nu operează independent.**

În acord cu toate studiile existente în prezent, dezvoltarea socială și emoțională este unul dintre principalele fundamente ale stării de bine a copiilor și este una dintre premisele succesului școlar. Conform cercetărilor statistice, competența emoțională este de două ori mai importantă decât abilitățile tehnice sau intelectuale. Dezvoltarea inteligenței emoționale reprezintă înțelegerea și gestionarea emoțiilor pentru a crea relații armonioase cu cei din jur.

Ca demersul instructiv educativ să fie unul benefic pentru copii, ne propunem să abordăm următoarele jocuri care să contribuie la dezvoltarea socio-emoțională și să prevină anumite disfuncționalități de aceasta natură. În cadrul întâlnirilor de dimineață putem aplica jocuri precum:

Dacă aș fi ...

Ce trebuie făcut: Alege un moment în care tu și micuțul tău sunteți relaxați și propune-i un exercițiu de imaginație. Întreabă-l rând pe rând următoarele întrebări și dă-i timp să se gândească la fiecare. Poți să îl întrebi de ce anume alege anumite răspunsuri, dar fără să folosești un ton de chestionare, ci unul prin care să îl ajuți să se deschidă mai mult. Iată ce întrebări îți sugerez:

Dacă ai fi o floare, ce floare ai fi?

Dacă ai fi o pasăre, ce pasăre ai fi?

Dacă ai fi o culoare, ce culoare ai fi?

Dacă ai fi un animal, ce animal ai fi?

Dacă ai fi un instrument muzical, ce instrument ai fi?

La fiecare dintre aceste întrebări, poți să mai adaugi altele, în funcție de disponibilitatea copilului de a răspunde: „Cum se simte floarea (pasărea, culoarea, etc) pe care ai ales-o tu? Unde se află ea? Ce floare ți-ar plăcea să fii? Dar mama ce floare ar fi? Dar tata? Dar fratele?” (sau alte persoane importante pentru el). Acest joc se poate adapta la multe teme alese pe parcursul anului școlar.

Ce culoare au emoțiile mele?

Materiale necesare: cartonașe colorate în 6 culori: galben, portocaliu, roșu, albastru, verde și negru.

Ce trebuie făcut: Spuneți copiilor că astăzi veți descoperi o mulțime de emoții noi. Așează pe o masă cartonașele colorate și apoi roagă copilul să aleagă cartonașul care se potrivește cel mai bine cu felul în care se simte el pe moment. Alege și tu unul. Apoi invită-l să denumească o emoție care se potrivește cu cartonașul lui. Roagă-l apoi să aleagă alt cartonaș și să spună o emoție care se potrivește cu culoarea aleasă. Repetă același lucru cu toate cartonașele.

Cum mă simt?

Materiale necesare: 3 mere decupate: unul vesel, trist și unul care se simte bine (exprimă

trăirea de mijloc). Sau pot fi și mere mari-mici, verzi –galbene, având aceeași stări.

Ce trebuie făcut: Copilul își alege mărul în funcție de starea lui și motivează alegerea făcută. Acest joc poate fi aplicat la orice activitate, însă materialele trebuie adaptate (de exemplu la tema „Pisica” se pot face trei pisici care au diferite stări...)

Tot la întâlnirea de dimineață ne putem axa pe:

„ Regulile grupei ”- de ce avem reguli și de ce trebuie respectate.

„ Ce ai face dacă...? ” „ Cum te-ai simți dacă...? ” pentru a sugera copiilor să găsească diferite soluții pentru a rezolva o problemă și pentru fi empatici.

„ Care este soluția cea mai bună?”- copiii primesc diferite acțiuni, iar ei trebuie să găsească soluția adecvată. Iată câteva exemple:

Te împiedici și ceilalți copii râd de tine pentru că ai căzut. Cum reacționezi?

Ți-ai uitat acasa jucăria de pluș preferată și ești trist. Ce faci?

Unul din colegii tăi îți promite că îți dă jucăria lui, dar se joacă de mult timp cu ea și nu mai vrea să ți-o dea. Ce trebuie să faci?

Unul dintre copii îți strică jucăria. Ce faci?

În cadrul domeniilor experiențiale putem porni de la poezii și povești cu și despre om, care să îi ajute pe cei mici să se cunoască atât pe ei, cât și pe cei din jur, iar în același timp să îi ajute să se accepte unul pe altul și să se ajute. Normele de bună purtare ajută la o dezvoltare socio-emoțională adecvată față de ceilalți și față de propria persoană. Astfel de activități pot porni de la poezii, precum „Simțurile” și „Degetele” de N. Nasta, „ Prietenii ” de D. Faur, „Multumesc ” de Gh. Zarafu, „ Are mama o fetita ” de I.D. Pietrari, „ Micuta gospodina ” „, Salutul ” de Gh. Zarafu etc. Poveștile au și ele un impact deosebit asupra dezvoltării socio-emoționale și de aceea se pot aplica în special de la grupa mică. Povestea „Ridichea uriașă” îi învață pe copii să ne ajutăm unul pe altul, „ Supărarea Danielei ” (de V. Gafita) sau „ Maricica ” (de L. Vladescu) îi învață să se descurce singuri în acțiuni simple, să demonstreze că pot face ceea ce își propun și să aibă o igienă curată. Povestea „ Rățușca cea urâtă ” de H. Ch. Andersen îi învață pe copii să îi accepte pe ceilalți așa cum sunt și să nu se uite atât de mult la aspectul fizic. „ Puiorul îngâmfat ” sau „ Povestea măgărușului încăpățânat ” îi fac pe copii să fie mai înțelegători, respectuoși și politicoși cu cei din jur și în același timp îi pun în situația de a învăța din greșeli și de a găsi soluții la comportamentul personajelor din poveste.

Dezvoltarea socio-emoțională apare mai ales în timpul jocului și de aceea este important să urmărim acțiunile copiilor, de a le dirija pentru a găsi copiii soluția cea mai bună de a acționa și să îi facem să înțeleagă de ce trebuie să avem anumite comportamente dezirabile. Este foarte important să îi învățăm să se exteriorizeze pentru a putea vedea ceea ce simt și nicidecum să își facă ei „ dreptate ”.

Dacă vom aplica acest domeniu de dezvoltare, în viitor vom contribui la dezvoltarea inteligenței socio-emoționale a copiilor și deci la **abilitatea, capacitatea de a identifica, evalua și manageria propriile emoții și ale celorlalți. Dacă ne dorim cu adevărat copii fericiți și care să se bucure de reușita în viață credem că efortul nostru nu este prea mare.**

Bibliografie:

- Botiș A., Mihalca L., „Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți cu vârsta până la 7 ani - Ghid pentru cadre didactice din învățământ preșcolar”, Ed Alpha MDN, 2007, UNICEF.
- Bane C.,- „Bună dimineața! Mă bucur că ești aici”, Manualul cadrului didactic pentru întâlnirea de dimineață.
- Curriculum pentru educație timpurie, București 2008.
- Lemeni G., Miclea M., „ Consiliere și orientare - Ghid de educație pentru carieră ” Ed. ASCR, 2010.
- Vernon A., Dezvoltarea inteligenței emoționale prin educație rațional-emoțională și comportamentală, Editura ASCR, 2004

POTRA ALEXANDRA - ELENA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU P.P. „CĂSUȚA POVEȘTIILOR” CLUJ

LOCALITATE: CLUJ-NAPOCA

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică

Tehnologia digitală a devenit o componentă importantă a procesului educațional, contribuind la modernizarea activităților didactice și la creșterea calității învățării. Folosirea instrumentelor digitale în cadrul activităților oferă cadrelor didactice posibilitatea de a adapta metodele de predare la nevoile copiilor.

În societatea actuală, caracterizată de dezvoltarea rapidă a tehnologiei informației și comunicațiilor, integrarea tehnologiei digitale în activitatea didactică reprezintă o necesitate. Instrumentele digitale contribuie la diversificarea strategiilor de predare, facilitează accesul la informație și sprijină dezvoltarea competențelor necesare elevilor pentru secolul XXI. Utilizarea platformelor educaționale, a aplicațiilor interactive, a prezentărilor multimedia și a resurselor online face procesul de învățare mai atractiv și mai eficient. Profesorii pot utiliza teste digitale, videoclipuri educaționale, jocuri didactice și aplicații colaborative pentru a stimula participarea activă a elevilor și pentru a adapta conținuturile la nivelul și ritmul de învățare al fiecăruia.

Un avantaj important al tehnologiei digitale este posibilitatea de a personaliza învățarea. Elevii pot accesa materiale suplimentare. De asemenea, tehnologia facilitează colaborarea între elevi și comunicarea eficientă dintre profesori, elevi și părinți.

În același timp, utilizarea tehnologiei digitale presupune și anumite provocări. Este necesară existența infrastructurii adecvate, dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice și ale elevilor, precum și utilizarea responsabilă și sigură a mediului online. Profesorul are rolul de a selecta resurse de calitate și de a ghida elevii în dezvoltarea gândirii critice și a unui comportament responsabil în spațiul digital.

În concluzie, tehnologia digitală reprezintă un instrument valoros în activitatea didactică, contribuind la creșterea calității educației și la formarea unor competențe esențiale pentru integrarea elevilor într-o societate bazată pe cunoaștere. Folosită în mod echilibrat și pedagogic, aceasta poate transforma procesul de predare-învățare într-o experiență mai eficientă, mai interactivă și mai adaptată cerințelor actuale.

TRIF GABRIELA FELICIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU P.P. "SFÂNTA MARIA"

LOCALITATE: TURDA

Utilizarea tehnologiei și a patrimoniului cultural în sprijinul învățării – activitate de diseminare a unei bune practici

1. Descrierea activității

Activitatea de diseminare propusă se înscrie în contextul preocupărilor actuale pentru modernizarea educației timpurii și pentru dezvoltarea unui leadership educațional orientat spre inovație și colaborare. Aceasta are la bază experiența dobândită în cadrul proiectului educațional „De la Patrimoniul Cultural la Ecranul Digital: Experiențe Inovatoare pentru Micii Exploratori”, care a urmărit îmbinarea valorilor culturale locale cu utilizarea tehnologiei digitale în procesul instructiv-educativ.

Contextul în care se desfășoară activitatea este unul caracterizat de necesitatea adaptării cadrelor didactice la cerințele generației de „nativi digitali”, precum și de nevoia de diversificare a strategiilor didactice. În acest sens, proiectul a demonstrat că integrarea tehnologiei, alături de experiențe de învățare directe (vizite la muzee, ateliere practice), contribuie semnificativ la creșterea interesului pentru învățare și la dezvoltarea competențelor cognitive și socio-emoționale ale copiilor.

Activitatea de diseminare se adresează cadrelor didactice din unitatea de învățământ, dar și altor profesori interesați de implementarea unor practici inovatoare, membrilor echipei manageriale și reprezentanților comunității educaționale. Grupul de participanți este eterogen din punct de vedere al experienței și al competențelor digitale, ceea ce facilitează schimbul de idei și exemple de bună practică.

Tema activității vizează integrarea tehnologiei digitale în educația timpurie, cu accent pe utilizarea acesteia pentru valorificarea patrimoniului cultural și pentru crearea unor experiențe de învățare atractive și relevante. Se pune accent atât pe dimensiunea didactică, cât și pe cea managerială, evidențiind rolul leadershipului în inițierea și susținerea unor astfel de demersuri.

Activitatea este structurată într-o manieră echilibrată, îmbinând prezentarea teoretică cu exemple concrete și activități aplicative. În prima parte, participanții sunt familiarizați cu obiectivele și rezultatele proiectului, fiind evidențiate activitățile principale desfășurate: excursii tematice la muzee, ateliere creative (olărit, pictură, țesut), precum și utilizarea tabletelor pentru realizarea de fotografii și tururi virtuale.

În continuare, sunt prezentate exemple practice de integrare a tehnologiei în activitățile educaționale, inclusiv realizarea unui e-book pe baza materialelor create de copii. Această etapă are rolul de a demonstra aplicabilitatea concretă a instrumentelor digitale și de a inspira participanții în proiectarea propriilor activități.

O componentă importantă a activității o reprezintă lucrul colaborativ, în cadrul căruia participanții sunt invitați să elaboreze, în echipe, schițe de activități educaționale care să integreze atât elemente de patrimoniu cultural, cât și instrumente digitale. Activitatea se încheie cu o sesiune de reflecție și feedback, în care sunt discutate posibilitățile de adaptare și implementare a bunelor practici în diferite contexte educaționale.

2. Materialele folosite

Desfășurarea activității de diseminare este susținută de o varietate de materiale didactice și suporturi digitale, concepute pentru a facilita învățarea activă și transferul în practică.

Prezentarea PowerPoint constituie elementul central al activității, oferind un cadru coerent de prezentare a proiectului, a obiectivelor și a rezultatelor obținute. Aceasta include imagini relevante din timpul activităților (excursii, ateliere), exemple de utilizare a tehnologiei, precum și concluzii privind impactul asupra copiilor, instituției și comunității.

Fișele de lucru sunt utilizate în etapa aplicativă și au rolul de a ghida activitatea în echipă. Acestea conțin sarcini practice, întrebări de reflecție și spații pentru elaborarea unor mini-planuri de activitate, încurajând participanții să adapteze ideile prezentate la propriul context educațional.

Un rol important îl au materialele demonstrative, care includ produsele realizate de copii în cadrul proiectului (obiecte create în ateliere, fotografii), precum și dispozitivele digitale utilizate (tablete). Aceste resurse oferă exemple concrete și contribuie la creșterea credibilității și relevanței activității.

De asemenea, este utilizată o sinteză finală, distribuită participanților, care reunește principalele idei discutate, exemplele de bune practici și recomandările pentru implementarea acestora. Acest document are rolul de a facilita diseminarea ulterioară și de a sprijini aplicarea în practică a celor învățate.

3. Indicatori de evaluare a impactului

Evaluarea impactului activității de diseminare se realizează printr-o combinație de indicatori cantitativi și calitativi, care reflectă atât schimbările la nivel individual, cât și cele la nivel organizațional.

În ceea ce privește dezvoltarea profesională a cadrelor didactice, un indicator relevant îl reprezintă creșterea gradului de utilizare a tehnologiei în activitățile didactice. Astfel, se urmărește numărul profesorilor care integrează instrumente digitale în activitățile lor, diversitatea acestora și nivelul de autonomie în utilizarea lor.

Un alt set de indicatori vizează îmbunătățirea comunicării și colaborării în cadrul instituției. Utilizarea platformelor digitale pentru schimbul de informații, creșterea numărului de activități colaborative și eficientizarea comunicării interne sunt aspecte care reflectă un leadership educațional modern și participativ.

Impactul asupra managementului educațional poate fi observat prin utilizarea instrumentelor digitale pentru monitorizarea progresului copiilor, pentru planificarea activităților și pentru luarea deciziilor bazate pe date. De asemenea, digitalizarea contribuie la reducerea timpului alocat sarcinilor administrative și la creșterea transparenței.

La nivel organizațional, activitatea de diseminare contribuie la dezvoltarea unei culturi orientate spre inovare și învățare continuă. Deschiderea cadrelor didactice către noi metode, implicarea în proiecte educaționale și inițierea unor activități similare sunt indicatori ai acestei transformări.

Nu în ultimul rând, impactul se reflectă și în capacitatea de multiplicare a bunelor practici. Numărul activităților replicate, distribuirea materialelor și extinderea colaborărilor între instituții educaționale indică succesul demersului de diseminare și relevanța acestuia pentru comunitatea educațională.

VOINEA LUCIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: G.P.N. Dichiseni/Sc.Gim.Nr. 1 Dichiseni

LOCALITATE: Călărași

Activități pentru dezvoltarea socio-emoțională a copiilor de la grupa mijlocie

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă fundamentul pe care se construiesc toate celelalte achiziții ale copilului preșcolar. La grupa mijlocie (4–5 ani), copiii încep să își exprime emoțiile mai clar, să își formeze primele prietenii stabile, să negocieze reguli și să își dezvolte empatia. Rolul cadrului didactic este esențial în a crea contexte sigure, calde și stimulative, în care copiii să învețe să se cunoască pe ei înșiși și să relaționeze armonios cu ceilalți.

Importanța dezvoltării socio-emoționale la grupa mijlocie

La această vârstă, copiii își identifică mai bine emoțiile, dar au nevoie de sprijin pentru a le gestiona, încep să înțeleagă perspectiva celuilalt, își dezvoltă capacitatea de cooperare și negocier, manifestă dorința de apartenență la grup, au nevoie de rutine clare și de predictibilitate pentru a se simți în siguranță.

Activitățile socio-emoționale contribuie la creșterea încrederii în sine, la dezvoltarea limbajului emoțional și reducerea comportamentelor impulsive, la formarea unor relații pozitive cu colegii și consolidarea autonomiei și a responsabilității.

Activități practice pentru dezvoltarea socio-emoțională

A. „Termometrul emoțiilor”

Copiii aleg dimineața o imagine (fericit, trist, supărat, speriat, liniștit) și o așază pe panoul clasei. Educatoarea discută cu ei despre motivul alegerii și îi ajută să găsească strategii de reglare emoțională.

Beneficii: dezvoltarea vocabularului emoțional, autoreglare, exprimare autentică.

B. „Cutia cu soluții”

Se prezintă situații problemă (ex.: doi copii vor aceeași jucărie). Copiii extrag din cutie carduri cu soluții: „aștept rândul”, „cer ajutor”, „împart”, „negociez”.

Beneficii: rezolvarea conflictelor, gândire flexibilă, cooperare.

C. „Jocul prieteniei – Podul magic”

Copiii stau în perechi și trebuie să treacă „podul” (o bandă pe podea) doar dacă se țin de mână și colaborează. La final, fiecare spune un lucru frumos despre partener.

Beneficii: consolidarea relațiilor, empatie, comunicare pozitivă.

D. „Respirăm ca animalele”

Exerciții scurte de respirație: „respirăm ca un leu liniștit”, „ca o broască țestoasă”, „ca un fluture”. Se folosesc mișcări lente și imagini vizuale.

Beneficii: autoreglare, reducerea tensiunii, creșterea atenției.

E. „Caruselul complimentelor”

Copiii se așază în cerc. Fiecare primește un compliment de la colegul din dreapta. Educatoarea modelează formulări simple: „Îmi place cum...”, „Apreciez că...”.

Beneficii: creșterea stimei de sine, limbaj pozitiv, coeziune de grup.

F. „Povestea emoțiilor”

Se folosesc povești scurte (ex.: „Culorile emoțiilor”, „Ursulețul timid”). După lectură, copiii identifică emoțiile personajelor și le raportează la propriile trăiri.

Beneficii: înțelegerea emoțiilor complexe, transfer emoțional, dezvoltarea empatiei.

G. „Jocuri de rol – Micii negociatori”

Copiii interpretează situații cotidiene: împărțirea jucăriilor, cererea ajutorului, invitarea unui coleg la joc. Educatoarea ghidează dialogul.

Beneficii: comunicare, rezolvarea conflictelor, asumarea rolurilor sociale.

Strategii educaționale care susțin dezvoltarea socio-emoțională

- **Rutine clare și predictibile** – copiii se simt în siguranță și pot gestiona mai ușor emoțiile.

- **Modelarea comportamentelor pozitive** – educatoarea devine un exemplu de calm, empatie și respect.
- **Spații de liniștire** – un colț cu perne, cărți și jucării senzoriale pentru autoreglare.
- **Limbaaj emoțional constant** – folosirea zilnică a cuvintelor care descriu emoții.
- **Cooperare în loc de competiție** – activități în perechi și grupuri mici.
- **Feedback pozitiv și specific** – „Ai avut răbdare să aștepți rândul, sunt mândră de tine”.

Concluzii

Dezvoltarea socio-emoțională la grupa mijlocie este un proces continuu, care necesită atenție, răbdare și activități bine gândite. Prin joc, poveste, dialog și modelare, copiii învață să își recunoască emoțiile, să le gestioneze și să relaționeze armonios cu cei din jur. Un copil care se simte văzut, ascultat și valorizat devine un copil încrezător, empatic și pregătit pentru provocările următoare ale dezvoltării sale.

GRUIA MAREA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița P.N. „Pinocchio”

LOCALITATE: Reșița

Activități care dezvoltă empatia, respectul și colaborarea între copii

Empatia, respectul și colaborarea sunt valori fundamentale care contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor și la formarea unor relații sănătoase. Aceste competențe sociale și emoționale se formează încă din primii ani de viață și sunt consolidate prin activități desfășurate în familie, la grădiniță și la școală. Prin joc, comunicare și experiențe comune, copiii învață să înțeleagă emoțiile celorlalți, să respecte diferențele și să coopereze pentru atingerea unui scop comun.

Empatia reprezintă capacitatea de a înțelege și de a împărtăși sentimentele unei alte persoane. Un copil empatic este mai atent la nevoile celor din jur, oferă sprijin și manifestă compasiune.

O metodă eficientă de dezvoltare a empatiei este lectura poveștilor, urmată de discuții despre emoțiile și comportamentul personajelor. De asemenea, jocurile de rol îi ajută pe copii să se pună în locul altora și să înțeleagă diferite perspective. Activități precum „Cercul emoțiilor”, în care fiecare copil vorbește despre starea sa de spirit, contribuie la dezvoltarea exprimării emoționale și a înțelegerii reciproce.

Respectul presupune acceptarea și aprecierea celorlalți, indiferent de diferențele dintre oameni. Copiii trebuie învățați să asculte cu atenție, să folosească un limbaj politicos și să respecte regulile grupului.

Activități precum realizarea unui set de reguli ale clasei, oferirea de complimente colegilor sau organizarea unor discuții despre comportamente respectuoase îi ajută pe copii să înțeleagă importanța respectului în relațiile interpersonale. Totodată, exemplul oferit de adulți are un rol esențial în formarea acestor comportamente.

Colaborarea reprezintă capacitatea de a lucra împreună pentru atingerea unui obiectiv comun. Ea dezvoltă comunicarea, responsabilitatea și spiritul de echipă.

Proiectele realizate în grup, jocurile cooperative, construcțiile din diverse materiale și rezolvarea de sarcini comune îi învață pe copii să împartă responsabilitățile, să comunice eficient și să își valorifice punctele forte. În timpul acestor activități, fiecare copil înțelege că succesul echipei depinde de contribuția tuturor membrilor.

Familia și școala au un rol important în dezvoltarea acestor valori. Părinții și profesorii trebuie să creeze un mediu bazat pe respect, încredere și comunicare deschisă. Încurajarea cooperării în locul competiției excesive, aprecierea faptelor bune și rezolvarea pașnică a conflictelor contribuie la dezvoltarea unor comportamente sociale pozitive.

Empatia, respectul și colaborarea sunt competențe esențiale pentru integrarea copilului în societate și pentru formarea unei personalități echilibrate. Prin activități interactive, jocuri, proiecte și exemple pozitive oferite de adulți, copiii învață să comunice eficient, să accepte diversitatea și să colaboreze cu cei din jur. Investiția în dezvoltarea acestor valori contribuie la formarea unor adulți responsabili, toleranți și implicați în comunitate.

Bibliografie

1. Ministerul Educației – **Repere pentru dezvoltarea competențelor socio-emoționale la copii.**
2. **Programa școlară pentru învățământul primar** – Ministerul Educației.
3. Daniel Goleman – *Inteligența emoțională*, Editura Curtea Veche.
4. Lawrence J. Cohen – *Jocul care îi apropie pe copii*, Editura Trei.

EREMIA LILIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT:LICEUL TEHNOLOGIC,,NICOLAE TITULESCU’’-
STRUCTURĂ GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.12
LOCALITATE: MEDGIDIA

ALIANȚA EDUCAȚIONALĂ GRĂDINIȚĂ-FAMILIE

Copilul este educat nu numai în intuiția preșcolară ci în cea mai mare parte a timpului acesta și-o petrece în familie.

Familia este mediul în care copilul se naște, trăiește, se dezvoltă și se formează pentru viață. Este principalul instrument de reglare a interacțiunilor dintre copil și mediul social. De asemenea, în primii ani de viață, adică cei petrecuți în familie se formează imaginea de sine a copilului care este esențială pentru funcționarea sa socială.

Când școala, familia și comunitatea încep să colaboreze, copiii primesc cu adevărat suportul necesar pentru a avea succes în școală și în viață.

Cu alte cuvinte, atunci când părinții se implică în educația propriilor copii, aceștia fac față mai bine cerințelor școlare, iar școala se dezvoltă. (Henderson, Mapp, 2002; Henderson, Mapp, Johnson, Davies, 2007)

În grădiniță, actul educațional are o eficiență sporită dacă este implicată familia precum și ceilalți factori educaționali stabilindu-se un sistem unitar de cerințe. Părinții au posibilitatea să-și cunoască mai bine copiii, modul lor de manifestare în viața de grup, de colectiv, în viața socială. Implicarea părinților nu înseamnă numai sprijin material sau discuții despre problemele copilului fiecăruia, ci, înseamnă implicare în problemele întregii grupe de preșcolari. În acest scop, constituirea unor relații pozitive între familie și grădiniță conduce la unificarea sistemului de valori și cerințe legate de copil. Pentru a asigura un învățământ de calitate este absolut necesar ca între grădiniță și familie să existe un parteneriat permanent.

Parteneriatul dintre grădiniță și familiile copiilor, desfășurat în termeni amiabili și de respect reciproc, oferă un mediu propice influențării pozitive a educației copilului. Relația partenerială, capabilă să le ofere ambelor părți implicate posibilitatea de a acționa, va avea efecte benefice asupra dezvoltării copilului. Parteneriatul cu familia are în vedere formarea la copii a unor competențe care să le permită acestora o bună integrare în viața școlară și socială, iar în ceea ce-i privește pe părinți reprezintă o asigurare a realizării unei educații de calitate.

În ceea ce mă privește, mă bucur să am o colaborare frumoasă cu familiile preșcolarilor mei, pot pune că avem discuții zilnice privind aspecte din viața copiilor nu numai în ziua de consiliere stabilită săptămânal, încercând astfel să împărtășim problemele și situațiile pe care le întâmpinăm, să le găsim rezolvare.

Prin *adunările/ședințele cu părinții*, desfășurate lunar sau ori de câte ori este nevoie, urmăresc abordarea unor aspecte pedagogice și promovarea schimbului de idei în legătură cu procesul formativ-instructiv, exprimarea unor dileme care, prin comunicare, își pot afla răspunsul.

Comitetul de părinți al clasei, ales anual, constituie nucleul colaborării grădiniței cu familiile copiilor, fiind forul organizat în vederea găsirii și aplicării de soluții viabile la problemele de ordin socio-gospodăresc, comitet care de regulă rămâne același pe tot parcursul unei generații de copii din motivul respectării principiului continuității. De aceea, *consfătuirea periodică cu membrii comitetului de părinți al clasei* se înscrie la un loc de frunte pe agenda mea.

Vizitele reciproce familie-grădiniță și grădiniță-familie se constituie, pe de o parte, în oportunități ale educatorului în ce privește culegerea unor date prețioase referitoare la

climatul educativ din familie, la personalitatea copilului. Pe de altă parte, părinții află date relevante asupra modului în care copiii răspund sarcinilor didactice și măsura în care le duc la îndeplinire.

Lectoratele cu părinții, organizate sistematic, au drept scop o vie propagandă pedagogică în rândul comunității.

Părinții au ocazia de a deveni colaboratori și cu alți reprezentanți ai instituțiilor cu care grădinița derulează programe în parteneriat (poliție, pompieri, bibliotecari, asistent medical, alte instituții școlare).

Realizarea panoului cu material informativ de specialitate poate stimula interesul și curiozitatea părinților. Consultarea unora dintre acestea (cărți, broșuri, referate, planuri de intervenție, diverse anunțuri) contribuie la lărgirea experienței pedagogice a părinților și, implicit, la o implicare potrivită în anumite situații educaționale.

Realizarea în comun a unor activități părinte-copil-educatoare: confecționare de materiale, serbări, târguri, șezători, spectacole artistice, implicarea în organizarea și realizarea unor teme propuse în cadrul cercurilor pedagogice, ecologizare, amenajare a spațiului educațional, a mediului în care copilul se dezvoltă, explorează, au rolul de a conferi plăcerea de a lucra alături de familie cu satisfacția reușitei știut fiind faptul că de cele mai multe ori părinții, preocupați cu alte activități, nu întotdeauna reușesc să le fie alături și să desfășoare activități împreună.

Realizarea în comun a unor drumeții, vizite în diverse instituții cultural-artistice, excursii, plimbări în aer liber sunt nu numai educative, informative, ci constituie o modalitate relaxantă, plăcută, de socializare, implicare și cunoaștere reciprocă, altfel decât o facem în interiorul unității noastre.

Sărbătorirea în comun a unor evenimente din viața lor constituie momente de cunoaștere reciprocă și de implicare în actul educativ.

De asemenea ne putem organiza aceste activități în funcție de cele patru anotimpuri.

În anotimpul toamna putem realiza activități cu tema: „Sărbătoarea recoltei”; „Sărbătoarea dovleacului”; „Carnavalul Toamnei”; „Cămara toamnei”

Iarna putem realiza : „Cel mai strașnic om de zăpadă”; „Hai la bulgăreală! ”; „Concurs de săniuțe”; „Țintește omul de zăpadă”; „Pinguinii la start”; „Ziua Națională a României”; „Împodobirea bradului” etc.

Părinții pot colabora în realizarea decorului de iarnă și pot participa la șezători unde se vor spune: poezii, povești și povestiri, exemple de obiceiuri și tradiții din diferite zone geografice ale țării.

Primăvara, anotimpul în care natura se trezește la viață. Încep și plimbările, drumețiile în aer liber, dar și activitățile gospodărești. Paleta de exemple este ofertantă: „Protejăm natura”(activități de igienizare a mediului); „Plantăm copăcei și floricele”; „Desene pe asfalt”; „Jocurile copilăriei”(jocuri pe care le jucau părinții în copilărie și jocuri actuale); „Târg de mărtișoare”; „Ziua Mamei” etc.

În anotimpul vara: „Sportivii la concurs!”(biciclete, trotinete, role); „Festivalul Copilăriei”; „Clubul de lectură”; „Jurnal de vacanță”(realizarea unor jurnale de familie cu impresii, sentimente, trăiri); „Pe cărările patriei”(confecționare ierbar, insectar); „Pasiunea mea-fotografia”(confecționare albume de vacanță).

Factorii de modelare a personalității umane trebuie să interacționeze ca un tot unitar sub forma unui sistem bine încheiat pentru atingerea țelului comun: educarea copilului. Este nevoie de un schimb permanent de informații, de completare și valorificare a influențelor dirijate spre micul învățcel.

Bibliografie :

- ✧ Preda Viorica, *Metodica activităților instructiv educative în grădinița de copii*, Editura « Gheorghe Cârțu Alexandru », Craiova 2009
- ✧ Șerbănescu Horațiu, Mișu Silvia, Seuche Radu, „*Manualul 100 de idei de educație nonformală*”, Editura Asociația Creativ, București 2010
- ✧ Marcela Claudia Călineci, Speranța Lavinia Țibu, „*Ghid de idei practice pentru activități cu părinții*”, Editura VANEMONDE ISBN 978-973-1733-47-0

LAZĂR ANAMARIA NICOLETA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Colegiul Național Militar "AL.I.Cuza" Cta/ structura

G.P.P."Pescăruș "

LOCALITATE:Mangalia

Activități pentru dezvoltarea gândirii critice – Grupa mijlocie

1. „Ce lipsește?” – Joc de observație și deducție

Materiale: 6–8 obiecte familiare (minge, creion, cub, mașinuță etc.) **Cum se desfășoară:**

1.Așezi obiectele pe masă.

2.Copiii le observă 20–30 secunde.

3.Acoperi obiectele și „furi” unul.

4.Copiii trebuie să spună **ce lipsește** și **cum și-au dat seama**. **Dezvoltă:** atenția, memoria vizuală, deducția.

2. „De ce crezi că...?” – Întrebări deschise

Folosești imagini tematice (vară, animale, emoții, natură). Pui întrebări care nu au un singur răspuns corect:

„De ce crezi că soarele e important vara?”

„De ce crezi că acest copil poartă pălărie?”

„Ce crezi că se întâmplă dacă...?” **Dezvoltă:** argumentarea, formularea ipotezelor, limbajul.

3. „Găsește soluția!” – Situații-problemă simple

Exemple:

„E foarte cald afară și nu ai pălărie. Ce poți face?”

„Vrei să construiești un turn, dar cuburile cad. Cum îl poți face mai stabil?”

„Ai doar două creioane și trei prieteni. Cum împărțim?” **Dezvoltă:** rezolvarea de probleme, creativitatea, cooperarea.

4. „Ce se potrivește?” – Clasificare și raționament

Copiii sortează obiecte sau imagini după criterii:

Culoar, mărime, formă, utilitate (ex.: obiecte de vară vs. iarnă) **Dezvoltă:** gândirea logică, compararea, analiza.

5. „Detectivii de imagini” – Observare și inferență

Le arăți o imagine complexă (plajă, parc, oraș). Copiii trebuie să descopere:

„Ce vezi?”

„Ce crezi că se întâmplă?”

„De ce crezi asta?” **Dezvoltă:** interpretarea, conexiunile logice, exprimarea ideilor.

6. „Ce urmează?” – Secvențe logice

Folosești carduri cu acțiuni în ordine:

plantăm → udăm → crește floarea

îmbrăcare pentru vară: tricou → pălărie → sandale Copiii trebuie să pună imaginile în ordine și să explice. **Dezvoltă:** anticiparea, ordonarea, relațiile cauză–efect.

7. „Construim împreună” – Provocare STEM

Provocări simple:

„Construiește un pod pentru mașinuțe din cuburi.”

„Fă un turn cât mai înalt fără să cadă.

„Construiește o barcă din materiale reciclabile.” **Dezvoltă:** testarea ipotezelor, experimentarea, colaborarea.

8. „Adevărat sau fals?” – Raționament simplu

Exemple:

„Vara ninge.” → fals

„Soarele încălzește pământul.” → adevărat

„Înghetata se topește la cald.” → adevărat Copiii trebuie să explice **de ce**. **Dezvoltă:** verificarea informațiilor, argumentarea.

9. „Ce altceva ar putea fi?” – Creativitate și flexibilitate mentală

Arăți un obiect (ex.: o lingură). Copiii spun la ce altceva ar putea fi folosit:

Microfon, lopătică, instrument muzical **Dezvoltă:** gândirea divergentă, imaginația.

10. „Găsește diferențele” – Analiză vizuală

Imagini cu 5–10 diferențe. Copiii trebuie să le identifice și să explice ce observă. **Dezvoltă:** atenția

Bibliografie

Cerghit, I. (2008). *Metode de învățământ*. Iași: Editura Polirom.

Cucoș, C. (2006). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.

Panisoară, G., & Panisoară, I.-O. (2019). *Psihologia copilului*. Iași: Editura Polirom.

Vrăsmaș, E. (coord.). (2014). *Educația timpurie – repere teoretice și metodologice*. București: Editura Alpha MDN.

Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*. București.

Ministerul Educației (2020). *Repere fundamentale în învățarea timpurie*.

PĂUNA ANDREEA-GEORGIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: G.P.P. PESCĂRUȘ MANGALIA, STRUCTURĂ C.N.M.A.I.C.
CONSTANȚA
LOCALITATE: MANGALIA

Colaborarea eficientă între școală și familie – factor esențial în dezvoltarea copilului

Educația copilului reprezintă rezultatul unei colaborări permanente între familie și școală. Aceste două instituții au un rol fundamental în formarea personalității copilului, în dezvoltarea competențelor sale și în integrarea armonioasă în societate. O relație bazată pe respect, încredere și comunicare contribuie semnificativ la succesul educațional și la starea de bine a elevului.

Rolul familiei în educația copilului

Familia este primul mediu educațional al copilului și locul în care acesta dobândește primele deprinderi, valori și norme de comportament. Părinții reprezintă primele modele de conduită, influențând dezvoltarea emoțională, socială și morală a copilului.

Implicarea familiei în procesul educațional se reflectă prin susținerea activităților de învățare, monitorizarea progresului școlar, participarea la întâlnirile organizate de unitatea de învățământ și colaborarea cu cadrele didactice pentru rezolvarea eventualelor dificultăți întâmpinate de copil.

Rolul școlii în dezvoltarea copilului

Școala completează și continuă procesul educativ început în familie. Cadrele didactice au responsabilitatea de a crea un mediu sigur și stimulat, în care copiii să își dezvolte cunoștințele, abilitățile și competențele necesare pentru integrarea socială și profesională.

Prin activitățile desfășurate, școala contribuie la dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială a copilului, promovând valori precum respectul, responsabilitatea, toleranța și cooperarea.

Importanța colaborării dintre școală și familie

O colaborare eficientă între școală și familie conduce la creșterea performanțelor școlare, la îmbunătățirea comportamentului și la dezvoltarea unei atitudini pozitive față de învățare. Atunci când părinții și cadrele didactice transmit mesaje unitare și urmăresc obiective comune, copilul beneficiază de stabilitate și sprijin în procesul de dezvoltare.

Comunicarea constantă permite identificarea timpurie a dificultăților de învățare, a problemelor emoționale sau comportamentale și găsirea unor soluții adecvate. De asemenea, implicarea părinților în activitățile școlare contribuie la consolidarea relației dintre copil, familie și școală.

Modalități de realizare a colaborării

Colaborarea dintre școală și familie poate fi realizată prin diverse forme:

ședințe cu părinții;

consiliere parentală;

întâlniri individuale între cadrele didactice și părinți;

activități comune desfășurate în cadrul proiectelor educaționale;

participarea părinților la serbări, concursuri și evenimente școlare;

comunicarea prin intermediul platformelor digitale, grupurilor de informare. Aceste modalități facilitează schimbul de informații și dezvoltarea unui parteneriat educațional autentic.

Obstacole în colaborarea școală–familie

Uneori, colaborarea poate fi îngreunată de lipsa timpului, de diferențele de opinie privind educația copilului sau de comunicarea insuficientă. Pentru depășirea acestor dificultăți este necesară promovarea dialogului deschis, a respectului reciproc și a înțelegerii rolului fiecărei părți în procesul educativ.

Cadrele didactice trebuie să manifeste empatie și disponibilitate, iar părinții să se implice activ și responsabil în parcursul educațional al copilului.

Concluzii

Colaborarea eficientă dintre școală și familie reprezintă o condiție esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copilului și pentru succesul său educațional. Prin comunicare, implicare și susținere reciprocă, cele două instituții contribuie la formarea unor persoane echilibrate, responsabile și bine integrate în societate.

Parteneriatul școală–familie trebuie privit ca o relație de cooperare și încredere, în centrul căreia se află copilul și nevoile sale de dezvoltare. Numai prin eforturi comune pot fi create condițiile necesare pentru atingerea potențialului maxim al fiecărui copil.

Bibliografie:

Cucoș, C. – Pedagogie, Editura Polirom, Iași.

Vrășmaș, E. – Consilierea și educația părinților, Editura Aramis.

Ministerul Educației – Curriculum pentru educația timpurie.

Iucu, R. – Managementul clasei de elevi, Editura Polirom.

IORDACHE MIHAELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL TEORETIC „MIHAI VITEAZUL” VIȘINA

LOCALITATE: VIȘINA

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică din grădiniță

Societatea contemporană este caracterizată de o dezvoltare rapidă a tehnologiei digitale, iar educația nu poate rămâne în afara acestui proces de transformare. Integrarea tehnologiei în activitatea didactică reprezintă o oportunitate de modernizare a procesului educațional și de adaptare la nevoile și interesele copiilor din generația actuală. În învățământul preșcolar, utilizarea echilibrată a resurselor digitale poate contribui la creșterea atractivității activităților, la stimularea curiozității și la dezvoltarea unor competențe necesare în societatea actuală. Tehnologia nu înlocuiește jocul, interacțiunea directă sau experiențele concrete, ci completează demersul educațional, oferind noi modalități de explorare, comunicare și învățare.

Tehnologia digitală cuprinde dispozitivele și aplicațiile utilizate pentru transmiterea și accesarea informațiilor în format electronic. În grădiniță, aceasta poate include calculatorul, laptopul, videoproiectorul, tabla interactivă, tableta, platformele educaționale, aplicațiile interactive și resursele multimedia, precum imagini, prezentări, filme educative sau jocuri didactice digitale. Folosirea acestor instrumente trebuie să respecte particularitățile de vârstă ale copiilor și să urmărească obiective educaționale clare.

Integrarea tehnologiei digitale în activitatea didactică aduce numeroase beneficii. În primul rând, crește motivația pentru învățare, deoarece copiii sunt atrași de imagini dinamice, sunete și elemente interactive. De asemenea, permite diversificarea strategiilor didactice, educatoarea putând combina metodele tradiționale cu cele moderne pentru a realiza activități mai atractive și eficiente. Materialele multimedia facilitează înțelegerea unor noțiuni sau fenomene dificil de explicat prin mijloace clasice, iar utilizarea responsabilă a dispozitivelor contribuie la dezvoltarea competențelor digitale timpurii. Totodată, resursele digitale pot fi adaptate nevoilor individuale ale copiilor, susținând incluziunea educațională.

În activitatea didactică, tehnologia poate fi utilizată în multiple moduri. În cadrul activităților de învățare, educatoarea poate prezenta imagini și filme educative, poate folosi povești audio, cântece și jocuri interactive sau poate realiza prezentări multimedia adaptate temelor abordate. În proiectele tematice, copiii pot participa la realizarea unor colaje digitale și la explorarea unor subiecte de interes prin materiale adecvate vârstei lor. Tehnologia facilitează și relația cu părinții, prin transmiterea informațiilor despre activitățile desfășurate și distribuirea unor materiale educative pentru consolidarea învățării acasă. În procesul de evaluare, pot fi utilizate fișe interactive și portofolii digitale care evidențiază progresul copilului.

Succesul integrării tehnologiei depinde în mare măsură de competențele și atitudinea cadrului didactic. Educatoarea trebuie să selecteze resurse adecvate vârstei copiilor, să stabilească obiective educaționale clare, să asigure un echilibru între activitățile digitale și cele practice și să monitorizeze timpul petrecut în fața ecranelor. De asemenea, aceasta are responsabilitatea de a promova utilizarea sigură și responsabilă a tehnologiei și de a participa la programe de formare profesională pentru actualizarea competențelor digitale. Tehnologia trebuie utilizată ca instrument pedagogic și nu ca scop în sine.

Utilizarea tehnologiei digitale prezintă atât avantaje, cât și limite. Printre avantajele sale se numără creșterea atractivității activităților, stimularea creativității și imaginației, accesul la informații variate și posibilitatea individualizării învățării. Totuși, expunerea excesivă la ecrane poate afecta dezvoltarea copilului, iar folosirea neadecvată a tehnologiei poate reduce interacțiunile directe și transforma copilul într-un receptor pasiv al informației. Din acest motiv, este necesară utilizarea moderată și atent planificată a resurselor digitale.

În concluzie, tehnologia digitală reprezintă o resursă valoroasă în activitatea didactică din grădiniță atunci când este integrată echilibrat și în concordanță cu specificul educației timpurii. Aceasta poate îmbogăți experiențele de învățare, poate stimula participarea activă a copiilor și poate facilita colaborarea dintre grădiniță și familie. Educatoarea are responsabilitatea de a utiliza tehnologia în mod creativ și responsabil, astfel încât aceasta să contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar și la formarea competențelor necesare viitorului.

Bibliografie

1. Ministerul Educației, *Curriculum pentru educația timpurie*, București, 2019.
2. Ministerul Educației, *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani*, București.
3. Cerghit, Ioan, *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii*, Editura Polirom, Iași, 2008.
4. Cucoș, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2014.
5. Ionescu, Miron; Radu, Ioan, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001.

LUȚĂ LILIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”- Grădinița PP Izvoru-Vișina
LOCALITATE: Izvoru (Vișina) , jud. Dâmbovița

Dezvoltarea gândirii critice la preșcolari prin activități interactive

Dezvoltarea gândirii critice reprezintă un obiectiv important al educației timpurii, deoarece contribuie la formarea unor copii curioși, capabili să observe, să analizeze și să ia decizii simple. În grădiniță, gândirea critică se dezvoltă prin joc, explorare și comunicare, într-un mediu sigur și stimulat. Perioada preșcolară este una dintre cele mai importante etape în dezvoltarea copilului. În această perioadă se formează deprinderile de observare, comunicare și rezolvare a problemelor. Gândirea critică nu presupune doar găsirea răspunsului corect, ci și capacitatea copilului de a pune întrebări, de a compara informații și de a-și explica alegerile.

Rolul educatoarei este de a crea situații de învățare în care copiii să participe activ și să fie încurajați să își exprime opiniile. Întrebările deschise, precum „*De ce crezi că s-a întâmplat acest lucru?*”, „*Cum ai rezolva această situație?*” sau „*Ce s-ar întâmpla dacă...?*” stimulează reflecția și dezvoltă capacitatea de argumentare.

O activitate eficientă pentru dezvoltarea gândirii critice poate fi: „*Detectivii naturii*”, activitate în cadrul căreia copiii observă frunze, pietre, flori sau alte materiale din natură. Prin această activitate, copiii sunt invitați să compare obiectele, să identifice asemănări și deosebiri și să explice criteriile folosite pentru clasificare. Activitatea le dezvoltă atenția, spiritul de observație și exprimarea verbală.

Un alt exemplu poate fi jocul „*Alege și argumentează*”. În cadrul acestui joc educatoarea prezintă două imagini sau două obiecte și îi invită pe copii să aleagă unul dintre ele, explicând motivul alegerii. Nu există un singur răspuns corect, accentul fiind pus pe exprimarea ideilor și respectarea opiniilor celorlalți.

De asemenea, poveștile reprezintă un alt mijloc valoros de dezvoltare a gândirii critice. După prezentarea poveștii, copiii vor discuta despre comportamentul personajelor, vor propune alte finaluri sau pot identifica soluții diferite pentru rezolvarea conflictelor. Astfel, ei învață să analizeze situații și să înțeleagă relația dintre cauză și efect.

Jocurile de construcție și rezolvarea unor provocări practice contribuie la dezvoltarea capacității de planificare și luare a deciziilor. De exemplu, copiii pot primi sarcina de a construi un pod din cuburi suficient de rezistent pentru a susține o jucărie. În timpul activității, ei

formulează ipoteze, testează soluții și observă rezultatele.

Pentru ca aceste activități să fie eficiente, este important ca educatoarea să ofere un climat bazat pe încredere și colaborare. Copiii trebuie încurajați să își exprime liber ideile, fără teama de a greși, iar greșeala să fie privită ca o oportunitate de învățare.

În concluzie, dezvoltarea gândirii critice începe încă din grădiniță și se realizează prin activități atractive, adaptate nivelului de dezvoltare al copiilor. Jocul, explorarea, dialogul și rezolvarea de probleme contribuie la formarea unor preșcolari curioși, creativi și capabili să gândească independent. Prin utilizarea unor metode interactive, educatoarea creează premisele unei învățări active și ale dezvoltării competențelor necesare pentru integrarea cu succes în școală și în viața de zi cu zi.

Bibliografie:

1. Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ*. București: Editura Polirom.
2. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
3. Dumitru, Ioan Alexandru (2000). *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*. Timișoara: Editura de Vest.
4. Ministerul Educației (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*. București.

POROJAN CONSTANTIN

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ RĂSCĂEȚI

LOCALITATE: RĂSCĂEȚI - DÂMBOVIȚA

MODALITĂȚI

DE STIMULARE A INTERESULUI PENTRU CITIT

De multe ori se spune că elevii nu prea mai citesc, interesul pentru lectură este scăzut. În primii ani de școală învățătorul clasei este promotorul acestui interes, motivându-i pentru a citi prin diverse mijloace pe cei mici. Preferabil ar fi ca aceasta motivație să fie întinsecă, dar la vârste mici copiii nu prea conștientizează necesitatea cititului, și de aceea, cu delicatețe trebuie să intervenim prin diverse metode și mijloace, pentru a-i determina să iubească lectura. Interesul pentru lectură se formează în timp, prin activitățile din școală, din sala de lectură, prin teme pentru acasă, sprijinul familiei, prin răbdare, voință și perseverență a tuturor factorilor educaționali.

Lectura dezvoltă vocabularul, deschide noi orizonturi de cunoaștere și formează caractere.

În primii ani de școală trebuie format gustul pentru lectură al elevilor, pentru ca acesta să se dezvolte pe parcursul întregii școlarități, rămânând de cele mai multe ori o obișnuință, atât de necesară în multe situații prin care ne călăuzește viața.

Modalitățile de stimulare a interesului pentru lectură pe care le folosesc la clasă:

- amenajarea unui colț al lecturii în sala de clasă;
- vizitarea și împrumutarea de cărți de la biblioteca clasei și a școlii;
- activități comune împreună cu doamna bibliotecară sau invitați speciali;
- realizarea de dramatizări;
- realizarea unor proiecte pe diverse teme;
- concursuri de recitări de poezii ale scriitorilor studiați, citirea și dezlegarea unor ghicitori, dar și concursuri de creații literare proprii(poezii, cvintete);
- realizarea de desene inspirate din cărțile citite, fișe de lectură, stimulându-le astfel creativitatea și imaginația;
- consemnarea, în sala de clasă, a lecturilor citite(jurnalul de lectură, lanțul lecturii) și expunerea produselor realizate;
- întâlniri cu părinții pentru a discuta despre necesitatea existenței unei minibiblioteci în familie, cititul împreună cu copiii, achiziționare periodică de cărți.
- afișarea listei cu lecturile suplimentare în sala de clasă și verificarea periodică a lecturării textelor prin diverse instrumente.

Numai împreună(copiii, cadrele didactice și familia) vom putea realiza acest deziderat:
Dezvoltarea interesului elevilor pentru lectură.

Bibliografie:

- Crăciun, Corneliu, Metodica predării limbii române în învățământul primar, Editura Emia, Deva, 2002
- Oprea,Crenguța-Lăcrămioara, Strategii didactice interactive:repere teoretice și practice, BucureștiEditura Didactică și Pedagogică, 2007.

ANTONESCU GRAȚIELA ELENA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prelungit Raza de Soare

LOCALITATE: Târgoviște

Jocuri cu temă ecologică

„Vânătoarea de deșeuri”

Nivel de vârstă: 4-6 ani

Descriere: Copiii lucrează în perechi la această activitate distractivă în aer liber. Fiecare pereche primește o listă de verificare care conține diferite tipuri de deșeuri reciclabile. Pe o suprafață dată se află diferite deșeuri reciclabile – sticle din plastic, cutii din carton, conserve metalice etc. Sarcina fiecărei perechi este să găsească câte un deșeu din fiecare categorie, să îl bifeze pe listă și să îl pună în sacul de gunoi. Activitatea încurajează colaborarea, spiritul de observație și comportamentul responsabil față de mediu.

Scop: Dezvoltarea conștientizării importanței reciclării și a protejării mediului prin intermediul jocului.

Obiective:

- să identifice diferite tipuri de deșeuri reciclabile (plastic, hârtie, metal etc.);
- să exerseze lucrul în echipă și cooperarea în perechi;
- să dezvolte responsabilitatea față de păstrarea unui mediu curat.

Materiale necesare:

- liste de verificare (checklist) pentru fiecare pereche de copii;
- creioane sau markere pentru bifarea elementelor găsite;
- saci de gunoi pentru colectarea deșeurilor;
- deșeuri reciclabile curate, ascunse în spațiul de joc (sticle din plastic, doze din aluminiu, hârtie și carton etc.);
- mănuși de unică folosință pentru copii (opțional, pentru siguranță).

„Colectăm selectiv” – Ștafetă

Nivel de vârstă: 4-6 ani

Descriere: Acest joc ștafetă are ca temă colectarea selectivă a deșeurilor. Copiii sunt împărțiți în două echipe. În fața fiecărei echipe, doi părinți țin în mână câte doi saci: unul este marcat cu imaginea containerului albastru pentru colectarea hârtiei și cartonului, iar celălalt cu imaginea containerului galben pentru colectarea plasticului și metalului. Lângă saci sunt așezate deșeuri amestecate din hârtie, plastic și metal.

La semnalul de start, primul copil din fiecare echipă aleargă, ia un deșeu și îl așază în sacul corespunzător. Apoi se întoarce pe partea exterioară a traseului și atinge mâna următorului coleg, care pornește la rândul său și repetă aceeași acțiune. Jocul continuă până când toți copiii din fiecare echipă au participat. Câștigă echipa care termină prima de colectat selectiv toate deșeurile. Echipa care pierde primește o provocare amuzantă, de exemplu să sară de cinci ori într-un picior.

Scop: Dezvoltarea capacității copiilor de a sorta corect deșeurile printr-o activitate activă, distractivă și bazată pe cooperare.

Obiective:

- să recunoască și să sorteze corect diferite tipuri de materiale reciclabile;
- să își dezvolte spiritul de echipă și coordonarea prin participarea la jocul de ștafetă;
- să manifeste implicare activă și responsabilitate față de protejarea mediului.

Materiale necesare:

- 2 saci marcați cu imaginea containerului albastru (pentru hârtie și carton);
- 2 saci marcați cu imaginea containerului galben (pentru plastic și metal);
- deșeuri reciclabile curate: hârtie și carton, sticle din plastic, doze din aluminiu;
- jaloane pentru delimitarea traseului;
- fluier sau alt semnal de start.

BUCURICĂ LOREDANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prolungit Raza de Soare

LOCALITATE: Târgoviște

Comunicarea empatică, nonviolența - metode și tehnici -

Educația timpurie reprezintă fundamentul dezvoltării armonioase a copilului, perioadă în care se formează primele deprinderi de comunicare, relaționare și gestionare a emoțiilor. În grădiniță, cadrul didactic are un rol esențial în crearea unui mediu educațional sigur, stimulativ și incluziv, în care copiii să se simtă acceptați, respectați și încurajați să se exprime liber.

În contextul actual, comunicarea empatică și promovarea nonviolenței constituie competențe profesionale indispensabile pentru educatorii care lucrează cu copiii de vârstă preșcolară.

Comunicarea empatică reprezintă capacitatea de a înțelege și de a răspunde adecvat la emoțiile și nevoile celorlalți. În cazul copiilor preșcolari, aceasta presupune ascultarea activă, observarea comportamentelor și oferirea unui răspuns care să transmită acceptare și sprijin emoțional.

La vârsta preșcolară, copiii învață să își identifice și să își exprime emoțiile. Educatoarea devine un model de comunicare prin modul în care relaționează cu copiii și gestionează situațiile cotidiene. Un copil care se simte ascultat și înțeles dezvoltă încredere în sine, autonomie și capacitatea de a construi relații pozitive cu cei din jur.

Comunicarea empatică contribuie la:

- dezvoltarea stimei de sine;
- creșterea sentimentului de siguranță emoțională;
- formarea abilităților de cooperare;
- prevenirea conflictelor între copii;
- dezvoltarea inteligenței emoționale.

Prin intermediul unui limbaj cald și încurajator, educatoarea poate crea contexte în care copiii să își exprime trăirile și să învețe să respecte emoțiile colegilor.

Nonviolența – o valoare esențială în educația timpurie

Nonviolența în educație presupune promovarea respectului, a toleranței și a rezolvării pașnice a conflictelor. În grădiniță, comportamentele agresive apar adesea din cauza dificultăților copiilor de a-și exprima emoțiile și nevoile. De aceea, este important ca adulții să îi învețe

modalități adecvate de comunicare și relaționare.

Comunicarea nonviolentă are la bază respectul reciproc și exprimarea clară a sentimentelor și nevoilor. În activitatea cu preșcolarii, aceasta se realizează prin: utilizarea unui limbaj pozitiv, evitarea etichetărilor și comparațiilor, încurajarea exprimării emoțiilor, ghidarea copiilor către găsirea unor soluții pașnice, cultivarea empatiei și a cooperării.

Educatoarea are responsabilitatea de a transforma conflictele dintre copii în oportunități de învățare socială și emoțională.

Metode și tehnici utilizate în grădiniță

Pentru dezvoltarea comunicării empatice și a comportamentelor nonviolente, cadrele didactice din învățământul preșcolar pot utiliza diverse metode și tehnici adaptate vârstei copiilor.

1. Ascultarea activă - Ascultarea activă presupune acordarea atenției complete copilului și validarea emoțiilor acestuia. Formulări precum „Înțeleg că ești supărat” sau „Observ că te-ai întristat” îl ajută pe copil să se simtă acceptat și înțeles.

2. Povestirile terapeutice - Povestirile reprezintă un instrument valoros prin care copiii pot învăța despre emoții, relații și comportamente pozitive. Personajele și situațiile prezentate facilitează identificarea soluțiilor pentru diferite conflicte întâlnite în viața de zi cu zi.

3. Jocurile de rol - Prin jocul de rol, copiii exersează situații sociale și învață să privească lucrurile din perspectiva celuilalt. Această metodă contribuie la dezvoltarea empatiei și a capacității de cooperare.

4. Cercul de dimineață - Activitatea de grup desfășurată la începutul zilei oferă copiilor oportunitatea de a-și exprima stările emoționale, de a comunica și de a consolida relațiile cu colegii. Cercul de dimineață favorizează dezvoltarea sentimentului de apartenență și a respectului reciproc.

5. Jocurile de cooperare - Spre deosebire de activitățile competitive, jocurile de cooperare îi învață pe copii să colaboreze pentru atingerea unui scop comun. Acestea dezvoltă spiritul de echipă, respectul și responsabilitatea față de **grup**.

CUCULEA CĂTĂLINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU P.P. RAZA DE SOARE

LOCALITATE: TÂRGOVIȘTE

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică din învățământul preșcolar

În contextul transformărilor din societatea actuală, tehnologia digitală a devenit un instrument valoros în procesul educațional. În învățământul preșcolar, utilizarea echilibrată și adaptată vârstei a resurselor digitale contribuie la diversificarea strategiilor didactice, la creșterea motivației pentru învățare și la dezvoltarea competențelor necesare viitorului. Activitatea didactică din grădiniță urmărește dezvoltarea armonioasă a copilului prin joc, explorare și interacțiune. În acest context, tehnologia digitală nu înlocuiește metodele tradiționale, ci le completează, oferind noi oportunități de organizare și desfășurare a procesului instructiv-educativ. Utilizarea responsabilă a resurselor digitale permite educatoarei să creeze experiențe de învățare atractive, interactive și adaptate nevoilor fiecărui copil.

Printre avantajele utilizării tehnologiei digitale se numără accesul rapid la materiale educaționale variate, posibilitatea ilustrării unor fenomene sau procese prin imagini și materiale video, precum și realizarea unor activități interactive care stimulează atenția și implicarea copiilor. Platformele educaționale, prezentările multimedia, jocurile didactice digitale și aplicațiile educative pot transforma activitatea de învățare într-o experiență captivantă și motivantă. În activitatea desfășurată la grupă, tehnologia poate fi valorificată în numeroase situații de învățare. De exemplu, prezentările interactive facilitează introducerea unor teme noi, materialele audio susțin dezvoltarea limbajului și a auzului fonematic, iar jocurile educaționale contribuie la consolidarea cunoștințelor despre culori, forme geometrice, numere, litere sau mediul înconjurător. Totodată, utilizarea tablei interactive sau a videoproiectorului permite implicarea activă a copiilor în rezolvarea unor sarcini atractive, desfășurate într-un mediu colaborativ.

Un alt beneficiu important îl reprezintă comunicarea eficientă dintre grădiniță și familie. Instrumentele digitale facilitează transmiterea informațiilor către părinți, prezentarea activităților desfășurate și consolidarea parteneriatului educațional. Comunicarea constantă contribuie la implicarea familiei în procesul educativ și la susținerea dezvoltării copilului atât în grădiniță, cât și acasă. Cu toate acestea, utilizarea tehnologiei digitale trebuie realizată cu discernământ. Timpul petrecut în fața ecranelor trebuie să fie limitat și adaptat particularităților de vârstă, iar activitățile digitale trebuie integrate echilibrat alături de jocul liber, mișcarea, activitățile artistice și explorarea directă a mediului. Rolul educatoarei rămâne esențial în selectarea resurselor de calitate și în transformarea tehnologiei într-un mijloc eficient de învățare, nu într-un scop în sine.

Dezvoltarea competențelor digitale ale cadrelor didactice reprezintă, de asemenea, o condiție importantă pentru valorificarea eficientă a noilor tehnologii. Participarea la programe de formare continuă, schimbul de bune practici și deschiderea către inovație contribuie la creșterea calității actului educațional și la adaptarea acestuia la cerințele societății contemporane.

În concluzie, tehnologia digitală constituie un sprijin important pentru activitatea didactică din învățământul preșcolar atunci când este utilizată în mod responsabil și integrată într-un demers pedagogic bine planificat. Îmbinarea metodelor tradiționale cu resursele digitale contribuie la dezvoltarea competențelor copiilor, stimulează creativitatea și interesul pentru învățare și răspunde

provocărilor educației moderne. Rolul educatoarei este acela de a valorifica aceste oportunități astfel încât fiecare copil să beneficieze de experiențe de învățare relevante, atractive și adaptate nivelului său de dezvoltare.

NICULAE VASILICA RALUCA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PP „RAZA DE SOARE”

LOCALITATE: TÂRGOVIȘTE

Fenomenul bullyingului în grădiniță

Bullyingul reprezintă un comportament agresiv, intenționat și repetat, prin care un copil încearcă să îl rănească fizic sau emoțional pe un alt copil. Deși acest fenomen este asociat mai frecvent cu vârsta școlară, el poate fi întâlnit și în grădiniță, unde se manifestă prin comportamente precum împingerea, lovirea, jignirea, excluderea din joc sau refuzul de a împărtăși jucăriile. La această vârstă, copiii sunt încă în procesul de dezvoltare a autocontrolului și a capacității de a înțelege emoțiile celor din jur, motiv pentru care este important ca adulții să distingă între conflictele obișnuite și comportamentele repetitive care pot deveni forme de bullying.

Cauzele apariției bullyingului în grădiniță sunt diverse și țin atât de particularitățile dezvoltării copilului, cât și de influențele mediului în care acesta crește. Unii copii manifestă comportamente agresive deoarece nu și-au dezvoltat încă abilitățile de gestionare a emoțiilor, în timp ce alții reproduc modele observate în familie, în comunitate sau în mediul online. Lipsa empatiei, dificultățile de comunicare și nevoia de a atrage atenția pot contribui, de asemenea, la apariția unor astfel de comportamente. Educatoarea are un rol esențial în prevenirea și combaterea bullyingului. Ea creează un mediu sigur și echilibrat, în care fiecare copil este respectat și încurajat să își exprime emoțiile într-un mod adecvat. Prin observarea atentă a relațiilor dintre copii și prin intervenții calme și ferme în situațiile conflictuale, educatoarea contribuie la dezvoltarea unor comportamente bazate pe respect, cooperare și empatie. Activitățile de grup, poveștile cu mesaj educativ, jocurile de rol și exercițiile de colaborare reprezintă modalități eficiente prin care copiii învață să comunice și să rezolve conflictele fără agresivitate.

La fel de important este și rolul părinților, care trebuie să mențină o comunicare deschisă cu copilul și cu personalul grădiniței. Prin ascultare, încurajare și oferirea unui model pozitiv de comportament, familia contribuie la dezvoltarea respectului față de ceilalți și la formarea unor relații sănătoase. Colaborarea dintre familie și grădiniță este esențială pentru identificarea timpurie a situațiilor de bullying și pentru găsirea unor soluții eficiente.

Prevenirea bullyingului în grădiniță presupune educarea copiilor în spiritul toleranței, al respectului și al acceptării diversității. Atunci când copiii învață încă de la vârste mici să își recunoască emoțiile, să comunice deschis și să manifeste empatie față de ceilalți, șansele apariției comportamentelor agresive scad considerabil. Astfel, grădinița devine un spațiu sigur, în care fiecare copil se poate dezvolta armonios și se poate simți acceptat, apreciat și protejat.

Scopul urmărit în activități de combatere a fenomenului de bullying

- Recunoașterea și denumirea emoțiilor de bază utilizând mime, sunete și desen (fericire, tristețe, frică, furie, surpriză, dezgust)
- Reflectarea asupra trăirilor zilnice și dezvoltarea vocabularului emoțional.
- Trăirea unei stări afective pozitive în cadrul grupului; dezvoltarea capacității de comunicare în grup, în scopul exprimării emoțiilor și sentimentelor.

Activitate 1

1. Formarea cercului :

- Cere elevilor să se așeze în cerc. Asigură-te că toți au un loc în care să se simtă confortabil.

2. Prezentarea emoțiilor : • Arată-le elevilor cardurile cu emoții și discută despre fiecare emoție în parte. Întreabă-i când au simțit acea emoție și ce anume a provocat-o.

3. Mimează emoțiile : • Alege un elev să trage un card cu o emoție, dar nu le va spune colegilor ce emoție este. Elevul va trebui să mimeze emoția respectivă, fără a folosi cuvinte. Restul elevilor trebuie să ghicească despre ce emoție este vorba. • După ce cineva a ghicit corect, discută cu toată clasa despre momentele în care au simțit acea emoție.

4. Desenează emoția : • După sesiunea de mimă, oferă-le elevilor câteva minute pentru a desena o situație în care au simțit emoția respectivă. Poți să le oferi un set de întrebări: • „Ce te-a făcut să te simți fericit/trist/mândru etc.?” • „Cum arată această emoție?”

5. Împărtășirea desenelor : • Fiecare elev poate prezenta desenul și emoția asociată. Aceasta poate genera discuții despre emoțiile experiențelor personale și poate întări legăturile empactice între colegi.

Activitate 2

Fiecare copil primește un cerc din carton colorat, permițându-i-se să aleagă culoarea preferată. Educatoarea, la rândul său, intră în joc și alege un cerc de carton. Li se explică copiilor că pentru a deveni un grup, o echipă, trebuie să se cunoască bine unii pe alții, să se împrietenească.

- Copiii se vor prezenta astfel:
- Eu sunt un cerc albastru, mă cheamă și am 5 ani.....îmi place să....astăzi sunt.....
- Cercurile sunt lipite, după fiecare dezvăluire, sub forma petalelor unei flori. Copiii observă cum cercurile, după ce au fost lipite sub forma florii, au devenit mai prietenoase așa cum sunt și ei cu colegii.

Activitate 3

Mesajul prieteniei este un gând cald, sincer, care exprimă cât de importantă este o legătură între două persoane care se respectă, se susțin și se bucură una de cealaltă. Prietenia adevărată nu înseamnă să fii mereu de acord, ci să fii acolo, indiferent de circumstanțe. E vorba despre râsete împărtășite, sprijin necondiționat și tăceri confortabile.

Activitate cu părinții

Spune ceea ce vezi? - Cutie cu oglindă în ea: Ce emoții văd?

Parintii sunt invitati sa se priveasca in oglinda si sa exprime verbal dar si prin alegerea emoticonului potrivit , emotia pe care o resimte in acel moment. Totodata ei sunt rugati sa asocieze corect cuburile cu emoticoane, refacand intregul.

PANAIT DIANA ELENA
GRADINITA PP RAZA DE SOARE
TARGOVISTE

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Unitatea de învățământ: G.P.P. Raza de soare Târgoviște

Prof. învă. preșcolar: Panait Diana Elena

Grupa: Mică

Tema anuală de studiu: “Când, cum și de ce se întâmplă?”

Tema proiectului: “Primăvara a sosit”

Tema săptămânii: “Primăvară, bine ai venit!” (fenomene specifice anotimpului primăvara)

Tema zilei: “Parfum de flori”

Forma de realizare: activitate integrată ADP+ ADE (DLC+DOS)+ ALA

Tipul de activitate: Consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi

Scopul:

Consolidarea deprinderilor preșcolarilor de a formula propoziții simple, corecte din punct de vedere gramatical, stimulând exprimarea verbală, în contexte variate.

Consolidarea priceperii și deprinderii de a lipi elementele decorative (diverse materiale) în spațiul dat.

COMPONENȚA ACTIVITĂȚII:

Activități de dezvoltare personală (ADP)

ADP: Întâlnirea de dimineață: salutul, prezența, calendarul naturii “Bună dimineața, floricele parfumate!”- dezvoltarea abilităților de comunicare;

Noutatea zilei: „Mesajul Zânei Primăvara ”

Rutină: “*Suntem ordonați*”- deprinderi specifice de autoservire

Tranziții:

- “Cinci degețele ”- joc muzical
- “Iar acum c-am terminat/ mâinile le-am ridicat”/ recitativ

Activități liber alese pe centre de interes: (ALA)

- **Joc de rol:** “De-a florarii” – interpretarea rolului de vânzător de flori (pregătirea unor buchete cu flori);

- **Construcții:** “Tărâmul magic al Zânei Primăvara”- construcție prin alăturarea și suprapunerea cuburilor;

- **Știință:** “Floricele colorate și parfumate” – puzzle (îmbinarea pieselor);

Activități pe domenii experiențiale (ADE):

Domeniul Limbă și comunicare (DLC)

Categoria de activitate- Educarea limbajului

Tema: „Căsuța cu surprize ”

Mijloc de realizare: joc didactic

Domeniul Om și societate (DOS) - Activitate practică

Tema :” Tablou de primăvară”

Mijloc de realizare: lipire (diverse materiale)

Activități liber alese(ALA)

-Joc distractiv: ”*Cursa cu lalele* ”

- Joc liniștitor: “ *Plimbă floarea*”.

Dimensiuni ale dezvoltării:

C. Capacități și atitudini de învățare;

D. Dezvoltarea limbajului, a comunicării și a citirii și scrierii.

Comportamente vizate:

1.1. Manifestă curiozitate pentru activități, persoane și obiecte noi;

2.2. Respectă regulile de exprimare corectă, în diferite contexte de comunicare.

Obiective operaționale:

La sfârșitul activității, copiii vor fi capabili:

O1- să denumească obiectul descoperit pe raft;

O2- să formuleze propoziții simple în contexte de joc;

O3- să lipească elementele decupate (diverse materiale) în spațiul dat, pentru realizarea unor tablouri;

O4- să interpreteze rolul de vânzător și cumpărător de flori;

O5- să construiască prin suprapunere ,îmbinare și alăturare” Grădina cu flori de Primăvară” din cuburi.

O6- să îmbine piesele de puzzle, pentru a reconstitui imaginea dată.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, problematizarea, lucrul individual, aprecierea verbală.

Materiale didactice: căsuță, jucării, flori plastic, coșuri, ambalaje pentru flori, panglică, bani hârtie, casă de marcat, cuburi, tull, ghivece, tablou pânză, video-proiector.

Forma de organizare: frontal, pe grupuri mici, individual.

Forme de evaluare: aprecieri verbale asupra răspunsurilor, observarea comportamentului copiilor, analiza produselor activității, aprecieri pozitive.

Durata: o zi

Bibliografie:

- Curriculum pentru educatia timpurie OMEN 4694/02.98.2019;
- Proiecte didactice învățământ preșcolar, Alexandra Elena Fulaș, editura Rentrop &Straton, 2022;
- Elemente de didactică a activităților de educarea limbajului, Angelica Hobjila, Editura Institutul European, 2008.
- Resurse T.I.C:
- [www. pinterest.ro](http://www.pinterest.ro)
- Chatter pix

STOICULESCU SIMONA-RALUCA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT RAZA DE SOARE

LOCALITATE: TÂRGOVIȘTE

PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Grădinița cu Program Prelungit „Raza de Soare”, Târgoviște

GRUPA: Mijlocie „Puișorul moțat” (nivel I: 4-5 ani)

EDUCATOARE: Stoiculescu Simona Raluca

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Când/cum și de ce se întâmplă?”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „Primăvara în grădina noastră”

TEMA ZILEI: „Surprizele Zânei Lalea”

FORMA DE REALIZARE: activitate integrată ADP+ADE (DLC+DEC) +ALA

TIPUL ACTIVITĂȚII: Consolidare de cunoștințe, priceperi și deprinderi

VALOARE: Dragostea

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

Consolidarea deprinderii de a audia un text, de a reda conținutul acestuia (cu precizarea personajelor și cu respectarea succesiunii logice a evenimentelor);

Consolidarea unor priceperi și deprinderi specifice nivelului de dezvoltare motrică (pictură).

COMPONENȚA ACTIVITĂȚII:

ACTIVITĂȚI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ:

Întâlnirea de dimineață: Salutul, Prezența, Calendarul naturii, Împărtășirea cu ceilalți;

„Dacă aș fi o floare de primăvară, mi-ar plăcea să fiu...deoarece...”- exercițiu imaginativ;

Rutine: „Lalele sau viorele, le admir, nu rup din ele.”- deprinderea de a ocroti florile.

Tranziții:

„Înfloresc grădinile” – cântec;

„Albinuța” – joc cu text și cânt;

„Samba florilor” – dans.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (pe centre de interes) :

Matematică/manipulative: „Tablou de primăvară” – întregirea puzzle-ului;

Joc de rol: „La florărie”- interpretarea rolului de florar/cumpărător prin imitarea acțiunilor acestora;

Nisip și apă: „Grădina cu flori” – plantare de flori.

ACTIVITĂȚI PE DOMENII EXPERIENȚIALE:

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE

Categoria de activitate: EDUCAREA LIMBAJULUI

Tema activității: *Zâna Lalea și grădina curcubeu;*

Mijloc de realizare: Lectura educatoarei.

DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV:

Categoria de activitate: EDUCAȚIE ARTISTICO-PLASTICĂ

Tema plastică: Forme elaborate;

Subiectul aplicativ: „Lalele”;

Mijloc de realizare: Pictură;

Tehnica de lucru: Pictură cu pensula pe suport de lemn.

JOCURI ȘI ACTIVITĂȚI LIBER ALESE (jocuri de mișcare și distractive)

Joc de mișcare: „Traseul florilor”;

Joc distractiv: „Cursa cu lalele”.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- O1: Să precizeze personajele din povestea „Zâna Lalea și grădina curcubeu”;
- O2: Să răspundă la întrebările adresate de educatoare referitoare la conținutul poveștii;
- O3: Să aplice pe suprafața de lucru pata de culoare, utilizând tehnica pensulei aplicate;
- O4: Să îmbine corespunzător piesele de puzzle pentru a întregi imaginea tabloului de primăvară;
- O5: Să interpreteze creativ rolul de florar/cumpărător prin imitarea acțiunilor acestora;
- O6: Să planteze flori de primăvară pentru a realiza grădina cu flori.

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ȘI PROCEDEE: Conversația, explicația, lectura educatoarei, demonstrația, expunerea, jocul, munca independentă, munca în echipă, observația, exercițiul, Metoda R.A.I.

MATERIAL DIDACTIC: Panoul prezenței, calendarul naturii, cutie, scrisoare, carte, laptop, videoproiector, boxă, aplicația Kahoot, lalele din suport de lemn, pensule, guașă, puzzle-uri, stand cu flori, casă de marcat, bani, tavă senzorială, pământ, bulbi, flori, pietre, stropitoare, apă, unelte pentru grădinărit, mănuși, decorațiuni, planșe cu flori, recompense.

FORMA DE ORGANIZARE: pe grupuri, în perechi, individual, frontal.

DURATA: o zi.

RESURSE UMANE: 22 preșcolari.

BIBLIOGRAFIE:

1. „Curriculum pentru educația timpurie”, Ministerul Educației Naționale, 2019;
2. Glava A., Chiș O., Tătaru L. (2014) *.Piramida cunoașterii*. Editura Diamant;
3. Preda V. (2010). *Metodica activităților instructiv-educative în grădinița de copii*. Craiova: Editura Sitech;
4. Preda V., Pletea M., Grama F., (2008). *Activitatea didactică din grădiniță*. Editura DPH;
5. Kardos M., Kristof J., (2014). *Cufărul cu idei*. Editura Diamant.

RESURSE TIC:

Zâna Lalea și grădina curcubeu– Joc interactiv

<https://create.kahoot.it/share/zana-lalea-si-gradina-curbueu/c89ba1bf-7750-49fb-8bc6-7b8f135c7ae2>

„Înfloresc grădinile” – cântec;

<https://youtu.be/xasGCbzL3Jw?si=IPQ-P7k4ut2L9L0>

„Samba florilor” – Dans

https://youtu.be/J3feY-abnEk?si=l0Oa_AvVeWwwqKib

BARALIU GEORGETA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BISTREȚ
BISTREȚ, DOLJ

STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul preșcolar reprezintă o componentă esențială a educației incluzive. Grădinița este primul mediu educațional organizat în care copilul învață să relaționeze cu ceilalți, să respecte reguli și să își dezvolte competențele cognitive, emoționale și sociale. Prin urmare, integrarea timpurie a copiilor cu CES contribuie semnificativ la dezvoltarea lor armonioasă și la creșterea șanselor de succes școlar și social.

Educația incluzivă se bazează pe principiul conform căruia fiecare copil are dreptul la educație de calitate, indiferent de particularitățile sale. În grădiniță, acest principiu presupune adaptarea activităților și a mediului educațional astfel încât toți copiii să poată participa activ la procesul de învățare.

Una dintre cele mai importante strategii de integrare este adaptarea activităților didactice. Educatoarea trebuie să țină cont de ritmul de dezvoltare al fiecărui copil și să utilizeze metode variate de predare. Activitățile bazate pe joc, povești, imagini și materiale concrete facilitează înțelegerea și participarea copiilor cu CES. De asemenea, sarcinile pot fi simplificate sau fragmentate în pași mai mici pentru a răspunde nevoilor individuale.

O altă strategie eficientă constă în utilizarea jocului ca metodă principală de învățare.

Prin joc, copiii își dezvoltă limbajul, atenția, memoria și capacitatea de cooperare. Jocurile de grup stimulează interacțiunea socială și contribuie la acceptarea diferențelor dintre copii. Colaborarea dintre educatoare, familie și specialiști reprezintă un factor determinant pentru succesul integrării. Părinții oferă informații importante despre nevoile copilului, iar specialiștii, precum psihologii, logopezii sau profesorii de sprijin, pot recomanda metode și activități adaptate. Comunicarea constantă între toți factorii implicați permite monitorizarea progresului și intervenția rapidă atunci când apar dificultăți. Crearea unui climat afectiv pozitiv este la fel de importantă. Copiii trebuie să se simtă acceptați și valorizați în cadrul grupei.

Educatoarea are rolul de a promova respectul, toleranța și cooperarea, prevenind apariția comportamentelor de excludere sau discriminare. În activitatea preșcolară pot fi utilizate și suporturi vizuale, rutine zilnice clare și materiale educaționale adaptate. Acestea oferă predictibilitate și siguranță copiilor cu CES și îi ajută să participe mai eficient la activitățile desfășurate în grup.

În concluzie, integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul preșcolar necesită aplicarea unor strategii educaționale flexibile și individualizate. Adaptarea activităților, utilizarea jocului, colaborarea cu familia și specialiștii, precum și crearea unui mediu incluziv contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului și la valorificarea potențialului său.

Bibliografie

Gherguț, A. (2016). Educația incluzivă și pedagogia diversității. Iași: Polirom.

Vrășmaș, E. (2014). Educația integrată și incluzivă. București: Aramis.

Ministerul Educației (2019). Curriculum pentru educație timpurie.

UNESCO (2020). Inclusion and Education: All Means All.

Vrășmaș, T. (coord.). Școala și educația pentru toți. București

DAN ALINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ SECU

LOCALITATE: SECU

Activitate de Lectură: „Picnic de Lectură”

Obiectivele Activității

- **Dezvoltarea abilităților de citire:** Îmbunătățirea fluenței în citire și a înțelegerii textului.
- **Îmbogățirea vocabularului:** Introducerea și utilizarea de cuvinte noi în contexte variate.
- **Stimularea imaginației:** Încurajarea copiilor să își exprime gândurile și sentimentele legate de textul citit.
- **Promovarea muncii în echipă:** Încurajarea colaborării și a comunicării între elevi.

Materiale Necesare

- O carte sau un text adecvat vârstei, care să aibă tematica unui picnic (ex: "Picnic cu prietenii").
- Foile de lucru pentru activități suplimentare (desen, întrebări de reflecție).
- Materiale de desen: creioane colorate, markere, hârtie.

Desfășurarea Activității

1. Introducerea (10 minute)

- Am început prin a discuta cu elevii despre picnic:
 - Ce este un picnic?
 - Ce activități vă plac să faceți la un picnic?
 - Ce mâncăruri aduceți la un picnic?

2. Lectura Textului (15 minute)

- Am citit împreună cu elevii textul ales: povestea „Olivia”. Am citit cu voce tare, iar copiii au citit pe rând câte o propoziție.
- I-am încurajat să fie atenți la detalii, cum ar fi personajele și activitățile desfășurate.

3. Discuție Post-Lectură (10 minute)

- Am pus întrebări pentru a verifica înțelegerea textului:
 - Cine sunt personajele principale?
 - Ce au adus la picnic?
 - Ce s-a întâmplat în timpul picnicului?
- I-am încurajat să împărtășească ce le-a plăcut cel mai mult din poveste.

4. Activitate Creativă (20 minute)

- După discuție, le-am cerut elevilor să deseneze scena preferată din povestea despre picnic sau să creeze propriul lor picnic pe o foaie.

5. Prezentarea Lucrărilor (10 minute)

- Fiecare elev prezintă desenul său și explică de ce a ales să ilustreze acea scenă.
- Aceasta va încuraja exprimarea orală și va întări abilitățile de comunicare.

Concluzie

- Activitatea se încheie prin reamintirea elevilor despre importanța cititului și a împărtășirii experiențelor.
- Lectura nu este doar o activitate educativă, ci și una plăcută care poate aduce bucurie și inspirație.

POPESCU ALINA MARTA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Gradinita Nr1.Negomir

LOCALITATE: Negomir, jud.Gorj

Activități care dezvoltă empatia, respectul și colaborarea între copii

Empatia, respectul și colaborarea sunt valori esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Acestea contribuie la formarea unor relații sănătoase, la integrarea în grup și la dezvoltarea unei personalități echilibrate. Școala și familia au un rol important în cultivarea acestor valori încă din primii ani de viață, prin activități care îi ajută pe copii să comunice, să se înțeleagă reciproc și să lucreze împreună.

Empatia reprezintă capacitatea de a înțelege și de a simți emoțiile celorlalți. Un copil empatic observă când un coleg este trist, speriat sau fericit și încearcă să îl sprijine. Respectul presupune acceptarea diferențelor dintre oameni, ascultarea opiniilor celorlalți și folosirea unui limbaj politicos. Colaborarea înseamnă lucrul în echipă pentru atingerea unui scop comun, împărțirea responsabilităților și oferirea de ajutor atunci când este nevoie.

Există numeroase activități prin care aceste valori pot fi dezvoltate. Una dintre cele mai eficiente este jocul de rol. În cadrul acestuia, copiii interpretează diferite personaje și situații din viața de zi cu zi, cum ar fi rezolvarea unui conflict, ajutorarea unui coleg sau primirea unui copil nou în clasă. Prin astfel de exerciții, ei învață să privească situațiile din perspectiva altor persoane și să înțeleagă mai bine sentimentele acestora.

O altă activitate utilă este lectura poveștilor urmată de discuții. După citirea unei povești, profesorul poate adresa întrebări precum: „Cum crezi că s-a simțit personajul?”, „Ce ai fi făcut în locul lui?” sau „Cum putea fi rezolvat conflictul?”. Aceste conversații stimulează gândirea critică și dezvoltă capacitatea copiilor de a manifesta compasiune și respect față de ceilalți.

Proiectele realizate în echipă reprezintă o altă metodă eficientă de dezvoltare a colaborării. Fie că este vorba despre realizarea unui afiș, a unei machete sau a unei prezentări, copiii învață să comunice, să își împartă sarcinile și să ia decizii împreună. În același timp, ei înțeleg că succesul unui proiect depinde de implicarea fiecărui membru al echipei și că fiecare contribuție este importantă.

Jocurile de cooperare sunt, de asemenea, foarte valoroase. Spre deosebire de jocurile competitive, acestea urmăresc atingerea unui obiectiv comun. Copiii sunt încurajați să se ajute reciproc, să comunice eficient și să găsească împreună soluții la diferite provocări. Astfel, spiritul de echipă este consolidat, iar relațiile dintre colegi devin mai apropiate.

Activitățile de voluntariat și implicarea în proiecte caritabile contribuie la dezvoltarea

empatiei și a responsabilității sociale. Participarea la strângerea de donații pentru persoane aflate în dificultate, plantarea de copaci, îngrijirea spațiilor verzi sau vizitele la centre sociale îi ajută pe copii să conștientizeze nevoile celor din jur și importanța implicării în comunitate.

De asemenea, cercurile de discuții și activitățile de reflecție îi încurajează pe copii să își exprime emoțiile și să îi asculte pe ceilalți fără a-i judeca. Aceste momente contribuie la crearea unui climat de încredere și siguranță în clasă, unde fiecare copil se simte apreciat și respectat.

Rolul adulților este esențial în dezvoltarea acestor valori. Profesorii și părinții trebuie să fie modele de comportament, demonstrând zilnic respect, empatie și disponibilitate pentru colaborare. Copiii învață nu doar din ceea ce li se spune, ci mai ales din ceea ce observă la adulții din jurul lor.

În concluzie, activitățile care dezvoltă empatia, respectul și colaborarea contribuie la formarea unor copii responsabili, toleranți și capabili să construiască relații armonioase. Prin jocuri, proiecte de grup, lecturi, voluntariat și dialog deschis, copiii își dezvoltă competențe sociale importante, care îi vor ajuta atât în viața școlară, cât și în cea personală. Investiția în educația bazată pe valori reprezintă o investiție în viitorul unei societăți mai unite, mai echilibrate și mai solidare.

CIACĂRU MIHAELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Nr.26 Galați, structură a Școlii Gimnaziale Nr. 24 Galați

LOCALITATE: Galați

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică

Tehnologia digitală face parte tot mai mult din viața copiilor și, implicit, din realitatea școlii de astăzi. În acest context, integrarea ei în activitatea didactică nu mai reprezintă doar o opțiune modernă, ci o modalitate eficientă de a adapta procesul de predare-învățare la nevoile elevilor. Folosită cu echilibru și sens pedagogic, tehnologia poate transforma lecțiile în experiențe mai atractive, interactive și accesibile.

În activitatea didactică, tehnologia digitală oferă numeroase avantaje. În primul rând, captează mai ușor atenția elevilor, prin imagini, jocuri educaționale, materiale video și exerciții interactive. În al doilea rând, facilitează înțelegerea conținuturilor, mai ales atunci când noțiunile abstracte sunt prezentate vizual și aplicat. De asemenea, oferă profesorului posibilitatea de a diversifica metodele de lucru, de a adapta sarcinile la nivelul clasei și de a oferi feedback rapid.

În învățământul primar, utilizarea tehnologiei poate îmbrăca forme variate: prezentări interactive pentru predarea noilor conținuturi, jocuri didactice pentru consolidare, teste online pentru verificarea cunoștințelor, fișe digitale, materiale video sau platforme educaționale care susțin învățarea prin descoperire și participare activă. Aceste resurse pot transforma lecția într-un spațiu mai dinamic și mai apropiat de universul copiilor.

Totuși, tehnologia nu trebuie privită ca un scop în sine, ci ca un instrument aflat în slujba actului educațional. Ea nu înlocuiește rolul profesorului, relația cu elevii sau metodele clasice valoroase, ci le completează. Eficiența ei depinde de modul în care este integrată în lecție, de obiectivele urmărite și de echilibrul dintre activitățile digitale și cele practice, de comunicare directă și colaborare.

În concluzie, utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică poate aduce un plus de motivație, claritate și diversitate în procesul de învățare. Important este ca aceasta să fie folosită conștient, adecvat vârstei elevilor și cu accent pe valoarea pedagogică a fiecărei activități. În mâinile unui profesor creativ și atent la nevoile clasei, tehnologia devine nu doar un sprijin modern, ci o resursă valoroasă pentru o educație relevantă și atractivă.

PAȚILEA DANIELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL TEHNOLOGIC „COSTACHE CONACHI”

LOCALITATE: PECHEA

EXEMPLE DE BUNE PRACTICI ÎN EDUCAȚIA INCLUZIVĂ- COPIII CU ADHD

Integrarea este un proces de includere în grădinițele de masă, la activitățile educative formale și non-formale, a copiilor cu ADHD. Grădinița, este considerată ca fiind a doua instanță de socializare a copilului (familia fiind considerată prima instanță de socializare), iar integrarea acestuia reprezintă o particularizare a procesului de integrare socială a acestei categorii de copii, proces care are o importanță fundamentală în facilitarea integrării ulterioare în școală și viața comunitară prin formarea unor conduite și atitudini, a unor aptitudini și capacități favorabile acestui proces.

Educația incluzivă se referă la integrarea copiilor cu CES în structurile învățământului de masă, mediu care poate oferi un climat favorabil dezvoltării armonioase a acestor copii și o echilibrare a personalității acestora. Integrarea copiilor cu cerințe educative speciale, presupune aplicarea unor strategii de intervenție psihopedagogică destinate prevenirii și corectării comportamentelor indezirabile mediului școlar și social, consolidarea unor atitudini favorabile față de colectivul de preșcolari și cadrele didactice, din partea copilului. În cadrul activităților didactice, se va acorda o atenție deosebită procesului de evaluare care poate sprijini metodele și tehnicile folosite unde, prin acordarea unor anumite recompense (în cazul nostru, valorizarea în fața colegilor sau obținerea unor aprecieri verbale, etc.), pot fi stinse unele comportamente nedorite sau consolidate anumite comportamente pozitive. În plus, activitatea educativă cu preșcolarii care prezintă tulburări de comportament solicită din partea fiecărui cadru didactic o foarte bună cunoaștere a naturii umane, a strategiilor de cunoaștere a personalității copiilor și o capacitate empatică deosebită necesară înțelegerii și acceptării celor din jur așa cum sunt ei în realitate, cu calitățile și defectele lor.

Hiperactivitatea specifică preșcolarilor și școlarilor mici cu ADHD este cauzată de o serie de deficiențe cerebrale, de faptul că impulsurile și informațiile nu se transmit într-o manieră normală din cauza insuficienței secreției neurotransmițătorilor. Copilul hiperactiv este mai energic decât majoritatea copiilor cu dezvoltare normală în momente obișnuite din rutina zilnică: la masă, la somn, în timpul activităților. Cele mai multe probleme ale copilului hiperactiv sunt cauzate de hiperactivitate și impulsivitate. Copiii hiperactivi întâmpină dificultăți în a-și concentra atenția asupra detaliilor sau fac erori prin neglijență. Activitatea lor este dezordonată, lucrează neglijent,

fără să se poată organiza. Acești copii prezintă dificultăți în a-și menține atenția asupra unor sarcini sau activități de joc. De cele mai multe ori, nu respectă instrucțiunile primite.

De regulă, copiii hiperactivi evită activitățile care necesită autoexigență, efort mental sau capacități organizatoare. Deprinderile de lucru sunt dezordonate, dezorganizate, iar materialele pierdute, împrăștiate sau mânuite neglijent. În timpul activităților, ei sunt ușor de distrați de stimuli externi și se opresc des din sarcinile primite găsindu-și alte preocupări. Uită ce sarcini sau responsabilități au primit, sunt în continuă mișcare, vorbesc mult, se ridică des în picioare, se răsucesc pe scaun, își răstoarnă farfuria cu mâncare, fac zgomot în timpul activităților. Impulsivitatea se manifestă prin dificultatea de a-și aștepta rândul, de a aștepta să li se adreseze o întrebare în întregime și oferirea unui răspuns înainte de a cunoaște conținutul acesteia.

Copilul cu ADHD necesită ajutor din partea părinților și a cadrelor didactice pentru a-și antrena și crește durata de concentrare a atenției. Un prim pas pentru realizarea acestui obiectiv este acceptarea condiției deosebite a copiilor care suferă de acest sindrom și acordarea de sprijin constant materializat în recompense, laude și aprecieri verbale în fața celorlalți, implicarea în jocuri care îl captează și în același timp îi antrenează atenția și coordonarea.

Copiii se simt liberi să se exprime, se simt în siguranță din punct de vedere emoțional și nu se tem să încerce să învețe din propriile greșeli doar într-o grupă care acceptă și tolerează greșelile ca făcând parte din procesul de învățare. Când copiii cu ADHD simt anxietate, aceasta este urmată de obicei de retragere sau agresivitate. Anxietatea, teama și furia, micșorează atenția, concentrarea, stima de sine și măresc nivelul de hiperactivitate al acestor copii. Toți copiii merită să facă parte dintr-o grupă în care sunt acceptați și respectați de ceilalți. Comportamentele și atitudinile cadrului didactic reprezintă un model pentru grupă. Cadrul didactic care manifestă empatie devine un model pentru copii astfel încât, la rândul lor, vor dezvolta aceeași empatie și respect față de colegii lor.

Activitățile grupei trebuie să fie structurate astfel încât să cuprindă perioade active și perioade de liniște. Copiii trebuie pregătiți din timp cu privire la schimbările care vor apărea în rutina zilnică.

Bibliografie:

- 1.Alois Gherguț, Educația incluzivă și pedagogia diversității, Editura Polirom, 2016
- 2.Adriana Denisa Manea, Educația incluzivă- Teorie și aplicații, Editura Școala Ardeleană, 2020

DRAGU BIANCA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: *Grădinița cu Program Prolungit Nr. 30*

LOCALITATE: *Galați*

DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ LA GRUPA MARE

Introducere

În învățământul preșcolar ,educația socio-emoțională o regăsim în Domeniul Om și Societate respectiv Educație pentru Societate, reprezentând astfel un domeniu fundamental al dezvoltării copilului preșcolar, influențând modul în care acesta se raportează la sine, la ceilalți și la mediul înconjurător. La Grupa Mare „C” – Albinuțele, din cadrul Grădiniței cu Program Prolungit Nr. 30 Galați, dezvoltarea socio-emoțională este integrată în mod constant în activitățile zilnice, fiind considerată o condiție esențială pentru adaptarea școlară și pentru formarea unei personalități echilibrate. Copiii de 5–6 ani se află într-o etapă în care își consolidează identitatea, își rafinează capacitatea de autoreglare emoțională și își dezvoltă abilități sociale complexe, necesare pentru interacțiunea armonioasă cu grupul.

Particularități ale dezvoltării socio-emoționale la copiii de 5–6 ani

La această vârstă, copiii manifestă o înțelegere tot mai clară a emoțiilor proprii și ale celor din jur. Ei pot identifica situații care generează bucurie, tristețe, teamă, furie sau frustrare și încep să găsească modalități adecvate de exprimare. În cadrul grupei Albinuțelor, se observă o evoluție vizibilă în modul în care copiii comunică, cer ajutor, își exprimă nevoile și își gestionează conflictele. În plan social, copiii își extind capacitatea de cooperare, negociază roluri în jocurile de grup, respectă reguli și își asumă responsabilități simple. De exemplu, în activitățile zilnice, copiii se oferă voluntar pentru roluri precum „responsabil cu materialele”, „ajutorul educatoarei” sau „păstrătorul liniștii”, ceea ce contribuie la dezvoltarea autonomiei și a încrederii în sine. Empatia devine vizibilă prin gesturi de sprijin, consolare și încurajare. În grupa Albinuțelor, copiii reacționează spontan atunci când un coleg este trist sau îngrijorat, oferindu-i îmbrățișări, cuvinte de încurajare sau ajutor în activități.

Strategii educaționale utilizate pentru dezvoltarea socio-emoțională

În cadrul grupei, sunt integrate constant activități care susțin dezvoltarea socio-emoțională:

- Jocurile de rol – Copiii interpretează situații din viața reală („La doctor”, „La magazin”, „În familie”), exersând exprimarea emoțiilor, negocierea și cooperarea.
- Poveștile terapeutice – Personajele trec prin situații similare celor trăite de copii, facilitând identificarea emoțiilor și găsirea unor soluții adecvate.
- Rutinele socio-emoționale – „Calendarul emoțiilor” este folosit zilnic, fiecare copil alegând simbolul care îi reprezintă starea.
- Jocurile de cooperare – Activități precum „Podul prieteniei” sau „Construcția echipei” dezvoltă colaborarea și comunicarea.
- Activitățile artistice – Desenul, pictura, colajul și modelajul permit exprimarea emoțiilor într-un mod natural și creativ.
- Discuțiile ghidate – În cerul de dimineață, copiii povestesc experiențe personale, reflectează asupra emoțiilor și primesc sprijin din partea colegilor.

Exemple concrete de bune practici din grupa Albinuțelor

1. „Termometrul emoțiilor”

În fiecare dimineață, copiii aleg o imagine reprezentativă pentru starea lor. Această rutină îi ajută

să devină conștienți de propriile emoții și să le exprime verbal. De exemplu, într-o zi, un copil a ales simbolul „îngrijorat” și a explicat că urmează o vizită la medic. Grupul a reacționat empatic, oferindu-i încurajări și povestind experiențe similare.

2. „Cutia cu soluții”

În situațiile de conflict, copiii extrag cartonașe cu soluții precum „vorbit pe rând”, „cerem ajutor”, „ne împăcăm”, „împărțim jucăria”. Această metodă a redus semnificativ tensiunile din timpul jocurilor și i-a ajutat pe copii să găsească soluții constructive.

3. „Prietenul săptămânii”

Un copil este apreciat pentru comportamente prosociale observate de colegi. La Albinuțe, copiii au remarcat adesea gesturi precum împărțirea materialelor, ajutorul oferit unui coleg mai timid sau încurajarea unui copil care întâmpina dificultăți.

4. „Atelierul de empatie”

Copiii au realizat desene și mesaje pentru un coleg care a lipsit mai multe zile, exprimându-și grija și dorul. Activitatea a consolidat sentimentul de apartenență la grup.

5. „Povestea mea de azi”

În fiecare vineri, copiii povestesc o situație trăită acasă. Această activitate consolidează încrederea în sine, capacitatea de exprimare și legătura cu grupul.

Rolul cadrului didactic în dezvoltarea socio-emoțională

În calitate de profesor în învățământul preșcolar, Dragu Bianca are un rol esențial în modelarea comportamentelor socio-emoționale. Prin atitudinea calmă, empatică și consecventă, cadrul didactic oferă copiilor un model de gestionare a emoțiilor și de comunicare eficientă. Observarea atentă, intervențiile blânde, feedbackul pozitiv și încurajarea autonomiei contribuie la formarea unui climat educațional sigur, în care fiecare copil se simte valorizat și înțeles.

Concluzii

Dezvoltarea socio-emoțională la grupa mare „C” – Albinuțele reprezintă fundamentul pentru adaptarea școlară, relațiile sănătoase și încrederea în sine. Activitățile variate, climatul afectiv pozitiv și colaborarea constantă cu familia contribuie la formarea unor copii echilibrați, empatici și pregătiți pentru provocările școlii. Investiția în educația socio-emoțională este, în esență, o investiție în viitorul fiecărui copil.

ORBAN ANDREEA KRISZTINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PP ARLECHINO

LOCALITATE: GALAȚI

Strategii de integrare a copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES)

Grădinița reprezintă primul mediu educațional în care copilul intră într-un colectiv organizat, dezvoltându-și abilități cognitive, emoționale și sociale. Pentru copiii cu nevoi educaționale speciale (CES), integrarea în învățământul preșcolar este o etapă importantă, deoarece le oferă posibilitatea de a învăța alături de ceilalți copii, de a comunica și de a-și dezvolta autonomia.

Educația incluzivă urmărește crearea unui mediu în care fiecare copil este acceptat, respectat și sprijinit, indiferent de particularitățile sale de dezvoltare. Rolul educatoarei este esențial în identificarea nevoilor copilului și în aplicarea unor strategii adaptate care să favorizeze participarea acestuia la activitățile grupei.

Copiii cu CES pot prezenta dificultăți de învățare, tulburări de dezvoltare, dizabilități fizice, senzoriale, intelectuale sau emoționale, necesitând sprijin suplimentar pentru a-și valorifica potențialul. Integrarea acestora în colectivele obișnuite contribuie nu doar la dezvoltarea lor, ci și la formarea unei societăți bazate pe acceptare, respect și solidaritate.

La vârsta preșcolară, intervenția timpurie este foarte importantă, deoarece copilul își formează deprinderi de bază și își dezvoltă personalitatea.

Prima etapă în integrarea unui copil cu CES este cunoașterea particularităților sale. Educatoarea trebuie să observe comportamentul copilului, nivelul de dezvoltare, interesele și dificultățile întâmpinate.

Pe baza observațiilor și a colaborării cu familia și specialiștii, se pot stabili activități potrivite pentru nevoile copilului.

Activitățile din grădiniță trebuie organizate astfel încât fiecare copil să poată participa. Educatoarea poate adapta sarcinile prin:

- folosirea unor materiale concrete și atractive;
- oferirea unor explicații simple și clare;
- acordarea unui timp mai mare pentru realizarea sarcinilor;
- împărțirea activităților în pași mici și ușor de realizat.

Prin adaptare, copilul cu CES poate avea experiențe de succes și își poate dezvolta încrederea în propriile capacități.

Jocul este principala modalitate de învățare la vârsta preșcolară. Prin joc, copiii comunică, cooperează și își dezvoltă imaginația și abilitățile sociale.

Jocurile de grup, jocurile de rol și activitățile creative îi ajută pe copiii cu CES să participe alături de colegii lor și să se integreze mai ușor în colectiv.

Un copil cu CES are nevoie de siguranță emoțională și de acceptare. Educatoarea trebuie să creeze o atmosferă bazată pe respect, răbdare și încurajare.

Este important ca toți copiii din grupă să învețe să accepte diferențele și să manifeste empatie față de colegii lor. Activitățile despre prietenie, ajutor reciproc și cooperare contribuie la formarea unor relații pozitive.

Familia are un rol important în procesul de integrare. Comunicarea permanentă dintre educatoare și părinți permite o mai bună înțelegere a nevoilor copilului și găsirea celor mai potrivite metode de sprijin. O relație bazată pe încredere între familie și grădiniță contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului.

Pentru o intervenție eficientă este necesară colaborarea cu profesorul de sprijin, psihologul, logopedul sau alți specialiști implicați în dezvoltarea copilului. Aceștia pot oferi recomandări și strategii care să sprijine progresul copilului atât în activitățile educative, cât și în dezvoltarea personală.

Un obiectiv important al educației incluzive este dezvoltarea independenței copilului. Educatoarea trebuie să îl încurajeze să participe la activitățile zilnice, să își exprime dorințele și să realizeze singur anumite sarcini.

Fiecare mic progres trebuie apreciat, deoarece contribuie la formarea încrederii în sine.

Educatoarea este persoana care creează legătura dintre copil, familie și comunitatea educațională. Ea trebuie să manifeste empatie, flexibilitate și creativitate în organizarea activităților.

Prin atitudinea sa, educatoarea poate transforma grupa într-un spațiu în care fiecare copil se simte valoros și acceptat.

Deși educația incluzivă a cunoscut numeroase progrese, există încă provocări precum:

- lipsa resurselor materiale suficiente;
- pregătirea insuficientă a unor cadre didactice;
- prejudecățile și atitudinile negative;
- dificultățile de colaborare între instituții.

Depășirea acestor obstacole necesită implicarea întregii comunități educaționale și promovarea unei culturi a incluziunii.

Integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale în grădiniță reprezintă un proces important pentru dezvoltarea acestora și pentru formarea unei comunități educaționale incluzive. Prin adaptarea activităților, utilizarea jocului, colaborarea cu familia și sprijinul specialiștilor, fiecare copil poate beneficia de șanse reale pentru dezvoltare.

Grădinița incluzivă este un loc în care diferențele sunt acceptate, iar fiecare copil este încurajat să își descopere propriile calități și posibilități.

Bibliografie:

- 1.Gherguț, A. (2001). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii de educație integrată*. Iași: Editura Polirom.
- 2.Gherguț, A. (2006). *Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale. Strategii diferențiate și incluzive în educație* (ed. a II-a, revăzută și adăugită). Iași: Editura Polirom.
- 3.Gherguț, A., & Frumos, L. (2019). *Educația incluzivă. Ghid metodologic*. Iași: Editura Polirom.
- 4.Vrășmaș, T. (2001). *Învățământul integrat și/sau incluziv pentru copiii cu cerințe educative speciale*. București: Editura Aramis.

CARACONCEA CRISTINA ELENA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIRCEA CEL BĂTRÂN”

LOCALITATE: GIURGIU

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică la clasa a IV-a

Rezumat

Integrarea tehnologiei digitale în procesul de predare-învățare-evaluare reprezintă una dintre direcțiile esențiale ale educației contemporane. Instrumentele digitale oferă profesorilor posibilitatea de a crea contexte de învățare interactive, de a adapta activitățile la ritmul fiecărui elev și de a dezvolta competențe necesare societății actuale. În învățământul primar, utilizarea responsabilă a tehnologiei contribuie la creșterea motivației pentru învățare, la implicarea activă a elevilor și la dezvoltarea creativității și colaborării. Articolul prezintă modalități concrete de integrare a tehnologiei digitale în activitatea desfășurată la clasa a IV-a, evidențiind avantajele și provocările acesteia.

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică la clasa a IV-a

Educația se află într-un proces continuu de transformare, determinat de evoluția rapidă a tehnologiei și de schimbările produse în societate. Școala are responsabilitatea de a pregăti elevii nu doar pentru acumularea de cunoștințe, ci și pentru utilizarea eficientă și responsabilă a tehnologiei. În acest context, profesorul devine facilitator al învățării, iar instrumentele digitale reprezintă resurse care completează metodele clasice de predare. La clasa a IV-a, elevii manifestă un interes deosebit pentru activitățile interactive. Această caracteristică poate fi valorificată prin utilizarea platformelor educaționale și a aplicațiilor digitale care stimulează participarea activă și transformă învățarea într-o experiență atractivă.

În activitatea didactică utilizez frecvent aplicația **Wordwall**, care permite realizarea unor exerciții interactive adaptate conținuturilor studiate. De exemplu, după predarea adjectivului sau a părților de propoziție, elevii rezolvă jocuri de asociere, anagrame, roata aleatoare sau exerciții de completare. Feedbackul este instantaneu, iar elevii își pot corecta singuri greșelile. Acest tip de activitate stimulează motivația și contribuie la consolidarea cunoștințelor într-un mod plăcut.

La disciplina **Matematică**, platforma **Kahoot!** este utilizată pentru recapitulări și evaluări formative. După lecțiile despre fracții, unități de măsură, probleme sau figuri geometrice, elevii răspund la întrebări folosind tabletele sau telefoanele disponibile. Clasamentul afișat la final îi motivează să participe activ, iar profesorul poate identifica rapid conținuturile care necesită reluare.

Pentru realizarea fișelor interactive folosesc **Liveworksheets**, platformă care transformă fișele clasice în exerciții digitale. Elevii completează răspunsurile direct pe dispozitiv, iar în multe situații corectarea se realizează automat. Astfel, timpul destinat evaluării se reduce considerabil, iar feedbackul este imediat.

În lecțiile de **Geografie** și **Științe ale naturii**, prezentările realizate în **Canva** contribuie la creșterea atractivității conținuturilor. Imaginile de calitate, animațiile și videoclipurile scurte facilitează înțelegerea unor noțiuni abstracte și dezvoltă capacitatea elevilor de a observa și interpreta informațiile vizuale. De exemplu, în lecțiile despre formele de relief ale României sau despre ecosisteme, elevii identifică elementele studiate pe hărți și imagini, iar ulterior rezolvă sarcini interactive.

Tehnologia digitală este valorificată și în cadrul proiectelor educaționale. În activitățile desfășurate în **Săptămâna Verde** și în proiectele **eTwinning**, elevii au realizat postere digitale, prezentări și colaje tematice utilizând Canva. Aceste activități au dezvoltat competențele digitale, creativitatea și spiritul de colaborare, oferind elevilor posibilitatea de a învăța prin proiecte și de a-și valorifica propriile idei.

Evaluarea reprezintă un alt domeniu în care tehnologia oferă numeroase avantaje. Prin intermediul **Google Forms**, testele sunt corectate automat, iar rezultatele sunt centralizate rapid. Analiza răspunsurilor permite identificarea dificultăților întâmpinate de elevi și planificarea

activităților remediale sau de aprofundare.

Pe lângă dezvoltarea competențelor digitale, activitățile desfășurate urmăresc și formarea unui comportament responsabil în mediul online. Elevii discută despre protejarea datelor personale, utilizarea unui limbaj adecvat în comunicarea digitală, verificarea informațiilor și respectarea drepturilor de autor. Aceste aspecte sunt esențiale pentru formarea unor viitori cetățeni responsabili într-o societate digitalizată. Experiența desfășurată la clasă demonstrează că integrarea tehnologiei conduce la creșterea interesului pentru învățare, la participarea activă a elevilor și la îmbunătățirea rezultatelor școlare. Totodată, profesorul are posibilitatea de a adapta activitățile în funcție de nivelul fiecărui elev și de a diversifica metodele de predare. Cu toate acestea, utilizarea tehnologiei trebuie să fie echilibrată. Instrumentele digitale nu pot înlocui relația directă dintre profesor și elev și nici activitățile practice, lectura sau învățarea prin descoperire. Ele reprezintă resurse care completează metodele tradiționale și contribuie la realizarea unui demers didactic modern și eficient.

Alte exemple ar fi: **MagicSchool AI** – pentru crearea de fișe diferențiate, texte adaptate nivelului elevilor și rubrici de evaluare. **Brisk Teaching** – extensie pentru browser care generează întrebări, feedback și adaptează textele pentru diferite niveluri de dificultate. **Canva for Education** – nu doar prezentări, ci și fișe interactive, videoclipuri, cărți digitale și prezentări cu elemente AI. **Book Creator** – elevii realizează cărți digitale ilustrate. **Padlet** – panou colaborativ pentru idei, proiecte și portofolii. **Quizizz** – evaluări interactive și teme pentru acasă. **Google Earth** – excelent pentru Geografie. **Adobe Express for Education** – postere, animații și materiale vizuale. **Scratch** – pentru primele noțiuni de gândire algoritmică. **Microsoft Reading Coach** – pentru dezvoltarea fluenței în citire. **Google Gemini** și **ChatGPT** – utilizate de profesor pentru proiectarea lecțiilor, generarea de exerciții și adaptarea materialelor, nu pentru a înlocui activitatea elevilor.

Concluzii

Tehnologia digitală a devenit un element indispensabil al educației moderne. Folosită în mod responsabil și în concordanță cu obiectivele curriculare, aceasta contribuie la dezvoltarea competențelor-cheie, la creșterea motivației pentru învățare și la formarea unor elevi activi și autonomi. Experiența de la clasa a IV-a confirmă faptul că integrarea aplicațiilor educaționale precum Wordwall, Kahoot!, Liveworksheets, Canva și Google Forms transformă lecțiile în experiențe interactive și relevante pentru elevii de astăzi.

Bibliografie

1. Ministerul Educației. *Programa școlară pentru învățământul primar*, București.
2. Ministerul Educației (2023). *Repere pentru utilizarea tehnologiilor digitale în educație*.
3. Comisia Europeană (2021). *Digital Education Action Plan 2021–2027*.
4. Consiliul Uniunii Europene (2018). *Recomandarea privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții*.
5. UNESCO (2023). *Guidance for Generative AI in Education and Research*.

NICHITA SOFIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Nr 2 Tântava

LOCALITATE: Tântava

Proiectul - metodă alternativă de evaluare

Proiectul presupune un demers evaluativ mult mai amplu decât investigația. Este o metodă complexă, individuală sau de grup. Recomandată mai ales pentru evaluarea sumativă. Proiectul începe în clasă. Prin definirea și înțelegerea sarcinii de lucru, se continuă acasă pe parcursul a câtorva zile sau săptămâni, timp în care elevul se va consulta cu profesorul și se încheie tot în clasă, prin prezentarea unui raport despre rezultatele obținute sau a produsului realizat. Proiectul se realizează în mai multe etape care presupun direcționarea eforturilor elevului în două direcții importante: colectarea datelor și realizarea produsului. Etapele sunt în. General, următoarele (Manolescu. M.. "Evaluarea școlară". 2005. p. 156):

- 1· Alegerea temei
- 2· Planificarea activității
 - Stabilirea obiectivelor proiectului
 - formarea grupelor
 - alegerea subiectului în cadrul temei proiectului de către fiecare elev/grup
 - distribuirea responsabilităților în cadrul grupului
 - identificarea surselor de informare (manuale, proiecte mai vechi, cărți de specialitate, reviste, persoane sau instituții specializate în domeniu)
- 3· Cercetarea propriu-zisă
- 4· Realizarea materialelor
- 5· Prezentarea rezultatelor cercetării și/sau a materialelor create
- 6· Evaluarea:
 - cercetării de ansamblu
 - modului de lucru
 - produsului realizat
 -

Printre caracteristicile proiectului enumerăm:este o activitate mai amplă, ce permite o apreciere complexă și nuanțată a învățării, ajutând la identificarea unor calități individuale ale elevilor;

- este o formă de evaluare puternic motivantă pentru elevi, deși implica un volum de munca sporit - inclusiv activitate individuală în afara clasei;
- poate avea o conotație teoretică, practica, constructiva, creativă;
- se poate derula într-o perioadă mai mare de timp, pe secvențe determinate dinainte sau structurate circumstanțial;
- în funcție de particularitățile de vârstă poate să includă și componente ludice;
- poate conduce la aprecierea unor capacități și cunoștințe superioare, precum:
 - însușirea unor metode de investigație științifică (căutarea și utilizarea bibliografiei necesare, a aparatelor de laborator, a dicționarului, etc);
 - găsirea unor soluții de rezolvare originale;
 - organizarea și sintetizarea materialului;
 - generalizarea problemei;
 - aplicarea soluției la un câmp mai vast de experiențe;
 - prezentarea concluziilor.

Este obligatoriu ca elevii să dispună de anumite precondiții:

- să prezinte un anumit interes pentru subiectul respectiv;
- să cunoască dinainte unde își vor găsi resursele materiale;
- să fie nerăbdători în a crea un produs de care să fie mândri;
- să nu aleagă subiectul din cărți vechi sau să urmeze rutina din clasă;
- să spere că părinții vor fi înțelegători și interesați de subiectul ales.

În alegerea strategiei de evaluare a proiectului, învățătorul trebuie să clarifice - în colaborare cu elevii - următoarele aspecte:

- Ce se va evalua: produsul, procesul său amândouă?
- Care va fi rolul învățătorului: evaluator continuu sau doar la sfârșitul proiectului?
- Care este politica resurselor materiale necesare: le va oferi învățătorul - ca parte a sarcinii de lucru - sau elevii trebuie să le procure și, în consecință, acestea vor fi evaluate?
- Care sunt activitățile intermediare impuse?
- Ce format va avea raportul final?
- Care sunt standardele impuse pentru prezentarea produsului (C. Cucoș)

În timpul realizării proiectului pot fi evaluate următoarele capacități:

- capacitatea de a observa și de a alege metodele de lucru;
- capacitatea de a măsura și de a compara rezultatele;
- capacitatea de a utiliza corespunzător bibliografia;
- capacitatea de a manevra informația și de a utiliza cunoștințe;
- capacitatea de a raționa și de a utiliza proceduri simple;
- capacitatea de a investiga și de a analiza;
- capacitatea de a sintetiza și de a organiza materialul;
- capacitatea de a realiza un produs.

Utilizarea proiectului ca metoda de evaluare prezintă mai multe avantaje:

- pune elevul într-o situație autentică de cercetare și acțiune;
- cultiva încrederea în forțele proprii;
- stimulează creativitatea;
- cultiva gândirea proiectivă;
- facilitează achiziționarea unor metode de munca specifice și a unor tehnici de elaborare și execuție a unei lucrări științifice, practice.

COTÎRȚĂ CAMELIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „I.G.DUCA” PETROȘANI

LOCALITATE: PETROȘANI

RESURSE ȘI ACTIVITĂȚI PENTRU EDUCAȚIE DE CALITATE

Educația de calitate reprezintă unul dintre obiectivele fundamentale ale societății contemporane, având un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a copilului și în formarea competențelor necesare integrării sociale și profesionale. În contextul schimbărilor rapide din societate, școala trebuie să ofere elevilor oportunități de învățare relevante, accesibile și adaptate nevoilor lor. Pentru realizarea acestui deziderat, cadrele didactice utilizează o varietate de resurse și activități educaționale menite să stimuleze participarea activă, creativitatea și dezvoltarea competențelor-cheie.

Educația de calitate presupune asigurarea unui proces instructiv-educativ centrat pe elev, care să promoveze echitatea, incluziunea și performanța. Aceasta urmărește dezvoltarea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor necesare pentru învățarea pe tot parcursul vieții. O educație de calitate oferă tuturor copiilor șanse egale de dezvoltare și valorifică potențialul fiecăruia prin metode și strategii didactice moderne.

Conform obiectivelor promovate de UNESCO, educația de calitate trebuie să fie accesibilă, incluzivă și orientată spre dezvoltarea competențelor necesare secolului XXI: gândirea critică, colaborarea, comunicarea, creativitatea și competențele digitale.

Resursele educaționale reprezintă totalitatea mijloacelor utilizate pentru realizarea procesului de predare-învățare-evaluare.

Resurse materiale: utilizarea lor eficientă contribuie la creșterea interesului elevilor și la înțelegerea mai profundă a conținuturilor învățate:

- Manuale și auxiliare curriculare;
- Fișe de lucru;
- Materiale didactice intuitive (planșe, hărți, mulaje, imagini);
- Biblioteci școlare;
- Jocuri didactice și materiale pentru activități practice.

Resurse digitale: transformarea digitală a educației a adus numeroase oportunități pentru procesul instructiv-educativ, facilitând învățarea personalizată și dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor:

- Platforme educaționale;
- Aplicații interactive;
- Biblioteci digitale;
- Materiale multimedia (prezentări, videoclipuri educative, animații);
- Table interactive și dispozitive electronice.

Resurse umane:

Cadrele didactice, părinții, consilierii școlari și comunitatea locală reprezintă resurse importante pentru asigurarea unei educații de calitate. Colaborarea dintre școală și familie contribuie la dezvoltarea unui climat educațional favorabil și la susținerea progresului școlar al elevilor.

Activități care promovează o educație de calitate:

➤ **Învățarea prin joc**

La nivelul învățământului primar, jocul didactic constituie una dintre cele mai eficiente metode de învățare. Prin intermediul jocului, elevii își dezvoltă atenția, memoria, creativitatea și capacitatea de cooperare.

➤ **Învățarea prin proiecte**

Metoda proiectului stimulează implicarea activă a elevilor și dezvoltarea competențelor de cercetare, comunicare și colaborare.

➤ **Activități interdisciplinare**

Integrarea conținuturilor din mai multe discipline contribuie la formarea unei perspective unitare asupra cunoașterii și la aplicarea practică a informațiilor dobândite.

➤ **Activități extracurriculare**

Activitățile desfășurate în afara orelor de curs completează procesul educațional și contribuie la dezvoltarea personalității elevilor (excursii și vizite tematice, activități culturale, voluntariat, concursuri școlare, parteneriate educaționale).

➤ **Activități de educație incluzivă**

Educația de calitate presupune valorificarea diversității și integrarea tuturor elevilor în activitățile școlare (activități de cooperare în grupuri mixte, adaptarea sarcinilor de lucru, promovarea respectului și toleranței, proiecte privind diversitatea culturală).

Resursele și activitățile educaționale reprezintă elemente fundamentale în realizarea unei educații de calitate. Utilizarea diversificată a resurselor materiale, digitale și umane, alături de implementarea unor activități interactive și centrate pe elev, contribuie la dezvoltarea competențelor necesare pentru succesul școlar și social. În contextul educației moderne, cadrele didactice au responsabilitatea de a crea experiențe de învățare relevante și motivante, care să asigure progresul fiecărui elev și formarea unor cetățeni activi și responsabili.

Bibliografie

1. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
2. Păun, Emil; Potolea, Dan (coord.), *Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative*, Editura Polirom, Iași, 2017.

DAN IONELA ELISABETA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „I.D. SÎRBU”

LOCALITATE: PETRILA, JUD. HUNEDOARA

„COPĂCELUL PRIETENIEI” PROIECT DE EDUCAȚIE ECOLOGICĂ

ARGUMENT

Încă de la începuturile existenței sale, omul s-a aflat în mijlocul naturii folosindu-se de toate darurile acesteia. Protejarea planetei „Pământ”, casa noastră a tuturor, este o problemă care trebuie să ne preocupe pe toți, adulți și copii, deoarece fenomenele de poluare nu cunosc distanțe și nu țin seama de frontiere. Ignorarea măsurilor ecologice de apărare a mediului poate declanșa o criză ecologică având consecințe grave. De aceea este necesară formarea conștiinței și conduitei ecologice prin orice demers educativ, școlar și extrașcolar.

Copiii percep ceea ce este în jurul lor, dispun de reprezentări despre mediul natural în care trăiesc și admiră ceea ce îi înconjoară. Grădinița trebuie să transforme sentimentele de admirație față de frumusețile naturii în convingeri și deprinderi de protejare a mediului înconjurător. Acest lucru se realizează prin intermediul activităților experimentale și extracurriculare desfășurate.

Înțelegând menirea lor concretă în localitatea unde trăiesc, școlarii trebuie să contribuie atât cât pot la protejarea și ameliorarea calității mediului înconjurător.

ECHIPA DE PROIECT:

INIȚIATORI/COORDONATORI:

Prof. Dan Ionela Elisabeta

COLABORATORI:

SCOP:

Formarea unei atitudini responsabile și active pentru gestionarea și ocrotirea mediului înconjurător, în vederea menținerii echilibrului ecologic.

OBIECTIVE:

- Conștientizarea copiilor și a populației să participe la acțiuni de ecologizare și păstrarea a curățeniei în beneficiul sănătății, educației și a stării de bine;
- Formarea unor deprinderi de conservare a naturii;
- Formarea premiselor pentru înțelegerea relațiilor om-mediul înconjurător și a interdependenței dintre calitatea vieții și a mediului;
- Recunoașterea impactului negativ al neglijenței umane asupra naturii;
- Stimularea curiozității copiilor și a interesului pentru cunoaștere;
- Înțelegerea importanței protejării mediului;
- Responsabilizarea copiilor față de problemele de mediu;
- Însusirea unor noțiuni legate de importanța muncii în echipă;
- Formarea spiritului civic.

GRUP ȚINTĂ:

Preșcolarii grădinițelor .

BENEFICIARI:

Preșcolarii grădinițelor ;Cadre didactice.

Părinți;Comunitatea locală.

RESURSE UMANE:

Cadrele didactice;

Prescolari ;

Părinții;
Reprezentanți comunitatea locală.

RESURSE MATERIALE:

Aparat foto
Mănuși plastic, puieti ,bulbi flori, lopeț, greble, stropitori, sape.

RESURSE TEMPORALE:

AN ȘCOLAR 2025-2026

LOCUL DE DESFĂȘURARE

Curtea grădinițelor

FINALITATI / REZULTATE AȘTEPTATE:

- Atitudini pozitive ale copiilor pentru păstrarea unui mediu înconjurător curat, nepoluat;
- Amenajarea parcului de joacă ;
- Implicarea cât mai multor factori educativi în inițierea diferitelor acțiuni în scopul păstrării și protejării mediului înconjurător ;
- Manifestarea spiritului de toleranță și cooperare între copii în realizarea activităților;
- Însușirea unor termeni ecologici pentru exprimarea în situații de comunicare.

MODALITĂȚI DE MONITORIZARE ȘI EVALUARE:

Portofoliul proiectului, album cu fotografii, înregistrare video, materiale informative despre proiect,rapoarte.

ACTIVITĂȚI DE MEDIATIZARE ȘI PROMOVARE:

În timpul implementării proiectului vor fi afișate la școală pliante informative și fotografii din timpul desfășurării activității.

Va fi promovat pe plan județean în cadrul cercurilor metodice ale cadrelor didactice,si sesiunea de comunicari stiintifice, imagini de la activitățile desfășurate.

Proiectul va fi cunoscut și promovat în articole de specialitate și la simpozioane tematice precum si in gazeta locala.

BIBLIOGRAFIE:

Programa activităților instructiv-educative în grădinița de copii;

Noul Curriculum pentru învățământ preșcolar, 2008, revizuit;

A. Ardelean, Gh. Mohan Ecologie și protecția mediului, Ed. Scaiul, Buc. 1993

B. Stugren, H. Killyen Ecologie – probleme generale, E. D.P. Buc. 1975

*** Studii geografice cu elevii asupra calității mediului înconjurător, E.D.P. Buc. 1981, Inst. De Geografie Buc.

MANEA MARIA-CRISTINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Mircea Sântimbreanu” Brad

LOCALITATE: Brad, jud. Hunedoara

COLABORAREA EFICIENTĂ ÎNTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE – PREMISĂ A DEZVOLTĂRII ARMONIOASE A COPILULUI

Familia și grădinița reprezintă cei mai importanți factori implicați în educația și dezvoltarea copilului preșcolar. Între cele două medii educaționale este esențial să existe o relație bazată pe încredere, respect reciproc și comunicare permanentă, astfel încât procesul educativ să fie coerent și eficient. Atunci când părinții și cadrele didactice colaborează, copilul beneficiază de sprijin constant, se adaptează mai ușor la activitățile din grădiniță și își dezvoltă competențele socio-emoționale și cognitive.

În contextul actual, colaborarea dintre grădiniță și familie nu ar trebui să se limiteze doar la întâlniri formale sau discuții ocazionale, ci ar putea include activități comune care să faciliteze implicarea activă a părinților în viața educațională a copiilor. Prin astfel de activități s-ar crea oportunități de cunoaștere reciprocă, de schimb de experiențe și de consolidare a relațiilor dintre copii, părinți și educatoare.

În acest sens, s-ar putea organiza o activitate extrașcolară intitulată „Ziua Familiei”, având ca obiectiv principal dezvoltarea parteneriatului dintre grădiniță și familie. Activitatea ar urmări promovarea unor valori precum respectul, colaborarea, responsabilitatea și implicarea activă în viața grădiniței.

Pregătirea unei astfel de activități ar putea presupune informarea părinților cu privire la scopul și programul evenimentului, precum și încurajarea participării acestora alături de copii. Educatoarele ar putea pregăti materiale și sarcini adaptate vârstei preșcolarilor, astfel încât fiecare familie să poată participa activ și să se bucure de experiența oferită.

Evenimentul ar putea debuta cu un moment de prezentare și socializare, în cadrul căruia participanții ar fi invitați să își exprime așteptările și să împărtășească experiențe legate de colaborarea cu grădinița. Acest moment ar contribui la crearea unei atmosfere deschise și prietenoase, favorabile comunicării și cooperării.

În continuare, copiii și părinții ar putea participa la diverse ateliere creative. Aceștia ar putea realiza lucrări tematice utilizând materiale variate, ar putea confecționa obiecte decorative și ar colabora pentru îndeplinirea sarcinilor propuse. Activitățile practice ar stimula creativitatea, imaginația și spiritul de echipă, oferind totodată oportunități de petrecere a timpului de calitate în familie.

Un alt moment care ar putea fi inclus este reprezentat de jocurile interactive și concursurile pe echipe. Aceste activități ar încuraja cooperarea, comunicarea și respectarea regulilor. Copiii s-ar bucura să își vadă părinții implicați în activitățile din grădiniță, iar părinții ar avea ocazia să observe comportamentul și modul de lucru al copiilor într-un context educațional diferit.

Programul ar putea include și un moment artistic în care preșcolarii ar prezenta cântece, poezii sau scurte scenete. Prin aceste activități, copiii și-ar dezvolta încrederea în sine și capacitatea de exprimare, beneficiind de susținerea și aprecierea părinților.

Pe parcursul unei astfel de activități s-ar putea observa o implicare activă și entuziastă din partea tuturor participanților. Părinții ar manifesta interes pentru activitățile desfășurate și ar aprecia oportunitatea de a participa direct la experiențele educaționale ale copiilor.

Rezultatele unei astfel de colaborări ar putea evidenția numeroase beneficii. Copiii ar manifesta o motivație crescută pentru activitățile din grădiniță, ar comunica mai eficient și ar avea o atitudine pozitivă față de învățare. În același timp, părinții ar înțelege mai bine rolul activităților educative și importanța implicării constante în dezvoltarea copiilor.

Feedbackul unei astfel de activități ar fi, cel mai probabil, unul pozitiv. Participanții ar aprecia caracterul interactiv și oportunitatea de a petrece timp de calitate împreună, exprimând dorința de a participa și la alte activități similare.

În concluzie, colaborarea eficientă dintre grădiniță și familie reprezintă un element esențial în dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar. Activitățile desfășurate în parteneriat ar contribui la crearea unui climat educațional pozitiv, bazat pe comunicare, respect și sprijin reciproc. Implicarea activă a părinților în viața grădiniței ar sprijini dezvoltarea copilului și ar consolida relațiile dintre toți actorii educaționali.

BOGDAN ILDIKO

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: COLEGIUL NAȚIONAL " MIHAI EMINESCU"

LOCALITATE: PETROȘANI

Strategii de integrare a copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES)

Integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) în învățământul de masă reprezintă una dintre cele mai importante direcții ale educației moderne. Școala incluzivă promovează egalitatea de șanse, respectul pentru diversitate și participarea activă a tuturor copiilor la procesul educațional, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare.

Copiii cu CES au nevoie de sprijin adaptat pentru a-și valorifica potențialul și pentru a se integra armonios în colectivul clasei. În acest sens, rolul cadrului didactic este esențial. Profesorul trebuie să identifice nevoile individuale ale elevului și să adapteze strategiile didactice astfel încât fiecare copil să poată participa activ la activitățile de învățare.

O primă strategie importantă este diferențierea și individualizarea instruirii. Activitățile și sarcinile de lucru trebuie adaptate nivelului de dezvoltare și ritmului de învățare al elevului. Utilizarea materialelor vizuale, a jocurilor didactice și a exercițiilor practice facilitează înțelegerea și participarea copiilor cu CES la activitățile educative.

O altă strategie eficientă este promovarea învățării prin cooperare. Activitățile desfășurate în perechi sau în grupuri mici contribuie la dezvoltarea relațiilor sociale și la creșterea sentimentului de apartenență la colectiv. Elevii învață să colaboreze, să comunice și să se sprijine reciproc, dezvoltând totodată empatia și respectul față de diversitate.

Crearea unui climat educațional pozitiv și sigur reprezintă o condiție esențială pentru integrarea cu succes a copiilor cu CES. Cadrul didactic trebuie să încurajeze respectul, toleranța și acceptarea diferențelor dintre elevi. Activitățile de educație incluzivă și discuțiile despre diversitate contribuie la prevenirea discriminării și a fenomenelor de bullying.

Colaborarea dintre școală, familie și specialiști constituie un alt factor important al integrării. Comunicarea constantă cu părinții și implicarea acestora în procesul educațional permit identificarea celor mai potrivite modalități de sprijin. De asemenea, colaborarea cu profesorul de sprijin, consilierul școlar, psihologul sau logopedul contribuie la dezvoltarea armonioasă a copilului și la atingerea obiectivelor educaționale.

Utilizarea tehnologiilor educaționale și a materialelor adaptate poate facilita accesul la învățare pentru copiii cu CES. Resursele digitale interactive, suporturile vizuale și instrumentele asistive oferă oportunități suplimentare de participare și dezvoltare a competențelor.

În concluzie, integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale este un proces complex care necesită implicare, răbdare și colaborare. Prin adaptarea strategiilor didactice, promovarea unui climat incluziv și cooperarea dintre toți factorii implicați, școala poate deveni un spațiu în care fiecare copil se simte acceptat, valorizat și sprijinit să își atingă potențialul maxim.

Bibliografie

1. Cucos, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
2. Vrașmaș, T. (2018). *Educația incluzivă și școala pentru toți*. București: Editura Universitară.
3. Ministerul Educației (2023). *Repere privind educația incluzivă în unitățile de învățământ preuniversitar*. București.

BĂLAN MIHAELA TEODORA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Ion Heliade Rădulescu – G.P.P NR 1

LOCALITATE: Urziceni

Strategii de integrare a copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) în grădiniță

Integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) în învățământul de masă reprezintă o componentă esențială a educației incluzive și contribuie la dezvoltarea armonioasă a tuturor copiilor. Grădinița este primul mediu educațional în care copiii învață să comunice, să colaboreze și să respecte diversitatea, iar cadrul didactic are un rol important în crearea unui climat sigur, echitabil și prietenos pentru fiecare copil.

Unul dintre cele mai eficiente mijloace de integrare este adaptarea activităților didactice la nivelul și ritmul de dezvoltare al fiecărui copil. Acest lucru presupune utilizarea unor metode variate de predare, materiale intuitive, jocuri educative și sarcini diferențiate, astfel încât fiecare copil să poată participa activ și să experimenteze succesul. Activitățile practice, jocurile de rol și învățarea prin descoperire facilitează implicarea copiilor cu CES și le dezvoltă încrederea în propriile capacități.

Un alt aspect important îl reprezintă colaborarea dintre educatoare, familie și specialiști. Comunicarea permanentă cu părinții oferă informații valoroase despre nevoile, interesele și progresul copilului, iar recomandările psihologului, profesorului de sprijin sau logopedului pot contribui la alegerea celor mai potrivite strategii educaționale. Printr-un parteneriat bazat pe respect și încredere, copilul beneficiază de un sprijin unitar atât acasă, cât și la grădiniță. De asemenea, dezvoltarea relațiilor pozitive între copii are un rol esențial în procesul de integrare. Activitățile desfășurate în perechi sau în grupuri mici stimulează cooperarea, empatia și acceptarea diferențelor. Educatoarea poate organiza jocuri de colaborare, proiecte comune sau activități artistice în care fiecare copil are un rol important. Astfel, copiii învață că fiecare persoană este valoroasă și că diversitatea reprezintă o resursă, nu un obstacol.

Crearea unui mediu educațional predictibil și bine structurat contribuie la creșterea sentimentului de siguranță al copiilor cu CES. Respectarea unei rutine zilnice, utilizarea suportului vizual, explicarea clară a sarcinilor și oferirea unui timp suplimentar pentru rezolvarea acestora facilitează adaptarea și participarea activă la activități. În același timp, încurajarea permanentă și aprecierea progresului, indiferent cât de mic este acesta, contribuie la dezvoltarea motivației și a stimei de sine.

Utilizarea tehnologiei educaționale poate reprezenta un sprijin suplimentar în procesul de incluziune. Aplicațiile interactive, prezentările vizuale, poveștile digitale și jocurile educative adaptate pot crește interesul copiilor pentru activitate și pot facilita înțelegerea noilor informații. Aceste resurse completează metodele tradiționale și oferă oportunități suplimentare de învățare într-un mod atractiv și accesibil.

În concluzie, integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale nu presupune doar adaptarea activităților, ci și construirea unui mediu bazat pe respect, acceptare și colaborare. Prin implicarea educatoarei, a familiei și a specialiștilor, precum și prin utilizarea unor strategii didactice flexibile și centrate pe copil, fiecare preșcolar are șansa de a-și valorifica potențialul și de a se dezvolta într-un colectiv incluziv. Educația incluzivă reprezintă o investiție în formarea unor viitori adulți empatici, responsabili și deschiși către diversitate.

OANCEA MARIA-MAGDALENA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: G.P.P.NR.1-ȘCOALA GIMN. „ION HELIADE RĂDULESCU”
LOCALITATE: MUN.URZICENI, JUD.IALOMIȚA

Strategii de integrare a copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) în învățământul preșcolar

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) în învățământul preșcolar reprezintă o componentă esențială a educației incluzive moderne. Grădinița este primul mediu educațional organizat în care copilul își dezvoltă competențele sociale, emoționale și cognitive. Prin implementarea unor strategii adecvate de integrare, cadrele didactice pot crea un climat educațional favorabil dezvoltării fiecărui copil, indiferent de particularitățile sale de învățare. Strategii de integrare a copiilor cu CES în grădiniță

1. Adaptarea mediului educațional

Un mediu educațional accesibil și prietenos facilitează participarea activă a tuturor copiilor. Organizarea sălii de grupă trebuie să țină cont de nevoile individuale ale copiilor cu CES, prin:

- delimitarea clară a centrelor de interes;
- utilizarea materialelor vizuale și a pictogramelor;
- reducerea factorilor perturbatori;
- asigurarea accesibilității fizice a spațiului;
- crearea unor zone de relaxare și autoreglare emoțională.

Un mediu bine structurat oferă siguranță și predictibilitate, aspecte importante mai ales pentru copiii cu tulburări din spectrul autist sau dificultăți de atenție.

2. Individualizarea și diferențierea activităților

Fiecare copil învață într-un ritm propriu și prin modalități diferite. De aceea, educatorul trebuie să adapteze conținuturile și sarcinile de lucru în funcție de nivelul de dezvoltare și de particularitățile fiecărui copil.

Printre metodele de diferențiere se numără:

- simplificarea instrucțiunilor;
- fragmentarea sarcinilor complexe;
- utilizarea suportului vizual;
- acordarea unui timp suplimentar pentru realizarea activităților;
- oferirea unor modalități alternative de exprimare și evaluare.

Aceste adaptări permit participarea activă a copiilor și reduc riscul apariției frustrării sau al sentimentului de eșec.

3. Învățarea prin joc și colaborare

Jocul reprezintă principala formă de învățare în perioada preșcolară. Activitățile ludice facilitează dezvoltarea abilităților cognitive, sociale și emoționale ale copiilor cu CES.

Strategiile eficiente includ:

- jocuri cooperative;
- activități în perechi și grupuri mici;
- dramatizări și jocuri de rol;
- proiecte tematice adaptate intereselor copiilor.

Prin colaborare, copiii învață să comunice, să ofere ajutor și să accepte diversitatea, dezvoltând atitudini pozitive față de colegii cu nevoi speciale.

4. Utilizarea comunicării pozitive și a întăririi comportamentelor adecvate

Comunicarea empatică și feedbackul pozitiv contribuie la creșterea motivației și a încrederii în sine. Educatorul poate utiliza:

- lauda descriptivă;
- recompense simbolice;
- încurajări constante;
- reguli formulate pozitiv;
- modele de comportament adecvate.

Accentul trebuie pus pe progresele realizate și nu exclusiv pe dificultățile întâmpinate.

5. Colaborarea cu familia și specialiștii

Succesul integrării depinde în mare măsură de colaborarea dintre grădiniță, familie și specialiști. Comunicarea permanentă între toate părțile implicate permite identificarea celor mai eficiente modalități de sprijin.

Parteneriatul educațional poate include:

- întâlniri periodice cu părinții;
- stabilirea unor obiective comune;
- schimbul de informații privind evoluția copilului;
- colaborarea cu psihologi, logopezi și profesori de sprijin.

Abordarea interdisciplinară asigură coerența intervențiilor și susține dezvoltarea globală a copilului.

6. Promovarea unei culturi a incluziunii

Integrarea autentică presupune acceptarea și valorizarea diversității. Educatorul are rolul de a cultiva respectul, empatia și cooperarea în rândul tuturor copiilor.

Acest obiectiv poate fi realizat prin:

- lecturi și povești despre diversitate;
- activități care evidențiază unicitatea fiecărui copil;
- discuții despre respect și prietenie;
- implicarea tuturor copiilor în activități comune.

Astfel, grădinița devine un spațiu în care fiecare copil se simte acceptat și valorizat.

Educatorul este principalul facilitator al incluziunii în mediul preșcolar. Acesta trebuie să manifeste flexibilitate, empatie și disponibilitate pentru adaptarea permanentă a demersului didactic. Prin observarea atentă a comportamentului copiilor, identificarea nevoilor individuale și colaborarea cu familia și specialiștii, cadrul didactic contribuie semnificativ la dezvoltarea și integrarea armonioasă a copiilor cu CES.

Competențele profesionale, formarea continuă și atitudinea pozitivă față de diversitate reprezintă factori determinanți ai succesului educației incluzive.

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale în învățământul preșcolar este un proces complex, dar esențial pentru asigurarea egalității de șanse și a dezvoltării armonioase a tuturor copiilor. Adaptarea mediului educațional, individualizarea activităților, colaborarea cu familia și promovarea unei culturi incluzive constituie strategii eficiente care sprijină participarea activă și progresul copiilor cu CES.

Educația incluzivă nu reprezintă doar o obligație educațională, ci și o investiție în construirea unei societăți bazate pe respect, acceptare și valorizarea diversității umane.

TĂNASE VALENTINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: G.P.P. "Junior" Slobozia, Ialomița

LOCALITATE: Slobozia

"ADAPTAREA COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE"

„Școlile trebuie să primească toți copiii, fără nici o deosebire privind condițiile lor fizice, sociale, emoționale, lingvistice sau de altă natură. Acestea se referă și la copiii cu dizabilități sau talentați, copiii străzii și copiii care muncesc, copii din populații îndepărtate sau nomade, copii aparținând minorităților lingvistice și etnice(...)” (Declarația de la Salamanca - Spania, 1994)

Cerințele educaționale speciale desemnează necesități educaționale suplimentare, complementare obiectivelor generale ale educației, adaptate particularităților individuale și celor caracteristice unei anumite deficiențe sau tulburări/dificultăți de învățare, precum și o asistență complexă (medicală, psihologică, educațională etc.). Integrarea școlară desemnează un proces de adaptare a copilului la cerințele școlii pe care o urmează, de stabilire a unor raporturi afective pozitive cu membrii grupului școlar (clasa de elevi) și de desfășurare cu succes a activităților școlare. Asimilarea de către copil a statutului de elev este rezultatul unor modificări interne în echilibrul dintre anumite dominante de personalitate cu consecințe în planul acțiunii sale.

Utilizată, preponderent, în raport cu copiii cu dizabilități, sintagma cerințe educaționale speciale a fost lansată la momentul publicării Raportului Warnock (Marea Britanie, 1978). Raportul Warnock a "răsturnat" concepțiile și preconcepțiile existente cu privire la copiii "diferiți" și a demonstrat că necesitățile umane sunt foarte complexe, iar cele educaționale se pot regăsi într-o multitudine de forme. Sintagma cerințe educaționale speciale demonstrează că acest criteriul educațional a reușit să coordoneze criteriile medicale, psihologice și sociologice de evaluare și orientare școlară a elevilor cu diverse probleme de dezvoltare. Pornind de la aceste idei de bază, Raportului Warnock a stabilit trei principii-cheie:

- Termenul "copii cu cerințe educaționale speciale" ar trebui utilizat cu referire la copiii cu dificultăți de învățare, care necesită suport special pentru depășirea acestor dificultăți.
- Copiii cu cerințe speciale trebuie să fie instruiți în școlile generale și trebuie să existe o viziune "pozitivă și provocatoare" asupra cerințelor speciale, care evidențiază abilitățile și potențialul copiilor.
- Școlile trebuie să țină cont de faptul că cerințele educaționale speciale pot fi tranzitorii și că programele de instruire trebuie furnizate în așa fel ca aceste cerințe să fie satisfăcute.

Educația integrată se referă la integrarea elevilor cu CES în învățământul de masă, pentru a le oferi acestora un climat favorabil unei dezvoltări armonioase și echilibrate. De asemenea, educația integrată a copiilor cu CES, urmărește o cât mai mare apropiere a acestor copii de cei normali prin dezvoltarea capacităților fizice și psihice, prin implementarea unor programe cu caracter recuperator, dar și stimularea potențialului restant care să permită dezvoltarea compensatorie a unor funcții care să suplinească pe cele absente sau insuficient dezvoltate. De aceea, este necesar a se crea climatul afectiv propice în vederea formării motivației pentru activitate în general și pentru învățare în special.

Orice copil cu CES trebuie să beneficieze de un program adecvat și adaptat propriilor nevoi. Integrarea acestor copii trebuie să urmărească valorificarea potențialului subiectului deficient și să se creeze oportunități care să permită însușirea de abilități propice integrării eficiente în comunitatea normală.

Managementul clasei din perspectivă incluzivă presupune, înainte de toate, crearea condițiilor pentru asigurarea accesului la curriculum. Aceasta înseamnă crearea oportunităților prin activități, spațiu și materiale, astfel încât toți elevii să poată învăța.

Un element definitoriu al managementului clasei în context incluziv îl constituie managementul conținuturilor, care se referă, în principal, la modul de organizare a conținutului predării, stilul predării propriu-zise. În acest proces intervin elemente importante, precum:

- ✓ alegerea și coordonarea materialelor de predare-învățare (manuale, materiale demonstrative, distributive);
- ✓ identificarea strategiilor de predare, adecvate potențialului de învățare al copiilor;
- ✓ coordonarea colectivului de elevi (antrenarea în activități prealabile sau succesoare desfășurării lecției (de exemplu, căutarea informațiilor suplimentare la o temă anumită, elaborarea proiectelor, eseurilor, referatelor la temă etc.), așezarea în bănci, crearea grupurilor etc.);
- ✓ coordonarea lucrului individual;
- ✓ evaluarea și aprecierea continuă a eforturilor copiilor;
- ✓ gestionarea timpului și altor resurse;
- ✓ ordonarea mediului (așezarea mobilierului, echipamentelor) etc.

Crearea unui mediu de clasă în condiții de siguranță din punct de vedere emoțional, în care copiii pot reuși, implică nu numai un nivel ridicat de interacțiune între elevi și profesori, dar necesită, de asemenea, accentul pe structură și rutină. Copiii, în special cei cu dificultăți de învățare și de comportament ușoare până la moderate, însușesc mai ușor lucrurile structurate (spații, mobilier, obiecte, procese) și rutina. Structurarea și rutina îi ajută pe copii să învețe, să însușească scheme de acțiune și comportamente adecvate și compatibile mediului școlar și statutului de elev.

Copiii cu CES trebuie să fie pregătiți, în avans, pentru orice modificare a programului zilnic sau a rutinei. Pentru unii din ei vor fi necesare memento-uri cu privire la schimbările așteptate. Structura și rutina implică, de asemenea, comportamente care sprijină performanța academică. Astfel, profesorul poate forma/consolida abilitatea de a asculta a copilului, dând instrucțiuni repetitive. Dacă executarea sarcinii necesită mai mulți pași, aceasta este împărțită pe segmente ordonate de la primul până la ultimul pas. O astfel de procedură deliberată va diminua din întrebările nejustificate despre ce trebuie de făcut.

Educația integrată a copiilor cu CES urmărește dezvoltarea capacităților fizice și psihice a acestora care să-i apropie cât mai mult de ceilalți copii, a implementării unor programe cu caracter corectiv recuperator; stimularea potențialului restant, ce permite dezvoltarea compensatorie a unor funcții menite să le suplinească pe cele deficitare; crearea climatului afectiv în vederea formării motivației pentru activitate, în general și pentru învățare, în special, asigurarea unui progres continuu în achiziția comunicării; formarea unor abilități de socializare și relaționare cu cei din jur; formarea de deprinderi cu caracter profesional și de exercitare a unor activități cotidiene; dezvoltarea comportamentelor adaptative și a însușirilor pozitive ale personalității, care să faciliteze normalizarea deplină.

Toate cadrele didactice care au în colectivitatea elevilor copii cu CES, vor avea în vedere acțiuni ce presupun colaborarea cu părinții și consilierea acestora, implicarea directă în lucrul efectiv cu copiii. Părinții și copii vor fi consiliați să fie realiști în așteptări, vor fi ghidați să evite izolarea și să comunice cu alți părinți și copii aflați în situații similare. Se va promova o abordare pozitivă a educării și disciplinării copiilor; copiii vor fi implicați, atât cât se poate, în luarea deciziilor, în alegerea activităților la care vor participa. Este de dorit ca părinții, cadrele didactice și școala să facă un front comun pentru a ajuta la integrarea copiilor cu CES.

Bibliografie:

- Alois Ghergut, *Psihologia persoanelor cu cerinte speciale*, Editura Polirom, Iasi; 2006
- Cretu Carmen, *Curriculum diferentiat si personalizat*, Editura Polirom, Iasi;1999
- Vrajas Ecaterina, *Strategiile educatiei inclusive*, Editura Polirom, Iasi; 2001
- Special educational Needs. Report of the Committee of Enquiry into the Education of Handicapped children and Young People
<http://www.educationengland.org.uk/documents/warnock/warnock1978.html>

LUNGU ANDRADA-LAURA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: „ȘCOALA GIMNAZIALĂ IOANID ROMANESCU

VOINEȘTI”

CLASĂ/GRUPĂ: PRGĂTITOARE

LOCALITATE: SLOBOZIA

Motivația și Performanța Școlară: Factori Determinanți și Implicații Pedagogice

1. Introducere

Motivația reprezintă unul dintre factorii cei mai studiați în psihologia educațională, fiind considerată un predictor central al succesului academic. Înțelegerea mecanismelor prin care motivația influențează procesul de învățare are implicații majore atât pentru proiectarea curriculumului, cât și pentru practicile de evaluare și intervenție pedagogică.

Cercetările din ultimele decenii au demonstrat că simpla prezență în sala de clasă nu garantează angajamentul cognitiv al elevului. Dimpotrivă, performanța școlară este condiționată de calitatea motivației — nu doar de intensitatea sa — și de contextul socio-educational în care aceasta se manifestă (Ryan & Deci, 2000). Această distincție esențială între motivația autonomă și cea controlată stă la baza majorității intervențiilor educaționale moderne.

2. Cadru Teoretic

2.1 Teoria Autodeterminării

Teoria Autodeterminării (TAD), elaborată de Deci și Ryan (1985), postulează că motivația umană se distribuie pe un continuum, de la reglarea externă — în care comportamentul este determinat de recompense sau constrângeri externe — până la motivația intrinsecă, în care activitatea este realizată din plăcere sau interes propriu. Conform acestei teorii, satisfacerea a trei nevoi psihologice fundamentale — autonomia, competența și apartenența — constituie condiția necesară pentru o motivație autentică și de durată.

2.2 Autoeficacitatea și modelul expectanță-valoare

Albert Bandura (1997) a identificat autoeficacitatea — credința individului în propria capacitate de a realiza sarcini specifice — drept un mediator crucial între motivație și performanță. Elevii cu un sentiment ridicat al autoeficacității stabilesc obiective mai ambițioase, depun efort mai susținut și manifestă reziliență în fața eșecului. Complementar, modelul expectanță-valoare (Eccles et al., 1983) susține că angajamentul academic este determinat atât de așteptările de succes, cât și de

valoarea subiectivă atribuită sarcinii — utilitate, interes și importanță personală.

3. Factori care Influențează Motivația Școlară

Cercetările empirice identifică trei categorii principale de factori cu impact semnificativ asupra motivației academice. **Factori individuali:** stilul atribuțional, orientarea spre obiective (mastery vs. performance goals) și nivelul de reglare emoțională modulează profund modul în care elevul se raportează la sarcinile academice. **Factori contextuali:** climatul clasei, stilul de predare și calitatea relației profesor-elev exercită influențe determinante. Profesorii care oferă autonomie, feedback informativ și sprijin emoțional generează medii propice motivației intrinseci. **Factori familiali:** implicarea părinților, stilul parental autoritar (democratic) și valorile culturale transmise acasă amplifică sau diminuează efectele intervenției școlare.

4. Implicații Pedagogice

Pornind de la sinteza teoretică și empirică prezentată, se conturează câteva direcții de intervenție cu validitate pedagogică demonstrată. În primul rând, evaluarea formativă — centrată pe progresul individual, nu pe ierarhizarea competitivă — susține dezvoltarea autoeficacității și reduce anxietatea de performanță. În al doilea rând, oferirea de opțiuni și explicarea relevanței sarcinilor stimulează autonomia percepută a elevilor. În al treilea rând, programele de formare a cadrelor didactice ar trebui să includă module dedicate climatului motivațional al clasei, întrucât comportamentul profesorului rămâne variabila cea mai accesibilă modificării sistemice.

5. Concluzii

Motivația școlară nu este o trăsătură fixă, ci un construct dinamic, sensibil la contextul educațional și la intervențiile pedagogice deliberate. Cercetările analizate confirmă că trecerea de la motivația extrinsecă la cea intrinsecă reprezintă un obiectiv central al educației de calitate, realizabil prin strategii bazate pe autonomie, competență și relație. Viitoarele cercetări ar trebui să examineze eficiența diferențiată a acestor intervenții în funcție de vârstă, context socio-economic și specificul cultural al sistemelor educaționale.

Referințe bibliografice

Bandura, A. (1997). Self-efficacy: The exercise of control. W. H. Freeman.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). Intrinsic motivation and self-determination in human behavior. Plenum.

- Eccles, J. S., Wigfield, A., Flanagan, C., Miller, C., Reuman, D., & Yee, D. (1983). Expectancies, values and academic behaviors. În J. T. Spence (Ed.), *Achievement and Achievement Motivation* (pp. 75–146). Freeman.
- Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being. *American Psychologist*, 55(1), 68–78.
- Wigfield, A., & Eccles, J. S. (2000). Expectancy-value theory of achievement motivation. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 68–81.
- Hidi, S., & Renninger, K. A. (2006). The four-phase model of interest development. *Educational Psychologist*, 41(2), 111–127.

MISARCIU LIDIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Al. Cel Bun, Iași, Structura Grădinița cu program prelungit nr 25, Iași

CLASĂ/GRUPĂ: Mare

LOCALITATE: Iași

JOCUL LOGIC LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Jocurile logice pentru copii sunt printre cele mai valoroase activități educative, deoarece îi ajută pe cei mici să gândească, să observe, să compare și să găsească soluții într-un mod activ și natural. Într-o perioadă în care părinții caută tot mai des activități care să combine joaca cu dezvoltarea cognitivă, jocurile logice devin una dintre cele mai importante pentru acasă, grădiniță sau școală.

Prin astfel de jocuri, copiii învață să rezolve probleme, să recunoască tipare, să facă asocieri și să își folosească atenția într-un mod organizat. În plus, aceste activități îi ajută să își dezvolte răbdarea, memoria, capacitatea de concentrare și încrederea în propriile decizii. De aceea, jocurile logice pentru copii nu sunt utile doar pentru distracție, ci și pentru formarea unor abilități esențiale care îi vor ajuta pe termen lung.

MIJLOC DE REALIZARE: joc logico-matematic

FORMA DE ORGANIZARE: frontal, individual;

SCOPUL: Consolidarea și verificarea capacității de recunoaștere, denumire și utilizare a formelor geometrice și a atributelor acestora.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

să identifice și să denumească formele geometrice: cerc, pătrat, triunghi;

să precizeze atributele pieselor geometrice referitoare la formă, mărime, culoare, grosime;

să descopere forma geometrică prin negația logică;

să dea exemple de obiecte din mediul înconjurător care au forma de cerc, pătrat, triunghi;

să verbalizeze acțiunile întreprinse.

SARCINA DIDACTICĂ: Să găsească locul potrivit pentru fiecare formă geometrică, după ce o recunoaște și să o descrie după formă, mărime, culoare și grosime ;

REGULILE JOCULUI: Copiii sunt așezați pe scăunele în formă de semicerc și vor muta pălăria lui Brotăcel de la unul la altul. Mutarea pălăriei se va realiza concomitant cu textul recitativ ritmic “*Pălăria porneste și la tine se oprește*”, mișcarea pălăriei de la un copil la altul se va opri o dată cu terminarea formulei recitative, moment în care copilul care are pălăria pe cap va alege o piesă geometrică căreia îi va preciza atributele (formă, mărime, grosime) și o va așeza la căsuța ei. Este aplaudat fiecare copil care rezolvă sarcina corect, iar răspunsurile incorecte sunt sesizate de copii verbal prin sintagma “*Te ajutam noi*”. După ce vor fi scoase din săculeț câteva piese și se vor repartiza la căsuța corespunzătoare, copiii vor descoperi alte piese folosind negația logică: *nu este, nici*.

ELEMENTE DE JOC: Formula ritmică, aplauze, pălăria lui Brotăcel.

STRATEGII DIDACTICE

METODE ȘI PROCEDEE: explicația, conversația, demonstrația, exercițiul, jocul, problematizarea, “mâna oarbă”, surpriza, turul Galeriei

MATERIAL DIDACTIC: trusa Logi I, săculeț cu figuri geometrice, ursulețul Brotăcel, fâșii de hârtie pentru „drumul culorilor”, fișe de lucru individual, creioane colorate.

DURATA: 20-25 minute

Explicarea regulilor jocului si a sarcinii didactice:

Pe tabla magnetică avem trei căsuțe , una pentru fiecare formă geometrică: cerc, pătrat, triunghi și alături săculețul lui Brotăcel cu forme geometrice.

Copiii sunt așezați pe scăunele în semicerc, pălăria lui Brotăcel se rotește de la unul la altul prin rostirea formulei recitative **“Pălăria pornește și la tine se oprește”**. Copilul la care se oprește pălăria va veni în față cu pălăria pe cap și va lua din săculeț , fără să se uite, o formă geometrică. O va analiza, apoi o va așeza pe tablă la căsuța potrivită după criteriul „formă”, adică dacă este triunghi o va așeza la căsuța triunghiurilor, dacă este cerc la căsuța cercurilor s.a.m.d. , apoi ne spune ce știe despre acea figură geometrică: formă, culoare, mărime, grosime. Dacă rezolvă corect sarcina este aplaudat. Dacă greșește, copiii vor sesiza greșeala prin sintagma **“Te ajutăm noi”**.

Executarea jocului de proba

Se va desfășura jocul de probă pentru a se asigura înțelegerea regulilor și a sarcinii.

Executarea jocului propriu zis

Varianta 1

Se va da semnalul de începere a jocului. Dacă răspund corect, vor fi aplaudați, iar cei care întâmpină greutăți vor fi ajutați de colegi sau de educatoare.

Jocul se va desfășura de mai multe ori.

Varianta 2

Executarea jocului de proba

Se va desfășura jocul de probă pentru a se asigura înțelegerea regulilor și a sarcinii.

Executarea jocului propriu zis

Varianta 1

Se va da semnalul de începere a jocului. Dacă răspund corect, vor fi aplaudați, iar cei care întâmpină greutăți vor fi ajutați de colegi sau de educatoare.

Jocul se va desfășura de mai multe ori.

Varianta 2

Se introduce o sarcină cu un grad sporit de dificultate, anume: Formele rămase în săculeț sunt răsturnate pe măsută. Se cere copiilor să descopere o formă geometrică folosind negația logică.

De exemplu:

Alege o formă geometrică, care nu este nici pătrat, nici cerc.

„Am ales un triunghi: această piesă nu este nici cerc, nici pătrat”.

Alege o formă geometrică, care nu este nici mare, nici gros.

„Am ales cerc subțire: acesta nu este nici mare, nici gros”.

Alege o formă geometrică, care nu este nici mică, nici subțire

„Am ales un pătrat gros: acesta nu este nici mic, nici subțire”.

Complicarea jocului

Educatoarea așează pe tabla magnetică trei fâșii de hârtie, paralele, de culori diferite , denumite **“drumul pieselor”** roșii, galbene, albastre.

Copiii vor aranja piesele pe drumul corect, respectând culorile, în funcție de criteriile de formă, mărime și grosime.

Piesele vor fi sortate după culoare și vor fi așezate în pereche pe acest drum după criteriile:

Mărime: un cerc mic-un cerc mare;

Grosime: un pătrat gros-un pătrat subțire

BIBLIOGRAFIE:

- Neagu, M.; Beraru, G.- *Activități matematice în grădiniță*, - îndrumar metodologic, Editura A.S.S, 1995;
- M.E.C.I. -*Curriculumul pentru învățământul preșcolar (3-6/7 ani)*, București,2008;

TOMA IOANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Al. Cel Bun, Iași, Structura Grădinița cu program prelungit nr 25, Iași

CLASĂ/GRUPĂ: Mare

LOCALITATE: Iași

Poveștile, forme de realizare a activităților de educare a limbajului

Poveștile constituie un mijloc valoros de realizarea a sarcinilor instructiv-educative de dezvoltare a proceselor psihice și a limbajului sub toate aspectele sale. Prin intermediul povestirii, copiii dobândesc reprezentări despre obiecte, fenomene, întâmplări, situații, ce nu pot fi percepute ca atare, ele largesc orizontul de cunoaștere al preșcolarilor. Povestirea devine un model de vorbire când este prezentată într-o formă corespunzătoare din punct de vedere gramatical și stilistic.

Ascultând povești și basme, copiii întâlnesc noi expresii care, odată cunoscute, devin un bun al lor. Oricât de simple sunt povestirile pe care le prezentăm copiilor, prin conținutul lor plin de învățăminte, ele contribuie la formarea unor trăsături pozitive de voință și caracter, la dezvoltarea armonioasă a personalității copiilor, le furnizează cunoștințe privitoare la cele mai variate aspecte din viață și domenii de activitate, îi familiarizează cu lumea vegetală („Povestea nucii lăudăroase” de V. Colin; „Povestea crizantemei”***; „Frunza” de E. Gârleanu; „Povestea castanelor, de T. Banciu); animală („Capra cu trei iezi” de Ion Creangă; „Vulpea și Motanul” de Frații Grimm; „Punguța cu doi bani” de Ion Creangă; „Găinușa cea moțată”, de C. Gruia; „Unde a zburat rândunica”, T. Constantinescu;) umană („Dumbrava minunată” de M. Sadoveanu; „Sanda la grădiniță***”; „Albă ca zăpada” de Frații Grimm; „Greuceanul”, de P. Ispirescu; „Povestea lui Harap-Alb”, de I. Creangă; „Florița din codru” de I. Slavici; „Cenușăreasa” de Frații Grimm); cu diferite fenomene fizice și chimice („Pic-Pic și Pica –Pica” de L. Trăsnea; „Povestea fulgului de zăpadă”, de T. Banciu ; „Soarele și omuleții de zăpadă” de H. Wilk și M. Cremene).

Prin bogăția și varietatea ideilor pe care le cuprind poveștile emoționează și-l conving pe ascultător de frumusețea vieții și adevărului având o deosebită valoare epică. Prin intermediul poveștilor, educatoarea oferă copilului posibilitatea de a învăța să înțeleagă gândurile și sentimentele oamenilor prin folosirea cuvântului și imaginii artistice, îl familiarizează cu structura limbii, cu bogăția formelor sale gramaticale, cu frumusețea și expresivitatea limbii și contribuie astfel la dezvoltarea limbajului și a gândirii.

Tema activității: Legenda buburuzei

Tipul de activitate: Însușire de noi cunoștințe

Mijloc de realizare: Lectura educatoarei

Grupa: Mijlocie

Scopul activității: Dezvoltarea deprinderii de a reține ideile poveștii și de a demonstra înțelegerea mesajului transmis

Obiective:

1. Să audieze cu atenție textul, sa rețină ideile acestuia și să demonstreze înțelegerea textului
2. Să povestească un fragment din povestea " Legenda buburuzei" și să mănuiască corect personajele
3. Să formuleze întrebări și să răspundă la întrebări bazate pe textul poveștii sub îndrumarea cadrului didactic
4. Să-și îmbogățească vocabularul pe baza experienței activității personale și simultan să utilizeze un limbaj oral corect

Comportamente urmărite: Demonstrează înțelegerea mesajului oral ca urmare a valorificării ideilor, emoțiilor, sentimentelor

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee: Conversația, explicația, lectura, jocul didactic metoda RAI, Răspunde-

Aruncă-Interoghează

Materiale didactice/ Mijloace de învățământ: Zâna Primăvară, carte cu povestea " Legenda buburuzei", minge din fetru, siluetele personajelor din poveste: buburuza, copil, bunic, videoproiector, prezentare PPT cu imagini din poveste, recompense

Forma de organizare: Frontal/ pe grupe

Durata: 30 minute

Se anunță tema poveștii: Zâna primăverii anunță titlul poveștii "Legenda buburuzei" și obiectivele urmărite: copiii să asculte cu atenție povestea, să răspundă la întrebări, să formuleze întrebări și să reproducă un fragment din poveste (la alegere) mânuind corect personajele date.

Expunerea poveștii se realizează de către educatoare. Ea citește din cartea cu povești: tonul, vocea și intonația sunt calde și potrivite faptelor din poveste, mimica și gestică sunt corespunzătoare.

Copiii sunt așezați în formă de cerc

În timpul lecturării sunt explicate sensurile cuvintelor noi (scăpărări= scânteii, lumină vie, strălucitoare, rubin= piatră prețioasă de culoare roșie, vestitor= persoană/ insetă care anunță ceva)

Fixarea cunoștințelor

1. Cadrul didactic prezintă un PTT cu imagini din poveste

Copiii vor trebui să discute despre momentele din care fac parte imaginile

2. Copiii sunt împărțiți în patru grupe. sarcina de lucru este de a realiza un teatru de masă pe baza poveștii audiate, fiecare grupă are la dispoziție personajele poveștii pe care trebuie să le mănuiască construind astfel sceneta poveștii și să o exprime verbal.

Asigurarea feed-backului se realizează prin metoda "Răspunde-Aruncă- Întreabă". Copii sunt așezați în formă de cerc. Educatoarea aruncă mingea unui copil. Copilul care prinde mingea răspunde întrebării și aruncă mingea mai departe. Jocul continuă până ce mingea ajunge la toți copiii. Întrebările sunt: - Cine vestește primăvara? - De ce era buburuza supărată? - Cum s-a numit povestea? - Cine a bucurat-o pe buburuză? - Cu ce se ocupau oamenii primăvara?

În încheiere ofer aprecieri verbale copiilor și ca recompensă primesc câte o buburuză din lemn pictată.

Bibliografie:

" Metode interactive de grup, S. Breben, E. Gongea, G. Ruiu, M. Fulga, Editura Arves, 2002

" Metodica activităților de educare a limbajului în învățământul preșcolar", Florica Mitu, Ștefania Antonovici, Ed. Humanitas, 2005 "Curriculum pentru educație timpurie" 2019

MACOVEI CASIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „C. SYLVA” – GRĂDINIȚA P.P.

NR. 20

LOCALITATE: IAȘI

Jocuri ale inimii: activități pentru dezvoltarea empatiei, respectului și colaborării

Dezvoltarea socio-emoțională a copiilor preșcolari reprezintă fundamentul pe care se construiesc relațiile sănătoase, capacitatea de autoreglare și integrarea armonioasă în comunitate.

Empatia, respectul și colaborarea nu apar spontan, ci se formează prin experiențe repetate, ghidate de adult și trăite în contexte de joc. Educatoarea devine facilitator al acestor experiențe, oferind copiilor ocazii de a observa, de a simți și de a acționa în raport cu ceilalți. Activitățile de mai jos sunt concepute pentru a stimula aceste competențe esențiale, într-un mod accesibil și natural pentru copiii de vârstă preșcolară.

➤ Oglinda emoțiilor:

Obiectiv: Dezvoltarea empatiei prin recunoașterea și imitarea expresiilor emoționale ale colegilor

Resurse materiale: Cartonase cu expresii faciale, oglindă mare, imagini cu situații emoționale

Desfășurare: Copiii se așază în semicerc. Educatoarea arată un cartonaș cu o emoție (bucurie, tristețe, surpriză, teamă). Un copil este invitat să reproducă expresia în oglindă, iar ceilalți o imită. Se discută despre situațiile în care apare emoția respectivă și despre cum putem ajuta un coleg care simte acea emoție. Activitatea stimulează observarea atentă și înțelegerea stărilor celorlalți, creând un cadru sigur pentru exprimare.

➤ Povestea care unește

Obiectiv: Exersarea respectului și a ascultării active în cadrul unei activități de grup

Resurse materiale: Un obiect simbolic (minge moale, plus, baghetă), imagini secvențiale pentru poveste

Desfășurare: Educatoarea începe o poveste scurtă, apoi oferă obiectul simbolic unui copil. Acesta continuă povestea cu o propoziție, apoi pasează obiectul colegului din dreapta. Regulile sunt simple: vorbește doar copilul care ține obiectul, iar ceilalți ascultă fără a întrerupe. Activitatea dezvoltă respectul față de vorbitor, răbdarea și capacitatea de a contribui la un proiect comun.

➤ Podul prieteniei

Obiectiv: Dezvoltarea colaborării prin realizarea unei sarcini comune

Resurse materiale: Cuburi, piese de construcție, carton colorat, bandă adezivă.

Desfășurare: Copiii sunt împărțiți în echipe mici și primesc sarcina de a construi un „pod al prieteniei” care să permită trecerea unei jucării. Educatoarea observă și intervine doar pentru a

facilita comunicarea. Copiii discută, negociază și își împart rolurile: cine aduce materialele, cine fixează piesele, cine testează stabilitatea. Activitatea pune accent pe cooperare, rezolvarea problemelor și respectarea ideilor celorlalți.

➤ **Cutia cu gesturi frumoase**

Obiectiv: Formarea comportamentelor prosoziale prin identificarea și exersarea gesturilor de respect și ajutor

Resurse materiale: Cutie decorată, bilețele cu gesturi (ex.: „Împart jucăriile”, „Spun te rog”, „Ajut un coleg trist”)

Desfășurare: Copiii extrag pe rând câte un bilețel din cutie și mimează gestul respectiv. Ceilalți ghicesc gestul și discută despre situațiile în care ar putea fi folosit. Educatorul încurajează copiii să ofere exemple din experiențele proprii. Activitatea consolidează comportamentele pozitive și creează un limbaj comun al respectului.

➤ **Cercul colaborării**

Obiectiv: Dezvoltarea colaborării și a empatiei prin jocuri de echipă

Resurse materiale: Panglică lungă, mingi mici, conuri de orientare

Desfășurare: Copiii formează un cerc și țin împreună o panglică. Educatoarea plasează o minge pe panglică, iar grupul trebuie să o deplaseze fără a o scăpa. Pentru reușită, copiii trebuie să comunice, să se sincronizeze și să se sprijine reciproc. Activitatea evidențiază importanța fiecărui membru al grupului și responsabilitatea comună pentru succes.

Activitățile socio-emoționale din grădiniță nu sunt simple jocuri, ci experiențe formative care modelează modul în care copiii se raportează la ceilalți. Empatia, respectul și colaborarea se dezvoltă prin practică, prin interacțiuni ghidate și prin oportunități de a observa și de a simți împreună. Educatoarea are rolul de a crea contexte sigure, de a facilita comunicarea și de a transforma fiecare moment într-o ocazie de învățare.

Bibliografie:

- Goleman, D. (2006). *Inteligența emoțională*. Editura Curtea Veche Publishing;
- Păun, E. (2017). *Școala – o abordare sociopedagogică*. Editura Polirom;
- Crick, N. R., & Dodge, K. A. (1994). *Social information-processing mechanisms in reactive and proactive aggression*. *Child Development*, 67(3), 993–1002.

BALINT KLARA-BIANCA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „OCTAVIAN GOGA”

LOCALITATE: BAI A MARE

VALORIFICAREA METODELOR DIFERENȚIATE ȘI A INSTRUMENTELOR DIGITALE ÎN SPRIJINUL PROGRESULUI ȘCOLAR LA ELEVII DIN CICLUL PRIMAR

Educația contemporană impune adaptarea permanentă a strategiilor didactice la nevoile individuale ale elevilor. Diversitatea contextelor socio-educative, precum și prezența elevilor cu cerințe educaționale speciale sau aflați în situații de risc, determină necesitatea utilizării unor metode didactice flexibile și eficiente.

În acest context, diferențierea instruirii și integrarea tehnologiilor digitale reprezintă direcții esențiale pentru asigurarea unui învățământ incluziv și de calitate.

Conceptul de instruire diferențiată presupune adaptarea conținuturilor, strategiilor și evaluării la particularitățile fiecărui elev (Tomlinson, 2014). Totodată, utilizarea tehnologiilor digitale în educație facilitează accesul la resurse variate și susține învățarea activă (Ionescu, 2017).

Integrarea acestor două dimensiuni contribuie la crearea unui mediu educațional centrat pe elev, în care progresul individual este valorizat și susținut constant.

Demersul didactic s-a desfășurat la nivelul ciclului primar, având ca grup țintă elevii unei clase eterogene, incluzând elevi cu ritmuri diferite de învățare și elevi aflați în situații de risc educațional.

Metodele utilizate au inclus:

- observarea sistematică a elevilor;
- analiza rezultatelor școlare;
- utilizarea fișelor de progres;
- aplicarea testelor de evaluare inițială, formativă și sumativă.

În cadrul activităților instructiv-educative au fost utilizate:

- metode interactive (învățarea prin descoperire, lucrul în echipă);
- activități diferențiate, adaptate nivelului elevilor;
- planuri individualizate pentru elevii cu dificultăți de învățare;
- activități remediale desfășurate sistematic.

Aceste strategii au avut ca scop reducerea decalajelor de învățare și susținerea progresului

individual.

Utilizarea platformelor educaționale, precum Google Classroom, a contribuit la:

- eficientizarea comunicării profesor–elev–părinte;
- accesul facil la resurse educaționale digitale;
- realizarea evaluării continue și oferirea feedback-ului imediat.

Resursele digitale interactive au crescut nivelul de implicare al elevilor și au stimulat interesul pentru învățare.

Activitatea didactică a inclus măsuri specifice de sprijin pentru elevii vulnerabili:

- consilierea elevilor și a familiilor acestora;
- colaborarea cu instituții specializate;
- implementarea activităților remediale și de sprijin educațional.

Aceste intervenții au avut un impact pozitiv asupra frecvenței școlare și asupra rezultatelor elevilor.

Aplicarea strategiilor diferențiate și a instrumentelor digitale a condus la:

- îmbunătățirea rezultatelor școlare;
- creșterea motivației pentru învățare;
- reducerea absenteismului;
- participarea elevilor la concursuri școlare.

Rezultatele obținute confirmă eficiența abordării centrate pe elev și necesitatea continuării acestor practici.

Diferențierea instruirii și utilizarea tehnologiilor digitale reprezintă componente esențiale ale unui demers didactic eficient. Prin adaptarea strategiilor la nevoile elevilor și prin valorificarea resurselor moderne, cadrul didactic contribuie la crearea unui mediu educațional incluziv și performant.

Bibliografie

1. Ionescu, M. (2017). *Didactica modernă*. Iași: Editura Polirom.
2. Joița, E. (2010). *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*. București: Editura Aramis.
3. Tomlinson, C. A. (2014). *The Differentiated Classroom: Responding to the Needs of All Learners*. Alexandria, VA: ASCD.
4. Ministerul Educației (2019). *Curriculum național pentru învățământul primar*. București.
5. Potolea, D., & Neacșu, I. (coord.) (2008). *Pregătirea psihopedagogică*. Iași: Editura Polirom.

MAGDĂU ILEANA LUCICA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ BOGDAN VODĂ, MM

LOCALITATE: BOGDAN VODĂ

Activități pentru dezvoltarea gândirii critice în învățământul primar

În societatea actuală, caracterizată prin acces rapid la informație și schimbări permanente, dezvoltarea gândirii critice reprezintă una dintre principalele finalități ale educației. Școala are responsabilitatea de a forma elevi capabili să analizeze informațiile, să formuleze opinii argumentate, să rezolve probleme și să ia decizii responsabile. În ciclul primar, dezvoltarea gândirii critice trebuie realizată prin activități adaptate particularităților de vârstă, bazate pe participarea activă a elevilor și pe învățarea prin descoperire.

Gândirea critică presupune capacitatea de a observa, analiza, compara, interpreta și evalua informațiile înainte de a formula concluzii. În cazul elevilor din învățământul primar, aceasta se dezvoltă treptat, prin activități care stimulează curiozitatea, creativitatea și exprimarea liberă a ideilor. Rolul cadrului didactic este acela de facilitator al învățării, creând situații educaționale în care elevii sunt încurajați să pună întrebări, să argumenteze și să găsească soluții proprii.

Una dintre cele mai eficiente modalități de dezvoltare a gândirii critice este **utilizarea întrebărilor deschise**. Întrebări precum „De ce crezi că s-a întâmplat acest lucru?”, „Cum ai proceda în această situație?” sau „Există și o altă soluție?” îi determină pe elevi să depășească nivelul reproducerii informațiilor și să reflecteze asupra conținuturilor învățate. Dialogul didactic devine astfel un instrument valoros pentru dezvoltarea raționamentului și a argumentării.

De asemenea, **activitățile bazate pe rezolvarea de probleme** contribuie semnificativ la formarea gândirii critice. În locul exercițiilor repetitive, profesorul poate propune situații de viață, jocuri de rol sau provocări care solicită identificarea mai multor soluții și alegerea celei mai potrivite. Astfel, elevii învață să analizeze informațiile disponibile, să compare variantele și să își justifice alegerile.

Textele literare și nonliterare oferă numeroase oportunități pentru dezvoltarea acestei competențe. După lectura unui text, elevii pot formula ipoteze, pot identifica mesajul autorului, pot compara personajele, pot argumenta comportamentul acestora sau pot imagina finaluri alternative. Astfel de activități stimulează atât înțelegerea profundă a textului, cât și exprimarea opiniilor personale într-un mod coerent și argumentat.

Un rol important îl au și **metodele didactice interactive**, precum brainstormingul, cubul, ciorchinele, pălăriile gânditoare, turul galeriei sau metoda SINELG. Acestea favorizează colaborarea, schimbul de idei și analiza din perspective diferite.

Tehnologia educațională poate sprijini, la rândul său, dezvoltarea gândirii critice. Platformele digitale interactive, aplicațiile educaționale și resursele multimedia permit organizarea unor activități atractive, bazate pe investigație, analiză și colaborare.

Nu în ultimul rând, **proiectele educaționale și activitățile extracurriculare** creează contexte autentice în care elevii își pot exercita gândirea critică. Participarea la proiecte de voluntariat, activități ecologice, campanii de promovare a unui stil de viață sănătos sau proiecte

interdisciplinare îi ajută să identifice probleme reale, să propună soluții și să conștientizeze rolul lor în comunitate.

În concluzie, dezvoltarea gândirii critice trebuie să reprezinte un obiectiv permanent al activității didactice. Prin utilizarea unor metode interactive, a învățării prin descoperire și a activităților centrate pe elev, profesorul contribuie la formarea unor persoane autonome, capabile să analizeze informațiile, să ia decizii argumentate și să participe activ la viața comunității. Investiția în dezvoltarea gândirii critice încă din învățământul primar reprezintă o condiție esențială pentru formarea cetățenilor responsabili și pentru adaptarea acestora la provocările unei societăți aflate în continuă schimbare.

Bibliografie

Bocoș, M.-D. (2017). *Didactica disciplinelor pedagogice: Un cadru constructivist*. Editura Paralela 45.

Cerghit, I. (2006). *Metode de învățământ* (Ed. a IV-a). Editura Polirom.

Cucoș, C. (2014). *Pedagogie* (Ed. a III-a, rev.). Editura Polirom.

Dumitru, I. A. (2000). *Dezvoltarea gândirii critice și învățarea eficientă*. Editura de Vest.

Joița, E. (2006). *Instruirea constructivistă – o alternativă. Fundamente. Strategii*. Editura Aramis.

Pânișoară, I.-O. (2015). *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*. Editura Polirom.

Potolea, D., Neacșu, I., Iucu, R. B., & Pânișoară, I.-O. (Coord.). (2008). *Pregătirea psihopedagogică. Manual pentru definitivat și gradul didactic II*. Editura Polirom

COSTENIUC ANDREEA CRISTINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Teoretic „Pintea Viteazul”/Structură: G.P.P. nr.1

LOCALITATE: Cavnic

Jocul – punte către dezvoltarea socio-emoțională a copiilor din grupa mică

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă un obiectiv fundamental al educației timpurii, contribuind la formarea unor copii echilibrați, capabili să își exprime emoțiile, să stabilească relații pozitive și să se adapteze cu succes mediului educațional. Articolul prezintă exemple de bune practici desfășurate la grupa mică, evidențiind rolul jocului și al activităților interactive în dezvoltarea competențelor socio-emoționale.

Cuvinte-cheie: dezvoltare socio-emoțională, educație timpurie, grupă mică, joc didactic, colaborare, empatie

Conținut

Integrarea copilului în colectivul grădiniței reprezintă una dintre cele mai importante provocări ale începutului de an școlar. La vârsta preșcolară mică, copiii învață să își gestioneze emoțiile, să comunice nevoile și să stabilească primele relații de prietenie. În acest context, activitățile destinate dezvoltării socio-emoționale au un rol esențial în construirea unui climat educațional sigur și stimulat.

Pornind de la nevoile copiilor din grupă, am implementat activitatea „Cum mă simt astăzi?”, desfășurată zilnic în cadrul întâlnirii de dimineață. Folosind imagini sugestive și emoticoane, fiecare copil a avut posibilitatea să își exprime starea emoțională. Această rutină a contribuit la dezvoltarea vocabularului emoțional și la consolidarea încrederii în sine.

O altă activitate apreciată a fost „*Cutia faptelor bune*”. Ori de câte ori un copil manifesta un comportament pozitiv – oferea ajutor unui coleg, împărțea jucării sau respecta regulile grupului – acesta primea un simbol care era introdus în cutie. La sfârșitul săptămânii, comportamentele pozitive erau discutate și apreciate în cadrul grupului. Activitatea a stimulat empatia, respectul și colaborarea între copii.

Pentru dezvoltarea spiritului de echipă, am realizat proiectul „*Copacul prieteniei*”. Fiecare copil a decorat o frunză cu amprenta palmei sale, iar toate lucrările au fost reunite într-un afiș comun. Prin această activitate, copiii au înțeles că fiecare membru al grupei este important și că rezultatele cele mai frumoase se obțin prin colaborare.

Un impact deosebit l-au avut poveștile cu valoare educativă și discuțiile care au urmat lecturii acestora. Copiii au identificat emoțiile personajelor, au analizat diferite situații și au propus modalități de rezolvare a conflictelor. Astfel, au fost dezvoltate empatia, capacitatea de ascultare și respectul față de opiniile celorlalți.

Observațiile realizate pe parcursul activităților au evidențiat progrese semnificative în comportamentul copiilor. Aceștia au devenit mai deschiși în exprimarea emoțiilor, mai dispuși să coopereze și mai atenți la nevoile colegilor. Atmosfera din grupă s-a îmbunătățit, iar relațiile dintre copii au devenit mai armonioase.

Concluzii

Experiența didactică demonstrează că dezvoltarea socio-emoțională poate fi susținută eficient prin activități simple, atractive și adaptate particularităților de vârstă ale copiilor. Jocul, proiectele de

grup și poveștile educative oferă contexte valoroase pentru formarea competențelor necesare unei integrări școlare și sociale reușite. Investiția în educația emoțională a copiilor reprezintă o investiție în viitori adulți echilibrați, responsabili și capabili să construiască relații pozitive cu cei din jur.

Bibliografie

Curriculum pentru educație timpurie, Ministerul Educației, 2019.

Goleman, Daniel, Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche, București, 2008.

Vrășmaș, Ecaterina, Educația timpurie, Editura Aramis, București, 2014. Căvnic

VIZITEU DANA-CRISTINA

UNITATEA: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1

LUDUȘ, JUD. MUREȘ

CLASA A II-A

Poveștile terapeutice și impactul lor asupra copiilor din ciclul primar

Originea poveștii s-a pierdut de-a lungul timpului. Povestea exista înainte de inventarea scrisului, se transmitea de bătrânii comunității urmașilor mai tineri oral, prin viu grai. Acest obicei străvechi, de a spune povești s-a păstrat de-a lungul istoriei omenirii.

Povestea este cea mai potrivită metodă pentru copii de a explora realitatea, de a se cunoaște, de a-i cunoaște pe ceilalți, de a se integra cu succes în grupul social căruia aparțin. Poveștile, la școală, funcționează ca un mijloc de divertisment și educare. Povestea este parte integrantă a copilăriei, ea are funcție ludică și formativă.

Biblioterapia este o metodă terapeutică creativă prin care se studiază rezolvarea problemelor pe care copilul le întâlnește într-o anumită etapă a vieții și le poate înțelege mai bine cu ajutorul poveștilor. (Cherechianu, Coroiu, 2012, p. 14)

Opinia Seproniei Filipoi (1998) în lucrarea „*Basme terapeutice pentru copii și părinți*” despre povestea terapeutică, aceasta reprezintă „o cale de autocunoaștere, se adresează intuiției și fanteziei, nu rațiunii și nici logicii.” Poveștile terapeutice se bazează pe cercetări amănunțite în domeniul psihologiei și al pedagogiei.

Deasemenea George W. Burns (2011), în cartea „*101 povești vindecătoare pentru copii și adolescenți*”, scrie că „o poveste terapeutică este scrisă cu un scop intenționat, clar, rațional și etic” (Burns, 2011, p. 23-24). Prin povestea terapeutică se încearcă rezolvarea de probleme: dezvoltarea stimei de sine, aprecierea corectă și pozitivă din partea copiilor, favorizează înțelegerea atitudinilor proprii și al celorlalți, dezvoltă empatia, ușurează aflarea mai multor rezolvari pentru o situație problemă, rezolvă probleme corect, transmite reacții pozitive, găsește soluții distractive și îi demonstrează copilului că există și alți copii „cu probleme asemănătoare cu a lui” (Drugaș, Bîrle, 2008, p. 16).

Povestea terapeutică este o narațiune literară, care redă viața sau aventurile unor personaje fictive sau nonfictive, greutățile întâlnite și maniera prin care personajele depășesc aceste situații. Pe parcursul lecturii poveștii, de către cadrul didactic, copiii participă la explicarea, interpretarea și descifrarea acțiunii și la situațiile trăite de personajele poveștii. Copiii discută împreună cu cadrul didactic situația expusă în povestea terapeutică, ei înțelegând mesajul și „identificându-se cu problema și cu personajul prezentat” (Drugaș, Bîrle, 2008, p. 16).

Obiectivul principal în întrebuințarea poveștilor terapeutice în activitățile copiilor preșcolari este „*identificarea*” copilului cu personajul din poveste. Dacă acest obiectiv nu se îndeplinește, povestea terapeutică nu este eficientă.

Povestea terapeutică prin intermediul metaforei terapeutice ne oferă posibilitatea prin care putem să descoperim informații importante privind: emoțiile, gândurile copilului, ne putem folosi de animație, de ficțiune, de simboluri. Metafora terapeutică este un mijloc, „*o cale*” prin care povestea „*intră în sufletul copiilor*” și îi ajută să-și descopere, recunoască, identifice și analizeze emoțiile și gândurile personale. Prin intermediul metaforei se realizează un schimb de informații valorose între copil și cadru didactic.

La vârsta școlară poveștile formează o parte din universul copiilor. Atenția copiii crește când li se citește o poveste, astfel cadrul didactic poate să-și atingă ținta educațională prin intermediul poveștilor.

Prin această activitate, de a prezenta povești terapeutice copiilor, cadru didactic poate adapta sau modifica povestea în funcție de creativitatea sa, dar și de nevoile fiecărui copil. Dezvoltarea capacităților emoționale și sociale sunt doar o parte din parcursul evoluției și dezvoltării emoționale a copilului școlar și trebuie dezvoltate în mod metodic prin activități didactice proiectate, organizate și desfășurate special în acest scop.

BĂLĂOIU MIHAI

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ DOMNEASCĂ, TÂRGU NEAMȚ
LOCALITATE: TÂRGU NEAMȚ

ACTIVITĂȚI INTERDISCIPLINARE PENTRU DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE LA ELEVII DE CLASA A IV-A

Învățământul primar are un rol esențial în formarea deprinderilor de bază, dar și în dezvoltarea unor atitudini și competențe care îi ajută pe elevi să înțeleagă lumea din jur. La clasa a IV-a, copiii se află într-o etapă în care pot formula opinii, pot compara informații, pot argumenta răspunsuri și pot lucra cu mai multă autonomie. De aceea, activitățile interdisciplinare reprezintă o modalitate eficientă de a stimula gândirea critică și implicarea activă a elevilor în propria învățare.

Gândirea critică nu înseamnă doar capacitatea de a răspunde corect la întrebări, ci și abilitatea de a analiza o situație, de a căuta explicații, de a pune întrebări și de a susține o idee prin argumente. În activitatea didactică, aceasta poate fi dezvoltată prin sarcini simple, adaptate vârstei elevilor: compararea unor personaje, identificarea cauzelor și efectelor, alegerea celei mai bune soluții pentru o problemă, exprimarea unui punct de vedere sau lucrul în echipă pentru realizarea unui produs comun.

Un exemplu de activitate interdisciplinară desfășurată la clasa a IV-a poate porni de la tema „Protejarea mediului”. Lecția poate integra conținuturi din Limba și literatura română, Științe ale naturii, Educație civică și Arte vizuale și abilități practice. Elevii citesc un text scurt despre poluare sau despre importanța pădurilor, apoi discută mesajul textului, identifică ideile principale și formulează întrebări. În etapa următoare, aceștia analizează cauzele poluării, consecințele asupra viețuitoarelor și soluțiile pe care le pot aplica în viața de zi cu zi.

Pentru stimularea participării, elevii pot fi organizați pe grupe, fiecare grupă având o sarcină diferită: realizarea unei liste de reguli pentru protejarea mediului, crearea unui afiș, redactarea unui scurt mesaj de sensibilizare sau prezentarea unor exemple de comportamente responsabile. În acest mod, fiecare copil contribuie la activitate, își exprimă opinia și învață să asculte punctele de vedere ale colegilor. Activitatea devine astfel nu doar un exercițiu de învățare, ci și unul de colaborare și responsabilitate.

Un alt avantaj al activităților interdisciplinare este faptul că elevii înțeleg mai ușor legătura dintre cunoștințele dobândite la diferite discipline. De exemplu, la Matematică pot interpreta date simple despre cantitatea de deșeuri colectate selectiv, la Științe pot discuta despre efectele poluării asupra plantelor și animalelor, iar la Limba română pot redacta un text argumentativ scurt cu tema „De ce este important să protejăm natura?”. Prin aceste conexiuni, învățarea devine mai apropiată de experiențele reale ale copiilor.

În desfășurarea activității, cadrul didactic poate porni de la experiențele elevilor: ce observă în curtea școlii, cum se comportă oamenii în parc, ce înseamnă colectarea selectivă sau de ce este importantă economisirea apei. Pornind de la exemple concrete, copiii sunt încurajați să emită ipoteze, să compare situații și să propună soluții. Astfel, cunoștințele nu rămân izolate în manual, ci sunt transferate în contexte apropiate de viața lor de zi cu zi.

O activitate eficientă poate fi organizată pe etape clare. În prima etapă, elevii observă o imagine sau citesc un text scurt și formulează întrebări. În a doua etapă, discută în perechi sau în grupe mici, alegând ideile cele mai importante. În a treia etapă, fiecare grupă prezintă concluziile, iar colegii pot adresa întrebări sau pot completa răspunsurile. În final, elevii realizează un produs simplu: un afiș, un mesaj, o hartă a ideilor sau o listă de acțiuni responsabile.

Prin acest tip de demers, elevii își dezvoltă nu doar competențele de comunicare, ci și capacitatea de a asculta activ și de a respecta opiniile celorlalți. La clasa a IV-a, lucrul în echipă este foarte important, deoarece îi pregătește pe copii pentru sarcini mai complexe și îi ajută să

înțeleagă că o problemă poate avea mai multe soluții. În același timp, elevii învață să își susțină punctul de vedere fără a respinge ideile colegilor.

Rolul cadrului didactic este de a ghida demersul, de a adresa întrebări potrivite și de a crea un climat în care elevii să aibă curajul să gândească, să greșească și să își corecteze ideile. Întrebări precum „De ce crezi acest lucru?”, „Ce altă soluție am putea găsi?”, „Cum putem demonstra?” sau „Ce s-ar întâmpla dacă...” îi ajută pe elevi să depășească răspunsurile mecanice și să își dezvolte capacitatea de reflecție.

Tehnologia digitală poate sprijini, de asemenea, activitățile interdisciplinare, atunci când este folosită cu măsură și cu scop educativ. Un scurt material video, o prezentare cu imagini, un exercițiu interactiv sau un joc educativ pot capta atenția elevilor și pot facilita înțelegerea unor conținuturi. Important este ca tehnologia să nu înlocuiască dialogul, ci să îl completeze, oferind elevilor ocazia de a observa, de a compara și de a formula concluzii proprii.

Pentru elevii care au nevoie de sprijin suplimentar, sarcinile pot fi adaptate prin formulări mai scurte, exemple concrete, imagini sugestive sau timp de lucru diferențiat. În același timp, elevii care finalizează mai repede pot primi sarcini de aprofundare, cum ar fi formularea unor argumente suplimentare sau realizarea unei comparații între două soluții. Astfel, activitatea devine incluzivă și oferă fiecărui copil posibilitatea de a participa conform propriului ritm.

Colaborarea cu familia poate întări mesajul educativ al activităților desfășurate la clasă. Elevii pot primi teme simple, precum observarea unor comportamente responsabile în familie, discutarea modului în care se economisește energia sau realizarea unei fotografii cu un exemplu pozitiv din comunitate. Prin asemenea legături, părinții înțeleg mai bine obiectivele școlii, iar copiii descoperă că ceea ce învață are utilitate reală și în afara clasei.

Activitățile interdisciplinare permit și valorificarea experiențelor personale ale elevilor. Unii copii pot povesti situații întâlnite în familie, alții pot aduce exemple din lecturile lor sau din activitățile desfășurate în comunitate. Cadrul didactic poate transforma aceste exemple în puncte de plecare pentru discuții, exerciții de argumentare și mici proiecte de grup. Astfel, elevii se simt ascultați și devin mai motivați să participe activ.

Evaluarea acestor activități poate fi realizată atât prin observarea implicării elevilor, cât și prin analiza produselor realizate: afișe, mesaje, răspunsuri argumentate, fișe de lucru sau prezentări scurte. Este important ca aprecierea să vizeze nu doar rezultatul final, ci și modul de colaborare, originalitatea ideilor, respectarea sarcinii și capacitatea elevilor de a explica propriile alegeri. Feedbackul oferit trebuie să fie clar, încurajator și orientat spre progres.

Rezultatele unei asemenea activități se observă în modul în care copiii formulează întrebări mai bune, oferă explicații mai complete și caută legături între informații. Elevii devin mai atenți la detalii, mai responsabili în exprimare și mai deschiși către cooperare. Chiar dacă fiecare copil are propriul ritm de dezvoltare, activitățile interdisciplinare oferă contexte variate în care toți elevii pot participa și pot valorifica ceea ce știu.

Această manieră de lucru îl ajută pe elev să devină mai sigur pe propriile idei și să privească învățarea ca pe un proces activ, nu ca pe o simplă memorare. Atunci când copilul descoperă singur o explicație, formulează o concluzie sau observă legătura dintre două discipline, înțelegerea devine mai profundă. În plus, succesul obținut într-o activitate de grup îi oferă încredere și îl motivează să participe și la alte sarcini de învățare.

În concluzie, activitățile interdisciplinare contribuie la dezvoltarea gândirii critice, a comunicării și a spiritului de echipă la elevii de clasa a IV-a. Prin teme apropiate de viața copiilor, prin sarcini clare și prin implicarea activă a acestora, procesul de învățare devine mai atractiv și mai eficient. Astfel, școala nu transmite doar informații, ci formează elevi capabili să observe, să întrebe, să argumenteze și să acționeze responsabil în comunitatea din care fac parte.

HURDUBEI MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA TUPILAȚI
JUDEȚ: NEAMȚ

Carnavalul verii

Astăzi la carnaval ați venit
Și vă urăm bun sosît!
Cu toții am pregătit
Un program bine definit.
Noi, figurile geometrice
Dansăm cu rolurile teoretice
Centrul tematic din grupa mare
Vara cere multă concentrare.
Cărțile din „BIBLIOTECĂ”
Sunt răsfoite pe potecă
Iar „JOCUL DE ROL” cu piticii
Salvează mereu toți voinicii
Piese de la centrul „CONSTRUCȚII”
Oferă copiilor multe soluții.
Și culorile de la „ARTE”
În toată grădinița sunt aplicate.
Iar voi stimați părinți
Vă invităm lângă noi, aici!

NICOLA DORINA GELUȚA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1

LOCALITATE: SLATINA

DEZVOLTAREA ȘI MENȚINEREA MOTIVAȚIEI PENTRU ÎNVĂȚARE

Motivația școlară reprezintă ansamblul elementelor care generează, orientează și mențin implicarea elevilor în procesul educațional. Întrucât motivația reprezintă un pilon fundamental al performanței academice, capacitatea cadrului didactic de a stimula interesul elevilor devine o competență esențială pentru optimizarea actului de predare-învățare. Dezvoltarea unui mediu educațional stimulat, caracterizat prin interacțiuni pozitive și un climat de sprijin, reclamă din partea profesorului atât o înțelegere profundă a mecanismelor motivaționale, cât și o adaptare la particularitățile individuale ale elevilor, transformând acest demers într-o provocare pedagogică continuă.

În procesul de stimulare a motivației elevilor, trebuie avut în vedere faptul că o activitate didactică motivantă este aceea care îi implică în mod activ pe elevi și le captează interesul. Ca modalități de stârnire a curiozității elevilor sunt recomandate introducerea elementelor de noutate și crearea unor conflicte cognitive, prin utilizarea studiului de caz sau prin antrenarea elevilor în realizarea unor proiecte de echipă, organizarea cunoștințelor sub formă de scheme, care permit evidențierea legăturilor dintre concepte, stabilirea unor legături între domeniile de interes ale elevului și activitatea de predare.

Felul în care profesorul abordează evaluarea poate influența, de asemenea, motivația elevilor. Atunci când evaluarea se focalizează pe progresul elevilor, pe recunoașterea efortului depus pentru îmbunătățirea propriilor performanțe, îi poate determina pe elevi să se implice mai mult în activitățile de învățare, să persevereze. Feedbackul are rolul de a oferi elevilor informații importante despre nivelul lor de cunoștințe și poate deveni un instrument eficient de motivare a învățării atunci când este oferit într-un interval de timp relativ scurt de la încheierea sarcinii, când se raportează la un nivel de competență care ar trebui atins și nu la un standard de excelență, când are caracter corectiv, oferind și explicații în ceea ce privește greșelile (Opre, Benga, Băban, 2015, p. 44).

Conform modelului ARCS al lui John Keller (Keller, 1987, pp. 3-5), există patru condiții esențiale pentru promovarea și susținerea motivației în procesul de învățare: *atenția, relevanța, încrederea, satisfacția*. Atenția, ca primă condiție, poate fi obținută în două moduri: stimularea perceptivă – folosește surpriza sau incertitudinea pentru a câștiga interes, dar și evenimente inedite, surprinzătoare, incongruente și incerte, sau stimularea curiozității prin întrebări provocatoare sau probleme care trebuie rezolvate. Adevărata provocare este menținerea atenției pentru un timp cât mai îndelungat, iar acest lucru poate fi obținut prin: participarea activă (adoptarea unor strategii precum jocuri, jocuri de rol sau alte metode practice pentru a-i implica pe elevi), variabilitate (utilizarea unei varietăți de metode în prezentarea materialului), umorul, incongruențele și conflictele cognitive, exemplele specifice, folosirea unor stimuli vizuali. Relevanța conținutului predat pentru interesele personale ale elevilor poate crește motivația acestora. Ea poate fi evidențiată utilizând un limbaj concret și exemple cu care copiii sunt familiarizați. În ceea ce privește încrederea, pentru ca elevii să fie motivați este important ca ei să cunoască și să înțeleagă cât de probabil este succesul personal în sarcină.

Managementul timpului se referă la strategiile prin care timpul este utilizat în mod optim în procesul de învățare. Pentru început, elevii trebuie să observe și să autoevalueze modul în care își petrec timpul, activitățile pe care le desfășoară și distribuția lor pe parcursul unei zile. Dezvoltarea unui sistem de management al timpului presupune:

- realizarea unui orar, program al activităților zilnice, săptămânale, semestriale;
- planificarea sarcinilor astfel încât să poată fi îndeplinite în 30-60 de minute;
- stabilirea unor scurte pauze (5-10 minute) la fiecare oră de studiu;
- estimarea timpului necesar îndeplinirii fiecărei sarcini;

- stabilirea priorităților;
- rezolvarea sarcinilor mai puțin plăcute înaintea celor plăcute;
- anticiparea situațiilor de suprasolicitare și realizarea în avans a unor activități de studiu.

Gestionarea spațiului educațional implică depistarea și neutralizarea factorilor care afectează focalizarea atenției. Acest proces presupune o evaluare riguroasă a propriului mediu de studiu pentru a delimita elementele perturbatoare. Acestea se împart în surse externe (zgomot, tehnologie, interacțiuni sociale) și surse interne (stări de anxietate, disconfort fizic, reverie). Minimizarea perturbărilor externe se realizează prin amenajarea unui spațiu dedicat exclusiv studiului și izolarea de factorii de zgomot. În mod complementar, controlul factorilor interni necesită strategii de planificare: corelarea învățării cu perioadele de odihnă, diversificarea disciplinelor pentru combaterea monotoniei, fixarea unor scopuri clare, selectarea de resurse facilitatoare și evaluarea constantă a nivelului de concentrare (Opre, Benga, Băban, 2015, p. 49).

Bibliografie:

1. Dembo, M. (2004). Motivation and Learning Strategies for College Success: A self-management approach. Lawrence Elrbaum Associates, Mahwah, New Jersey;
2. Keller, J. M. (1987). Development and use of the ARCS model of instructional design in Journal of instructional development, Vol.10, No. 3, p. 2-10, [dx.doi.org/10.1007/BF02905780](https://doi.org/10.1007/BF02905780)
3. Opre, A., Benga, O., Băban, A. (coord.) (2015). Managementul comportamentelor și optimizarea motivației pentru învățare. Cluj-Napoca: Editura ASCR;
4. Sălăvăstru, D. (2004). Psihologia educației. Iași: Editura Polirom.

CRĂCIUN DANIELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ "I.A.BASSARABESCU"

LOCALITATE: PLOIEȘTI

DESPRE EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA CICLUL PRIMAR

Educația ecologică urmărește formarea unui om cu un comportament adecvat în ceea ce privește mediul înconjurător, comportament care să se manifeste prin acțiuni concrete nu numai prin informare teoretică. Cunoștințele ecologice se asimilează în mod treptat și trebuie să pornească de la observarea și înțelegerea fenomenelor după care se dezvoltă viața, deci trebuie să aibă la bază cunoașterea relației cauză-efect. educația de mediu sporește conștientizarea problemelor și înțelegerea valorilor personale prin „descoperirea” atitudinii și înțelegerii, ajutându-i pe elevi să-și evalueze și să-și clarifice sentimentele în ceea ce privește mediul și cum contribuie la problemele acestuia. Ajută fiecare persoană să înțeleagă faptul că oamenii au valori diferite, iar conflictele dintre acestea trebuie abordate pentru a preveni și rezolva, în final, problemele de mediu.

După părerea mea, cea mai potrivită cale de introducere a educației ecologice în școli este infuzarea unor dimensiuni ale acesteia în cadrul disciplinelor existente. Prin tratare interdisciplinară se poate ajunge la formarea unei viziuni globale și a unui sistem coerent de atitudini și comportamente potrivit vârstei școlarului. Urmărită pe toată durata școlarității, educația ecologică poate forma cetățeni responsabili prin conștientizarea pericolelor ce amenință umanitatea și patrimoniul său natural.

Cunoștințele cele mai bogate despre natură le dobândesc elevii pe parcursul orelor de **cunoașterea mediului**. Aici află despre viața plantelor și a animalelor, despre echilibrul ecologic, acțiuni ecologice, identifică formele de poluare dar și căile de diminuare sau evitare a poluării, înțeleg și observă efectele, recunoscând cauzele, învață despre lanțul trofic din natură, despre adaptarea viețuitoarelor la condițiile de mediu, despre importanța intervenției salvatoare a omului în diferite situații critice.

La orele de **Explorarea mediului și Geografie**, am dezbătut teme de genul: „Poluarea naturii”, „Deșeurile și reciclarea lor”. Dezastrele naturale din țară și din lume, pe care elevii le trăiesc sau află despre ele prin intermediul mass-media, sunt argumente care pledează în favoarea ocrotirii mediului.

Matematica este o disciplină care, în aparență, nu pare a oferi ocazia pentru realizarea educației ecologice. Doar la prima vedere, întrucât se pot propune spre rezolvare probleme al căror conținut (tăieri și transport de lemne, suprafețe defrișate, locuințe, livezi distruse de alunecări de teren, animale ucise de revărsări ale apelor) sensibilizează copiii, ajutându-i să evalueze pagubele produse de acțiunile necontrolate ale oamenilor sau de „răzbunările” naturii.

Educația civică dă prilejul formării unei conștiințe și conduite favorabile protecției mediului. Dacă mediul este sursa unei vieți sănătoase, concluzia logică e că nimănui nu-i este permis să aibă un comportament nepotrivit față de natură, pentru a nu fi cauza îmbolnăvirii semenilor săi. Apa, aerul, solul supuse poluării sunt factori care slăbesc imunitatea organismelor iar acest subiect trebuie să fie mereu în atenția omului.

Geografia, disciplină studiată în clasa a IV-a ajută elevii să observe marea complexitate a fenomenelor din natură, legătura dintre ele, modalități de evitare a dezastrelor naturale, de prevenire a degradărilor (prin plantarea pomilor, arborilor, protejarea surselor de apă, vânatoarea controlată etc.). **Istoria** este și ea o disciplină care contribuie la educarea ecologică a elevilor întrucât aceștia află că multe din faptele de vitejie ale strămoșilor noștri au avut drept aliat codrul.

Muzica, artele vizuale și abilitățile practice aduc elevii mai aproape de natură prin cântec, prin lucrările realizate, picturile și obiectele confecționate din materiale refolosibile. În aceste ore se îmbină armonios educația estetică cu educația ecologică, informația științifică și

educația civică. Am realizat desene și lucrări practice de genul: „Salvați Pământul!”, Planeta Albastră plânge!, „Natura, casa noastră”, „Prietenii naturii”

Deși ar părea pretențios, termenul de **portofoliu** poate fi introdus încă din clasa I, copiii putând realiza diverse lucrări, individual sau în echipă. Pe parcursul următoarelor clase, conținutul portofoliului se poate îmbogăți pentru ca, la sfârșitul clasei a IV-a, fiecare elev să aibă un portofoliu cu acest conținut tematic.

Realizarea unei colecții cu materiale din natură (ierbare, ouă, pene, cuiburi), realizarea, în diverse ecosisteme, a unor mici filme, a înregistrărilor video pe baza unor teme propuse.

Inițierea unor **cercuri de iubitori ai naturii** – “Micii ecologiști”- implică elevii în toate acțiunile practice ecologice din școală. Ei vor fi promotorii gândirii ecologice, primii mici specialiști cu inițiativă și aplicativitate în domeniul ecologic. De asemenea, elaborarea și redactarea unor reviste de specialitate, de informare ecologică (de ex.: “Planeta albastră”, “Terra”) vor coordona acțiunile întreprinse de elevi, cât și o informare adecvată.

Mai mult, urmărind pe parcursul întregului ciclu primar realizarea obiectivelor educației ecologice, atât prin valorificarea conținuturilor unor texte din manual, cât și prin excursiile, vizitele, mapele tematice realizate, vom constata că la sfârșitul acestei perioade elevii au un bagaj de cunoștințe, dar și de abilități în stare să-i facă să acționeze în vederea protejării mediului, chiar de la această vârstă. Astfel, copilul va fi capabil să protejeze mediul apropiat (curtea, spațiul verde, arborii existenți), să planteze o floare, un copac, să atragă atenția celorlalți pentru a păstra curățenia, să participe la reciclarea unor deșeuri (din sticlă, plastic, hârtie) etc. Elevul va fi antrenat atât în activitățile de observare, cât și de manipulare și experimentare, avându-se în vedere faptul că învață mult mai temeinic atunci când lucrează practic și când forma de activitate depășește spațiul băncii de școală. Nu trebuie scăpat din vedere și faptul că o învățare eficientă presupune feed-back, care-i oferă copilului nu numai măsura realizării unei sarcini, cât, mai ales, valoarea (calitatea) pe care o are activitatea desfășurată.

Educația ecologică cultivă și un sistem de valori. Copiii se maturizează, sistemul de valori pe care ei îl promovează influențează opțiunile și deciziile pe care ei le iau referitor la toate aspectele vieților lor, inclusiv problemele de mediu. Valorile aduc de asemenea consistență vieții unei persoane, ceea ce o ajută să realizeze un concept mai bun despre sine. Calitatea mediului se reflectă direct în viețile elevilor și a familiilor lor.

Adevărata educație ecologică își va atinge scopul numai când elevii de azi, viitorii cetățeni de mâine, vor fi convinși de necesitatea ocrotirii naturii, vor deveni factori activi prin acțiuni de apărare împotriva calamităților naturale, de re tehnologizare a echipamentelor industriale, de înființare de noi stații de epurare a apelor uzate pentru reducerea efectului poluării mediului. Ei vor găsi soluții prin care să lege prezentul de viitorul planetei.

Bibliografie

1. Ecologie, suport didactic clasele III-IV, București, Editura Erc Press Educativ, 2004
2. Ghid metodic pentru cadrele didactice. Învățământ primar – Educație ecologică și protecția mediului, 2007

NEAGOE RALUCA MĂDĂLINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „IOAN A. BASSARABESCU”

LOCALITATE: PLOIEȘTI

Învățarea experiențială – o strategie eficientă pentru formarea competențelor de mediu și civice

În contextul provocărilor actuale privind protecția mediului și dezvoltarea durabilă, școala are responsabilitatea de a forma elevi informați, implicați și responsabili față de natură și comunitate. Programul național „**Săptămâna Verde**” oferă cadrul ideal pentru desfășurarea unor activități de învățare experiențială, prin care elevii își dezvoltă cunoștințele, atitudinile și comportamentele necesare unui stil de viață sustenabil.

Pornind de la aceste premise, elevii clasei a treia au participat la activitatea educativă „**Sera – laboratorul verde al orașului**”, desfășurată la serele S.G.U. Ploiești. Vizita a urmărit familiarizarea copiilor cu procesul de producere și îngrijire a plantelor ornamentale, înțelegerea rolului spațiilor verzi în viața comunității și dezvoltarea responsabilității față de mediul înconjurător.

Pe parcursul activității, elevii au explorat spațiile de producție și au descoperit etapele prin care trece o plantă, de la sămânță până la momentul în care înfrumusețează parcurile, bulevardele și spațiile verzi ale orașului. Specialiștii S.G.U. Ploiești le-au explicat condițiile esențiale pentru dezvoltarea plantelor – lumină, apă, temperatură, umiditate și îngrijire permanentă – transformând informațiile teoretice într-o experiență autentică de învățare.

Momentul central al vizitei l-a reprezentat activitatea practică de **repicare** a răsadurilor. Prin implicarea directă în această operațiune, elevii au înțeles că dezvoltarea unei plante presupune răbdare, atenție și responsabilitate. Învățarea prin acțiune le-a oferit posibilitatea de a observa, experimenta și aplica informațiile primite, dezvoltându-și în același timp motricitatea fină, spiritul de observație și capacitatea de a respecta instrucțiuni de lucru.

Experiența a contribuit semnificativ la dezvoltarea competențelor prevăzute în curriculumul pentru învățământul primar. Din perspectiva disciplinei **Științe ale naturii**, elevii și-au consolidat cunoștințele privind nevoile de bază ale plantelor și relația dintre factorii de mediu și dezvoltarea acestora. Totodată, au înțeles importanța biodiversității și a spațiilor verzi pentru menținerea unui mediu sănătos și echilibrat.

Din perspectiva **Educației civice**, activitatea a favorizat formarea unor atitudini de respect față de bunurile comunității și față de persoanele care contribuie la întreținerea acestora. Elevii au conștientizat faptul că fiecare cetățean poate avea un rol activ în protejarea mediului, iar grija față

de natură începe prin gesturi simple, realizate zi de zi.

De asemenea, activitatea a stimulat dezvoltarea competențelor transversale. Comunicarea a fost permanent încurajată prin dialogul cu specialiștii și prin formularea de întrebări și observații. Lucrul practic a presupus colaborare, respectarea regulilor și asumarea responsabilității pentru propria activitate, consolidând competențele sociale și de cooperare.

Totodată, vizita a contribuit la dezvoltarea competențelor de investigare și explorare a mediului, elevii fiind încurajați să observe, să compare, să formuleze explicații și să stabilească relații între informațiile învățate la clasă și realitatea întâlnită în seră. Acest tip de învățare contextualizată facilitează transferul cunoștințelor și crește motivația pentru învățare.

La finalul activității, fiecare elev a primit o floare în ghiveci, pe care s-a angajat să o îngrijească acasă. Acest gest simbolic a transformat experiența din seră într-o responsabilitate continuă, oferindu-le copiilor posibilitatea de a aplica în viața de zi cu zi ceea ce au învățat și de a observa în mod direct evoluția unei plante.

Feedbackul elevilor și nivelul ridicat de implicare au confirmat succesul activității. Curiozitatea manifestată, interesul pentru explicațiile primite și seriozitatea cu care au desfășurat activitatea practică demonstrează eficiența strategiilor bazate pe învățarea experiențială și pe contactul direct cu mediul.

Activitatea desfășurată la serele S.G.U. Ploiești reprezintă un exemplu de bună practică în educația pentru dezvoltare durabilă. Prin îmbinarea armonioasă a observației, experimentării și reflecției, elevii nu doar că și-au îmbogățit cunoștințele despre lumea plantelor, ci și-au format competențe esențiale pentru secolul XXI: responsabilitate, spirit civic, colaborare, gândire critică, capacitate de investigare și respect pentru natură.

Educația ecologică devine cu adevărat eficientă atunci când elevii învață prin experiențe autentice. Vizita la serele S.G.U. Ploiești a demonstrat că o lecție desfășurată în afara sălii de clasă poate avea un impact profund asupra formării unor comportamente responsabile, contribuind la dezvoltarea unor viitori cetățeni implicați în protejarea mediului și în construirea unei comunități mai verzi și mai sustenabile.

Bibliografie:

- ORDIN nr. 3629 din 2 februarie 2023 privind aprobarea Metodologiei de organizare a Programului „Săptămâna verde”;
- Maria Butyka, Laura Borbe, Sorana Pogacean, Tiberiu Culidiuc, Raluca Popa, Andra Culisir, Kelly Organ , „Făcut și învățat! 36 de activități de reflecție prin care îi ajuți pe elevi să extragă lecții din orice experiență”- Suport de curs , Fundația Noi Orizonturi, 2017

MITREA ELENA MARGARETA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ " SFÂNTA VINERI"

LOCALITATE: PLOIEȘTI

BLOCAJE ALE MOTIVAȚIEI

Ce îl determină pe un elev să-și propună un scop și să lupte pentru a-l îndeplini? Ce obiective își propune, către ce se îndreaptă, ce alegeri face, ce convingeri îl determină să continue pentru a-l realiza? De ce se oprește, de ce renunță, unde și în ce moment își pierde entuziasmul? Ce poate face un profesor pentru a ajuta un elev să se dezvolte, pentru a-l ajuta să continue, să nu renunțe, să nu se lase copleșit de dificultățile pe care le va întâlni pe întreg parcursul școlar?

Stima de sine scăzută

Provocările pe care le întâlnesc în școală sunt surse majore de stres și anxietate. Dacă elevii vor fi supuși etichetărilor de tipul “nu ești bun”, “nu ești în stare să faci nimic”, vor ceda acestor critici, vor deveni pasivi, resemnați. Puși în fața unor provocări noi, vor refuza angajarea din teama de eșec, de a nu dezamăgi. Obstacolele temporare sunt percepute ca fiind permanente, fapt ce conduce la pesimism și descurajare. Copiii care nu sunt ajutați să se cunoască, care nu trăiesc o stare de împăcare cu ei înșiși, nu pot să-și valorifice ce au mai bun, să se cunoască, să-și educe părțile mai puțin valoroase.

Efectele negative ale activităților de evaluare.

Este știut faptul că evaluarea are un scop pedagogic. Pe lângă funcția de informare pentru elevi, părinți, profesori, funcția de reglare a procesului de învățare, nota (calificativul) are și un rol patogen, întrucât induce stres și discomfort psihic elevului, mai ales în situații de insucces. Aprecierea școlară este percepută ca un verdict care poate să bucure, să dinamizeze sau, dimpotrivă, să nemulțumească, să dea o stare de insatisfacție elevului. Este nevoie ca alături de calificativul acordat, să existe o argumentare convingătoare pentru aprecierea făcută.

Conflictul dintre planul formal și cel informal al educației

Elevul de vârstă școlară mică încearcă să găsească sens regulilor impuse de cultura școlii. Presiunea exercitată de statutul de școlar este însoțită de anti-modelele culturale expuse de mass-media. Este dificil pentru profesor și pentru părinte să concureze cu lumea plină de stimulii colorați ai audiovizualului, să canalizeze motivația copilului către învățare și succes școlar. Conflictul dintre valorile puse în circulație de către școală, întotdeauna selecționate și ierarhizate după criterii psihologice, didactice, etice și valorile parvenite din spațiul cotidian, în mod difuz, nestructurat, fac dificil de înțeles rostul cunoașterii, al învățării.

Cultivarea excesivă a competiției

Se pierde din vedere că forța motivației declanșată de cooperare este de regulă superioară celei în care elevul lucrează singur. Competiția mută accentul de pe propriile performanțe, pe cele ale colegilor, de pe plăcerea de a descoperi, de a împărtăși diverse cunoștințe acumulate, la o vânătoare de note și medii. Dincolo de concursurile școlare, de întrecerile organizate pentru a cultiva un spirit combativ dar și un spirit de echipă, cultivarea competiției în exces constituie o strategie greșită care dirijează elevul către o învățare de dragul succesului și nu al materiei predate. Vor fi dependenți de condiții subiectiv create și nu de situația instructiv-educativă pe care trebuie să o stăpânească ca subiect al educației.

Atitudinea negativă față de școală/profesori a familiei

Deseori părinții pot avea nemulțumiri față de deciziile profesorilor, metodele de predare, activitățile pe care le oferă școala. Chiar dacă motivele sunt întemeiate sau nu, exprimarea acestor nemulțumiri în termeni duri în fața copiilor, manifestarea disprețului față de școală, adoptarea unei atitudini ostile față de profesori, transmit elevului o anumită conduită care poate înfrâna motivația pentru învățare. Relația dintre părinte și profesor are ca scop formarea copilului, nu cucerirea unor poziții superioare în care să existe numai drepturi.

Supramotivarea și submotivarea

Sarcinile de lucru care sunt ușoare provoacă submotivarea anticipată care implică o subapreciere a acțiunii. Sarcinile dificile, stresează și epuizează forțele elevului înaintea finalizării acțiunii. Submotivarea produce plictiseală, rupturi de ritm în asimilarea materiei, subaprecierea acțiunilor în care este angajat. Supramotivarea are ca efect starea de trac în fața unei sarcini, o încărcare emoțională negativă care duce la blocaj psihic, eșec, dereglări comportamentale.

Concluzii și direcții de acțiune

Pentru a debloca potențialul motivațional al elevului, intervenția pedagogică trebuie să schimbe paradigma actuală de lucru, transformând factorii inhibitori în catalizatori ai dezvoltării. Această tranziție structurală presupune mutarea accentului pe următoarele direcții esențiale:

- **De la etichetare și stigmă, către cultivarea stimei de sine** și acceptarea greșelii ca o etapă firească, constructivă în procesul de învățare.
- **De la nota privită ca verdict, către o evaluare formativă**, însoțită întotdeauna de un feedback calitativ, clar și argumentat.
- **De la vânătoarea de note și competiția excesivă, către învățarea colaborativă (cooperare)** și redescoperirea bucuriei de a explora o materie.
- **De la sarcini polarizate (supramotivare/submotivare), către o optimizare motivațională**, prin propunerea unor sarcini cu dificultate progresivă, adaptate ritmului de dezvoltare.

În definitiv, parteneriatul armonios dintre școală și familie, dublat de respectul profund pentru individualitatea și identitatea copilului, reprezintă singura cale prin care putem preveni resemnarea și abandonul interior în fața dificultăților școlare.

FLOȘTOIU MIHAELA-GABRIELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT Școala Gimnazială „George Enescu” Sinaia-structură Școala
Primară „Principesa Maria”
LOCALITATE: SINAIA

Referat: Activități care dezvoltă empatia, respectul și colaborarea între copii

Introducere

Empatia, respectul și colaborarea sunt valori esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. Aceste competențe sociale îi ajută să construiască relații sănătoase, să comunice eficient și să rezolve conflictele într-un mod pașnic. Școala și familia au un rol important în formarea acestor comportamente prin activități care încurajează înțelegerea emoțiilor, acceptarea diferențelor și lucrul în echipă.

Importanța empatiei, respectului și colaborării

Empatia reprezintă capacitatea de a înțelege și de a simți emoțiile unei alte persoane. Respectul presupune aprecierea și acceptarea celorlalți, indiferent de diferențele dintre oameni. Colaborarea este abilitatea de a lucra împreună pentru atingerea unui scop comun.

Dezvoltarea acestor valori contribuie la:

- crearea unui climat pozitiv în grup;
- reducerea conflictelor și a comportamentelor agresive;
- creșterea încrederii în sine și în ceilalți;
- îmbunătățirea comunicării și a relațiilor sociale.

Activități care dezvoltă empatia

1. Jocul emoțiilor

Copiii primesc imagini sau cartonașe cu diferite expresii faciale și încearcă să identifice emoțiile reprezentate. Ulterior, discută despre situații în care au simțit acele emoții.

2. Povestea din perspectiva altcuiva

După citirea unei povești, copiii sunt invitați să povestească întâmplările din punctul de vedere al unui personaj. Astfel, ei învață să privească situațiile prin ochii altor persoane.

3. Cercul aprecierilor

Fiecare copil spune ceva pozitiv despre colegul din dreapta sa. Activitatea contribuie la dezvoltarea sensibilității față de sentimentele celorlalți și la consolidarea relațiilor de grup.

Activități care dezvoltă respectul

1. Regulile clasei

Copiii participă la stabilirea regulilor de comportament. Implicarea lor în acest proces îi ajută să înțeleagă importanța respectării normelor și a respectului reciproc.

2. Ziua diversității

Elevii prezintă tradiții, obiceiuri sau pasiuni personale. Activitatea promovează acceptarea diferențelor și respectul pentru unicitatea fiecărei persoane.

3. Jocul „Vorbește cu respect”

Copiii exersează formule de politețe și modalități adecvate de exprimare în diferite situații de comunicare.

Activități care dezvoltă colaborarea

1. Proiecte de grup

Realizarea unor afișe, machete sau prezentări necesită împărțirea sarcinilor și cooperarea între membrii echipei.

2. Jocuri de echipă

Activitățile sportive și jocurile cooperative îi învață pe copii să comunice, să se ajute reciproc și să urmărească un obiectiv comun.

3. Construirea unei povești comune

Fiecare copil adaugă câte o propoziție la povestea începută de un coleg. Exercițiul stimulează creativitatea și spiritul de echipă.

Rolul educatorului și al familiei

Atât cadrele didactice, cât și părinții trebuie să ofere exemple pozitive de comportament. Copiii învață prin observație, de aceea este important ca adulții să manifeste empatie, respect și disponibilitate pentru colaborare. Încurajarea dialogului, ascultarea activă și aprecierea eforturilor contribuie la formarea acestor valori.

Concluzie

Activitățile care dezvoltă empatia, respectul și colaborarea au un impact major asupra formării personalității copiilor. Prin jocuri, proiecte și experiențe de grup, aceștia învață să înțeleagă sentimentele celor din jur, să respecte diferențele și să lucreze eficient împreună. Cultivarea acestor competențe încă din copilărie contribuie la dezvoltarea unor adulți responsabili, toleranți și capabili să construiască relații armonioase în societate.

Bibliografie:

1. Cucos, C. *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
2. Joița, E. *Management educațional și dezvoltarea personalității*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
3. Ministerul Educației – Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar.

LIȘIȚĂ LUISIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gim.Învățător Miu Stana

LOCALITATE:Brazi

Protejăm natura, construim viitorul

În contextul provocărilor actuale generate de schimbările climatice, poluare și diminuarea resurselor naturale, educația ecologică reprezintă un element esențial în formarea unor cetățeni responsabili și implicați. Școala are un rol important în dezvoltarea unei atitudini proactive față de protejarea mediului, prin organizarea unor proiecte și activități care îi ajută pe elevi să înțeleagă impactul propriilor acțiuni asupra naturii și să adopte comportamente sustenabile. Unul dintre cele mai eficiente demersuri îl constituie campaniile de ecologizare desfășurate în parcuri, păduri, pe malurile apelor sau în curtea școlii. Prin participarea la astfel de activități, elevii conștientizează efectele negative ale deșeurilor abandonate în natură și învață că protejarea mediului presupune implicare constantă și responsabilitate civică.

Plantarea de arbori, arbuști și flori reprezintă o altă activitate cu impact educativ și ecologic. Arborii contribuie la purificarea aerului, reduc efectele schimbărilor climatice prin captarea dioxidului de carbon, oferă habitat pentru numeroase specii și îmbunătățesc calitatea vieții în comunități. Prin participarea la acțiuni de împădurire sau amenajare a spațiilor verzi, elevii dezvoltă respect pentru natură și înțeleg importanța conservării biodiversității.

Colectarea selectivă și reciclarea deșeurilor constituie un pilon al economiei circulare și al utilizării eficiente a resurselor. Organizarea unor puncte de colectare în școală pentru hârtie, plastic, metal, sticlă sau baterii uzate contribuie la reducerea cantității de deșeuri și la promovarea unui comportament responsabil. În același timp, atelierele de reutilizare creativă, în cadrul cărora sunt realizate obiecte decorative sau funcționale din materiale reciclabile, demonstrează că multe produse pot avea o nouă întrebuințare, reducând astfel consumul inutil.

Educația pentru utilizarea responsabilă a resurselor naturale poate fi susținută prin campanii dedicate economisirii apei și energiei. Activitățile pot include prezentări, afișe informative, concursuri tematice și monitorizarea consumului de apă și electricitate în școală. Astfel, elevii înțeleg că gesturi simple, precum stingerea luminilor, închiderea robinetului sau utilizarea eficientă a aparatelor electrice, contribuie la protejarea mediului și la reducerea consumului de resurse.

Proiectele de educație ecologică pot fi completate prin organizarea unor expoziții, reviste tematice, conferințe, dezbateri și concursuri dedicate protecției mediului.

De asemenea, colaborarea cu autoritățile locale, organizațiile neguvernamentale și instituțiile de mediu oferă elevilor oportunitatea de a participa la activități practice și de a înțelege modul în care comunitățile pot contribui la dezvoltarea durabilă.

Un rol important îl au și activitățile de observare și cercetare a mediului înconjurător. Excursiile tematice în rezervații naturale, parcuri naționale sau grădini botanice permit elevilor să descopere diversitatea speciilor de plante și animale și să înțeleagă necesitatea conservării ecosistemelor. În cadrul acestor activități pot fi realizate observații, fotografii, jurnale de teren sau mici proiecte de cercetare privind biodiversitatea locală.

Toate aceste proiecte contribuie la formarea competențelor necesare unui stil de viață sustenabil și la dezvoltarea spiritului civic.

Elevii dobândesc cunoștințe despre protejarea mediului, învață să colaboreze, să găsească soluții pentru problemele comunității și să participe activ la construirea unui viitor mai curat și mai sănătos.

Protejarea mediului nu reprezintă doar o responsabilitate individuală, ci un obiectiv comun al întregii societăți. Prin educație, implicare și colaborare, fiecare generație poate contribui la conservarea patrimoniului natural și la asigurarea unui echilibru între dezvoltarea economică, bunăstarea oamenilor și protecția naturii. Astfel, proiectele și activitățile ecologice desfășurate în școli devin investiții valoroase în formarea unor cetățeni responsabili și în construirea unei societăți durabile.

MARIN CRISTINA FLORENTINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Învățător Miu Stana” Comuna Brazi

LOCALITATE: Brazii de Sus

Activități care dezvoltă empatia, respectul și colaborarea între copii

Școala reprezintă un spațiu în care copiii își formează nu doar cunoștințele, ci și valorile și comportamentele necesare unei bune integrări în societate. Încă din clasele primare, elevii învață să comunice, să colaboreze și să își înțeleagă colegii. De aceea, dezvoltarea empatiei, a respectului și a spiritului de colaborare trebuie să reprezinte un obiectiv important al activităților desfășurate la clasă.

Empatia îi ajută pe copii să recunoască și să înțeleagă emoțiile celor din jur. Un elev empatic este mai dispus să ofere ajutor, să asculte și să manifeste toleranță față de diferențele dintre colegi.

Respectul contribuie la crearea unui climat pozitiv de învățare, în care fiecare copil se simte acceptat și valorizat, iar colaborarea dezvoltă responsabilitatea, comunicarea și capacitatea de a lucra eficient în echipă.

Există numeroase activități prin care cadrul didactic poate cultiva aceste valori. Jocurile de cooperare, în care succesul depinde de implicarea tuturor participanților, îi învață pe elevi să comunice și să ia decizii împreună. De asemenea, activitățile desfășurate în perechi sau în grupuri mici îi determină să își împartă responsabilitățile, să își exprime ideile și să respecte opiniile celorlalți.

Lectura poveștilor cu mesaj educativ reprezintă o altă modalitate eficientă de dezvoltare a empatiei. După citirea unui text, elevii pot discuta despre sentimentele personajelor, despre cauzele anumitor comportamente și despre modalitățile prin care conflictele pot fi rezolvate pașnic. Astfel, copiii învață să privească situațiile din perspective diferite și să manifeste înțelegere față de cei din jur.

Jocurile de rol au, de asemenea, un rol important în educația socio-emoțională. Interpretând diverse situații din viața de zi cu zi, elevii exersează comportamente bazate pe respect, cooperare și comunicare asertivă. Totodată, proiectele comune – precum realizarea unui afiș, organizarea unei expoziții sau implicarea în activități de voluntariat – consolidează spiritul de echipă și sentimentul apartenenței la colectiv.

Un climat școlar bazat pe apreciere și încurajare favorizează dezvoltarea relațiilor armonioase dintre copii. Aprecierea efortului, folosirea unui limbaj respectuos și rezolvarea conflictelor prin dialog contribuie la formarea unor comportamente pozitive, care se vor reflecta atât în viața școlară, cât și în cea socială.

În concluzie, activitățile care promovează empatia, respectul și colaborarea reprezintă o investiție în dezvoltarea armonioasă a elevilor din ciclul primar. Prin experiențe de învățare interactive și prin modelul oferit de cadrul didactic, copiii își formează competențe sociale esențiale, devenind persoane responsabile, tolerante și capabile să construiască relații bazate pe încredere și cooperare.

PAȘOL RALUCA-VANESSA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOLA GIMNAZIALĂ „Constantin Stere”, comuna Bucov

LOCALITATE: PRAHOVA

ACTIVITĂȚI PENTRU DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A COPILOR

Cadrul teoretic

Dezvoltarea socio-emoțională a vârstei timpurii și școlare reprezintă un proces complex de achiziție a competențelor necesare pentru a înțelege, gestiona și exprima emoțiile, precum și pentru a stabili relații pozitive cu cei din jur. În literatura pedagogică și psihologică, acest concept este analizat tot mai des prin prisma impactului său direct asupra randamentului școlar și a stării de bine a elevilor.

O abordare integrată a educației presupune recunoașterea faptului că elevii care nu își pot gestiona sentimentele sau care întâmpină dificultăți în interacțiunea cu semenii săi va avea obstacole semnificative în acumularea cunoștințelor cognitive.

În acest sens, literatura de specialitate subliniază importanța formării unor competențe specifice, precum autoreglarea, autoeficiența și empatia. Elena Bonchiș explică acest fenomen arătând că „abilitățile socio-emoționale nu sunt înnăscute în totalitate, ci se șlefuesc prin interacțiunile constante cu mediul educațional și familial” (Bonchiș, 2011, p. 45). Prin urmare, școala devine un spațiu important în care aceste abilități pot fi exersate în mod controlat și ghidat. Atunci când profesorul creează un climat de siguranță psihologică, elevii își dezvoltă curajul de a se exprima fără teama de a fi judecați, ceea ce stimulează stima de sine și sentimentul de apartenență la grup.

Un alt pilon teoretic esențial în analiza inteligenței emoționale aplicate în educație este oferit de lucrările de referință internațională, intens valorificate în spațiul românesc. Daniel Goleman subliniază că mecanismele de gestionare a trăirilor interioare reprezintă fundamentul succesului social. Autorul afirmă că „autoreglarea emoțională și empatia sunt fundamentele pe care se construiesc relațiile interpersonale sănătoase” (Goleman, 2008, p. 112). În context școlar, transpunerea acestei idei înseamnă că profesorul trebuie să ofere modele comportamentale clare. Copiii învață mai mult din modul în care un adult gestionează un conflict în clasă decât din explicațiile teoretice despre morală. Astfel, alfabetizarea emoțională devine o prioritate pentru profesor, exemplul personal se transformă într-un instrument puternic pe care trebuie să îl valorificăm. Ceea ce se transmite oral, trebuie să se intersecteze cu felul în care educatorul reacționează în fața conflictelor.

Rolul cadrului didactic în facilitarea acestui proces este detaliat și de specialiștii în pedagogie practică, care pun accent pe managementul clasei. Ion-Ovidiu Pânișoară evidențiază importanța climatului din sala de curs și a atitudinii profesorului în momentele de criză comportamentală. Conform analizei sale „clasa de elevi trebuie să devină un laborator social în care greșeala emoțională este corectată cu blândețe, nu pedepsită” (Pânișoară, 2017, p. 89). Acest model educațional mută accentul de pe controlul coercitiv pe autoreglarea conștientă. Elevul nu se mai comportă adecvat doar de frica unei sancțiuni, ci pentru că înțelege impactul propriilor acțiuni asupra colegilor săi și asupra atmosferei generale de lucru.

Activități aplicabile la clasă

Pentru transpunerea acestor principii în practica învățământului primar, cadrele didactice trebuie să apeleze la diferite metode existente în literatura de specialitate și în ghidurile metodologice de consiliere educațională. La vârsta mică, prioritatea o reprezintă identificarea și numirea corectă a propriilor trăiri interioare. În acest sens, o metodă fundamentală extrasă din praxiologia consilierii este *Termometrul emoțiilor*. Adriana Băban subliniază importanța acestei etape timpurii, explicând că „recunoașterea și numirea corectă a emoțiilor reprezintă primul pas în prevenirea tulburărilor de comportament la școlarul mic” (Băban, 2001, p. 74).

Aplicarea acestei metode la clasă se realizează prin utilizarea unui instrument vizual gradat,

similar unui termometru, unde culorile și nivelurile indică intensitatea unei stări (de la calm și bucurie, până la furie intensă sau tristețe). În cadrul activităților de dimineață sau la începutul orelor de consiliere, elevii sunt invitați să își plaseze simbolic numele în dreptul nivelului care corespunde stării lor din acel moment. Profesorul folosește acest instrument nu doar ca un exercițiu de introspecție individuală, ci și ca un facilitator al dialogului colectiv. Copiii învață astfel că emoțiile au intensități diferite și că verbalizarea unei stări neplăcute scade presiunea psihică, oferindu-le un punct de pornire esențial în procesul de autoreglare.

Odată ce competența de identificare a emoțiilor este exersată, dezvoltarea socio-emoțională continuă prin internalizarea empatiei și înțelegerea perspectivelor celorlalți. În acest punct, o metodă interactivă de referință în pedagogia primară este *Jocul de rol*.

La nivelul claselor primare, profesorul poate pune în scenă scenarii simple, cotidiene, cum ar fi excluderea unui coleg de la un joc în pauză sau împărțirea defectuoasă a sarcinilor într-o echipă. Elevii primesc roluri specifice și experimentează, într-un mediu controlat și sigur, atât poziția celui afectat, cât și poziția celui care generează conflictul. Etapa crucială a acestei metode o reprezintă debriefarea condusă de învățător, în care elevii sunt ghidați să exprime ceea ce au simțit în timpul interpretării. Prin această analiză fluentă, copiii fac trecerea de la propriul egocentrism specific vârstei către asumarea cognitivă și afectivă a realității celui alt.

Pentru consolidarea coeziunii grupului și dezvoltarea abilităților de comunicare asertivă, cadrele didactice pot integra o altă metodă structurală recunoscută, și anume *Discuția în cerc* sau *Cercul magic*. Această metodă se bazează pe reguli stricte de ascultare activă și respect reciproc, în care fiecare participant are dreptul la cuvânt fără a fi întrerupt sau evaluat. Învățătorul lansează o temă de reflecție legată de o provocare apărută în viața clasei, iar elevii transmit un obiect-simbol care oferă dreptul de a vorbi. Această abordare elimină treptat tendința de întrerupere sau de ironizare a colegilor, oferind fiecărui școlar mic certitudinea că vocea și emoțiile sale sunt valoroase pentru comunitatea din care face parte. Prin succesiunea acestor metode validate științific, mediul școlar devine un spațiu predictibil în care competențele socio-emoționale se dezvoltă complementar cu cele academice.

Bibliografie

- Băban, A. (2001). *Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere*. Cluj-Napoca: Editura Psinet.
- Bonchiș, E. (2011). *Dezvoltarea socio-emoțională a copiilor*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
- Goleman, D. (2008). *Inteligența emoțională*. București: Editura Curtea Veche.
- Pânișoară, I.-O. (2017). *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*. Iași: Editura Polirom.

DRĂGHICI EUGENIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL TEHNOLOGIC "CAROL I"

LOCALITATE: VALEA DOFTANEI

Proiectul eTwinning "My Future Is In My Hands"

Unul dintre cele mai fantastice proiecte eTwinning s-a derulat în acest an școlar, 2025-2026, cu parteneri din România și Turcia. Au fost implicați copii cu vârsta cuprinsă între șase și zece ani, iar obiectivul principal a fost dezvoltarea competențelor cheie plecând de la competențele de viață. Profesorii au colaborat pentru crearea unor materiale adaptate nivelului de vârstă, au configurat platformele de lucru (Canva, Gennialy, WriteRider, Code.org, Interland, ChatterPix, Teachable Machine With Google, Google Gemini, Google Forms, Zoom, <https://icograms.com/designer>), au administrat TwinSpace-ul. Elevii au interacționat prin activități integrate, depășind barierele lingvistice și construind împreună produse finale spectaculoase. În primul rând au creat un logo, fiecare a contribuit cu un desen, apoi de Ziua Siguranței pe Internet au parcurs împreună aventurile din Interland, au lucrat în echipe și au creat cărți digitale cu ajutorul aplicației WriteRider, iar cu sprijinul aplicației <https://icograms.com/designer> au proiectat un oraș durabil al viitorului.

LOGO

ORAȘUL VIITORULUI

POVEȘTI DIGITALE

În calitate de co-fondator, am creat și configurat structura TwinSpace-ului împreună cu partenerul fondator din Turcia. Am manageriat paginile proiectului, asigurând organizarea riguroasă a materialelor, monitorizarea calendarului lunar de activități și încărcarea dovezilor de lucru pentru fiecare etapă. Pentru a asigura un flux informațional rapid și o sincronizare perfectă între cadrele didactice din România și Turcia, am creat și administrat grupul oficial de WhatsApp al proiectului, gestionând comunicarea operativă și sprijinul tehnic. Am conceput și implementat două aviziere virtuale Padlet. Am ghidat elevii mei în parcurgerea tuturor sarcinilor, activitățile de lectură și utilizarea instrumentelor Web 2.

Setul de obiective educaționale stabilite inițial a fost atins în totalitate prin implementarea riguroasă a planului lunar de activități și implicarea directă a elevilor în sarcini de lucru practice.

Încurajez toți colegii să abordeze astfel de proiecte, care pot fi integrate în curriculum, astfel, elevii devin mai interesați și motivați.

CIUMACENCO MARIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Nr. 3

Clasa a III- a B

LOCALITATE: Cisnădie, județul Sibiu

CDI - Centru pentru facilitarea comunicării și colaborării în unitatea de învățământ

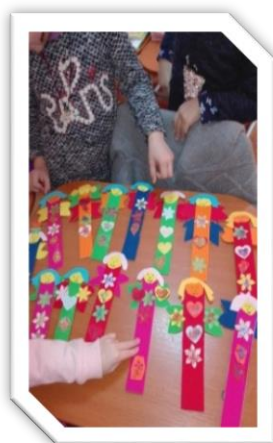
CDI-ul Școlii Gimnaziale Nr. 3 Cisnădie a devenit pentru 20 de pitici curajoși și dezinvolți ai clasei Pregătitoare B, timp de 2 ore, centru de comunicare, explorare și descoperire.

Competența specifică vizată:
exprimarea în cuvinte proprii a mesajelor redade pe suport vizual sau auditiv, manifestând interes pentru lucrul cu cartea.
(Programa școlară pentru disciplina: „Comunicare în limba română”, aprobată prin O.M.E.N. NR.3418/19.03.2013)

Activități implicate:

- ✚ Vizualizăm, atingem, simțim, deschidem, închidem cărțile din CDI;
- ✚ Observăm copertile, foile, paginile, ilustrațiile, textul unor cărți diferite ca formă, dimensiuni, grosimi;
- ✚ Realizăm aplicativ semnul de carte: familiarizarea cu materialul și resursele necesare, demonstrația învățătorului, parcurgerea etapelor de lucru, finalizarea produsului;
- ✚ Expunem produsele, evaluăm și ne autoevaluăm.

Exemple de bune practici

Activitatea a fost prezentată în cadrul Conferinței Naționale CDI, Ediția a VII-a, desfășurată la CCD Sibiu

BRÎNZĂ DORINA MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Profesională, „ George Coșbuc”

LOCALITATE: Medieșu Aurit, județul Satu Mare

Copilul și problemele lui

De ce nu le place copiilor să-și facă ordine în cameră?

Cred că toți părinții în special mamele se confruntă cu aceeași problemă.

Hai să întoarcem invers întrebarea aceasta!

Ne gândim la câteva lucruri pe care copiii le fac cu plăcere și îi întrebăm ce fac ca aceste lucruri să fie așa de dorite.

Probabil că îi distrează. Așa fac și prietenii. Prietenii lor apreciază aceasta activitate. Vor să-și impresioneze prietenii. Ceilalți apreciază ceea ce fac ei. Ceilalți observă. Pentru ei e vorba de provocarea de a-și depăși propriile performanțe. Îi ajută să își îndeplinească un anumit scop. Le îndepărtează mintea de la problemele sau lucrurile pe care nu vor să le facă, primesc recompense, îi face fericiți, îi face să se simtă că se pricepe la lucrul respectiv.

Dacă am așeza elementele de mai sus în sarcina pe care o au de îndeplinit ar trebui să ajungem la niște copii care adoră să facă ordine în cameră.

Imposibil?

Pentru cei mai mulți dintre noi, provocarea este prea mare. Trebuie schimbați mulți factori și e atât de ușor să-i cicălim pe copii, să-i amenințăm și să le pretindem. Totuși aceste metode sunt contraproductive și îi fac pe copii să se împotrivească și mai tare.

Se pare că acei copii cărora le place să-și țină camera în ordine par a avea o dorință înăscută după ordine. Acești copii devin uneori perfecționiști, dorindu-și ca tot ceea ce se află în mediul lor să fie perfect. Iar această trăsătură, deși i-ar putea ajuta să-și țină camera în ordine, poate deveni o povară asupra copiilor ale căror așteptări depășesc capacitatea lor de a-și dirija propria lume. Goana lor după perfecțiune îi face să se forțeze pe ei înșiși și să-i forțeze și pe ceilalți. Adesea , acești copii cresc ajungând niște oameni alături de care este foarte dificil să trăiești.

Trebuie să existe undeva un nivel mediu, al fericirii. Dacă copiii nu par a avea simțul curățeniei înăscut, va trebui să le oferim niște cârje ajutătoare.

Să ne gândim cum putem face această sarcină să fie distractivă, ușoară, provocatoare, cum poate fi răsplătită, cum poate fi observată de alții sau cum îi poate face pe alții fericiți și cum le poate aduce satisfacție sufletească.

Poate că răspunsul se află undeva în ideea de posesiune. Dacă este „ camera copilului” de ce să nu hotărască el cum trebuie menținută? De ce trebuie să se aplice pe domeniul lui standardele de ordine ale părinților?

Cu această problemă a ordinei ne confruntăm și în sala de clasă. Dacă se impune un anumit stil (stilul propriu al cadrului didactic) rezultatul obținut nu va fi cel așteptat.

Lăsați copiii să hotărască ei cum să fie aranjată sala de clasă, ce decor să se folosească și fiți siguri că mândri de munca lor vor încerca să păstreze ordinea și curățenia!

O altă întrebare cu care ne confruntăm este următoarea:

Cum pot să-mi învăț copiii, elevii să-și rezolve singuri problemele?

Mereu ne confruntăm cu problema părântului în familie sau la școală. Se spune căci copiii învață să se pârască atunci când primesc ceva în schimb pentru asta. De multe ori avem impresia că ignorăm pâra dar chiar privirea șocată, aflată pe figura noastră poate fi o răsplată suficientă pentru a face pâra să continue.

Ideea este că va trebui să-i învățăm pe copii să facă distincția între ceea ce trebuie raportat pentru a interveni adultul și ce trebuie ignorat. Când copilul vine la noi cu un lucru mărunț, care nu are nevoie de intervenție, putem răspunde în câteva moduri:

În primul rând putem așeza simțământul responsabilității pe umerii părâciosului pentru a opri comportamentul greșit. Următoarele întrebări ne-ar fi de ajutor:

- Ce ai făcut tu ca să oprești ceea ce se întâmplă?
- Ce crezi că ar trebui să faci?
- Crezi că ar fi mai bine să te duci înapoi acolo și să rezolvi problema?

Dacă ne oferim să rezolvăm problema implicarea noastră îl va răsplăti pe cel ce părăște. Am putea să ne exprimăm și simțămintele în legătură cu pâra spunând: „Mă deranjează când alergi așa la mine, pârându-i pe ceilalți, când și tu ești în stare să rezolvi problema!”

În al doilea rând putem aprecia neimplicarea copilului. „E bine că ai plecat de la locul faptei, ca să nu te afecteze și pe tine și ca să nu suferi vreo consecință. Ar fi bine să te retragi până se va rezolva problema!”

Această abordare este în mod deosebit benefică atunci când trebuie să oprești activitatea asupra căreia s-a raportat. Îndepărtându-l pe pârâcios de la scena pedepsei, răsplata pentru pâra se diminuează.

În al treilea rând, putem presupune că amândoi sunt vinovați (mereu întâlnim situația aceasta în cazul pârei). Unul îl stârnește pe celălalt și apoi aleargă și face în gura mare cea mai gogonată descriere a situației. Dacă suspectăm o asemenea situație putem spune: „Trebuie să vă dau o pedeapsă ca să vă învăț că acesta este un comportament inacceptabil. Ce pedeapsă crezi că v-ar învăța pe amândoi această lecție?” După ce s-au prezentat un număr de idei ar trebui să se aleagă cea mai eficientă dintre ele. Dacă ei nu se pot hotărî, putem spune: „Am să iau eu decizia și niciunuia dintre voi nu-i va plăcea.”

MOSCAL ANGELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1

LOCALITATE: SUCEAVA

Învățare prin joc și mișcare

În contextul educației moderne, accentul se pune tot mai mult pe învățarea integrată, care permite elevilor să dobândească cunoștințe și competențe prin activități practice, atractive și relevante pentru viața de zi cu zi. Integrarea disciplinei Matematică în cadrul orelor de Joc și Mișcare reprezintă o modalitate eficientă de a transforma procesul educativ într-o experiență activă, plăcută și benefică pentru sănătatea copiilor.

Mișcarea contribuie la dezvoltarea armonioasă a organismului, la formarea unui stil de viață sănătos și la creșterea capacității de concentrare. În același timp, activitățile matematice desfășurate în contexte practice facilitează înțelegerea conceptelor abstracte și dezvoltarea gândirii logice.

Îmbinarea exercițiului fizic cu sarcinile matematice aduce numeroase avantaje:

- creșterea motivației pentru învățare;
- dezvoltarea capacității de cooperare și comunicare;
- stimularea gândirii logice și a creativității;
- consolidarea cunoștințelor matematice prin experiențe concrete;
- dezvoltarea coordonării motrice și a orientării spațiale;
- promovarea unui stil de viață activ și sănătos.

Prin intermediul jocului, elevii învață fără a percepe activitatea ca pe o sarcină dificilă, iar noțiunile matematice devin mai accesibile și mai ușor de reținut.

O modalitate eficientă de integrare a matematicii în orele de Joc și Mișcare este organizarea unor activități în curtea școlii.

„Micul măsurător”

Elevii sunt împărțiți în echipe și primesc rulete, metri sau benzi gradate. Aceștia măsoară diferite obiecte și spații din curtea școlii:

- lungimea unei bănci;
- înălțimea unui copac;
- perimetrul terenului de sport;
- distanța dintre două puncte marcate.

După efectuarea măsurătorilor, elevii compară rezultatele, realizează estimări și ordonează valorile obținute.

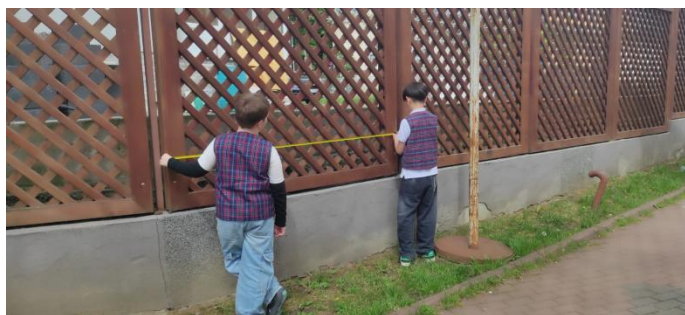
„Ștafeta măsurătorilor”

La semnalul cadrului didactic, primul elev din fiecare echipă aleargă până la un obiect, îl măsoară și revine pentru a transmite rezultatul colegilor. Echipa care realizează corect toate măsurătorile și completează fișa de lucru câștigă competiția.

Prin aceste activități, elevii înțeleg utilitatea unităților de măsură și își dezvoltă simultan rezistența și spiritul de echipă.

Noțiunile geometrice pot fi consolidate prin jocuri și trasee aplicative.
„Sărim prin forme geometrice”

Pe teren sunt așezate cercuri, pătrate, triunghiuri și dreptunghiuri. La semnal, elevii trebuie să sară doar în forma geometrică indicată de învățător.

Activitatea dezvoltă:

- recunoașterea figurilor geometrice;
- atenția și viteza de reacție;
- coordonarea mișcărilor.

„Cursa formelor geometrice”

Elevii parcurg un traseu sportiv format din cercuri, jaloane și obstacole. La fiecare stație trebuie să identifice figura geometrică întâlnită și să precizeze caracteristicile acesteia.

De exemplu:

- cercul nu are laturi și vârfuri;
- triunghiul are trei laturi și trei vârfuri;
- pătratul are patru laturi egale.

„Construim figuri cu propriul corp”

Elevii lucrează în echipe și formează cu propriile corpuri diferite figuri geometrice. Activitatea stimulează colaborarea și dezvoltă reprezentările spațiale.

Matematica poate fi valorificată și prin activități care implică efectuarea de calcule.

„Ștafeta calculelor”

La capătul traseului sunt amplasate cartonașe cu exerciții. După parcurgerea traseului, elevul rezolvă exercițiul și revine la echipă. Câștigă echipa care rezolvă corect cele mai multe sarcini.

„Sari de atâtea ori cât indică rezultatul”

Cadrul didactic prezintă un exercițiu matematic, iar elevii efectuează un număr de sărituri corespunzător rezultatului obținut.

Exemple:

- $5 + 3 = 8$ sărituri;
- $12 - 4 = 8$ sărituri;
- $3 \times 2 = 6$ sărituri.

Prin astfel de activități, exercițiile matematice sunt asociate mișcarea, ceea ce favorizează memorarea și implicarea activă.

Integrarea matematicii în de Joc și Mișcare reprezintă o

strategie didactică eficientă, care contribuie simultan la dezvoltarea cognitivă, fizică și socio-emoțională a elevilor din ciclul primar. Activitățile desfășurate în aer liber, sub formă de joc și competiție, transformă învățarea într-un proces atractiv și accesibil, facilitând înțelegerea conceptelor matematice prin experiențe concrete.

Prin măsurători realizate în curtea școlii, trasee geometrice, ștafete matematice și jocuri de mișcare, elevii învață să aplice cunoștințele dobândite în situații reale, dezvoltând totodată obiceiuri sănătoase și o atitudine pozitivă față de activitatea fizică și procesul de învățare.

cu

orele

BIBLIOGRAFIE

- Pânișoară, I. O. (2015). *Profesorul de succes. 59 de principii de pedagogie practică*. Iași: Editura Polirom.
- Stan, C. (2013). *Pedagogie preșcolară și școlară*. Cluj-Napoca: Editura Presa Universitară Clujeană.
- Vrașmaș, E. (coord.) (2014). *Educația incluzivă în grădiniță și școală*. București: Editura Aramis.
- Ratey, J. J. (2008). *Spark: The Revolutionary New Science of Exercise and the Brain*. New York: Little, Brown and Company.
- Jensen, E. (2005). *Teaching with the Brain in Mind*. Alexandria, VA: ASCD.
- Tomporowski, P., McCullick, B., Pendleton, D. M., & Pesce, C. (2015). *Exercise and Children's Cognition: The Role of Exercise Characteristics and a Place for Metacognition*. *Journal of Sport and Health Science*, 4(1), 47–55.
- World Health Organization (2020). *Guidelines on Physical Activity and Sedentary Behaviour*. Geneva: WHO.

NISTERIUC-CUMPĂȚĂ NICOLETA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 6

LOCALITATE:SUCEAVA

Artele în școala primară – experiențe de învățare prin creativitate și expresivitate

Artele oferă copilului unul dintre cele mai firești moduri de a înțelege și de a exprima lumea din jur. În învățământul primar, activitățile artistice creează contexte de învățare în care explorarea, imaginația și expresivitatea se împletesc cu dezvoltarea cognitivă și emoțională. Prin desen, muzică, modelaj, mișcare sau joc dramatic, elevii învață să observe, să experimenteze, să comunice și să creeze, descoperindu-și treptat propriul potențial. În același timp, aceste experiențe contribuie la dezvoltarea creativității, a colaborării, a gândirii critice și a încrederii în sine, competențe care susțin învățarea în toate domeniile și îi pregătesc pentru situațiile diverse ale vieții.

Activitatea desfășurată la clasă confirmă faptul că elevii învață în moduri diferite. Unii își exprimă cu ușurință ideile prin limbaj verbal, în timp ce alții comunică mai bine prin desen, culoare, muzică sau mișcare. Din această perspectivă, educația prin arte oferă fiecărui copil posibilitatea de a participa activ la procesul de învățare și de a-și valorifica propriul potențial.

În practica didactică se observă că elevii sunt mai implicați atunci când primesc libertatea de a explora și de a lua propriile decizii. În cadrul unei activități cu tema „Copacul în cele patru anotimpuri”, toți copiii au pornit de la aceeași cerință, însă lucrările realizate au fost foarte diferite. Unii au evidențiat schimbările cromatice produse de trecerea anotimpurilor, alții au acordat atenție păsărilor și animalelor care trăiesc în jurul copacului, iar câțiva au construit adevărate povești ilustrate în jurul imaginii. Momentul prezentării lucrărilor a fost la fel de valoros ca realizarea acestora. Elevii și-au explicat alegerile, au argumentat utilizarea anumitor culori și au comparat soluțiile propuse de colegi. În acest mod, activitatea artistică a devenit un exercițiu de comunicare, reflecție și gândire critică, nu doar o activitate practică. Astfel de experiențe demonstrează că nu există o singură rezolvare corectă a unei teme artistice. Diversitatea produselor realizate reprezintă expresia modului în care fiecare copil observă și interpretează lumea înconjurătoare.

Activitățile artistice oferă copiilor posibilitatea de a-și exprima emoțiile într-o manieră accesibilă vârstei lor. De multe ori, elevii mai rezervați verbal participă cu entuziasm la desen, modelaj sau dramatizare și reușesc să transmită idei și trăiri pe care nu le-ar exprima cu aceeași ușurință în cadrul altor discipline. Într-o activitate dedicată familiei, elevii au fost invitați să realizeze un desen care să reprezinte un moment important petrecut împreună cu cei dragi. În timpul prezentării lucrărilor, fiecare copil a explicat alegerea făcută și a povestit experiența ilustrată. Unii au reprezentat excursii, alții sărbători sau activități cotidiene. Dincolo de valoarea artistică a desenelor, activitatea a creat un context favorabil exprimării emoțiilor și consolidării relațiilor dintre colegi. Aceste momente contribuie la dezvoltarea încrederii în sine și la formarea unui climat pozitiv în clasă, în care fiecare elev se simte valorizat și ascultat.

Un avantaj important al educației prin arte îl reprezintă posibilitatea de a integra conținuturi provenite din discipline diferite. În ciclul primar, elevii înțeleg mai ușor atunci când descoperă legături între ceea ce învață la limba română, matematică, științe ale naturii sau muzică. Un proiect dedicat anotimpurilor a început prin observarea modificărilor din natură în timpul unei plimbări în apropierea școlii. Elevii au fotografiat plante, au colectat frunze și au notat schimbările observate. Reveniți în clasă, au citit texte literare despre toamnă, au ascultat fragmente muzicale inspirate din natură și au realizat compoziții plastice folosind frunzele colectate. La finalul proiectului, fiecare

elev și-a prezentat lucrarea și a explicat legătura dintre imaginile realizate, textul citit și muzica audiată. Activitatea a demonstrat că învățarea devine mai profundă atunci când copilul poate realiza conexiuni între experiențe diferite.

Pentru elevii din Bucovina, patrimoniul cultural local reprezintă o sursă importantă de inspirație. În cadrul unei vizite la un muzeu etnografic, elevii au observat motivele decorative de pe costumele populare și obiectele ceramice expuse. Întorși în clasă, au analizat simbolurile întâlnite și au realizat propriile compoziții decorative inspirate din modelele tradiționale. Rezultatele au fost foarte variate. Unii elevi au păstrat structura motivelor populare, în timp ce alții le-au reinterpretat folosind forme și culori moderne. Expoziția organizată la final a evidențiat creativitatea copiilor și modul diferit în care fiecare a înțeles patrimoniul cultural observat. Astfel de activități contribuie nu doar la dezvoltarea expresivității artistice, ci și la consolidarea identității culturale și a respectului pentru valorile comunității.

Tehnologia poate completa activitățile artistice fără a înlocui experiențele practice. Utilizarea aplicațiilor digitale pentru realizarea unor prezentări, portofolii electronice sau expoziții virtuale îi ajută pe elevi să își organizeze și să valorifice creațiile într-o manieră atractivă. În cadrul unui proiect interdisciplinar, fiecare elev și-a fotografiat lucrările realizate și le-a inclus într-un portofoliu digital. Apoi elevii au selectat creațiile pe care le considerau reprezentative și au explicat motivele alegerii. Exercițiul i-a ajutat să reflecteze asupra propriei evoluții și să conștientizeze progresele realizate.

Concluzii

Experiența didactică demonstrează că disciplinele artistice contribuie semnificativ la dezvoltarea elevilor din învățământul primar. Într-o educație orientată spre dezvoltarea competențelor secolului XXI, artele reprezintă un domeniu esențial al formării copilului. Ele completează celelalte discipline ale curriculumului și creează contexte în care cunoașterea, emoția și experiența personală se întâlnesc firesc, contribuind la formarea unor elevi creativi, autonomi și responsabili.

Bibliografie

Cucoș, C. (2022). *Pedagogie* (ediția a III-a, revăzută și adăugită). Iași: Editura Polirom.

Efland, A. D. (2002). *Art and Cognition: Integrating the Visual Arts in the Curriculum*. New York: Teachers College Press.

MIRON LAURA SIMONA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimn. „M. Eminescu”- Bănești- structură G.P.N. Stamate
LOCALITATE:Stamate

Colaborarea eficientă între școală și familie – fundament al succesului educational

Rezumat

Parteneriatul dintre școală și familie reprezintă una dintre condițiile esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copilului și pentru obținerea unor rezultate educaționale de calitate. Atunci când părinții și cadrele didactice colaborează eficient, copilul beneficiază de un mediu educațional coerent, bazat pe sprijin, încredere și responsabilitate comună. O comunicare constantă și deschisă între cei doi factori educativi contribuie la formarea unei personalități echilibrate și la dezvoltarea competențelor necesare integrării sociale.

Introducere

Familia reprezintă primul mediu educațional al copilului, locul în care acesta își formează primele deprinderi, valori și atitudini. Școala continuă procesul educativ început în familie, având rolul de a dezvolta cunoștințele, competențele și comportamentele necesare adaptării la cerințele societății. Pentru ca educația să fie eficientă, este necesară existența unui parteneriat real între familie și școală, bazat pe respect reciproc, colaborare și obiective comune.

În contextul actual, caracterizat de schimbări sociale și tehnologice rapide, colaborarea dintre școală și familie devine tot mai importantă. Aceasta contribuie la prevenirea dificultăților școlare, la creșterea motivației pentru învățare și la dezvoltarea unui climat educațional pozitiv.

Importanța colaborării dintre școală și familie

Numeroase cercetări în domeniul educației demonstrează că implicarea părinților în viața școlară influențează pozitiv performanțele elevilor. Copiii ai căror părinți manifestă interes pentru activitatea școlară au rezultate mai bune, o atitudine pozitivă față de învățare și o adaptare mai ușoară la cerințele mediului educațional.

Colaborarea eficientă între școală și familie contribuie la: creșterea succesului școlar, dezvoltarea încrederii în sine a copilului, formarea unor comportamente sociale adecvate, reducerea absenteismului și a abandonului școlar, identificarea și soluționarea timpurie a dificultăților de învățare sau de comportament, consolidarea relațiilor dintre copil, familie și comunitate.

Forme de colaborare între școală și familie

Parteneriatul școală-familie poate fi realizat prin diverse modalități, adaptate nevoilor copiilor și specificului instituției de învățământ.

1. Comunicarea permanentă

Comunicarea reprezintă baza unei colaborări eficiente. Aceasta poate avea loc prin:

ședințe cu părinții, consultații individuale, platforme educaționale și grupuri de comunicare, caiete de corespondență, întâlniri informale organizate de școală.

O comunicare deschisă și sinceră permite schimbul de informații relevante despre progresul copilului și facilitează găsirea unor soluții comune la eventualele dificultăți.

2. Participarea părinților la activitățile școlare

Implicarea părinților în activitățile organizate de școală contribuie la consolidarea relației dintre familie și instituția de învățământ. Exemple de activități: serbări și spectacole, ateliere tematice, activități sportive, proiecte educaționale, excursii și vizite, campanii de voluntariat.

Prin participarea la astfel de activități, părinții devin parteneri activi în procesul educațional.

3. Sprijinirea procesului de învățare acasă

Familia are un rol important în susținerea învățării prin: crearea unui program echilibrat de studiu, încurajarea lecturii, monitorizarea temelor, oferirea unui mediu favorabil învățării,

valorizarea efortului și a progresului copilului. Este important ca sprijinul oferit să stimuleze autonomia copilului și nu să înlocuiască responsabilitățile acestuia.

Factori care favorizează colaborarea eficientă

Pentru dezvoltarea unui parteneriat autentic între școală și familie sunt necesare: respect reciproc și încredere, comunicare clară și constantă, disponibilitate pentru dialog, implicare activă din partea tuturor participanților, stabilirea unor obiective comune privind educația copilului, valorizarea contribuției fiecărei părți.

Cadrele didactice și părinții trebuie să acționeze ca o echipă, având în centrul preocupărilor interesul superior al copilului.

Obstacole în colaborarea școală-familie

În practică pot apărea anumite dificultăți: lipsa timpului părinților, comunicarea insuficientă, diferențe de opinii privind educația, așteptări nerealiste, implicarea redusă a unor familii. Depășirea acestor obstacole necesită flexibilitate, empatie și găsirea unor modalități de colaborare adaptate fiecărei situații.

Concluzii

Colaborarea eficientă între școală și familie reprezintă un factor determinant pentru dezvoltarea și succesul copilului. Atunci când părinții și cadrele didactice comunică și cooperează în mod constant, se creează condiții favorabile pentru formarea unei personalități armonioase și pentru obținerea unor rezultate educaționale superioare. Parteneriatul școală-familie nu trebuie privit ca o obligație formală, ci ca o responsabilitate comună și o investiție în viitorul copiilor.

Bibliografie

Epstein, J. L. (2018). School, family, and community partnerships: Preparing educators and improving schools (3rd ed.). Routledge.

Păun, E. (2017). Pedagogie. Fundamente teoretice și demersuri aplicative. Polirom.

Stan, E. (2016). Managementul clasei de elevi. Institutul European.

Ministerul Educației. (2022). Repere pentru dezvoltarea parteneriatului școală–familie–comunitate. București.

BAROS IULIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL TEHNOLOGIC ELECTROTIMIȘ, structura
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.20
LOCALITATE: TIMIȘOARA

Activități practice pentru cultivarea empatiei, respectului și colaborării în rândul copiilor

Dezvoltarea armonioasă a personalității copilului în primii ani de viață nu se rezumă doar la achizițiile academice sau la dezvoltarea abilităților cognitive, ci implică, în mod fundamental, construirea unei baze solide de competențe socio-emoționale. Într-o societate din ce în ce mai dinamică, individualistă și digitalizată, cultivarea timpurie a empatiei, a respectului și a spiritului de colaborare devine o prioritate pedagogică esențială. Aceste valori nu se învață prin memorarea unor definiții sau prin discursuri moralizatoare, ci se interiorizează profund prin intermediul experiențelor trăite direct, al interacțiunilor autentice și al activităților concepute special pentru a pune copiii în contexte de cooperare și sprijin reciproc. Cadrul educațional și cel familial devin astfel laboratoare sociale unde cei mici învață să își recunoască propriile emoții, să le înțeleagă pe ale celorlalți și să construiască punți de comunicare bazate pe respect.

Empatia reprezintă abilitatea fundamentală de a simți ceea ce simte o altă persoană și de a privi lumea prin ochii acesteia, fiind motorul tuturor comportamentelor prosociale. O activitate deosebit de eficientă pentru dezvoltarea acestei capacități este jocul de rol bazat pe scenarii emoționale și utilizarea poveștilor terapeutice. Atunci când copiii ascultă o poveste în care personajul principal traversează o perioadă dificilă, cum ar fi mutarea la o școală nouă sau pierderea unei jucării dragi, cadrul didactic poate opri lectura pentru a adresa întrebări reflexive. Întrebările de tipul cum credeți că se simte acest personaj sau ce am putea face noi dacă am avea un coleg în această situație îi determină pe copii să iasă din propria sferă de interese și să exerseze compasiunea. Transpunerea ulterioară a acestor povești în jocuri de rol, unde copiii interpretează pe rând atât personajul vulnerabil, cât și pe cel care oferă ajutor, stabilizează aceste circuite emoționale și transformă empatia dintr-un concept abstract într-o reacție comportamentală firească.

O altă metodă de succes în cultivarea empatiei este introducerea în rutina zilnică a activității numite termometrul emoțiilor sau scaunul confesiunilor. În cadrul acestui moment, copiii sunt încurajați să își exprime liber starea de spirit cu ajutorul unor cartonașe colorate sau al unor desene care reprezintă diferite expresii faciale. Atunci când un copil alege un cartonaș care indică tristețe sau furie, colegii săi nu îl marginalizează, ci sunt ghidați să intervină cu întrebări blânde sau gesturi de confort, precum o îmbrățișare sau oferirea unei jucării. Această practică zilnică dezvoltă alfabetizarea emoțională a întregului grup și îi învață pe copii că toate emoțiile sunt valide, dar și că starea de bine a unui colectiv depinde de atenția pe care fiecare membru o acordă celor din jur.

Respectul, privit ca recunoaștere a valorii intrinseci a fiecărei persoane și a diversității de opinii, se cultivă prin activități care pun în valoare unicitatea fiecărui copil și care stabilesc reguli clare de conviețuire democratică. O activitate de referință în acest sens este crearea unui copac al calităților sau a unei hărți a identității clasei. Fiecare copil își desenează conturul mâinii pe o foaie colorată, iar în interiorul acestuia adaugă elemente care îl definesc, cum ar fi talentele sale, mâncarea preferată, limba vorbită acasă sau tradițiile de familie. Ulterior, aceste lucrări sunt asamblate într-un tablou comun, iar copiii sunt invitați să prezinte particularitățile colegilor lor. Această activitate evidențiază faptul că, deși suntem diferiți sub multe aspecte, fiecare aduce o valoare unică grupului, transformând diferențele culturale, fizice sau de ritm de învățare într-un motiv de celebrare, și nu de excludere sau discriminare.

Pentru ca respectul să devină o conduită stabilă, el trebuie aplicat în mod direct în gestionarea conflictelor cotidiene, iar activitatea numită cercul de discuții sau masa păcii oferă instrumentul ideal pentru acest lucru. Atunci când apare o neînțelegere între doi copii legată de

împărțirea unor resurse sau de regulile unui joc, aceștia sunt invitați să se așeze la masa păcii, unde există un obiect simbolic, de exemplu o inimă de pluș sau o piatră șlefuită. Regula de bază este că poate vorbi doar cel care ține obiectul în mână, în timp ce celălalt are obligația de a asculta fără a întrerupe. Această activitate îi învață pe copii să își exprime nemulțumirile folosind mesaje de tip eu, cum ar fi m-am simțit supărat când ai luat cubul, în loc de acuzații directe, exersând ascultarea respectuoasă și negocierea unor soluții de compromis care să avantajeze ambele părți implicate.

Colaborarea reprezintă capacitatea de a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unui scop comun, sacrificând uneori mândria personală în favoarea succesului echipei, iar artele vizuale și jocurile de construcție oferă un teren fertil pentru această abilitate. Proiectele artistice de mari dimensiuni, cum ar fi realizarea unei picturi murale pe o pânză uriașă sau construirea unui oraș din materiale reciclabile, obligă copiii să își împartă sarcinile, să comunice constant și să își coordoneze mișcările. Într-o astfel de activitate, un grup de copii se poate ocupa de decupat, altul de lipit și un altul de pictat, succesul final al machetei sau al tabloului fiind rezultatul direct al contribuției fiecăruia.

Jocurile de mișcare cooperatiste reprezintă o altă metodă excelentă de a transforma colaborarea într-o experiență dinamică și distractivă, eliminând presiunea competiției distructive care adesea dezbină grupurile de copii. În loc de jocuri tradiționale unde există învingători și învâțați, se pot organiza activități precum parașuta uriașă sau traversarea mlaștinii. În cadrul jocului cu parașuta, copiii țin cu toții de marginile unei pânze circulare mari și trebuie să colaboreze perfect pentru a menține o minge pe pânză sau pentru a o face să sară fără să cadă pe sol. Dacă un singur copil trage prea tare sau dă drumul pânzei, obiectivul eșuează. În jocul traversarea mlaștinii, echipa primește un număr limitat de insule din carton și trebuie să ajungă dintr-un capăt în altul al sălii pășind doar pe acestea, ceea ce îi determină să își ajute colegii mai nesiguri, să își dea mâna și să gândească strategii comune de deplasare.

Rolul adultului, fie că este vorba despre cadru didactic sau părinte, rămâne crucial în succesul tuturor acestor activități, el fiind principalul model de comportament prosocial. Copiii învață mult mai mult din modul în care adulții își gestionează propriile emoții, din felul în care își respectă colegii și colaborează cu ceilalți membri ai comunității decât din instrucțiunile verbale primite.

În concluzie, implementarea constantă a unor activități structurate care pun accent pe empatie, respect și colaborare transformă colectivul de copii dintr-o simplă sumă de indivizi într-o comunitate unită, sigură din punct de vedere emoțional și rezilientă. Oferindu-le copiilor instrumentele necesare pentru a înțelege perspectivele celorlalți, pentru a tolera și valoriza diversitatea și pentru a coopera eficient în vederea atingerii unor scopuri nobile, îi pregătim nu doar pentru succesul școlar, ci pentru viață. Aceste competențe socio-emoționale reprezintă adevărata fundație a unei societăți democratice, armonioase și profund umane, în care cooperarea primează în fața conflictului, iar respectul reciproc devine norma fundamentală de conviețuire.

CIURARIU ANDREEA LORENA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Tehnologic Electrotimiș

LOCALITATE: Timișoara

Colaborarea eficientă între școală și familie

Colaborarea dintre școală și familie reprezintă unul dintre factorii determinanți în asigurarea reușitei școlare și în formarea armonioasă a personalității copilului. În special la vârsta școlară mică, atunci când elevul își formează primele deprinderi de învățare și primele atitudini față de școală, prezența activă și constantă a familiei alături de cadrul didactic face diferența între un parcurs educațional coerent și unul marcat de confuzie sau lipsă de sprijin. Școala și familia nu sunt instituții separate care acționează independent, ci parteneri care, printr-o comunicare deschisă și printr-un scop comun, pot construi un mediu educațional stabil și predictibil pentru copil.

Importanța acestui parteneriat este confirmată atât de experiența didactică de zi cu zi, cât și de numeroase studii din domeniul științelor educației, care arată că implicarea părinților în viața școlară a copilului se corelează pozitiv cu motivația pentru învățare, cu stima de sine și cu rezultatele academice ale elevilor. Un copil care simte că părinții și învățătorul comunică, se cunosc și colaborează va percepe școala nu ca pe un spațiu separat de casă, ci ca pe o continuare firească a acesteia, ceea ce reduce anxietatea și favorizează adaptarea școlară.

Forme concrete de colaborare

În practica de la clasă, colaborarea eficientă între școală și familie se poate concretiza prin mai multe forme complementare. Întâlnirile individuale periodice, organizate în afara ședințelor generale, permit discutarea progresului fiecărui copil într-un cadru personalizat, fără presiunea comparației cu ceilalți colegi. Comunicarea constantă, realizată prin caietul de comunicare, prin platforme online sau prin mesaje scurte, ține părinții la curent cu activitățile zilnice și cu eventualele dificultăți apărute, permițând intervenția promptă. De asemenea, invitarea părinților la activități demonstrative, la proiecte tematice sau la evenimente ale clasei le oferă acestora ocazia de a observa direct metodele de lucru și de a înțelege mai bine cerințele școlare, aspect deosebit de relevant în cadrul metodologiei Step by Step, unde implicarea familiei este parte integrantă a filozofiei educaționale.

Un alt instrument valoros este planul de intervenție personalizat, elaborat împreună cu familia atunci când un elev întâmpină dificultăți de învățare sau de comportament. Stabilirea unor obiective comune, realiste și clar formulate, precum și monitorizarea periodică a progresului, transformă relația școală-familie dintr-una formală într-una autentic colaborativă, orientată spre soluții.

Obstacole și strategii de depășire

În pofida beneficiilor evidente, colaborarea dintre școală și familie se lovește adesea de obstacole reale: programul încărcat al părinților, lipsa de încredere în capacitatea proprie de a sprijini învățarea copilului acasă, experiențele școlare negative din propria copilărie a părinților sau, pur și simplu, lipsa unor canale de comunicare eficiente. Pentru depășirea acestor bariere, cadrul didactic poate adopta o atitudine deschisă și non-evaluativă, evitând ton acuzator atunci când discută despre dificultățile copilului, și poate propune forme flexibile de implicare, adaptate disponibilității fiecărei familii, de la scurte mesaje de încurajare, până la participarea punctuală la activități ale clasei.

De asemenea, este esențial ca școala să valorizeze diversitatea familiilor și să nu impună un model unic de implicare parentală, ci să identifice, împreună cu fiecare familie, formele de sprijin care

sunt realist accesibile și eficiente pentru situația lor specifică.

Concluzii

Colaborarea eficientă între școală și familie nu este un obiectiv secundar al actului didactic, ci o condiție esențială a acestuia. Un parteneriat autentic, bazat pe comunicare deschisă, respect reciproc și obiective comune, sprijină nu doar performanța școlară a copilului, ci și dezvoltarea sa emoțională și socială. Cadrele didactice au responsabilitatea de a iniția și susține această relație, oferind familiilor instrumentele și încrederea necesare pentru a deveni parteneri activi în educația copiilor lor, iar rezultatul unei astfel de colaborări se reflectă, în timp, în încrederea, motivația și reușita elevilor.

HULBER LIA VIOLETA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: LICEUL TEHNOLOGIC ELECTROTIMIȘ, STRUCTURA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 20
LOCALITATE: TIMIȘOARA

UTILIZAREA TEHNOLOGIEI DIGITALE ÎN ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ STEP BY STEP

În alternativa educațională Step by Step, introducerea tehnologiei digitale reprezintă o adaptare firească la dinamica societății contemporane, fără însă ca aceasta să altereze valorile fundamentale ale pedagogiei centrate pe copil. În acest sistem, tehnologia nu este considerată cel mai important element al procesului didactic și nici nu tinde să înlocuiască interacțiunea umană sau manipularea materialelor concrete. Rolul ei este strict complementar, fiind privită ca un instrument flexibil de documentare, cercetare și exprimare creativă, menit să îmbogățească experiențele de învățare deja existente în sala de clasă. Relațiile interpersonale direct construite, învățarea socio-emoțională și explorarea senzorială rămân pilonii centrali ai fiecărei zile de școală.

Întâlnirea de dimineață, momentul cheie în care se sudează comunitatea clasei, poate beneficia de suportul tehnologic într-un mod discret și bine planificat. De exemplu, un ecran interactiv poate fi utilizat pentru a afișa mesajul zilei însoțit de elemente grafice sugestive sau pentru a completa agenda comunității cu imagini transmise de copii din activitățile lor de weekend. Totuși, ecranul nu devine centrul atenției, ci servește ca un catalizator pentru dialog, stimulând copiii să adreseze întrebări, să își exprime opiniile și să își dezvolte discursul liber. Accentul cade în continuare pe privirea directă, pe ascultarea activă a colegilor și pe împărtășirea stărilor emoționale, tehnologia fiind doar un liant vizual care aduce lumea exterioară mai aproape de cercul de discuții.

În cadrul centrelor de activitate, tehnologia digitală își găsește locul nu ca un centru de sine stătător, ci ca o resursă mobilă distribuită în funcție de nevoile specifice de investigație ale elevilor. La centrul de științe, o tabletă dotată cu aplicații de recunoaștere a florei sau faunei poate ajuta copiii să identifice o plantă colectată din curtea școlii, oferindu-le acces instantaneu la informații detaliate. La centrul de citire și scriere, același dispozitiv poate fi utilizat pentru audierea unor audiobook-uri sau pentru înregistrarea audio a poveștilor create de copii, oferindu-le oportunitatea de a-și auto-evalua exprimarea verbală. În mod similar, la centrele de arte sau construcții, tableta poate afișa imagini ale unor opere celebre sau structuri arhitecturale din întreaga lume, oferind inspirație pentru activitatea practică ce urmează să se desfășoare cu materiale tradiționale, precum vopselele sau cuburile de lemn.

Activitățile de după-amiază, dedicate aprofundării cunoștințelor, relaxării și lucrului pe proiecte pe termen lung, oferă un spațiu ideal pentru o utilizare colaborativă a tehnologiei. Atunci când elevii aplică metoda proiectelor, dispozitivele digitale devin unelte excelente pentru căutarea ghidată de informații și pentru realizarea portofoliilor digitale, unde copiii pot fotografia etapele muncii lor și pot adăuga descrieri vocale. De asemenea, după-amiaza permite utilizarea unor aplicații educaționale interactive sub formă de joc, care oferă feedback imediat în consolidarea noțiunilor de matematică sau alfabetizare. Timpul petrecut în fața ecranelor este însă strict limitat și atent monitorizat de cadrele didactice, asigurându-se un echilibru corect cu jocurile dinamice în aer liber și lectura recreativă.

Echilibrul pedagogic este asigurat prin implicarea activă a învățătorului, care acționează ca un moderator și ghid în utilizarea responsabilă a resurselor digitale. Fiecare interacțiune cu

tehnologia este subordonată unui scop didactic clar și este concepută pentru a fi realizată în perechi sau grupuri mici, stimulând astfel cooperarea, negocierea și comunicarea între elevi. Niciun ecran nu înlocuiește activitatea fizică, orice sesiune de cercetare digitală fiind urmată în mod obligatoriu de o transpunere practică sau de o dezbatere colectivă.

În concluzie, tehnologia digitală în alternativa Step by Step este un servitor excelent al actului educațional, dar nu devine niciodată stăpânul acestuia. Valoarea reală a acestei pedagogii constă în căldura interacțiunilor umane, în libertatea de explorare și în bucuria descoperirii nemijlocite prin experimente palpabile. Integrarea tehnologiei demonstrează că inovația modernă și respectul pentru tradiția educațională pot coexista armonios, oferindu-le copiilor competențele necesare pentru viitor fără a le fura farmecul și autenticitatea învățării din prezent.

BOIȚIU LILIANA-CORNELIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.21 VICENȚIU BABEȘ

LOCALITATE: TIMIȘOARA

MODELUL DE INSTRUIRE BLENDED LEARNING

Introducere

În activitatea mea didactică la disciplina Limba și literatura română utilizez modelul *Blended Learning*. Acesta este un model educațional care combină predarea față-în-față cu activități realizate prin mijloace digitale. Utilitatea lui constă în faptul că elevii interacționează atât direct cu profesorul, cât și prin platforme online, aplicații interactive sau resurse multimedia, ceea ce extinde spațiul tradițional al învățării.

De ce Blended Learning?

Blended Learning sprijină exersarea cititului, dezvoltarea vocabularului și exprimarea scrisă sau orală, prin activități variate și atractive. Platformele educaționale oferă feedback rapid, permit reluarea conținutului în ritmul propriu și implică elevii timizi sau cu stiluri diferite de învățare. Am creat resurse deschise pe platformele Wordwall, Liveworksheets pentru (exerciții-joc pentru recapitularea părților de vorbire, exerciții de îmbogățire a vocabularului cu sinonime și antonime, exerciții de înțelegere a conținutului unor textele studiate la clasă, exerciții de asociere a imaginii cu sunetul inițial). Acestea le-am utilizat în clasă, dar le-am transmis și elevilor link-urile necesare pentru a exersa jocurile acasă.

Am ales acest model pentru că îmi permite să păstrez profunzimea și emoția textului literar citit pe hârtie, dar să ofer și înțelegerea lui printr-un limbaj vizual și interactiv, pe care generația actuală îl decodifică nativ.

Prin *Blended Learning*, transform actul învățării într-o experiență dinamică, adaptată realității în care trăiesc elevii mei.

Dovezi empirice relevante

Din activitatea practică am observat că elevii devin mai motivați atunci când folosesc aplicații interactive. Rapoartele OECD (2021) și UNICEF România (2022), alături de evaluările naționale după perioada de învățare online, arată că îmbinarea resurselor digitale cu predarea directă:

- crește motivația elevilor cu până la 20–30%;
- îmbunătățește performanța la exercițiile de vocabular și înțelegere a textului cu circa 15%;
- susține participarea elevilor reticenți la activitățile orale.

Studiile realizate în școli primare din Cluj, Iași și București (2020–2023) au evidențiat o frecvență crescută a lecturii voluntare și rezultate superioare la sarcinile de comprehensiune și compunere narativă atunci când s-au folosit aplicații interactive (Wordwall, Learningapps, Padlet, Livresq, Liveworksheets).

Provocări și soluții

Contextul pandemic a fost pentru mine un veritabil laborator experimental pentru activitatea mea didactică. Trecerea bruscă în mediul online m-a forțat să descopăr, în ritm accelerat, atât limitele sistemului tradițional, cât și vulnerabilitățile tehnologiei. Însă, tocmai acea perioadă de criză m-a ajutat să identific, nu doar provocările majore ale digitalizării, ci și soluțiile practice pe

care le aplic astăzi cu succes în modelul *Blended Learning*. Pandemia nu a fost doar o perioadă de adaptare, ci puntea de legătură care mi-a arătat cum să transform un instrument de avarie (*școala online*) într-o strategie pedagogică de lungă durată.

Principalele provocări identificate în practica mea și strategiile validate în timp pentru depășirea lor au vizat următoarele aspecte:

- ***Riscul unei abordări superficiale a lecturii***

Detaliu: Elevii obișnuiți cu mediul digital aveau tendința să scaneze rapid textele pe ecran, în loc să citească profund, pierzând din vedere anumite detalii importante.

Soluția: am utilizat platformele digitale pentru sarcini de micro-lectură ghidată (de exemplu: selectarea unui singur paragraf pe Padlet sau alternarea strictă: textul lung s-a citit din manual, iar quiz-ul s-a realizat digital).

- ***Degradarea exprimării corecte și a caligrafiei în mediul online***

Detaliu: În aplicații digitale elevii erau tentați să folosească abrevieri, omit diacritice, făceau greșeli de punctuație din reflexul comunicării pe chat. De asemenea, tastarea excesivă a redus exercițiul scrierii de mână).

Soluție: am stabilit reguli stricte de editare pe platforme (temele fără diacritice sau cu abrevieri de tip chat nu au fost validate); redactarea textelor doar cu litere de mână, pe caiet, iar elevul a trimis o fotografie cu pagina scrisă de mână; jocurile de pe platforma Wordwall de tipul A/F, Găsește perechea!, Asociază corespunzător! s-au exersat doar pe platforme, elevul trimițându-mi răspunsurile la finalul jocului.

- ***Distragerea atenției și fragmentarea procesului de învățare***

Detaliu: Când lucrau pe dispozitive acasă, elevii erau tentați să schimbe tab-urile, să își deschidă jocurile sau să își piardă concentrarea datorită notificărilor.

Soluție: Am segmentat judicios timpul și am utilizat instrumente cu design simplu, care să nu îi încarce vizual pe copii. În clasă, ecranele s-au deschis doar în momentele dedicate activității digitale.

Reflecția finală

Adoptarea modelului *Blended Learning* a redefinit postura mea didactică. Am încetat să mai fiu singura sursă de informație din clasă, devenind un facilitator, un ghid care-i învață pe elevi cum să selecteze, cum să utilizeze conținutul digital în mod creativ. *Blended Learning* provoacă deopotrivă și profesorii și elevii să vadă alfabetizarea nu doar ca pe un set de reguli de scriere și citire, ci ca pe o competență fluidă, absolut necesară, într-o lume profund tehnologizată. *Blended Learning* la orele de limba română nu înseamnă înlocuirea cărții cu ecranul, ci transformarea ecranului într-o fereastră către carte. Succesul modelului constă în echilibrul fin dintre farmecul lecturii tradiționale și dinamismul tehnologiei.

O schimbare profundă pe care am resimțit-o în spațiul clasei a fost legată de incluziune. Platformele interactive au oferit „o voce” digitală elevilor timizi sau celor care se temeau de eșecul public în fața tablei tradiționale. Autonomia oferită de lucrul în ritm propriu acasă, le-a redat multora încrederea în forțele lor proprii și în abilitățile lor de analiză gramaticală sau de exprimare scrisă.

În concluzie, tehnologia, dacă este integrată strategic, ea potențează și îmbogățește actul predării limbii române.

CURCĂ NICOLETA-MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ EFTIMIE MURGU

LOCALITATE:LUGOJ

Activități care dezvoltă empatia, respectul și colaborarea între copii

Empatia, respectul și colaborarea reprezintă valori fundamentale pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. În mediul școlar și în familie, aceste competențe sociale contribuie la formarea unor relații sănătoase, la prevenirea conflictelor și la crearea unui climat bazat pe încredere și sprijin reciproc. Copiii care învață să își înțeleagă propriile emoții și să le recunoască pe ale celorlalți devin mai deschiși, mai toleranți și mai implicați în activitățile de grup.

Una dintre cele mai eficiente modalități de dezvoltare a empatiei este utilizarea jocurilor de rol. Prin interpretarea diferitelor personaje și situații de viață, copiii învață să privească lucrurile din perspectiva celuilalt. De exemplu, pot interpreta rolul unui coleg nou în clasă, al unei persoane aflate într-o situație dificilă sau al unui prieten care are nevoie de ajutor. După fiecare activitate este importantă o discuție în care copiii să își exprime emoțiile și să reflecteze asupra experienței trăite.

Citirea și discutarea poveștilor reprezintă o altă metodă eficientă. Personajele din povești oferă numeroase exemple de comportamente pozitive și negative, iar copiii pot analiza motivele care au determinat anumite acțiuni și consecințele acestora. Întrebările deschise, precum „Cum crezi că s-a simțit personajul?” sau „Ce ai fi făcut în locul lui?”, stimulează dezvoltarea gândirii empatice și a capacității de argumentare.

Respectul poate fi cultivat prin stabilirea unor reguli de grup elaborate împreună cu elevii. Atunci când copiii participă la formularea regulilor, le înțeleg mai bine importanța și sunt mai motivați să le respecte. Exemple de reguli pot fi: ascultarea fără întrerupere, folosirea unui limbaj politicos, acceptarea diferențelor și oferirea de ajutor colegilor aflați în dificultate.

Activitățile de colaborare, precum proiectele în echipă, jocurile cooperative sau rezolvarea unor sarcini comune, dezvoltă responsabilitatea și spiritul de echipă. În cadrul acestor activități, fiecare copil primește un rol bine definit, iar succesul depinde de contribuția tuturor membrilor grupului. Astfel, copiii învață să comunice eficient, să împartă responsabilitățile și să găsească împreună soluții la probleme.

De asemenea, activitățile de voluntariat și implicarea în acțiuni caritabile îi ajută pe copii să înțeleagă importanța solidarității și a implicării în comunitate. Strângerea de rechizite pentru copiii defavorizați, plantarea de copaci sau participarea la campanii de protejare a mediului îi învață că fiecare gest de bunătate poate avea un impact pozitiv asupra celor din jur.

Cadrele didactice și părinții au un rol esențial în formarea acestor valori prin propriul exemplu. Copiii observă și imită comportamentele adulților, motiv pentru care este important ca aceștia să manifeste respect, răbdare, empatie și cooperare în relațiile de zi cu zi. Laudele oferite pentru comportamentele pozitive și încurajarea dialogului contribuie la consolidarea acestor deprinderi.

În concluzie, dezvoltarea empatiei, respectului și colaborării între copii este un proces continuu care necesită implicarea familiei, a școlii și a comunității. Prin activități interactive, jocuri, proiecte comune și exemple pozitive, copiii își dezvoltă competențe sociale esențiale pentru integrarea lor în societate și pentru construirea unor relații bazate pe încredere, toleranță și sprijin reciproc.

Bibliografie:

- 1.Cucoș, C. (2014). Pedagogie. Iași: Editura Polirom.
- 2.Joița, E. (coord.) (2007). Profesorul și managementul clasei de elevi. București: Editura Didactică și Pedagogică.
- 3.Goleman, D. (2008). Inteligența emoțională. București: Editura Curtea Veche.
- 4.UNESCO (2021). Reimagining Our Futures Together: A New Social Contract for Education.

DUMA MIRELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Eftimie Murgu”

LOCALITATE: Lugoj

Importanța activităților transdisciplinare în ciclul primar

Activitățile transdisciplinare ocupă un loc important în învățământul primar, deoarece îi ajută pe elevi să înțeleagă lumea ca pe un întreg, realizând legături între discipline și între experiențele de învățare și viața de zi cu zi. Prin astfel de activități, copiii nu mai învață informații izolate, ci descoperă cum cunoștințele din diferite domenii se completează reciproc pentru rezolvarea unor situații reale.

Tema „**Protejarea a ceea ce iubim**” oferă numeroase oportunități de integrare a conținuturilor din mai multe discipline. Elevii citesc și interpretează texte, își exprimă opiniile, investighează mediul înconjurător, colaborează în echipă, realizează produse artistice și participă la activități de voluntariat. În acest mod, ei își dezvoltă atât cunoștințele, cât și atitudinile și valorile necesare unui cetățean responsabil.

Activitățile transdisciplinare contribuie la formarea celor **opt competențe-cheie**, deoarece stimulează comunicarea, gândirea critică, creativitatea, colaborarea, utilizarea tehnologiei, respectul față de patrimoniul cultural și implicarea activă în viața comunității.

„Să protejăm ceea ce iubim”

Pământul este casa noastră mare și frumoasă. În el trăim noi, oamenii, dar și milioane de animale, plante și alte viețuitoare. Toți avem nevoie de aer curat, apă limpede și sol sănătos. De aceea, protejarea naturii este o mare responsabilitate. Putem face asta prin gesturi simple: să nu aruncăm gunoaie, să economisim apa, să plantăm copaci, să reciclăm și să avem grijă de animalele din jurul nostru.

Protecția nu înseamnă doar grijă pentru natură, ci și grijă pentru oameni. Familia, prietenii și colegii sunt „micul nostru univers”. Îi protejăm ascultându-i, respectându-i și ajutându-i la nevoie. Uneori protecția înseamnă să spunem „Stop!” când ceva este nedrept, sau să fim atenți să nu rănim pe nimeni cu vorbele noastre.

Protejăm și lucrurile din jurul nostru: clasa, jucăriile, cărțile, locurile de joacă. Dacă avem grijă de ele, ne putem bucura mai mult timp de ele, iar alții le pot folosi după noi.

Identitatea noastră națională este comoara pe care am primit-o de la strămoși. Ea înseamnă limba română, tradițiile, obiceiurile, dansurile, portul popular, poveștile și istoria noastră. Le protejăm învățând despre ele, participând la sărbători, cântând cântece vechi, spunând copiilor mai mici ce am aflat de la bunici.

Ca să protejăm toate acestea, avem nevoie de reguli și responsabilitate. Putem participa la activități de voluntariat: curățarea parcului, plantarea de flori, strângerea hainelor pentru familii nevoiașе, ajutor la bibliotecă sau organizarea unui eveniment cultural. Fiecare mic gest bun adaugă o „cărămidă” la o lume mai frumoasă și mai sigură.

Protejarea începe cu noi. Dacă învățăm să fim atenți, respectuoși și implicați, vom fi eroi nu doar pentru natură, ci și pentru oamenii și cultura noastră.

<https://gitmind.com/app/docs/mhy2p5lm>

Activități transdisciplinare

Activitatea 1 – „Harta Eroilor protecției”

Discipline integrate: Educație civică, Limba și literatura română, Arte vizuale și

abilități practice

Desfășurare: Elevii sunt împărțiți în cinci grupe: 1. Protejarea naturii/ 2. Protejarea oamenilor/3. Protejarea lucrurilor/4. Protejarea identității naționale/ 5. Reguli și voluntariat

Fiecare grupă citește textul, extrage ideile principale și realizează o ramură a unei hărți mentale pe un flipchart. La final, toate ramurile sunt unite într-o singură hartă.

Competențe dezvoltate: comunicare în limba română, competențe personale, sociale și de a învăța să înveți, competențe civice, sensibilizare și exprimare culturală

Activitatea 2 – „Patrula Verde”

Discipline integrate: Științe ale naturii, Educație civică, Matematică

Desfășurare: Elevii ies în curtea școlii. Au misiunea să observe: plantele, animalele, sursele de poluare, locurile curate, locurile care necesită îngrijire. Completează o fișă de observație, numără deșeurile găsite pe categorii și propun soluții. La întoarcere realizează un afiș: „Promisiunea Patrului Verzi”

Competențe dezvoltate: competențe matematice și în științe, competențe civice, competențe personale și sociale, competențe antreprenoriale (inițiativă)

Activitatea 3 – „Festivalul tradițiilor și obiceiurilor”

Discipline integrate: Educație civică, Educație muzicală, AV/AP, Limba română

Desfășurare: Fiecare grupă pregătește: un obicei popular, un proverb, un cântec, un dans, un obiect tradițional. Elevii organizează un mic festival în clasă.

La final discută: **Cum putem proteja identitatea națională?**

Competențe dezvoltate: competențe culturale, comunicare, competențe civice, competențe digitale (dacă realizează o prezentare)

Activitatea 4 (Feedback) – Metoda „Copacul faptelor bune”.

Desfășurare: Fiecare elev primește o frunză din hârtie și completează propoziția:

„Începând de astăzi, voi proteja..... deoarece.....”

Frunzele sunt lipite pe un copac desenat pe un panou, care rămâne afișat în clasă ca angajament al colectivului.

Legătura cu cele 8 competențe-cheie

Competența-cheie	Cum este dezvoltată
Comunicare în limba română →	citirea textului, prezentarea ideilor
Comunicare în limbi străine →	compararea unor tradiții din alte țări (opțional)
Competențe matematice și științifice →	observarea naturii, clasificarea deșeurilor
Competențe digitale →	realizarea unei prezentări sau a unei hărți mentale digitale
Personale, sociale și a învăța să înveți →	colaborarea în echipă și autoevaluarea
Competențe civice →	voluntariat, respectarea regulilor, protejarea comunității
Antreprenoriale →	inițierea unor campanii și găsirea de soluții
Sensibilizare și exprimare culturală →	valorificarea tradițiilor și a patrimoniului

OANĂ CRISTINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NICOLAE GROZA

LOCALITATE: FIBIȘ

INTEGRAREA COPIILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL DE MASĂ

Integrarea educativă vizează reabilitarea și formarea persoanelor cu nevoi speciale aflate în dificultate psiho-motorie, cu dizabilități senzoriale, intelectuale, de limbaj, psiho-comportamentale, printr-o serie de măsuri de natură juridică, politică, socială și pedagogică. Principiul de bază al acestei tendințe este acela de a adapta școala și educația la diversitatea tipurilor și a posibilităților de învățare, la interesele și abilitățile de care aceștia dispun. Această nouă orientare în realitatea educațională presupune adoptarea unor reforme atât la nivel social cât și la nivelul sistemului de învățământ. În sens mai larg, integrarea educativă presupune schimbarea mentalităților cu privire la rolul social al școlii, schimbarea mentalităților în plan individual, al cadrelor didactice, al părinților, etc. Reformele cele mai accentuate sunt cele la nivelul modului de desfășurare a activității didactice. „Statutul persoanelor cu dificultăți de învățare sau al celor cu dizabilități decurge din atitudinea societății față de deficiență și deficienți, deoarece ea este cea care construiește o anumită imagine socială a omului și care este investită cu valoare deplină în societate.” (C. Enăchescu, p.188)

Problematica integrării copiilor cu CES în învățământul de masă aduce în discuție conceptul de egalitate a șanselor. Prin egalitatea șanselor se înțelege acel proces prin care diversele sisteme ale societății și mediului sunt puse la dispoziția tuturor, în particular a persoanelor cu handicap.

Existența copiilor cu CES a pus în fața învățământului probleme dintre cele mai diverse, de la forme de organizare a activității, metodologia didactică, strategiile de evaluare, strategiile de predare/învățare, modalități de diferențiere a activității și/sau a conținuturilor învățării, etc până la complexa problemă a segregării sau/și integrării acestor copii în învățământul de masă.

Până nu demult, în unele țări printre care și România, a separat persoanele care nu se ridicau la nivelul standardelor prestabilite, dificultatea de învățare fiind considerată consecința unei boli care poate fi tratată numai într-un loc specializat. Copiii cu deficiențe ușoare care frecventau școli obișnuite nu beneficiau de o asistență psihopedagogică adecvată. S-au creat astfel școli și instituții speciale. Tot mai mult se face azi simțită nevoia ca școlile obișnuite să se implice prin largirea obiectivelor lor, astfel încât să poată cuprinde o mai mare diversitate de elevi și să permită înglobarea, în sistemul general, a cât mai multor copii cu cerințe educaționale specifice.

În această perspectivă, însăși învățământul special trebuie să fie:

-recunoscut ca responsabilitate a tuturor celor care activează în învățământul normal și la îndemâna tuturor celor care au nevoie de el;

-integrant, permițând tuturor copiilor cu deficiențe să fie educați în mediul cel mai puțin restrictiv;

-flexibil și centrat pe copil;

-profesional, practicat de profesori specialiști și devotați;

-comprehesiv și realist, în funcție de realități actuale, economice, sociale, culturale și politice.

Strategia națională cu privire la egalizarea șanselor pentru copiii și tinerii cu deficiențe are la bază ideea educației pentru toți și pentru fiecare.

❖ Școlile trebuie să includă în procesul de învățământ toți copiii, indiferent de condițiile fizice, intelectuale, lingvistice sau de altă natură;

❖ Învățământul trebuie adaptat la cerințele copilului și nu copilul să se adapteze la cerințele prefabricate;

- ❖ Participarea la procesul de învățământ în cadrul școlilor obișnuite, deschise pentru toți membrii societății;
- ❖ Școala incluzivă trebuie să recunoască și să reacționeze la diversele cerințe ale elevului prin: programe de învățământ adecvate, organizare eficientă, strategii didactice concrete, folosirea optimă a resurselor, parteneriate cu celelalte instituții ale comunității;
- ❖ Copilul deficient trebuie să primească întregul sprijin suplimentar de care are nevoie pentru obținerea de performanțe proprii după posibilitățile lui;

Succesul integrării poate fi realizat numai prin funcționarea unor parteneriate autentice la nivelul instituțiilor guvernamentale, al asociațiilor nonguvernamentale al elevilor, cadrelor didactice, părinților și al comunității locale.

Proiectarea și realizarea unei asemenea strategii, va apropia învățământul românesc de generosul ideal al „educației pentru toți copiii- educație pentru fiecare”.

Astfel se poate observa că există argumente pro și contra în ceea ce privește instituționalizarea copiilor cu CES precum și rolul societății în cadrul acestui proces.

Analizând aceste probleme, David Thomas stabilește următoarele avantaje și dezavantaje privind segregarea/instituționalizarea copiilor cu dizabilități/handicapuri:

Avantajele segregării/instituționalizării separate:

- Un număr mai mare de persoane care se pot ocupa de copilul cu dizabilități cu mai multă atenție;
- Eficiența metodelor instructiv-educative din învățământul special;
- Accesul la servicii medicale și terapeutice;
- Reducerea presiunii psihologice exercitate asupra copilului prin acordarea posibilității și timpului necesar rezolvării problemelor legate de autoîngrijire și prin oferirea ocaziei de a elabora niveluri pozitive ale imaginii de sine;
- Includerea într-o comunitate avizată, care recunoaște și se îngrijește de nevoile sale.

Dintre dezavantajele principale se pot enumera:

- Plasamentul copilului într-un sistem social compus în mare măsură din indivizi având același handicap, ceea ce conduce la considerarea celorlalți drept grup de referință;
- În mod deosebit, atunci când plasamentul este rezidențial, presupune lipsa contactului cu grupurile de vârstă normale, cu toate consecințele ce rezultă de aici pentru dezvoltarea psiho-socială;

Bibliografie:

Rev. „Învățământul primar”, nr. 1/2000, Ed Discipol, București, 2000;

Verza, E., Psihopedagogie specială, manual pentru clasa a XIII-a, școli normale, E.D.P., București, 1994;

Blândul, V., Introducere în problematica psihopedagogiei speciale, Ed.Univ. din Oradea, 2005;

Gheruț, A., Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale.Strategii de educație integrată, Ed.Polirom. Iași, 2001;

BLOJU RODICA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT:GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.5

LOCALITATE:LUGOJ ,JUD.TIMIȘ

UTILIZAREA TEHNOLOGIEI DIGITALE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

În societatea contemporană, caracterizată prin dezvoltarea rapidă a tehnologiei și accesul facil la informație, integrarea instrumentelor digitale în procesul educațional a devenit o necesitate. Tehnologia digitală oferă oportunități valoroase pentru îmbunătățirea actului didactic, contribuind la creșterea calității educației și la adaptarea acesteia la nevoile și interesele generațiilor actuale de copii și elevi.

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică facilitează accesul la resurse educaționale variate și interactive, transformând procesul de predare-învățare într-unul mai atractiv și mai eficient. Prin intermediul dispozitivelor digitale, al platformelor educaționale și al aplicațiilor interactive, cadrele didactice pot crea contexte de învățare stimulative, adaptate particularităților de vârstă și nivelului de dezvoltare al copiilor.

Tehnologia permite diversificarea strategiilor didactice și favorizează învățarea activă, colaborativă și centrată pe elev. Resursele multimedia, jocurile educaționale, videoclipurile, prezentările interactive și aplicațiile digitale contribuie la înțelegerea mai ușoară a conținuturilor și la menținerea interesului pentru activitățile de învățare.

Integrarea tehnologiei digitale în activitatea didactică aduce numeroase beneficii:

- creșterea motivației și implicării copiilor în activitățile educative;
- facilitarea accesului la informații și resurse variate;
- dezvoltarea competențelor digitale încă de la vârste mici;
- personalizarea procesului de învățare în funcție de nevoile fiecărui copil;
- stimularea creativității și a gândirii critice;
- îmbunătățirea comunicării și colaborării dintre cadre didactice, copii și părinți.

În învățământul preșcolar, tehnologia poate fi utilizată pentru prezentarea poveștilor interactive, realizarea jocurilor educaționale, explorarea mediului înconjurător prin materiale multimedia și participarea la proiecte educaționale naționale și internaționale.

Cadrele didactice folosesc frecvent diverse aplicații și platforme educaționale pentru realizarea activităților didactice. Printre acestea se numără prezentările interactive, aplicațiile pentru evaluare, platformele de colaborare online și instrumentele digitale utilizate în cadrul proiectelor educaționale.

De asemenea, tehnologia facilitează documentarea activităților, realizarea portofoliilor digitale și promovarea rezultatelor obținute de copii. În cadrul proiectelor eTwinning, de exemplu, utilizarea instrumentelor digitale contribuie la dezvoltarea competențelor de colaborare și comunicare într-un context european.

Deși beneficiile sunt numeroase, utilizarea tehnologiei digitale trebuie realizată într-un mod echilibrat și responsabil. Cadrele didactice au rolul de a selecta resurse adecvate vârstei copiilor și de a asigura un mediu digital sigur. Totodată, este important ca utilizarea tehnologiei să completeze experiențele practice și interacțiunile directe, fără a le înlocui.

Formarea continuă a cadrelor didactice în domeniul competențelor digitale reprezintă o condiție esențială pentru valorificarea eficientă a tehnologiei în educație și pentru adaptarea la cerințele societății actuale.

Tehnologia digitală reprezintă un instrument valoros în activitatea didactică, contribuind la modernizarea procesului educațional și la dezvoltarea competențelor necesare secolului XXI. Utilizată în mod responsabil și integrată corespunzător în demersul educativ, aceasta poate transforma învățarea într-o experiență atractivă, interactivă și relevantă pentru copii. Prin valorificarea oportunităților oferite de tehnologie, cadrele didactice pot crea contexte educaționale inovatoare, care să răspundă nevoilor actuale ale beneficiarilor educației.

CĂCIULAN CRISTINA-MARIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT:GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.5

LOCALITATE:LUGOJ ,JUD.TIMIȘ

PROIECTE ȘI ACTIVITĂȚI DESPRE PROTEJAREA MEDIULUI

Protejarea mediului reprezintă o responsabilitate comună, iar educarea copiilor în spiritul respectului față de natură trebuie să înceapă încă din primii ani de viață. Prin activități atractive și proiecte educaționale adaptate vârstei, copiii pot învăța să aprecieze natura, să adopte comportamente responsabile și să contribuie activ la protejarea mediului înconjurător.

În grădiniță și școală, proiectele ecologice oferă numeroase oportunități de învățare prin experiență directă. Activități precum plantarea de flori, arbori sau plante aromatice îi ajută pe copii să înțeleagă importanța vegetației pentru viața oamenilor și a animalelor. Amenajarea unui colț verde în sala de grupă sau a unei mici grădini educaționale contribuie la dezvoltarea spiritului de responsabilitate și a grijii față de natură.

Un alt proiect apreciat de copii este colectarea selectivă a deșeurilor. Prin jocuri, concursuri și activități practice, aceștia învață să diferențieze materialele reciclabile și să înțeleagă impactul reciclării asupra mediului. Realizarea unor obiecte decorative din materiale refolosibile stimulează creativitatea și promovează ideea reutilizării resurselor.

Activitățile desfășurate în aer liber au un rol important în formarea unei atitudini pozitive față de mediu. Plimbările tematice, excursiile în natură, observarea plantelor și a animalelor sau acțiunile de ecologizare îi apropie pe copii de mediul natural și îi ajută să conștientizeze necesitatea protejării acestuia. Participarea la campanii dedicate Zilei Pământului, Zilei Mediului sau altor evenimente ecologice contribuie la dezvoltarea spiritului civic și a implicării comunitare.

Proiectele internaționale, precum cele desfășurate prin eTwinning, oferă oportunități valoroase pentru schimbul de experiență și colaborarea cu copii și cadre didactice din alte țări. Prin activități comune, prezentări, expoziții virtuale și produse colaborative, copiii descoperă că protejarea mediului este o preocupare globală și că fiecare gest contează.

Prin astfel de proiecte și activități, copiii își dezvoltă cunoștințele despre natură, își formează comportamente ecologice și învață să fie cetățeni responsabili. Educația pentru mediu

nu înseamnă doar transmiterea unor informații, ci formarea unor atitudini și valori care vor contribui la construirea unui viitor mai curat și mai sănătos pentru toți.

DOBRICĂ IUSTINICA TEODORA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ CĂLMĂȚUIU

LOCALITATE: CĂLMĂȚUIU

**Proiect de Activitate Socio-Emoțională:
„Borcanul cu Grija” vs. „Borcanul cu Bucurii”**

- **Grupul țintă:** Elevii din ciclul primar
- **Obiectiv principal:** Dezvoltarea inteligenței emoționale prin auto-reflexie, descărcare emoțională și cultivarea mentalității pozitive (recunoștința).
- **Durata:** Activitate permanentă (implementare inițială: 45 minute; utilizare zilnică/săptămânală: 5-10 minute).

Materiale Necesare:

1. **Două borcane mari din sticlă sau plastic transparent.**
2. **Materiale de decorat:** Etichete colorate, panglici, markere permanente, sclipici, stickere.
3. **Bilețele de hârtie în două culori:**
 - De exemplu: **Bilețele Albastre** (pentru griji, frici, tristeți).
 - **Bilețele Galbene sau Roz** (pentru bucurii, fapte bune, motive de recunoștință).
4. **O cutie tip „Poștă” sau un plic mare** (opțional, pentru colectarea anonimă a grijilor).

Lecția de Introducere și Lansarea Proiectului (45 min)

Este esențial ca introducerea să fie făcută sub formă de poveste pentru a capta atenția copiilor.

1. Discuția de încălzire (10 min)

Profesorul așază cele două borcane goale pe catedră și întreabă:

„Copii, voi unde vă țineți jucăriile preferate? Dar hainele? (În dulap, în cutii). Corect. Dar gândurile noastre unde stau? Ele stau în capul și în inimioara noastră. Uneori, acolo se adună prea multe gânduri deodată: unele sunt grele și cenușii, ca niște pietricele (grijile), iar altele sunt ușoare și luminoase, ca niște licurici (bucuriile). Când se adună prea multe pietricele, ne doare capul sau ne vine să plângem/să țipăm. Astăzi vom crea două case pentru aceste gânduri, ca să ne ajutăm mintea să fie liberă și fericită.”

2. Decorarea borcanelor (15 min)

Împreună cu elevii, se etichetează și se decorează cele două borcane:

- **Borcanul cu Grija:** Se poate pune un emoticon desenat cu multe semen de întrebare.
- **Borcanul cu Bucurii:** Se decorează cu fețe zâmbitoare, sclipici, panglici colorate.

3. Stabilirea Regulilor de Aur (10 min)

Profesorul explică cum vor fi folosite aceste borcane în fiecare zi:

- **Regula pentru Borcanul cu Grija:** „Când simți că ești supărat, că ai o frică (ex: „mi-e frică de testul de mâine”, „mă tem că nimeni nu vrea să se joace cu mine”), scrii pe un bilet albastru și îl pui în borcan. Nimeni nu are voie să umble în acest borcan fără voie. Odată ce ai pus biletul acolo, îi dai voie minții tale să se relaxeze, pentru că borcanul păzește grija în locul tău.”
- **Regula pentru Borcanul cu Bucurii:** „Când se întâmplă ceva frumos (ex: „Am luat un FB”, „Azi am primit apauze de la colegii mei”), scrii pe biletul galben și îl pui în borcanul cu sclipici. Acest borcan adună fericirea clasei noastre.”

Integrarea în Rutina Zilnică și Săptămânală

Frumusețea acestei activități constă în ritualul ei. Nu este o activitate pe care o faci o singură dată și o uiți.

Rutina Zilnică (3-5 minute)

La finalul fiecărei zile de școală (sau la *Întâlnirea de dimineață*), se lasă un moment de liniște de 3 minute. Copiii care doresc merg la colțul emoțiilor, completează un bilet și îl introduc în borcanul corespunzător.

Rutina Săptămânală: „Ora de Eliberare și Sărbătoare” (15-20 minute, de obicei vineri)

Vineri, profesorul aduce borcanele în cercul de discuții.

1. Gestionarea Grijilor (Cu tact și empatie):

- Profesorul extrage bilețelele albastre. **Atenție: Grijile sunt anonime.**
- Profesorul citește biletul cu voce blândă: „*Cineva din clasa noastră se teme că ceilalți copii vor râde de el dacă greșește la tablă.*”
- Profesorul deschide o discuție cu clasa: „*Voi ce credeți? Ce putem face noi, ca echipă, ca să ajutăm acest coleg să nu se mai teamă? Cum reacționăm când cineva greșește?*”. Copiii vin cu soluții („Îi spunem că e în regulă”, „Și eu am greșit ieri”).
- **Ritualul de distrugere:** După ce grija a fost discutată și „rezolvată” prin suportul clasei, biletul albastru se rupe în bucățele mici și se aruncă la coș. Copiii simt o ușurare vizuală și psihologică enormă.

2. Sărbătorirea Bucuriilor (Finalul optimist):

- Se deschide Borcanul cu Bucurii. Se citesc toate bilețelele galbene cu voce tare.
- Aici numele pot fi menționate
- Fiecare bilet citit aduce zâmbete și aplauze.

De ce funcționează excepțional în Ciclul Primar?

- **Externalizează emoția:** Copiii mici procesează greu ceea ce simt în interior. Faptul că scriu/desenează frica pe o hârtie și o închid fizic într-un borcan le oferă control asupra acelei emoții.
- **Creează un mediu sigur :** Elevii vulnerabili sau timizi care nu ar îndrăzni niciodată să ridice mâna să spună ce trăirii/ sentimente au, pot folosi anonimatul biletului albastru pentru a-și striga ajutorul.
- **Antrenează creierul pentru recunoștință:** Într-o lume axată pe ecrane și stimulare rapidă, Borcanul cu Bucurii îi obligă pe copii să caute activ lucrurile bune din ziua lor, dezvoltându-le reziliența și optimismul.

CĂTRUNĂ IULIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ FURCULEȘTI

CLASĂ/GRUPĂ: CLASA PREGĂTITOARE

LOCALITATE: FURCULEȘTI

Activitatea educativă „Supereroul Naturii” la Biblioteca Județeană

Elevii clasei pregătitoare, coordonați de profesorul pentru învățământ primar Cătrună Iuliana, au participat la activitatea educativă „**Supereroul Naturii**”, desfășurată în cadrul Bibliotecii Județene. Scopul principal al activității a fost dezvoltarea conștiinței ecologice și sensibilizarea copiilor cu privire la importanța protejării mediului înconjurător, prin activități interactive, jocuri și ateliere creative. Educația ecologică contribuie la formarea unor comportamente responsabile și la înțelegerea rolului fiecăruia în protejarea naturii.

Într-o atmosferă plină de entuziasm și creativitate, copiii au descoperit cum pot deveni adevărați „supereroi” ai planetei prin gesturi simple: reciclarea deșeurilor, păstrarea curățeniei, economisirea resurselor și respectul față de natură. Activitatea a debutat cu discuții despre mediul înconjurător și despre modalitățile prin care fiecare persoană poate contribui la protejarea acestuia.

Elevii au participat apoi la ateliere practice, realizând colaje și personaje tematice dedicate Pământului și naturii. Prin activități de lipire, decupare și decorare, copiii și-au exprimat creativitatea, consolidând în același timp mesajele ecologice transmise. Lucrările realizate au evidențiat importanța reciclării și a grijii față de mediul înconjurător.

Programul a continuat cu jocuri educative și concursuri tematice, în cadrul cărora elevii au avut

ocazia să identifice comportamente prietenoase cu natura și să învețe, prin colaborare și mișcare, cum pot contribui la menținerea unui mediu curat. Activitățile au stimulat spiritul de echipă, comunicarea și implicarea activă a copiilor în rezolvarea unor provocări cu tematică ecologică.

Prin intermediul acestei experiențe, elevii au înțeles că protejarea mediului începe cu acțiuni mici, realizate zilnic, și că fiecare dintre ei poate deveni un „supererou al naturii”.

Activitatea a reprezentat o oportunitate valoroasă de învățare prin joc și experiență directă, contribuind la formarea unor atitudini pozitive și responsabile față de natură și comunitate.

La final, copiii au plecat cu zâmbete, diplome și amintiri frumoase, dar mai ales cu convingerea că fiecare gest contează atunci când vine vorba despre protejarea planetei noastre. Activitatea „Supereroul Naturii” s-a dovedit a fi o experiență educativă de succes, care a îmbinat armonios învățarea, creativitatea și responsabilitatea față de mediul înconjurător.

ANGHELUȚĂ ANA-MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION BASGAN”

LOCALITATE: FOCȘANI

Suflăm culoare, dăruim acceptare

Activitatea a contribuit la dezvoltarea armonioasă a copiilor, susținând formarea unor comportamente prosociale și a unor atitudini incluzive, în acord cu particularitățile de vârstă ale preșcolarilor.

În cadrul programului „Săptămâna Verde”, la grupa mică „Inimioarelor”, coordonată de prof. Angheluță Ana Maria, s-a desfășurat o activitate cu tema „Suflăm culoare, dăruim acceptare”, dedicată Zilei Internaționale de Conștientizare a Autismului.

Activitatea a fost realizată în parteneriat cu Asociația „Sf. Stelian – Ocrotitorul copiilor”, reprezentată de Nica Loredana, și Școala Gimnazială „Ion Basgan”.

Scopul activității a fost formarea și dezvoltarea unor atitudini de acceptare, empatie și respect față de diversitate, prin intermediul unor experiențe de învățare adaptate nivelului de vârstă al copiilor.

Obiectivele activității au vizat:

- ✓ familiarizarea copiilor cu noțiunea de diversitate, într-o manieră accesibilă
- ✓ dezvoltarea capacității de recunoaștere și exprimare a emoțiilor
- ✓ stimularea comportamentelor de cooperare și acceptare

Activitatea a debutat cu o discuție introductivă despre diferențele dintre oameni și importanța acceptării acestora. Ulterior, copiii au participat la activități senzoriale, menite să îi ajute să înțeleagă faptul că fiecare persoană percepe lumea în mod diferit.

Momentul central l-a constituit activitatea practică de pictură prin suflare cu paiul, prin care copiii au realizat lucrări unice, exprimând creativ ideea de diversitate și unicitate. Această activitate a avut un impact deosebit, stimulând interesul și implicarea activă a copiilor.

Pe parcursul activității, copiii au manifestat curiozitate, deschidere și dorința de a participa, reușind să înțeleagă, la nivelul lor de vârstă, că fiecare persoană este diferită, dar la fel de valoroasă.

Activitatea s-a desfășurat într-un climat educațional pozitiv, favorizând exprimarea liberă, cooperarea și dezvoltarea unor atitudini incluzive.

În concluzie, activitatea și-a atins scopul propus, contribuind la formarea unor comportamente și valori esențiale pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor, în spiritul respectului și al acceptării diversității.

GÎRLEANU NINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Ion Basgan

LOCALITATE: Focșani

Strategii de învățare a copiilor cu cerințe educaționale speciale CES în învățământul de masă

Integrarea copiilor cu cerințe educaționale speciale CES reprezintă un proces complex de adaptare a școlii la nevoile diverse ale preșcolarilor/elevilor și de asigurare a unui climat în care fiecare copil se simte valorificat. Spre deosebire de simpla prezență fizică în clasă/grupă (integrare), incluziunea presupune transformarea culturii școlare a politicilor și a practicilor didactice pentru a răspunde barierelor de învățare. Principiul de bază este simplu: educația nu este drept privat sau privilegiu, ci un drept fundamental. Fie că vorbim despre tulburări din spectrul autist (TSA), sindromul Down, deficiențe de învățare (dislexie, disgrafie, discalculie), ADHD sau deficiențe senzoriale și motorii scopul este dezvoltarea potențialului maxim al fiecărui elev/preșcolar.

Strategii de adaptare curriculară și didactică

Adaptarea curriculară nu înseamnă reducerea exigențelor la un nivel la care elevul/preșcolarul nu mai progresează, ci găsirea căilor alternative de acces la informație

Planul Individualizat de Învățare (PIP): Este instrumentul de bază realizat de cadrul didactic împreună cu profesorul de sprijin și psihologul școlar. PIP-ul stabilește obiective pe termen scurt și lung, adaptate ritmului copilului, precum și metodele specifice de evaluare.

Diferența instruirii: Utilizarea conceptului de Universal Design for Learning (Proiectare Universală pentru învățare). Informația trebuie prezentată prin canale multiple: vizual (imagini, diagrame, culori pentru evidențierea textului), auditiv (explicații clare, instrucțiuni audio, repetare) și kinestezice (obiecte manipulabile, activități practice)

Segmentarea sarcinilor de lucru: Copiii cu CES (în special cei cu ADHD sau tulburări de atenție) Devin ușor copleșiți de sarcini lungi. Soluția este împărțirea unei probleme complexe în pași mici, clari și succesivi.

Strategii psihosociale și de management al clasei /grupe: succesul integrării depinde în mod direct de atmosfera din clasă și de relațiile interpersonale. Învățarea prin cooperare (Peer Tutoring): Plasarea elevului /preșcolarului cu CES în grupuri mici de lucru, unde colegii de clasă/grupă pot asuma rolul de tutori. Aceasta strategie dezvoltă empatie în rândul colectivului și oferă copilului integrat un model natural de comportament și învățare.

Structurarea predictibilă a spațiului și timpului: Copiii cu tulburări din spectrul autist, de exemplu au nevoie de rutine stricte pentru a reface anxietatea. Utilizarea unui orar vizual cu pictograme pe bancă sau pe tablă și anunțarea tranzițiilor („Mai avem 5 minute din această activitate, apoi vom desena”) elimină factorii de stres.

Sistemul de întărire pozitivă-Focusul trebuie să fie pe efort, nu doar pe rezultat. Lăudați public comportamente dezirabile și micile progrese. Pentru unii copii, un sistem de jetoane (token economy) în care acumulează puncte pentru atenție sau cooperare poate fi extrem de eficient.

Echipa multidisciplinară și parteneriatul cu familia -Integrarea nu este o responsabilitate care cade exclusiv pe umerii învățătorului sau profesorului de la clasă. Ea necesită o rețea de sprijin bine articulată, compusă din profesorul de la clasă, profesorul de sprijin care nu prea există cu normă întreagă, psihologul școlar și de familie. Profesorul de sprijin joacă un rol important, rolul de punte. Acesta poate lucra în mod direct cu elevul în timpul orelor (în ultima bancă, discret) sau în ore separate de terapie și recuperare, adaptând materialele brute folosite în mod curent. În același timp, colaborarea cu părinții asigură un flux continuu de informații despre istoricul și sensibilitățile copilului, transformând dialogul școală -familie într-un parteneriat pentru o evoluție mai bună a copilului.

Obstacole în calea integrării și soluții-Deși cadrul legislativ susține incluziunea, în practică apar de cele mai multe ori bariere administrative sau refuzul părinților de a fi consiliați de persoanele abilitate care sunt pregătite spre a le veni în ajutor. Obstacolul cel mai evident e numărul mare de elevi la clasă iar ca soluție propusă putem grupa inteligent cu ajutorul profesorului de sprijin sau implicarea unui voluntar copilul într-un grup empatic. Alt obstacol identificat tot mai des este prejudecata sau rezistența părinților din clasă atunci când avem un copil cu CES. Propunem tot timpul lectorate cu părinții, activități de conștientizare privind diversitatea, fără a focaliza atenția în mod negativ sau exclusiv pe copilul cu dizabilitate. Cel mai mare obstacol identificate este lipsa resurselor materiale specifice(softuri educaționale, mobilier adaptat, materiale didactice personalizate fiecărui copil în funcție de afecțiune).Propun crearea de materiale didactice proprii, utilizarea tehnologiei accesibile și inclusive(tablete, aplicații gratuite de text-to -speech).

În concluzie integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă nu este un proces facil și nici rapid. Cere răbdare , flexibilitate sporită din partea cadrelor didactice și o reformă interioară a mentalității colective. Totuși, beneficiile sunt bidirecționale: elevul/ preșcolarul cu cerințe speciale primește șansa reală la o viață socială normală și la o dezvoltare cognitivă armonioasă , în timp ce restul clasei/grupeii învață o lecție fundamentală despre toleranță, acceptare, empatie și solidaritate umană.

Bibliografie:

- 1.Mag,AlinaGeorgeta(Vol. Colectiv)- Intervenții educaționale în școala incluzivă românească. Ghid de bune practici, Editura Universitară București
- 2.UNESCO- Declarația de la Salamancași Cadrul de acțiuneîn sfera educației cerințelor speciale, Salamanca ,1994.
- 3.Ministerul Educației Naționale (România)- Ordinul nr.1985/1305/5805/2016 privind aprobarea Metodologiei pentru evaluarea și orientarea școlară a copiilor cu CES

VICOLAȘ ALINA LIDIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION BASGAN”

LOCALITATE: FOCȘANI

ACTIVITĂȚI PENTRU DEZVOLTAREA SOCIO EMOȚIONALĂ A COPIILOR

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă una dintre componentele principale ale educației timpurii, contribuind la formarea unei imagini de sine pozitive, la dezvoltarea relațiilor armonioase și la adaptarea copilului la mediul școlar și social. Prin activități interactive și experiențe de învățare adecvate vârstei, educatorul creează contexte în care copiii învață să își recunoască și să își exprime emoțiile, să manifeste empatie și să colaboreze cu ceilalți.

Perioada preșcolară este esențială pentru formarea competențelor socio-emoționale. În această etapă, copiii învață să își gestioneze emoțiile, să respecte reguli, să rezolve conflicte și să stabilească relații bazate pe încredere și respect reciproc. Un climat educațional pozitiv contribuie la creșterea stimei de sine, la reducerea comportamentelor problematice și la dezvoltarea motivației pentru învățare.

Rolul cadrului didactic este acela de a organiza activități care stimulează comunicarea, cooperarea și exprimarea liberă a sentimentelor, oferind permanent modele pozitive de comportament.

Exemple de activități:

1. Roata emoțiilor

La începutul fiecărei zile, copiii aleg imaginea care reprezintă emoția pe care o simt (bucurie, tristețe, teamă, furie, surpriză). Educatorul îi încurajează să explice motivul alegerii și să identifice modalități sănătoase de gestionare a emoțiilor.

Beneficii: dezvoltarea vocabularului emoțional, autocunoaștere și comunicare deschisă.

2. Povestea cu final deschis

După lectura unei povești, copiii sunt invitați să imagineze un alt final și să discute despre emoțiile personajelor.

Beneficii: dezvoltarea empatiei, a gândirii critice și a creativității.

3. Cutia faptelor bune

În clasă se amplasează o cutie în care copiii introduc bilețele sau desene despre gesturile frumoase observate la colegi.

Beneficii: consolidarea comportamentelor prosoziale, aprecierea reciprocă și dezvoltarea stimei de sine.

4. Jocuri de rol

Copiii interpretează situații din viața de zi cu zi: împărțirea jucăriilor, rezolvarea unui conflict, primirea unui coleg nou sau oferirea de ajutor.

Beneficii: exersarea comunicării, cooperării și rezolvării pașnice a conflictelor.

5. Copacul prieteniei

Pe un panou este reprezentat un copac, iar fiecare copil adaugă periodic o frunză pe care este scris sau desenat un gest de prietenie.

Beneficii: dezvoltarea spiritului de echipă și consolidarea relațiilor pozitive.

6. Exerciții de relaxare și mindfulness

Prin exerciții simple de respirație, muzică liniștitoare și momente de reflecție, copiii învață să își controleze emoțiile și să își recapete calmul.

Beneficii: autoreglare emoțională și creșterea capacității de concentrare.

Rolul parteneriatului cu familia

Dezvoltarea socio-emoțională este susținută prin colaborarea permanentă dintre grădiniță și familie. Comunicarea deschisă, implicarea părinților în activități și promovarea aceluiași valori educaționale contribuie la formarea unor comportamente stabile și la dezvoltarea armonioasă a copilului.

Concluzii

Activitățile dedicate dezvoltării socio-emoționale trebuie integrate zilnic în programul educativ, deoarece acestea contribuie la formarea unor copii echilibrați, empatici și capabili să stabilească relații sănătoase. Jocul, povestea, cooperarea și reflecția reprezintă instrumente valoroase prin care educatorii pot crea experiențe autentice de învățare. Investiția în dezvoltarea socio-emoțională a copilului înseamnă investiția într-un viitor adult responsabil, încrezător și adaptabil.

Bibliografie selectivă

- * Ministerul Educației. Curriculum pentru educație timpurie (ediția în vigoare).
- * CASEL (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning). SEL Framework.

BUCUR ROXANA-ADRIANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Ion Basgan”

LOCALITATE: Focșani, Vrancea

Abordări curriculare diferențiate în educația timpurie a copiilor cu cerințe educaționale speciale

Educația incluzivă reprezintă o provocare și, în același timp, o necesitate a sistemului de învățământ contemporan. Integrarea copiilor cu nevoi educaționale speciale (CES) în grupele din învățământul preșcolar solicită din partea cadrului didactic o regândire a strategiilor manageriale, metodologice și relaționale. Prezentul referat analizează fundamentele psihopedagogice ale integrării timpurii și propune o serie de strategii concrete și exemple de bună practică validate la grupă, menite să faciliteze adaptarea curriculară, alfabetizarea emoțională și coeziunea colectivului de copii.

O educație incluzivă autentică nu înseamnă doar „prezența fizică” a copilului cu CES în aceeași sală de grupă cu ceilalți preșcolari, ci asigurarea unei participări active, valorizarea potențialului său individual și crearea unui climat de acceptare și empatie.

A. Adaptarea curriculară și personalizarea învățării

Un element fundamental al integrării îl constituie adaptarea curriculumului la nivelul de dezvoltare și la potențialul fiecărui copil. În acest sens, Planul Intervențional Personalizat (PIP) reprezintă un instrument esențial, prin intermediul căruia sunt stabilite obiective educaționale individualizate, realizabile și etapizate. Aceste obiective sunt structurate în pași mici, facilitând progresul gradual al copilului. De exemplu, dacă întreaga grupă exersează formarea de mulțimi după două criterii, pentru copilul cu CES sarcina poate fi simplificată prin selectarea obiectelor după un singur criteriu, precum culoarea. De asemenea, utilizarea materialelor didactice multisenzoriale contribuie semnificativ la eficiența procesului educativ. Implicarea simultană a canalelor vizual, auditiv și tactil-kinestezic facilitează înțelegerea și consolidarea noțiunilor. Materialele tridimensionale, jocurile cu texturi variate și suporturile vizuale clare oferă experiențe concrete de învățare și sporesc gradul de participare al copiilor.

B. Alfabetizarea emoțională și managementul grupului

Succesul integrării depinde nu doar de adaptările curriculare, ci și de climatul socio-emoțional existent în grupă. Dezvoltarea empatiei și a atitudinilor pozitive față de diversitate trebuie să reprezinte o preocupare constantă a cadrului didactic. La vârsta preșcolară, copiii nu manifestă prejudecăți în mod natural, iar comportamentele lor sunt influențate în mare măsură de modelele oferite de adulți. Prin intermediul poveștilor terapeutice, al jocurilor de rol și al activităților de cooperare, preșcolarii învață să accepte diferențele și să dezvolte relații bazate pe respect și sprijin reciproc.

Un alt aspect important îl constituie organizarea predictibilă a activităților zilnice. Pentru copiii cu tulburări din spectrul autist (TSA) sau cu întârzieri în dezvoltare, rutinele vizualizate contribuie la reducerea anxietății și la creșterea sentimentului de siguranță. Utilizarea unui program al zilei realizat cu ajutorul pictogramelor facilitează înțelegerea succesiunii activităților și permite tranziții mai ușoare între diferitele momente ale zilei.

C. Parteneriatul cu familia și specialiștii

Integrarea copilului cu CES nu se limitează la activitățile desfășurate în grădiniță, ci presupune o colaborare permanentă între familie, cadre didactice și specialiști. Comunicarea deschisă cu părinții oferă informații valoroase despre nevoile copilului și contribuie la stabilirea unor obiective comune de intervenție. Totodată, consilierea părinților și implicarea acestora în procesul educativ susțin continuitatea activităților desfășurate în mediul familial.

Colaborarea cu profesorul itinerant și de sprijin, logopedul, psihologul sau alți specialiști

implicați în recuperarea și dezvoltarea copilului reprezintă un factor determinant pentru succesul integrării. Prin coordonarea intervențiilor și monitorizarea constantă a progresului, se asigură coerența demersului educativ și terapeutic.

Aplicarea strategiilor de integrare în grădiniță poate fi observată prin activități concrete adaptate nevoilor copiilor cu CES. Următorul exemplu evidențiază modul în care intervențiile centrate pe dezvoltarea socio-emoțională contribuie la autoreglarea emoțională și la integrarea armonioasă a copilului în colectivul grupei.

„Calendarul Emoțiilor și Cutia cu Calm” – Strategie de dezvoltare socio-emoțională

În cadrul activităților destinate dezvoltării socio-emoționale, a fost implementată o strategie de integrare adresată unui preșcolar diagnosticat cu elemente din spectrul autist și ADHD, care manifesta frecvent comportamente de opoziționism și dificultăți semnificative în gestionarea emoțiilor. Principala provocare era reprezentată de reacțiile intense la frustrare și de incapacitatea copilului de a-și exprima adecvat stările afective.

Pentru a sprijini dezvoltarea competențelor de autoreglare emoțională, a fost introdus un ritual zilnic desfășurat la nivelul întregii grupe, intitulat „Cum se simte inimioara mea astăzi?”. În fiecare dimineață, copiii erau invitați să își identifice starea emoțională și să își așeze fotografia în dreptul unei emoticoane reprezentative. Această activitate a contribuit la dezvoltarea vocabularului emoțional și la conștientizarea propriilor trăiri. Ca măsură suplimentară de sprijin, pentru copilul cu CES a fost amenajată o „Cutie cu Calm”, care conținea materiale senzoriale și instrumente de relaxare, precum mingi antistres, sticle senzoriale cu sclipici și imagini ilustrând tehnici simple de respirație. Aceste resurse au fost utilizate în cadrul unei zone special amenajate pentru relaxare și autoreglare.

Rezultatele obținute au evidențiat eficiența intervenției. Treptat, copilul a învățat să recunoască momentele în care nivelul de tensiune și frustrare creștea și să utilizeze strategiile de calmare învățate. Dacă inițial avea nevoie de îndrumarea permanentă a educatoarei, ulterior a început să se retragă în mod autonom în zona de relaxare și să folosească materialele disponibile. În același timp, colegii de grupă au dezvoltat comportamente empaticе și de sprijin, înțelegând necesitatea oferirii unui spațiu liniștit atunci când copilul avea nevoie de autoreglare emoțională.

Acest exemplu demonstrează importanța strategiilor preventive și a instrumentelor adaptate în facilitarea integrării copiilor cu CES, contribuind atât la dezvoltarea competențelor socio-emoționale individuale, cât și la consolidarea unui climat educațional incluziv și empatic.

Bibliografie:

- Gherguț, A. (2016). *Educația incluzivă și pedagogia diversității*. Iași: Editura Polirom.
- Vrașmaș, T. (2018). *Educația incluzivă în grădiniță și școală*. București: Editura Aramis.
- Ministerul Educației (2022). *Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani (RFIDT)*. București: Ministerul Educației.
- UNESCO (2020). *Inclusive Education: Guidance for Policy and Practice*. Paris: UNESCO.

PALADE SIMONA-MIHAELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ION BASGAN”

LOCALITATE: FOCȘANI

Impactul expunerii prelungite la tehnologie

1. Analiza riscurilor

a) Riscuri pentru dezvoltarea cognitivă și emoțională

- Reducerea atenției și a capacității de concentrare – expunerea prelungită la ecran poate îngreuna menținerea atenției în activități non-digitale.
- Autoreglare emoțională slabă – copilul învață să se calmeze doar prin stimul extern (ecran), nu prin mecanisme proprii.
- Întârzierea limbajului – interacțiunea pasivă nu înlocuiește dialogul real cu adulții sau alți copii.

b) Riscuri sociale

- Scăderea interacțiunilor sociale – mai puține jocuri cu alți copii sau cu părinții.
- Dificultăți în jocul simbolic – esențial la această vârstă pentru dezvoltarea imaginative

c) Riscuri fizice

- Sedentarism – afectează dezvoltarea motrică și postura.
- Tulburări de somn – mai ales dacă utilizarea tabletei are loc seara.
- Oboseală oculară.

Conform recomandărilor pediatrice, la 4 ani timpul total de ecran ar trebui limitat la aproximativ: 1 oră/zi, cu conținut adecvat vârstei.

2. Activități alternative propuse

1. Jocuri de rol și joc simbolic

Exemple: joaca de-a bucătăria, doctorul, magazinul, păpuși sau figurine.

Beneficii:

- dezvoltă limbajul și imaginația;
- ajută la exprimarea emoțiilor;
- poate fi la fel de captivant ca desenele, dacă adultul participă inițial.

2. Activități creative (artistice)

Exemple: desen, pictură cu degetele, plastilină, colaje.

Beneficii:

- calmează copilul prin activitate senzorială;
 - dezvoltă motricitatea fină;
- oferă satisfacție și sentiment de reușită.

3. Activități de mișcare (în interior sau afară)

Exemple:

- jocuri cu mingea,
- dans pe muzică pentru copii,
- trasee simple cu obstacole.

Beneficii:

- consumă energia acumulată;
- îmbunătățește coordonarea și somnul;
- contribuie la reglarea emoțională.

Concluzie

Înlocuirea treptată a timpului de ecran cu activități interactive, creative și de mișcare, alături de implicarea părinților, poate ajuta copilul să își dezvolte autoreglarea și să rămână calmă și fără ecran.

IACOB CARMEN

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Mihail Armencea”

LOCALITATE: Adjud

Valoarea și impactul activităților interdisciplinare în educația modernă

Școala tradițională a funcționat secole la rând pe un model de compartimentare rigidă. Matematica, istoria, biologia și literatura au fost predate ca insule izolate de cunoaștere, fără punți de legătură între ele. În mod paradoxal, viața cotidiană nu este împărțită pe materii; nicio problemă reală nu se rezolvă apelând exclusiv la o singură disciplină. În acest context, activitățile interdisciplinare nu reprezintă doar o metodă didactică inovatoare, ci o necesitate fundamentală pentru pregătirea noilor generații. Trecerea de la acumularea fragmentată de informații la o arhitectură a cunoașterii integrate transformă profund modul în care elevii percep lumea și își dezvoltă propriul potențial intelectual.

Pentru a înțelege succesul activităților interdisciplinare, este esențial să privim dincolo de structura curriculei și să analizăm dinamica internă a elevului. Creierul uman, prin natura sa, caută tipare și semnificații. Fragmentarea rigidă pe materii generează adesea o stare de oboseală cognitivă și rezistență, deoarece elevul este forțat să își reseteze fluxul de gândire la fiecare 50 de minute. Interdisciplinaritatea, în schimb, respectă modul natural de funcționare a minții, stimulând crearea unor rețele neuronale complexe și durabile prin asocierea de concepte noi cu elemente deja cunoscute.

Din perspectiva psihologiei educației, această abordare activează pilonii fundamentali ai motivației intrinseci, stării de bine și dezvoltării cognitive:

- **Autonomia și sentimentul de autoeficacitate:** În cadrul unui proiect integrat, elevul nu mai este un receptor pasiv, ci un investigator. Libertatea de a alege unghiul de abordare al unei probleme îi oferă un sentiment de control asupra propriului proces de învățare. Atunci când observă că abilitățile sale matematice ajută la validarea unei idei ecologice, încrederea în propriile forțe (autoeficacitatea) crește semnificativ.
- **Ancorarea emoțională și reducerea anxietății:** Un mediu de învățare rigid, centrat pe memorare, activează adesea mecanisme de apărare psihologică, cum ar fi teama de eșec sau blajul cognitiv. Activitățile interdisciplinare, fiind adesea bazate pe explorare practică și colaborare, reduc presiunea notei și mută accentul pe curiozitate. Emoțiile pozitive resimțite în timpul descoperirii stimulează secreția de dopamină, fixând informațiile în memoria de lungă durată mult mai eficient decât repetiția mecanică.
- **Sincronizarea cu nivelurile de dezvoltare:** Abordarea integrată sprijină tranziția de la gândirea concret-operatională (specifică vârstelor mai mici) la cea formal-abstractă. Elevul învață să opereze cu nuanțe. El înțelege că realitatea nu este alb-negru și că o singură întrebare poate genera răspunsuri valide din punct de vedere științific, artistic și istoric în același timp, dezvoltându-și astfel toleranța la ambiguitate și flexibilitatea mentală.

Frumusețea activităților interdisciplinare rezidă în versatilitatea lor. Ele pot îmbrăca forme diverse, adaptate oricărei categorii de vârstă, transformând experiența psihologică a învățării într-o aventură cognitivă.

- **Proiectele de design urban și ecologie:** O activitate precum proiectarea unui „Oraș Verde” obligă elevii să folosească noțiuni de geometrie și aritmetică pentru calculul spațiilor și al bugetelor (Matematică). În același timp, ei aplică principii de sustenabilitate (Geografie/Ecologie) și își exprimă viziunea estetică prin realizarea de planuri tridimensionale (Educație Plastică). Psihologic, acest proiect satisface nevoia

adolescentului sau copilului de a contribui la societate, oferindu-i un scop nobil: salvarea planetei.

- **Reconstituirile istorice și culturale:** Studiul unei epoci, cum ar fi Renașterea sau Antichitatea, permite îmbinarea Istoriei cu Literatura și Științele. Elevii pot analiza scrierile literare ale vremii, înțelegând totodată contextul politic și marile descoperiri științifice sau invenții tehnice care au marcat perioada respectivă. Acest exercițiu dezvoltă empatia istorică și capacitatea psihologică de a te pune în poziția celuiilalt, privind lumea prin lentila unei alte epoci.
- **Știința aplicată în viața de zi cu zi:** Chiar și un spațiu banal, precum bucătăria, devine un laborator interdisciplinar perfect. Prepararea unei rețete implică transformări chimice ale alimentelor (Chimie), calculul caloric și impactul asupra sănătății (Biologie), dar și traducerea sau adaptarea unor termeni dintr-o altă cultură (Limbi Străine). Acest tip de activitate reduce distanța psihologică dintre „teoria din manual” și „viața reală”, oferind satisfacție imediată prin finalitatea sa practică.

Dincolo de asimilarea de conținuturi, activitățile interdisciplinare vizează dezvoltarea unor abilități esențiale pentru viitor, cunoscute drept „competențele secolului XXI”. Lucrul în echipă obligă elevii să colaboreze, să negocieze idei și să își coordoneze eforturile pentru atingerea unui scop comun. Din punct de vedere social și emoțional, dinamica de grup le șlefuieste inteligența emoțională, capacitatea de ascultare activă și managementul conflictelor. Dezbaterile și prezentările publice ale rezultatelor le modelează abilitățile de comunicare și le sporesc stima de sine.

Implementarea unui astfel de demers presupune însă și o regândire a evaluării. Aceasta nu se mai poate limita la un test clasic cu note unice, care adesea generează stres și etichetare psihologică. Evaluarea integrată măsoară atât calitatea produsului final (o machetă, un portofoliu, o revistă), cât și procesul în sine: implicarea individuală, creativitatea soluțiilor propuse și progresul personal al elevului pe parcursul proiectului. Acest tip de feedback constructiv susține o mentalitate de creștere (*growth mindset*).

PETREA ALINA

GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 13 FOCȘANI
LOC. FOCȘANI, JUD. VRANCEA

ÎNVĂȚĂM SĂ GÂNDIM PRIN JOC ȘI DESCOPERIRE

În activitatea de zi cu zi de la grupă, am observat că preșcolarii sunt, prin natura lor, curioși, atenți la detalii și dornici să afle „de ce?”. Întrebările lor simple, uneori neașteptate, arată că gândirea critică începe să se formeze încă de la vârste fragede, atunci când copilul este încurajat să observe, să compare, să aleagă și să își exprime punctul de vedere.

Pentru mine, dezvoltarea gândirii critice la preșcolari nu înseamnă activități complicate sau explicații greu de înțeles, ci situații firești, apropiate de lumea copiilor. Înseamnă să îi ascultăm cu răbdare, să le oferim ocazia să gândească singuri, să le punem întrebări potrivite și să le dăm curajul de a spune ce cred. Copiii au nevoie să simtă că răspunsurile lor contează, chiar și atunci când nu sunt complete sau corecte din prima încercare.

La vârsta preșcolară, gândirea critică se dezvoltă cel mai bine prin joc. De aceea, încerc să transform multe activități în mici provocări. Un joc simplu, dar foarte eficient, este „Ce se potrivește?”. Le ofer copiilor imagini cu animale, fructe, obiecte sau mijloace de transport și îi rog să le grupeze după anumite criterii. Unii le așază după culoare, alții după mărime sau după locul în care se găsesc. Important este momentul în care îi întreb: „De ce ai pus aceste imagini împreună?” sau „Prin ce seamănă ele?”. Copiii încep să observe, să compare și să explice cu propriile cuvinte.

Un alt joc pe care îl folosesc cu plăcere este „Adevărat sau fals?”. Formulez propoziții simple, legate de tema săptămânii, iar copiii trebuie să spună dacă sunt adevărate sau nu. De exemplu: „Peștele trăiește în copac”, „Iarna ninge”, „Floarea are rădăcină”, „Mașina merge pe apă”. Copiii reacționează imediat, uneori râd, alteori se grăbesc să răspundă, dar partea cea mai importantă vine după răspuns, când îi întreb: „De ce crezi asta?”. Astfel, ei învață să nu răspundă doar mecanic, ci să caute o explicație.

Poveștile sunt, de asemenea, un sprijin minunat pentru dezvoltarea gândirii critice. După ce citim sau ascultăm o poveste, nu mă opresc doar la întrebări de tipul „Cine?” sau „Ce s-a întâmplat?”. Încerc să îi provoc să se gândească mai profund: „De ce crezi că personajul a făcut așa?”, „Tu cum ai fi procedat?”, „Cum s-a simțit personajul?”, „Ce putea să facă altfel?”. Copiii se raportează imediat la experiențele lor și, fără să își dea seama, învață să analizeze comportamente, emoții și consecințe.

Îmi place mult să folosesc și întrebările de tipul „Ce s-ar întâmpla dacă...?”. Acestea îi ajută pe copii să facă legătura între cauză și efect. Îi întreb, de exemplu: „Ce s-ar întâmpla dacă nu am uda florile?”, „Ce s-ar întâmpla dacă am arunca toate hârtiile pe jos?”, „Ce s-ar întâmpla dacă nu am respecta regulile de circulație?”. Răspunsurile lor sunt sincere și, de multe ori, foarte frumoase. Unii spun că florile „s-ar supăra”, alții că „s-ar usca”, iar de aici pornim discuții simple despre grijă, responsabilitate și alegeri corecte.

Experimentele simple sunt foarte iubite de copii, pentru că le dau posibilitatea să vadă singuri ce se întâmplă. De exemplu, la o activitate despre apă, putem verifica împreună ce obiecte plutesc și ce obiecte se scufundă. Înainte de experiment, îi întreb: „Ce crezi că se va întâmpla cu frunza?”, „Dar cu piatra?”, „De ce crezi că va fi așa?”. După ce observăm rezultatul, discutăm dacă presupunerea lor a fost corectă. În acest fel, copiii învață să observe, să anticipeze, să verifice și să tragă concluzii simple.

Activitățile artistico-plastice pot contribui, de asemenea, la dezvoltarea gândirii critice, dacă le oferim copiilor libertatea de a alege și de a explica. Atunci când realizează o lucrare, îi întreb: „De ce ai ales culoarea aceasta?”, „Ce ai desenat aici?”, „Ce ai mai putea adăuga?”. Copilul nu mai lucrează doar pentru a termina sarcina, ci începe să se gândească la ceea ce face. Chiar și un desen simplu poate deveni o ocazie de exprimare, de reflecție și de argumentare.

Un aspect important este colaborarea dintre copii. În jocurile de construcție sau în activitățile de grup, copiii trebuie să decidă împreună, să asculte ideile colegilor și să găsească soluții. De exemplu, atunci când construim „un oraș” din cuburi, îi întreb unde ar trebui să fie strada, parcul, grădinița sau trecerea de pietoni. Copiii vin cu propuneri, se completează unii pe alții și învață că o idee poate fi îmbunătățită cu ajutorul celorlalți.

Din experiența mea, pot să afirm că preșcolarii gândesc mult mai profund decât credem noi, cei maturi, uneori. Au nevoie doar de timp, de întrebări potrivite și de un adult care să îi asculte cu adevărat. Nu este necesar să le oferim mereu răspunsul imediat. Uneori, este mai valoros să îi întrebăm: „Tu ce crezi?”, „Cum ai putea rezolva?”, „Mai există și altă variantă?”. Prin aceste întrebări, le arătăm că avem încredere în gândirea lor.

Consider că dezvoltarea gândirii critice în grădiniță trebuie să se realizeze firesc, prin activități zilnice, prin joc, conversație, observație și experiențe concrete. Fiecare moment poate deveni o ocazie de învățare: o poveste, o plimbare în curte, o fișă, un joc de rol sau o discuție pornită de la o întrebare a copilului.

Activitățile pentru dezvoltarea gândirii critice îi ajută pe preșcolari să devină mai curioși, mai atenți, mai încrezători și mai dornici să descopere lumea din jur. Prin întrebări simple, jocuri potrivite și multă răbdare, copiii învață să observe, să compare, să aleagă și să își exprime ideile. Iar pentru noi, cadrele didactice, cea mai mare bucurie este să îi vedem cum descoperă, pas cu pas, că pot gândi singuri și că părerea lor are valoare.

Bibliografie

1. Ministerul Educației Naționale, „Curriculum pentru educația timpurie”, București, 2019.
2. Bredekamp, Sue, „Copiii mici: dezvoltare, educație și îngrijire”, Editura Trei, București, 2019.
3. Dulama, Maria Eliza, „Metode, strategii și tehnici didactice activizante”, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2008.

GIUȘCĂ MARIA LOREDANA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ADRIAN PORUMBOIU”

LOCALITATE:MUNTENII DE JOS

Activități pentru dezvoltarea socio-emoțională a copiilor

Dezvoltarea socio-emoțională reprezintă una dintre cele mai importante componente ale educației timpurii. În primii ani de viață, copiii învață să își recunoască și să își exprime emoțiile, să relaționeze cu cei din jur, să coopereze și să rezolve conflictele într-un mod constructiv. Grădinița, alături de familie, are un rol esențial în formarea acestor competențe, care vor influența adaptarea școlară și succesul copilului pe termen lung.

Activitățile desfășurate în mediul preșcolar trebuie să creeze un climat afectiv sigur, în care copiii să se simtă acceptați, ascultați și încurajați. Jocul reprezintă cea mai eficientă metodă prin care preșcolarii își dezvoltă abilitățile sociale și emoționale, deoarece le oferă posibilitatea de a experimenta diferite roluri și situații de viață.

Jocurile de rol, precum: „De-a familia”, „De-a doctorul”, „La magazin” sau „La grădiniță”, îi ajută pe copii să își dezvolte empatia, comunicarea și capacitatea de cooperare. Prin asumarea unor roluri diferite, ei învață să înțeleagă emoțiile și perspectivele celorlalți.

Poveștile terapeutice și lectura interactivă constituie o altă modalitate eficientă de dezvoltare socio-emoțională. După citirea unei povești, educatoarea poate iniția discuții despre sentimentele personajelor, despre cauzele și consecințele comportamentelor acestora și despre modalități potrivite de rezolvare a conflictelor. Astfel, copiii învață să identifice emoții precum bucuria, tristețea, frica, furia sau surpriza și să le exprime într-un mod adecvat.

Jocurile de recunoaștere și exprimare a emoțiilor contribuie la dezvoltarea inteligenței emoționale. Utilizarea cartonașelor cu expresii faciale, a oglinzilor sau a „roții emoțiilor” îi ajută pe copii să își denumească trăirile și să înțeleagă că toate emoțiile sunt firești, însă modul în care le exprimăm trebuie să fie unul potrivit.

Activitățile artistice, precum desenul, pictura, modelajul, muzica și dansul, oferă copiilor posibilitatea de a-și exprima emoțiile într-o manieră creativă. Prin intermediul artei, aceștia își dezvoltă imaginația, încrederea în sine și capacitatea de autocunoaștere.

Jocurile de cooperare sunt esențiale pentru dezvoltarea relațiilor pozitive dintre copii.

Construirea unui turn împreună, realizarea unui colaj comun sau participarea la jocuri în echipă îi învață să comunice, să împartă responsabilități, să respecte reguli și să ofere sprijin colegilor.

Rutinele zilnice dedicate stării emoționale pot avea un impact semnificativ. Un moment de întâlnire de dimineață, în care fiecare copil spune cum se simte și ce își dorește pentru ziua respectivă, contribuie la dezvoltarea sentimentului de apartenență și la consolidarea relațiilor din grupă. De asemenea, exercițiile simple de respirație și relaxare îi ajută pe copii să își gestioneze emoțiile și să își dezvolte autocontrolul.

Implicarea familiei completează eforturile educatoarei. Atunci când părinții continuă acasă activitățile desfășurate la grădiniță, discută despre emoții și oferă modele pozitive de comportament, copilul își dezvoltă mai ușor competențele socio-emoționale. Parteneriatul dintre familie și grădiniță contribuie la crearea unui mediu educațional coerent și echilibrat.

În concluzie, dezvoltarea socio-emoțională nu se produce spontan, ci prin experiențe de învățare atent planificate și prin relații bazate pe respect, empatie și încurajare. Activitățile desfășurate în grădiniță, completate de sprijinul familiei, îi ajută pe copii să devină echilibrați emoțional, cooperanți și încrezători în propriile forțe. Investiția în educația socio-emoțională încă din perioada preșcolară reprezintă fundamentul unei dezvoltări armonioase și al succesului școlar și social de mai târziu.

ADINA-TEODORA MORARIU

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială „Adrian Porumboiu”

LOCALITATE: Muntenii de Jos, Vaslui

COLABORAREA EFICIENTĂ ÎNTRE GRĂDINIȚĂ ȘI FAMILIE – FACTOR ESENȚIAL ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI

Primii ani din viața copilului reprezintă perioada în care se formează bazele personalității, ale comportamentului și ale dezvoltării intelectuale și emoționale. În acest context, familia și grădinița devin principalii factori educaționali care influențează evoluția copilului. Pentru ca procesul educativ să fie eficient, este necesară existența unei colaborări autentice și constante între aceste două medii. Grădinița nu poate substitui rolul familiei, după cum nici familia nu poate realiza singură toate obiectivele educaționale specifice dezvoltării timpurii. De aceea, construirea unei relații de parteneriat între educatori și părinți reprezintă o condiție fundamentală pentru susținerea dezvoltării armonioase a copilului.

Importanța colaborării dintre grădiniță și familie

Colaborarea eficientă dintre grădiniță și familie contribuie la crearea unui mediu educațional coerent, în care copilul primește mesaje și valori comune. Atunci când părinții și cadrele didactice urmăresc obiective similare și comunică permanent, copilul se adaptează mai ușor cerințelor educaționale și își dezvoltă încrederea în sine. Parteneriatul educațional aduce beneficii tuturor actorilor implicați. Copiii beneficiază de continuitate în educație, părinții devin mai implicați în procesul instructiv-educativ, iar cadrele didactice înțeleg mai bine particularitățile și nevoile fiecărui copil. Un aspect important îl reprezintă și dezvoltarea sentimentului de siguranță emoțională. Copilul observă cooperarea dintre adulții semnificativi din viața sa și percepe mediul educațional ca fiind unul predictibil și securizant.

Modalități de realizare a unei colaborări eficiente

Colaborarea dintre grădiniță și familie poate îmbrăca forme variate, adaptate nevoilor grupului de copii și specificului instituției.

Comunicarea permanentă

Comunicarea reprezintă baza relației dintre educatori și părinți. Aceasta poate fi realizată prin întâlniri individuale, ședințe cu părinții, discuții zilnice sau platforme digitale. Informațiile transmise trebuie să fie clare, constructive și orientate spre progresul copilului.

Implicarea părinților în activitățile educative

Participarea părinților la activități tematice, ateliere creative, proiecte educaționale sau evenimente organizate în grădiniță consolidează relația familie–instituție și creează contexte valoroase de învățare.

Consilierea și sprijinul reciproc

Cadrele didactice au rolul de a oferi părinților recomandări privind dezvoltarea copilului, iar familia poate furniza informații relevante despre interesele, comportamentul și ritmul de dezvoltare al acestuia.

Stabilirea unor obiective comune

Pentru eficiența actului educațional este necesară formularea unor obiective clare privind autonomia copilului, dezvoltarea limbajului, socializarea și formarea deprinderilor.

Rolul educatoarei în consolidarea parteneriatului educațional

Educatoarea are rolul de mediator între mediul instituțional și cel familial. Prin atitudine deschisă, empatie și profesionalism, aceasta creează cadrul favorabil unei colaborări autentice. Un educator eficient încurajează participarea activă a părinților, valorifică experiențele familiale și promovează comunicarea bazată pe respect și încredere reciprocă. Totodată, este important ca feedback-ul oferit familiilor să urmărească dezvoltarea copilului și nu evaluarea comparativă. În activitatea zilnică, educatoarea trebuie să identifice metode prin care familia să fie implicată constant și să devină partener activ în educația copilului.

Colaborarea eficientă dintre grădiniță și familie reprezintă o condiție esențială pentru dezvoltarea armonioasă a copilului și pentru succesul educației timpurii. Comunicarea deschisă, implicarea reciprocă și construirea unui climat bazat pe respect și încredere contribuie la formarea unei relații educaționale solide.

Într-o societate aflată în continuă schimbare, parteneriatul dintre familie și grădiniță devine nu doar o necesitate, ci și o responsabilitate comună. Prin cooperare și susținere reciprocă, copilul beneficiază de cele mai bune condiții pentru dezvoltare și integrare socială.

Bibliografie

1. Bocoș, M. (coord.). *Tratat de didactica modernă*. Pitești: Editura Paralela 45.
2. Cucoș, C. (2014). *Pedagogie*. Iași: Editura Polirom.
3. Iucu, R. B. (2008). *Managementul clasei de elevi*. Iași: Editura Polirom.
4. Ministerul Educației Naționale (2019). *Curriculum pentru educație timpurie*. București.
5. Oprea, C.-L. (2009). *Strategii didactice interactive*. București: Editura Didactică și Pedagogică.
6. Vrașmaș, E. (2014). *Educația timpurie*. București: Editura Arlequin.

CĂIMĂCANU MARINELA MĂDĂLINA LUMINIȚA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială Mircea cel Bătrân

LOCALITATE: Giurgiu

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Educația incluzivă reprezintă una dintre cele mai actuale provocări ale învățământului primar contemporan, pe măsură ce tot mai mulți elevi cu cerințe educaționale speciale (CES), printre care copiii cu tulburări de spectru autist, tulburări specifice de învățare sau întârzieri în dezvoltarea limbajului, sunt integrați în clase de masă.

În ultimul deceniu, școala românească a trecut printr-o schimbare de paradigmă: de la modelul integrării, în care copilul cu dizabilități sau dificultăți de învățare trebuia să se adapteze unui sistem rigid, la modelul incluziunii, în care sistemul educațional este cel care se adaptează nevoilor fiecărui elev. Această schimbare este vizibilă mai ales în ciclul primar, unde diagnosticarea timpurie și accesul mai bun la servicii de evaluare fac ca tot mai mulți copii cu cerințe educaționale speciale să ajungă în clase de masă, alături de colegii lor tipici. Tema este, prin urmare, atât interesantă din punct de vedere pedagogic, cât și profund actuală, întrucât pune presiune reală pe formarea continuă a cadrelor didactice, pe resursele școlii și pe modul în care este gândită colaborarea dintre specialiști.

Educația incluzivă presupune ca toți copiii, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare, să învețe împreună, în același mediu școlar, beneficiind de adaptări curriculare și de sprijin individualizat acolo unde este necesar. În România, cadrul legal recunoaște categoria elevilor cu cerințe educaționale speciale și prevede posibilitatea elaborării unui Plan de Intervenție Personalizat (PIP), a curriculumului adaptat și a serviciilor de sprijin oferite de profesorul itinerant, logoped sau consilierul școlar. În practică, însă, distanța dintre cadrul legislativ și realitatea din clasă rămâne, de multe ori, considerabilă: un singur profesor de sprijin poate deservi mai multe școli, iar timpul alocat evaluării și intervenției este frecvent insuficient.

Cadrelor didactice din învățământul primar semnalează, în mod constant, câteva dificultăți recurente. În primul rând, eterogenitatea profundă a clasei: un învățător poate avea, simultan, elevi cu tulburări de spectru autist, elevi cu ADHD, elevi cu dislexie sau disgrafie și elevi cu ritm tipic de dezvoltare, fără a beneficia întotdeauna de un al doilea adult în sală. În al doilea rând, lipsa de timp și de formare specifică pentru adaptarea curriculară – mulți învățători își însușesc noțiuni despre CES mai degrabă din proprie inițiativă decât prin cursuri structurate.

Nu în ultimul rând, comunicarea greoaie dintre familie, școală și specialiștii din afara școlii (logoped, psiholog, medic) poate duce la intervenții paralele, necorelate, care nu se susțin reciproc.

Experiența arată că progresul real al unui elev cu CES apare atunci când învățătorul, profesorul de sprijin, logopedul și, după caz, psihologul lucrează pe baza acelorași obiective, formulate clar în planul de intervenție personalizat. Un exemplu concret este cel al copiilor cu întârzieri de limbaj sau cu tulburări de spectru autist: obiectivele de limbaj stabilite de logoped (de exemplu, extinderea vocabularului receptiv sau formularea de propoziții simple) pot fi reluate firesc de învățător în activitățile de la clasă, prin întrebări ghidate și sarcini care exersează exact aceleași abilități, dar în context didactic. Această continuitate între cabinetul de logopedie și sala de clasă transformă intervenția dintr-un episod izolat într-un proces coerent, susținut zilnic.

Câteva strategii aplicabile imediat, validate de practica școlară curentă, includ:

- Diferențierea sarcinilor – același obiectiv de învățare, formulat pe niveluri diferite de complexitate, astfel încât fiecare elev să poată participa la aceeași activitate;
- Rutine vizuale și structurare clară a orarului – deosebit de utile pentru elevii cu tulburări de spectru autist, care au nevoie de predictibilitate;
- Sprijin între colegi (peer support) – desemnarea unui coleg „partener de sprijin” pentru sarcini punctuale, fără a crea o dependență excesivă;
- Feedback imediat și pozitiv – întărirea comportamentelor și răspunsurilor corecte, esențială mai ales pentru elevii cu dificultăți de reglare emoțională;
- Comunicare periodică, nu doar ocazională, cu părinții și cu specialiștii implicați, pentru ajustarea din mers a obiectivelor.

Educația incluzivă în învățământul primar nu este un obiectiv atins printr-o singură măsură administrativă, ci un proces continuu, susținut de formarea cadrelor didactice, de resurse adecvate și, mai ales, de colaborarea reală dintre toți actorii implicați în dezvoltarea copilului. Pe măsură ce numărul elevilor identificați cu cerințe educaționale speciale crește, iar diagnosticarea devine tot mai timpurie, școala are ocazia și responsabilitatea de a deveni spațiul în care diferența este tratată nu ca un obstacol, ci ca un punct de plecare firesc pentru diferențierea didactică.

Bibliografie:

1. Vrăsmaș, T. (2021). Educația incluzivă în școala românească. Editura Universitară.
2. Gherguț, A. (2020). Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice. Editura Polirom.
3. Ministerul Educației (2020). Ordinul privind aprobarea metodologiei de organizare a serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale.
4. American Speech-Language-Hearing Association (ASHA). Evidence-Based Practice in Communication Disorders. www.asha.org.

REVNIC ALEXANDRA ANGELA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Teoretic "Ana Ipătescu", Gherla, jud. Cluj

LOCALITATE: GHERLA

ECO-ȘCOALA: ÎNVĂȚĂM SĂ PROTEJĂM!

Protejarea mediului înconjurător reprezintă o responsabilitate importantă pentru fiecare dintre noi. Educația ecologică trebuie să înceapă încă din clasele primare, formând comportamente corecte față de natură.

Prin activități integrate, elevii învață despre reciclare, economisirea resurselor și protejarea mediului. Proiectul implică activități practice, creative și interactive.

Elevii devin mai responsabili și conștienți de rolul lor în protejarea planetei.

Obiective

- Formarea comportamentelor ecologice
- Dezvoltarea responsabilității
- Încurajarea lucrului în echipă

Activități

1. Sortarea deșeurilor
2. Realizarea de obiecte reciclabile
3. Crearea de postere
4. Stabilirea regulilor eco
5. Jocuri educative

Model de activitate

Elevii participă la activități integrate: observă imagini, sortează deșeuri, creează obiecte și formulează reguli.

Fișe de lucru

1. Completează propoziții
2. Adevărat/Fals
3. Creează slogan
4. Problemă matematică
5. Desenează planeta

PROIECT DIDACTIC INTEGRAT

Tema: „Pași mici pentru o planetă curată”

Clasa: a III-a

Aria curriculară: integrată (LLR, Matematică, AVAP, Științe ale naturii, Educație civică)

 Competențe specifice pe arii

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Receptarea mesajelor orale pe teme familiare (ecologie)

Exprimarea de mesaje orale și scrise (reguli eco, sloganuri)

Redactarea unor texte scurte (mesaje, afișe)

MATEMATICĂ

Utilizarea numerelor în contexte reale

Organizarea datelor simple (tabele, grafice)

Rezolvarea de probleme cu tematică ecologică

AVAP (Arte vizuale și abilități practice)

Realizarea de produse artistice din materiale reciclabile

Exprimarea creativității prin colaje și postere

Valorificarea materialelor refolosibile

ȘTIINȚE ALE NATURII

Observarea mediului înconjurător

Identificarea factorilor de poluare

Înțelegerea importanței protejării naturii

EDUCAȚIE CIVICĂ

Manifestarea unui comportament responsabil față de mediu

Respectarea regulilor comunității

Implicarea în activități de protecție a mediului

Obiective operaționale:

La finalul activității, elevii vor fi capabili:

- să identifice tipuri de deșeuri;
- să sorteze corect deșeurile;
- să explice importanța reciclării;
- să realizeze un produs din materiale reciclabile;
- să formuleze reguli eco pentru clasă;
- să colaboreze în echipă.

□ Activități integrate (pe arii)

1. LLR – „Mesaj pentru planetă”	4. Științe – „Detectivii naturii”
Elevii formulează sloganuri ecologice	Discuție:
Realizează un mini-text: „Cum protejez natura”	Ce este poluarea?
☞ Exemple:	Ce se întâmplă dacă nu reciclăm?
„Nu arunca, reciclează!”	Observație:
„Planeta este casa noastră!”	imagini cu natură curată vs. poluată
2. MATEMATICĂ – „Matematica reciclării”	5. Educație civică – „Regulile clasei eco”
Se numără deșeuri colectate (plastic, hârtie)	Elevii stabilesc reguli:
Se realizează un tabel simplu	Nu aruncăm pe jos
Ex:Plastic: 10	Economisim apa
Hârtie: 8	Stingem lumina
Sticlă: 5	
Elevii compară: „Care sunt mai multe?”	
3. AVAP – „Din deșeu, ceva nou”	
Atelier practic: ghiveci din sticlă ,suport creioane ,colaj eco:	
☞ Se realizează un afiș al clasei.	

TOP 5 activități:

- Atelier de reciclare creativă
- Joc de sortare a deșeurilor
- Plantarea unei flori/copăcel
- Realizarea unui poster ecologic
- Campanie „Mesaj pentru planetă”
- Metode și mijloace didactice
 - conversația
 - jocul didactic
 - învățarea prin descoperire
 - lucrul în echipă

Mijloace:

- imagini
- fișe
- materiale reciclabile
- markere, coli

Evaluare

- observarea comportamentului
- implicarea în activități
- produsul final
(poster/obiect)răspunsuri orale

♦ Teme adecvate unui concurs pe grupe:

„Eroii naturii – misiunea reciclării”

„Salvăm planeta, pas cu pas”

„Micii ecologiști în acțiune”

„Planeta verde începe cu mine”

„Reciclez, deci protejez!”

„O lume curată prin ochii copiilor”

„Natura are nevoie de noi”

„Eco-școala: învățăm să protejăm”

„Viitorul verde începe azi”

♦ FIȘĂ DE LUCRU – varianta 1

Tema: Reciclarea

Încercuiește varianta corectă:

Sticla se aruncă la:

- a) galben
- b) verde
- c) albastru

Completează:

„Reciclez pentru că ____.”

♦ FIȘĂ DE LUCRU – varianta 2

Completează propozițiile:

Eu protejez natura prin ____

Nu este bine să ____

♦ FIȘĂ DE LUCRU – varianta 3

Unește corect:

Plastic → ?

Hârtie → ?

Sticlă → ?

(cu culorile coșurilor)

♦ FIȘĂ DE LUCRU – varianta 4

Problema (MEM):

Ana a reciclat 10 sticle, iar Matei 5.

TOP 5 activități:

- 🎨 Atelier de reciclare creativă
- ♻️ Joc de sortare a deșeurilor
- 🌱 Plantarea unei flori/copăcel
- 🖼️ Realizarea unui poster ecologic
- 📢 Campanie „Mesaj pentru planetă”
- 📚 Metode și mijloace didactice
 - conversația
 - jocul didactic
 - învățarea prin descoperire
 - lucrul în echipă

Mijloace:

- imagini
- fișe
- materiale reciclabile
- markere, coli

📊 Evaluare

- observarea comportamentului
- implicarea în activități
- produsul final (poster/obiect)răspunsuri orale

🎯 ♦ Teme adecvate unui concurs pe grupe:

„Eroii naturii – misiunea reciclării”

„Salvăm planeta, pas cu pas”

„Micii ecologiști în acțiune”

„Planeta verde începe cu mine”

„Reciclez, deci protejez!”

„O lume curată prin ochii copiilor”

„Natura are nevoie de noi”

„Eco-școala: învățăm să protejăm”

„Viitorul verde începe azi”

■ ♦ FIȘĂ DE LUCRU – varianta 1

Tema: Reciclarea

Încercuiește varianta corectă:

Sticla se aruncă la:

- a) galben
- b) verde
- c) albastru

Completează:

„Reciclez pentru că ____.”

■ ♦ FIȘĂ DE LUCRU – varianta 2

Completează propozițiile:

Eu protejez natura prin ____

Nu este bine să ____

■ ♦ FIȘĂ DE LUCRU – varianta 3

Unește corect:

Plastic → ?

Hârtie → ?

Sticlă → ?

(cu culorile coșurilor)

■ ♦ FIȘĂ DE LUCRU – varianta 4

Problema (MEM):

Ana a reciclat 10 sticle, iar Matei 5.

BUSUIOC RUXANDRA-MARINA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Româno-Finlandez

LOCALITATE: București

Utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică la învățământul primar experiențe și exemple de bună practică

În ultimii ani, tehnologia digitală a devenit o prezență firească în viața copiilor, influențând modul în care aceștia comunică, învață și descoperă lumea. Școala are responsabilitatea de a valorifica acest interes pentru mediul digital și de a transforma tehnologia într-un instrument educațional care să sprijine dezvoltarea armonioasă a elevilor. În învățământul primar, utilizarea resurselor digitale nu urmărește înlocuirea metodelor tradiționale, ci completarea acestora prin activități interactive, atractive și adaptate particularităților de vârstă ale copiilor.

În activitatea mea didactică am observat că elevii răspund mult mai bine atunci când lecțiile sunt dinamice și includ materiale multimedia, jocuri educaționale sau aplicații interactive. Curiozitatea specifică vârstei îi determină să participe activ, să colaboreze cu colegii și să își dorească să descopere informații noi. De aceea, încerc să integrez tehnologia în fiecare unitate de învățare, alegând instrumentele digitale în funcție de obiectivele lecției și de nevoile elevilor.

Un exemplu relevant îl reprezintă lecțiile de Matematică. În cadrul recapitulării operațiilor de adunare și scădere cu trecere peste ordin, am utilizat jocuri interactive create pe platforma Wordwall. Exercițiile au fost proiectate pe tablă, iar elevii au lucrat pe echipe. Fiecare răspuns corect aducea puncte, iar întreaga clasă a fost implicată într-o competiție bazată pe colaborare și respectarea regulilor. Elevii și-au verificat răspunsurile imediat, au discutat greșelile și au încercat să găsească împreună soluțiile corecte. Atmosfera creată a fost una relaxată și motivantă, iar copiii au perceput recapitularea ca pe un joc, nu ca pe o activitate de evaluare. Am remarcat cu satisfacție că inclusiv elevii mai retrași sau cei care evitau să răspundă în cadrul lecțiilor obișnuite și-au dorit să participe și au avut mai multă încredere în propriile forțe.

La disciplina Limba și literatura română folosesc frecvent prezentări interactive și exerciții digitale pentru dezvoltarea competențelor de citire și înțelegere a textului. După lectura unui text literar, elevii rezolvă exerciții de asociere, ordonare sau completare, iar apoi participă la discuții privind mesajul textului și caracterizarea personajelor. Într-o lecție dedicată poveștii „Capra cu trei iezi”, elevii au identificat trăsăturile personajelor prin intermediul unor imagini și au argumentat răspunsurile folosind informațiile din text. Activitatea a fost completată cu un joc digital în care copiii trebuiau să aleagă varianta corectă dintre mai multe răspunsuri. Feedbackul oferit imediat i-a ajutat să își corecteze singuri greșelile și să înțeleagă mai bine conținutul lecției.

În cadrul disciplinelor din aria „Om și societate” și „Științe ale naturii”, tehnologia oferă posibilitatea de a aduce în clasă fenomene care nu pot fi observate direct. La lecția despre circuitul apei în natură, elevii au urmărit o animație care prezenta procesul de evaporare, condensare și formarea precipitațiilor. După vizionare, fiecare echipă a realizat un poster explicativ și a prezentat colegilor etapele fenomenului. Comparativ cu lecțiile desfășurate exclusiv pe baza imaginilor din manual, elevii au înțeles mai ușor succesiunea proceselor și au

reținut informațiile pentru o perioadă mai lungă. Discuțiile care au urmat au demonstrat că reprezentările vizuale facilitează înțelegerea conceptelor abstracte și dezvoltă capacitatea copiilor de a explica fenomenele în propriile cuvinte.

Tehnologia digitală și-a dovedit eficiența și în cadrul activităților interdisciplinare. În timpul programului „Săptămâna Verde”, am desfășurat împreună cu elevii un proiect intitulat „Protejăm natura împreună”. După o activitate de ecologizare a curții școlii, elevii au realizat în echipe afișe digitale și prezentări cu mesaje despre protejarea mediului. Au selectat imagini, au

redactat sloganuri și au prezentat produsele finale în fața colegilor. Activitatea a contribuit nu doar la consolidarea cunoștințelor despre protecția mediului, ci și la dezvoltarea creativității, a colaborării și a competențelor digitale. Entuziasmul cu care și-au prezentat lucrările a demonstrat că utilizarea tehnologiei poate transforma elevii din simpli receptori ai informației în creatori de conținut.

Un alt aspect important îl reprezintă evaluarea. În activitatea mea utilizez periodic teste interactive pentru verificarea cunoștințelor. Elevii primesc rezultatele imediat, își pot identifica singuri greșelile și reiau exercițiile acolo unde este necesar. Am constatat că această modalitate de evaluare reduce emoțiile specifice testelor clasice și stimulează dorința de autodepășire. Copiii sunt motivați să își îmbunătățească rezultatele și privesc evaluarea ca pe o oportunitate de învățare, nu ca pe o sancțiune.

Integrarea tehnologiei digitale facilitează și comunicarea dintre școală și familie. Materialele utilizate la clasă, recomandările pentru activitățile de consolidare și informațiile privind proiectele educaționale sunt transmise rapid părinților prin platformele de comunicare utilizate la nivelul clasei. În cazul elevilor care lipsesc de la cursuri, aceștia pot recupera mai ușor conținuturile parcurse, iar părinții se implică mai activ în susținerea procesului educațional.

Experiența de la clasă mi-a confirmat faptul că tehnologia contribuie la dezvoltarea unor competențe esențiale pentru viitor, precum gândirea critică, creativitatea, colaborarea și rezolvarea de probleme. Elevii devin mai implicați, își asumă roluri în cadrul activităților de grup, comunică mai eficient și își exprimă ideile cu mai multă încredere. În același timp, învață să utilizeze responsabil resursele digitale și să respecte regulile de siguranță în mediul online. Consider că succesul utilizării tehnologiei în învățământul primar nu depinde de numărul aplicațiilor folosite, ci de modul în care acestea sunt integrate în procesul didactic. Profesorul rămâne principalul organizator al învățării, iar resursele digitale reprezintă instrumente care completează metodele clasice și răspund nevoilor actuale ale elevilor. Atunci când sunt utilizate echilibrat și în concordanță cu obiectivele lecției, acestea contribuie la crearea unui climat educațional modern, stimulat și incluziv.

În concluzie, utilizarea tehnologiei digitale în activitatea didactică reprezintă o oportunitate de a transforma lecțiile în experiențe de învățare autentice și relevante pentru elevii din ciclul primar. Exemplele aplicate la clasă au demonstrat că resursele digitale cresc motivația pentru învățare, facilitează înțelegerea conținuturilor și dezvoltă competențe indispensabile societății actuale. Îmbinarea metodelor tradiționale cu tehnologia conduce la un proces educațional mai eficient, mai atractiv și mai apropiat de interesele copiilor, pregătindu-i pentru provocările unei lumi aflate într-o continuă schimbare.

Bibliografie

Ministerul Educației. (2023). *Repere pentru integrarea tehnologiilor digitale în educație*.
 Parlamentul României. (2023). *Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023*. Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.613.
 UNESCO.(2023). *Guidance for generative AI in education and research*. UNESCO Publishing

COȘARIU CARMEN-MARIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.5

LOCALITATE: LUGOJ, JUD.TIMIȘ

COLABORAREA EFICIENTĂ ÎNTRE ȘCOALĂ ȘI FAMILIE

Educația copilului reprezintă un proces complex, în care școala și familia au roluri complementare și la fel de importante. Pentru ca dezvoltarea copilului să fie armonioasă, este esențial ca între cadrele didactice și părinți să existe o relație bazată pe comunicare, respect reciproc și încredere. Colaborarea eficientă între școală și familie contribuie la crearea unui mediu educațional stabil și favorabil învățării, în care copilul se simte sprijinit și valorizat.

Familia este primul mediu educativ al copilului, locul în care acesta își formează valorile, atitudinile și comportamentele. Școala vine să completeze acest proces prin activități instructiv-educative menite să dezvolte cunoștințe, competențe și abilități necesare integrării sociale. Atunci când părinții și cadrele didactice urmăresc obiective comune și colaborează constant, copilul beneficiază de un sprijin unitar și coerent.

Comunicarea reprezintă fundamentul unei colaborări eficiente. Informarea periodică a părinților cu privire la progresul școlar, comportamentul și nevoile copilului facilitează implicarea acestora în procesul educațional. Întâlnirile cu părinții, ședințele, consultațiile individuale, activitățile comune și utilizarea mijloacelor digitale de comunicare contribuie la consolidarea relației dintre școală și familie. O comunicare deschisă și sinceră permite identificarea rapidă a dificultăților și găsirea celor mai potrivite soluții pentru sprijinirea copilului.

Implicarea părinților în viața școlii are efecte pozitive asupra performanțelor și motivației elevilor. Participarea la activități educative, proiecte, serbări, excursii sau campanii desfășurate în unitatea de învățământ îi ajută pe părinți să înțeleagă mai bine procesul educațional și să devină parteneri activi ai școlii. În același timp, copiii percep interesul și susținerea familiei, ceea ce le crește încrederea în propriile forțe și dorința de implicare.

În învățământul preșcolar, colaborarea dintre educatoare și familie este cu atât mai importantă, deoarece copilul se află într-o etapă esențială a dezvoltării sale. Activitățile comune, atelierelor tematice, proiectele educaționale și întâlnirile periodice cu părinții contribuie la cunoașterea mai bună a nevoilor copilului și la adaptarea demersului educațional în funcție de acestea.

O colaborare eficientă presupune și respectarea rolurilor fiecărei părți. Cadrele didactice oferă expertiza pedagogică și creează contexte de învățare adecvate, iar părinții asigură sprijinul

emoțional și continuitatea procesului educativ în mediul familial. Respectul reciproc, empatia și disponibilitatea pentru dialog sunt elemente care susțin construirea unui parteneriat autentic.

În concluzie, colaborarea dintre școală și familie reprezintă un factor esențial pentru succesul educațional al copilului. Prin comunicare permanentă, implicare activă și responsabilitate comună, cele două instituții fundamentale ale educației contribuie la formarea unor copii echilibrați, responsabili și pregătiți să facă față provocărilor viitorului. Investiția în parteneriatul școală-familie este, de fapt, o investiție în dezvoltarea și bunăstarea fiecărui copil.

CĂIMĂCANU MARINELA MĂDĂLINA LUMINIȚA

Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân” Giurgiu, jud. Giurgiu

EDUCAȚIA INCLUZIVĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Educația incluzivă reprezintă una dintre cele mai actuale provocări ale învățământului primar contemporan, pe măsură ce tot mai mulți elevi cu cerințe educaționale speciale (CES), printre care copiii cu tulburări de spectru autist, tulburări specifice de învățare sau întârzieri în dezvoltarea limbajului, sunt integrați în clase de masă.

În ultimul deceniu, școala românească a trecut printr-o schimbare de paradigmă: de la modelul integrării, în care copilul cu dizabilități sau dificultăți de învățare trebuia să se adapteze unui sistem rigid, la modelul incluziunii, în care sistemul educațional este cel care se adaptează nevoilor fiecărui elev. Această schimbare este vizibilă mai ales în ciclul primar, unde diagnosticarea timpurie și accesul mai bun la servicii de evaluare fac ca tot mai mulți copii cu cerințe educaționale speciale să ajungă în clase de masă, alături de colegii lor tipici. Tema este, prin urmare, atât interesantă din punct de vedere pedagogic, cât și profund actuală, întrucât pune presiune reală pe formarea continuă a cadrelor didactice, pe resursele școlii și pe modul în care este gândită colaborarea dintre specialiști.

Educația incluzivă presupune ca toți copiii, indiferent de particularitățile lor de dezvoltare, să învețe împreună, în același mediu școlar, beneficiind de adaptări curriculare și de sprijin individualizat acolo unde este necesar. În România, cadrul legal recunoaște categoria elevilor cu cerințe educaționale speciale și prevede posibilitatea elaborării unui Plan de Intervenție Personalizat (PIP), a curriculumului adaptat și a serviciilor de sprijin oferite de profesorul itinerant, logoped sau consilierul școlar. În practică, însă, distanța dintre cadrul legislativ și realitatea din clasă rămâne, de multe ori, considerabilă: un singur profesor de sprijin poate deservei mai multe școli, iar timpul alocat evaluării și intervenției este frecvent insuficient.

Cadrele didactice din învățământul primar semnalează, în mod constant, câteva dificultăți recurente. În primul rând, eterogenitatea profundă a clasei: un învățător poate avea, simultan, elevi cu tulburări de spectru autist, elevi cu ADHD, elevi cu dislexie sau disgrafie și elevi cu ritm tipic de dezvoltare, fără a beneficia întotdeauna de un al doilea adult în sală. În al doilea rând, lipsa de timp și de formare specifică pentru adaptarea curriculară – mulți învățători își însușesc noțiuni despre CES mai degrabă din proprie inițiativă decât prin cursuri structurate.

Nu în ultimul rând, comunicarea greoaie dintre familie, școală și specialiștii din afara școlii (logoped, psiholog, medic) poate duce la intervenții paralele, necorelate, care nu se susțin reciproc.

Experiența arată că progresul real al unui elev cu CES apare atunci când învățătorul, profesorul de sprijin, logopedul și, după caz, psihologul lucrează pe baza acelorași obiective, formulate clar în planul de intervenție personalizat. Un exemplu concret este cel al copiilor cu întârzieri de limbaj sau cu tulburări de spectru autist: obiectivele de limbaj stabilite de logoped (de exemplu, extinderea vocabularului receptiv sau formularea de propoziții simple) pot fi reluate firesc de învățător în activitățile de la clasă, prin întrebări ghidate și sarcini care exersează exact aceleași abilități, dar în context didactic. Această continuitate între cabinetul de logopedie și sala de clasă transformă intervenția dintr-un episod izolat într-un proces coerent, susținut zilnic.

Câteva strategii aplicabile imediat, validate de practica școlară curentă, includ:

Diferențierea sarcinilor – același obiectiv de învățare, formulat pe niveluri diferite de complexitate, astfel încât fiecare elev să poată participa la aceeași activitate;

Rutine vizuale și structurare clară a orarului – deosebit de utile pentru elevii cu tulburări de spectru autist, care au nevoie de predictibilitate;

Sprijin între colegi (peer support) – desemnarea unui coleg „partener de sprijin” pentru sarcini

punctuale, fără a crea o dependență excesivă;

Feedback imediat și pozitiv – întărirea comportamentelor și răspunsurilor corecte, esențială mai ales pentru elevii cu dificultăți de reglare emoțională;

Comunicare periodică, nu doar ocazională, cu părinții și cu specialiștii implicați, pentru ajustarea din mers a obiectivelor.

Educația incluzivă în învățământul primar nu este un obiectiv atins printr-o singură măsură administrativă, ci un proces continuu, susținut de formarea cadrelor didactice, de resurse adecvate și, mai ales, de colaborarea reală dintre toți actorii implicați în dezvoltarea copilului. Pe măsură ce numărul elevilor identificați cu cerințe educaționale speciale crește, iar diagnosticarea devine tot mai timpurie, școala are ocazia și responsabilitatea de a deveni spațiul în care diferența este tratată nu ca un obstacol, ci ca un punct de plecare firesc pentru diferențierea didactică.

Bibliografie:

Vrăsmaș, T. (2021). Educația incluzivă în școala românească. Editura Universitară.

Gherguț, A. (2020). Sinteze de psihopedagogie specială. Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice. Editura Polirom.

Ministerul Educației (2020). Ordinul privind aprobarea metodologiei de organizare a serviciilor de sprijin educațional pentru copiii, elevii și tinerii cu cerințe educaționale speciale.

American Speech-Language-Hearing Association (ASHA). Evidence-Based Practice in Communication Disorders. www.asha.org.

DĂNUȚA BUCUR

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială “Adrian Păunescu”, București

LOCALITATE: București

Tratarea diferențiată în învățământul primar – modalitate de valorificare a potențialului fiecărui elev

În clasele din învățământul primar, elevii prezintă niveluri diferite de dezvoltare, ritmuri proprii de învățare, interese variate și modalități distincte de rezolvare a sarcinilor. Din acest motiv, activitatea didactică nu poate fi organizată eficient prin raportarea permanentă la un elev „mediu”, ci trebuie adaptată nevoilor reale ale copiilor. Tratarea diferențiată reprezintă o modalitate prin care cadrul didactic oferă fiecărui elev șansa de a progresa, pornind de la nivelul său de pregătire.

În literatura de specialitate, instruirea diferențiată este prezentată ca un demers didactic flexibil și receptiv la diversitatea existentă în colectivul de elevi. Tomlinson (2017) arată că profesorul poate răspunde nevoilor diferite ale copiilor prin adaptarea conținutului învățării, a procesului didactic și a produselor prin care elevii demonstrează ceea ce au învățat. Aceste adaptări sunt realizate în funcție de nivelul de pregătire, interesele și profilul de învățare al elevilor.

Prin urmare, diferențierea nu presupune realizarea unei lecții separate pentru fiecare copil și nici simplificarea excesivă a cerințelor pentru elevii care întâmpină dificultăți. Ea înseamnă proiectarea unor contexte de învățare variate, prin care toți elevii urmăresc competențe comune, dar beneficiază de sarcini, materiale, forme de sprijin și niveluri de complexitate adecvate.

Un principiu important al instruirii diferențiate este menținerea unor așteptări ridicate pentru toți elevii. Copiii care întâmpină dificultăți nu trebuie limitați la sarcini repetitive și foarte ușoare, ci sprijiniți gradual pentru a putea rezolva activități semnificative. În același timp, elevii care avansează mai repede trebuie să primească sarcini care presupun aprofundare, aplicare, creativitate și gândire critică, nu doar un număr mai mare de exerciții asemănătoare.

Tratarea diferențiată presupune, așadar, adaptarea sarcinilor de lucru, a timpului acordat, a materialelor utilizate, a gradului de sprijin și a modalităților de evaluare, păstrând obiective comune de învățare. În acest fel, diferențele dintre elevi nu sunt privite ca obstacole, ci ca puncte de plecare în proiectarea activității didactice.

Modalități de realizare a tratării diferențiate

Un prim pas îl constituie cunoașterea nivelului de pregătire al elevilor. Observarea sistematică, evaluările inițiale și formative, discuțiile individuale și analiza produselor activității permit identificarea dificultăților, dar și a punctelor forte ale fiecărui copil.

În funcție de rezultatele constatate, cadrul didactic poate organiza activitatea frontal, individual, în perechi sau pe grupe temporare și flexibile. Componenta grupelor nu trebuie să rămână neschimbată, deoarece progresul elevilor și particularitățile sarcinilor impun reorganizarea periodică a acestora.

Exemplu de activitate la Comunicare în limba română

În cadrul unei lecții de consolidare a citirii și înțelegerii unui text, elevii pot primi sarcini cu grade diferite de complexitate:

- elevii care întâmpină dificultăți citesc un fragment scurt, sprijinit de imagini, identifică personajele și răspund oral la întrebări simple;
- elevii aflați la nivel mediu citesc textul integral, ordonează ideile principale și formulează răspunsuri în propoziții;
- elevii care lucrează într-un ritm rapid redactează un alt final al textului sau formulează întrebări pentru colegi.

Toți elevii lucrează pornind de la același text și urmăresc dezvoltarea competenței de receptare a mesajului scris, însă sarcinile sunt adaptate nivelului lor de înțelegere și exprimare.

Exemplu de activitate la Matematică și explorarea mediului

Într-o lecție de consolidare a adunării și scăderii, pot fi amenajate mai multe centre de lucru:

Centrul 1 – Exersează: elevii rezolvă exerciții cu suport intuitiv, utilizând bețișoare, jetoane sau o axă a numerelor.

Centrul 2 – Aplic: elevii rezolvă probleme simple, identifică datele și aleg operația potrivită.

Centrul 3 – Descopăr: elevii formulează probleme pornind de la o imagine sau găsesc mai multe modalități de rezolvare a aceleiași situații.

Elevii se pot roti între centre, iar cadrul didactic acordă sprijin suplimentar grupului care are nevoie de explicații și exerciții concrete. În acest mod, copiii nu sunt etichetați, iar activitatea rămâne atractivă și dinamică.

Exemple de sarcini diferențiate

Pentru aceeași competență, cadrul didactic poate propune:

- fișe cu un număr și un grad de complexitate diferite ale exercițiilor;
- texte cu lungimi și niveluri de dificultate adaptate;
- suport vizual pentru elevii care au nevoie de sprijin;
- cuvinte sau întrebări ajutătoare pentru redactarea propozițiilor;
- sarcini creative și de aprofundare pentru elevii care finalizează mai repede;
- posibilitatea de a răspunde oral, în scris, prin desen sau printr-o schemă;
- timp suplimentar pentru elevii cu un ritm mai lent de lucru.

De exemplu, într-o activitate de redactare cu tema „O întâmplare din vacanță”, unii elevi pot completa propoziții lacunare, alții pot redacta un text pe baza unui plan de idei, iar cei avansați pot realiza o compunere liberă, folosind expresii deosebite și dialog.

Rolul cadrului didactic

Profesorul are rolul de a crea un climat în care diferențele dintre elevi sunt acceptate și valorificate. Sarcinile diferențiate trebuie prezentate firesc, fără a evidenția faptul că unii copii primesc activități „mai ușoare”, iar alții „mai grele”. Este important ca fiecare elev să experimenteze succesul, dar și să primească provocări potrivite nivelului său.

Feedbackul trebuie să evidențieze progresul individual, efortul depus și strategiile utilizate. Compararea permanentă a elevilor între ei poate diminua motivația, în timp ce raportarea la propriile rezultate anterioare încurajează încrederea și dorința de a învăța.

Concluzie

Tratarea diferențiată reprezintă o condiție importantă pentru realizarea unui învățământ centrat pe elev. Prin adaptarea sarcinilor, diversificarea metodelor și utilizarea unor forme flexibile de organizare, cadrul didactic poate răspunde nevoilor diferite ale copiilor, fără a pierde din vedere competențele comune urmărite la nivelul clasei.

Aplicată constant și echilibrat, diferențierea contribuie la reducerea dificultăților de învățare, la stimularea elevilor capabili de performanță și la crearea unui mediu educațional incluziv, în care fiecare copil este sprijinit să progreseze în propriul ritm.

Bibliografie

Tomlinson, C. A. (2017). *How to differentiate instruction in academically diverse classrooms* (3rd ed.). ASCD.

VLAD CAMELIA LIVIA

UNITATE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: G.P.P. Trenulețulveseliei, Bistrița

LOCALITATE: Bistrița

Prevenție și intervenție în cazul abandonului școlar

Abandonul școlar este o problemă complexă care afectează dezvoltarea personală a elevilor și progresul social al unei țări. Educația reprezintă fundamentul unei societăți moderne, iar lipsa acesteia conduce la inegalități, sărăcie și excludere socială. Din acest motiv, strategiile de prevenție și intervenție devin esențiale pentru asigurarea accesului egal la educație pentru toți copiii. Abandonul școlar înseamnă părăsirea timpurie a școlii, înainte de finalizarea studiilor obligatorii. Fenomenul este cauzat de factori multipli: economici, sociali, psihologici, educaționali și culturali. Pentru a-l combate eficient, este necesară o abordare integrată, care să îmbine acțiunile de prevenție (evitarea apariției situației de risc) și intervenție (sprijinirea elevilor care deja manifestă semne de abandon).

Prevenția abandonului școlar

Prevenția vizează acțiunile care se desfășoară înainte ca elevul să părăsească școala, cu scopul de a elimina cauzele care ar putea duce la abandon.

a) La nivelul familiei

- informarea părinților despre importanța educației;
- implicarea părinților în viața școlii;
- consilierea familiilor aflate în dificultate materială sau socială;
- sprijin material (rechizite, haine, burse sociale, mese calde).

b) La nivelul școlii

- adaptarea metodelor de predare la nevoile fiecărui elev;
- crearea unui climat școlar pozitiv, bazat pe încurajare și respect;
- activități extracurriculare atractive (cluburi, ateliere, excursii);
- identificarea timpurie a elevilor cu risc de abandon;
- colaborarea profesorilor diriginți cu consilierii școlari.

c) La nivelul comunității

- parteneriate între școală, primărie, ONG-uri și biserică;
- campanii de informare privind importanța educației;
- programe comunitare de sprijin pentru copiii defavorizați.

Intervenția în cazurile de abandon sau risc de abandon

Intervenția se aplică după apariția semnelor clare de abandon școlar și are scopul de a readuce elevul în procesul educațional.

a) Intervenții educaționale

- programe remediale pentru recuperarea materiilor;
- activități de mentorat și sprijin personalizat;
- adaptarea curriculei la interesele elevului;
- programe „A doua șansă” pentru tinerii care au abandonat deja școala.

b) Intervenții sociale

- oferirea de burse, rechizite, îmbrăcăminte, hrană;
- sprijin pentru transport și cazare;
- implicarea asistenților sociali și a mediatorilor școlari.

c) Intervenții psihologice

- consiliere individuală și de grup;
- dezvoltarea stimei de sine și a motivației pentru învățare;
- mediere între elev, familie și cadrele didactice.

Rolul actorilor implicați

Profesorii – identifică elevii cu risc, aplică metode de predare flexibile, oferă sprijin și motivație.

Părinții – colaborează cu școala, monitorizează participarea copiilor și le oferă suport emoțional.

Consilierii școlari – intervin prin consiliere și planuri personalizate de sprijin.

Comunitatea locală – asigură resurse materiale și programe de reintegrare.

Statul – prin politici educaționale și programe naționale (de exemplu, „Masă caldă în școli”, „Școală după școală”, „A doua șansă”).

Exemple de bune practici

Programul „Școală după școală” – oferă sprijin la teme și o masă caldă elevilor cu risc de abandon.

Programul „A doua șansă” – destinat celor care au abandonat și doresc să-și continue studiile.

Campaniile UNICEF și Salvați Copiii – susțin educația copiilor din medii vulnerabile.

Abandonul școlar este un fenomen complex, dar nu imposibil de prevenit. Prin implicare comună – școală, familie, comunitate și autorități – se pot crea condiții favorabile pentru ca fiecare copil să-și continue studiile. Prevenția este mai eficientă decât intervenția, însă ambele sunt necesare pentru a construi o societate educată, echitabilă și prosperă.

Bibliografie

1. Ministerul Educației – Strategia națională pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii
2. UNICEF România – Educația pentru toți copiii
3. Ionescu, M. (2020). Psihopedagogia educației incluzive. Editura Polirom
4. Salvați Copiii România – Raport anual privind abandonul școlar în România

**STAR
KIDS**

**CREATIVITATE
ÎN EDUCAȚIE**

Nr.16

ISSN 2784 - 1146